Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title: Skuespil til Brug for den danske Skueplads : [Den Gyldendalske Samling].
Bindbetegnelse | Volume Statement: Vol. 10
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : Gyldendal, 1775-89
Fysiske størrelse | Physical extent: 12 bd.

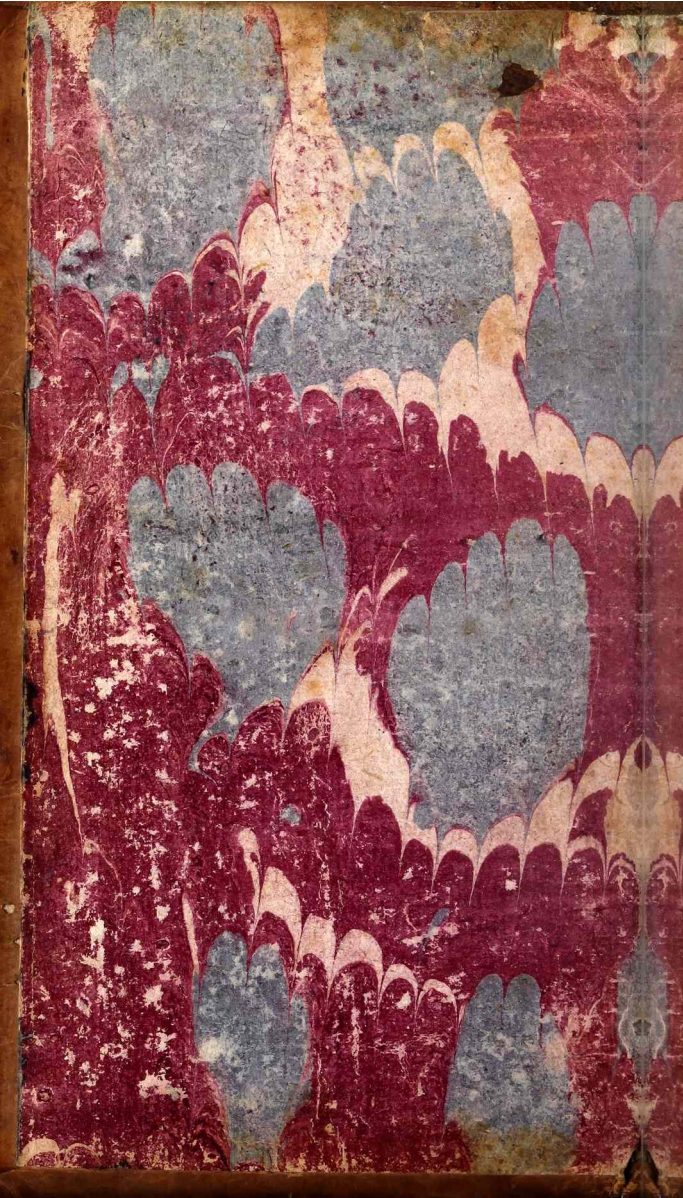
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021442896

55. – 3.

Skuespil

til Brug

for

den danske Skueplads.

Tiende Bind.

Kiøbenhavn 1786.

Trykt paa Gyldendals Forlag,

hos Johan Rudolph Thiele.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold

af

det tiende Bind Skuespil.

Feiltagelserne, Komedie i fem Akter, af Dr. Goldsmith.

Juliane von Lindorak, Komedie i fem Akter, af Gozzi.

Den lognagtige Tiener, Komedie i to Akter, af Garrik.

Egteskabet ved Feiltagelse, Komedie i een Akt, af Patrat.

Natten, Komedie i een Akt, af Marqvis F. A. Capacelli.

De latterlig peene Jomfruer, Komedie i een Akt, af Moliere.

Feiltagelserne.

Komedie i fem Akter.

Oversat

efter

Dr. Goldsmith's The Mistakes of a Night

ved

Friderich Schwarz.

Personerne.

Hr. Marlow, Fader.	Hr. Thessen.
= Marlow, Søn.	= Rosing.
= Heardcastle.	= Musted.
= Hastings.	= Preisler.
= Tony Lumpkin.	= Gielstrup.
= Diggory.	= Kemp.
Verten.	= Ahrends.
Frue Heardcastle.	Mad. Knudsen.
Froken Trine.	= Preisler.
= Constance.	Jfr. Astrup.
En Pige.	= Petersen.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Akt.

Skuepladsen forestiller et Værelse i et gammeldags Huus.

Første Scene.

Frue Heardcastle. Heardcastle.

Fruen.

Jeg maae bekiende, J er meget besynderlig. Er der vel noget Menneske i hele Sognet, os undtagen, som ikke nu og da giør en lille Tour til Staden for at slide lidt Rust af sig? Der er de tvende Jomfrue Hoggerne og vores Naboe Hr. Grigsby, som tage derhen hver Vinter, for at faae en heel Maaneds Polering.

Heardcastle.

Ja, og bringe Daarligheder og Narrestreger hiem med igien, som holde dem ud hele Aaret igiennem. Jeg undrer mig over, hvorfor London ikke kan

beholde sine egne Narre hiemme hos sig selv. I min Tiid kiøb Hovedstadens Daarligheder langsom frem iblandt os, men nu løbe de hurtigere, end en Hest kan rende.

Fruen.

Jo! Jeres Tider vare i Sandhed smukke Tider; I har alt for mange Aar siden fortalt os om dem. Her leve vi i en gammel rystende Herregaard, som for al Verden ligner et Vertshuus, paa det nær, at vi aldrig see Selskab her. Vore beste Besøgelser ere den gamle Mad. Oddfish, Præstens Kone, og lille Cripple Gate, den halte Dandsemester; og al vores Tidsfordriv Jeres gamle Krøniker om Prinds Eugenius og Hertugen af Malborough. Jeg hader saadanne gamle forslidte Ting.

Heardcastle.

Og jeg holder af dem; jeg holder af alt det, der er gammelt: gamle Venner, gamle Tider, gamle Sæder, gamle Bøger, gammel Viin; og jeg troer, Dorthe! (tager hende ved Haanden) jeg har været meget indtaget af en gammel Kone.

Fruen.

Bevare os! I kommer altid med Jeres Dorthe og Jeres gamle Kone. I maae gierne være Peer-Døver, men jeg vil ikke være Kirsten-Kimes, det forsikrer jeg Jer. Jeg er langt fra ikke saa gammel, som I vil giøre mig. Læg Tive til Tive, og see saa, hvad Facit bliver.

Heardcastle.

Lad see, Tive og Tive, det gjør netop 57.

Fruen.

Fruen.

Det er urigtig. Jeg var ikke uden 20 Aar, da jeg kom i Barselseng med Tony, som jeg havde ved Hr. Lumpkin, min første Mand, og han er endnu ikke kommen til Skiels Aar og Alder.

Heardcastle.

Og vil heller aldrig komme dertil, det tør jeg forsikkre paa hans Vegne. Jo! I har smukt opdraget ham.

Fruen.

Det vil intet sige; Tony Lumpkin har skisnne Midler. Min Søn behøver ikke at leve af Studeringer. Jeg troer ikke en Dreng har megen Lærdom nødig for at fortære 7000 Rd. om Aaret.

Heardcastle.

Lærdom! Jo! Han er ikke sammensat af andet end Skielmstykker og Ondskab.

Fruen.

Lune, min Beste! ikke andet end Lune. Nu! I maae jo dog tillade Drengen at have sine Luner imellem.

Heardcastle.

Gid Fanden have ham, med samt hans Luner. Ifald det, at brænde Tienernes Skoe, skræmme Pigerne, og kiøre i Ring med Kattekillingerne er Luner, saa har han dem. Det er ikke længere end siden i Forgaars, at han heftede min Paryk fast ved min Stoel; og da jeg skulde til at bukke mig, kom jeg med mit skallede Hoved lige i Ansigtet paa Hr. Frizle.

Fruen.

Bør jeg lastes derfor? Det stakkels Barn har stedse været alt for sygelig til at lære noget godt. En Skole vil blive hans Død. Naar han bliver lidt stærkere, hvem veed, hvad da et eller to Aars Latin kan gjøre ham til.

Heardcastle.

Han Latin! Det er ligesom Katten og Fiolen. Nei, nei, Kroen og Stalden ere de eeneste Skoler, han vil søge.

Fruen.

Nu vel! vi maae ikke overfuse den stakkels Dreng nu, thi jeg troer, vi beholde ham ikke længe. Enhver, som seer hans Ansigt, kan see han har Svindsoet.

Heardcastle.

Ja, ifald at blive smæk feed er et Kiendetegn derpaa.

Fruen.

Han hoster sommetider.

Heardcastle.

Ja, naar han faaer Brændevinen i Vrangstruben.

Fruen.

Jeg frygter virkelig for hans Lunge.

Heardcastle.

Det gjør jeg sandelig ogsaa; thi han bøsler undertiden som en Tyr. (Tony gior Støi uden for) See, der gaaer han — en sand svindsotig Figur, paa min Ære!

Anden

Anden Scene.

De Forrige. Tony (gaaer over Skuepladsen).

Fruen.

Tony, hvor gaaer du hen, min Beste? Vil du ikke unde Papa og mig lidt af dit Selskab, min Rare?

Tony.

Jeg har Hastværk, Moder! jeg kan ikke bie.

Fruen.

Du maae ikke vove dig ud i Aftenluften, min Glut; du seer meget ilde ud.

Tony.

Jeg kan ikke bie, siger jeg. Man venter mig hvert Øieblik i de tre Duer; der er Løier paa Færde.

Heardcastle.

Ha ha! Kroen, det gamle Standqvarteer. Det tænkte jeg nok.

Fruen.

En Samling af gemene, nedrige Karle.

Tony.

De ere endda ikke saa gemeene. Der er Dick Muggins, Visiteuren, Jack Slang, Hestedokteren, den lille Aminadab, Lirendreieren, og Tom Twist, Kandestøberen.

Fruen.

Jeg beder dig, min Glut! Fixeer dem for een Aften i det mindste.

Tony.

Det vilde ikke sige saa meget, at fixere dem for een Aften, men derved vilde jeg fixere mig selv.

Fruen (holder ham).

Du skal ikke gaae.

Tony.

Nu vil jeg gaae, siger jeg.

Fruen.

Og jeg siger, du skal ikke.

Tony.

Vi vil see, hvem der er stærkest, De eller jeg.

(Gaaer, og trækker hende ud med sig.)

Tredie Scene.

Heardcastle (allene).

Ah! der gaaer et Par, som fordærve hinanden. Men har ikke vor hele Tidsalder sammensvoren sig, for at jage Forstand og Klogskab Fanden i Vold? See, der er min gode vakre Trine; Moderne har ogsaa næsten anstukket hende. Ved at have levet et Aar eller to i Hovedstaden, har hun faaet Flor og franske Snurrepiberier saa kier, som den beste.

Fierde Scene.

Heardcastle. Freken Trine.

Heardcastle.

Himlen velsigne dig, min beste uskyldige Trine! Pyntet som sædvanlig! nu Trine, bevare os! hvilken Mængde overflødig Silketøi du har paa dig, Pige! Jeg har aldrig kunnet overbevise vore Tiders Daarer, at de Fattige i Verden allene kunde klædes med det, de Forfængelige bruge til Garnering.

Trine.

De veed vores Accord, min Fader. De tillader mig om Formiddagen at aflægge og tage imod Besøgelser,

gelser, og at klæde mig, som jeg selv lyster; og om Aftenen tager jeg min Husholderskedragt paa, for at behage Dem.

Heardcastle.

Godt. Husk paa, at jeg paastaaer vores Accord opfyldt til Punkt og Prikke. Og jeg troer, at jeg endnu i Aften vil faae Leilighed til at sætte din Lydighed paa Prøve.

Trine.

Jeg forsikkrer, at jeg ikke forstaaer Deres Meening.

Heardcastle.

Nu da, for at tale aabenhiertig med dig, Trine, saa venter jeg endnu i Dag det unge Menneske fra Staden, som jeg har valgt til din Mand. Jeg har faaet Brev fra hans Fader, hvori han melder mig, at hans Søn har begivet sig paa Reisen, og at han selv er sindet, inden kort Tiid at komme efter.

Trine.

Virkelig! Jeg ønsker, at jeg havde vidst noget deraf før. Bevare os! hvorledes skal jeg nu stille mig an? Jeg tør vædde Tusend imod een, at jeg ikke vil kunne lide ham; vores Sammenkomst vil være saa ceremoniel, og see saa liig ud efter en Embedsforretning, at jeg hverken vil kunne føle Venskab eller Agtelse for ham.

Heardcastle.

Slaae din Liid til, mit Barn, at jeg aldrig vil sætte mig imod dit Valg; men Marlow, som jeg er falden paa, er en Søn af min gamle Ven Charles Marlow, du saa tidt har hørt mig tale om. Det

unge Menneske er opdraget til Studeringer, og er sindet at søge Tieneste i sit Fædreneland. Jeg har ladet mig sige, at det er et Menneske, som har ypperlige Kundskaber.

Trine.

Er han det?

Heardcastle.

Meget ædelmodig.

Trine.

Jeg troer, jeg vil kunne lide ham.

Heardcastle.

Ung og kiek.

Trine.

Jeg er vis paa, jeg vil kunne holde af ham.

Heardcastle.

Og meget smuk.

Trine.

O sig intet mere, min gode Fader! (kysser hans Haand) Han er min, og jeg vil have ham.

Heardcastle.

Og for at krone alting, Trine, saa er han et af de meest undseelige tilbageholdende unge Mennesker i hele Verden.

Trine.

Ak! De har med eet giort mit Blod til Is. Det Ord Tilbageholdende har fordærvet alle hans øvrige Fuldkommenheder. En tilbageholden Elsker, siger man, bliver altid en mistænkelig Mand.

Heardcastle.

Tvertimod. Beskedenhed boer sielden i et Hierte, som ikke er beriget med ædlere Dyder. Det var just der Træk i hans Karakteer, som første gang indtog mig.

Trine.

Trine.

Han maae have mere indtagende Træk for at fange mig, det forsikkrer jeg Dem. Hvorom alting er, dersom han er saa ung, saa smuk, og i alt, som De har fortalt, saa troer jeg, han vil blive den rette, og jeg troer, jeg vil have ham.

Heardcastle.

Men Trine, der er endnu en Forhindring. Det er et andet Spørsmaal, om han vil have dig.

Trine.

Men, min Fader, hvorfor vil De ydmyge En saa? Nu vel! vil han ikke have mig, saa, i Stedet for, at mit Hierte skulde briste over hans Ligegyldighed, vil jeg aleene slaae mit Speil i Stykker for dets Smigrerie, sætte en nyere Facon paa mit Haar, og være mig om en mindre vanskelig Tilbeder.

Heardcastle.

Beslutningen er kiek! Jeg vil imidlertid gaae hen at berede Tienerne paa at tage imod ham. Da vi sielden har Selskab, saa trænge de til lige saa megen Exercering, som et Compagnie Rekruter ved første Dags Mynstring.

(Han gaaer.)

Femte Scene.

Frøken Trine (allene).

Denne Tidende har giort mig ganske forvirret. Ung, smuk — det satte han sidst; men jeg sætter det først. Om, et godt Menneske, en god Karakteer — alt det kan jeg lide. Men tilbageholdende og eenfoldig,

det

det er meget imod ham; dog kan han blive helbredet for hans Udseelse, naar man lærer ham at være stolt af sin Kone. Ja — og kan jeg ikke — Men det er artig, at ville have Raadighed over Manden, førend man er vis paa Elskeren.

Siette Scene.

Froken Trine. Froken Constance.

Trine.

Det glæder mig, at du kom, min beste Constance. Hvorledes seer jeg ud? Er der noget Naragtigt ved mig? Er det en af mine smukke Dage i Dag? Gefalder mit Ansigt i Dag?

Constance.

Fuldkommen, min Beste. Dog, nu jeg seer ret paa dig — bevare mig! — Dine Kanariefugle eller Guldfiske ere dog vel ikke kommet noget til? Har din Broder eller Katten været i Færd med dem? Eller har den sidste Tidende været for rørende?

Trine.

Nei, intet af alt det. Jeg har været truet — jeg kan neppe sige det — jeg har været truet med en Elsker.

Constance.

Og hans Navn?

Trine.

Er Marlow.

Constance.

Virkelig!

Trine.

Trine.

En Søn af Charles Marlow.

Constance.

Og min Hastings, min Elskers fortroeligste Ven. De ere aldrig fra hinanden. Jeg troer, du maae have seet ham, da vi opholdte os i Staden.

Trine.

Aldrig.

Constance.

Han er af en meget besynderlig Karakteer, det kan jeg forsikkre dig. Naar han er blandt agtbare og dydige Fruentimmer, er han det beskedneste Menneske i Verden, men hans Bekjendtskaber gier ham en meget forskiellig Karakteer blandt Fruentimmer af et andet Præg. Du forstaaer mig.

Trine.

I Sandhed! en besynderlig Karakteer. Jeg vil aldrig kunne være i Stand til at regiere ham. Hvad skal jeg giøre? Ei hvad! ikke tænke mere paa ham, men oppebie Udfaldet. — Men, min Beste! hvorledes gaaer det med dig? Har min Moder, efter Sædvane, giort Cour hos dig for min Broder Tony?

Constance.

Jeg kom just nu fra en af vores behagelige Tete a Tetes; hun har sagt mig tusinde smukke Ting, og afskildret hendes kiære Uhyre som den skiønneste Rose.

Trine.

Og hendes Partiskhed gaaer saavidt, at hun virkelig troer, han er saaledes. En Formue, som din, er ingen ringe Fristelse, især da hun eene har Bestyrelsen

relsen deraf, saa undrer jeg mig ikke over at see hende uvillig til at lade den gaae ud af Familien.

Constance.

En Formue, som min, som fornemmelig bestaaer i Juveler, er ikke saa mægtig en Fristelse. Men naar kun min kiere Hastings er bestandig, gior jeg mig ingen Samvittighed af, det koste hvad det vil, tilsidst at blive hende for uregierlig. Ikke desmindre lader jeg hende formode, at jeg elsker hendes Søn, og hun har aldrig drømt om, at mit Hierte hænger ved en anden,

Trine.

Min gode Broder holder det tappert ud. Jeg kunde næsten elske ham, fordi han hader dig saa.

Constance.

Det er i Grunden et godt Menneske; og jeg er vis paa, han vilde ønske at see mig givt med enhver anden end sig selv. Men jeg hører min Fasters Klokke ringe for at giøre en Eftermiddagstour i Marken. — Velan! Jo større Vanskeligheden er, jo mere Mod behøve vi.

(Hun gaaer.)

Trine.

Jeg vilde, at det var Sengetiid, og at alting var vel.

(Hun gaaer.)

Syvende Scene.

En Kroe-Stue. Adskillige afpillede Giester. Punsch og Tobak. Tony sidder ved Bordenden, lidet høiere end de andre; han har en Prygl i Haanden.

Alle.

Hurra! Hurra! Hurra! Bravo!

Første

Første Gjest.

Stille, I Herren! nu faaer vi en Sang. Junkeren er nu ifærd med at synge en Vise.

Alle.

O ja, en Vise, Vise.

Tony.

Saa vil jeg da synge Jer en Vise, I Herrer, en Vise, som jeg har giort over denne Kroe, de tre Duer kaldet.

Vise.

Lad den skrantede Magister
Fuld af Støv og Snustobak
Rode om i Lærdoms Kister
Efter Alskens Pølsesnak;
Vi vil efter Bunden lede
I vor Verts de stolte Glas.
Der boer Viisdom, der boer Glæde;
Alt det andet er kun Fias.

Lad en streng Tartuffe true
Med det hede Helvede,
Og slaae Kors for sig, og grue,
Naar han blot seer nogen lee.
Troer I ei, hans Andagt lædsker
Sig, naar den blir tør og heed?
Jo! jo! de profane Vædsker
Glide ganske artig ned.

Blot Methoden er forskiellig.
Her indtage vi vor Ruus;

Han,

Han, som dertil er for hellig,
Pimper hiemme i sit Huus.
Svire inden lukte Døre,
Ligner en Mahomedan;
Vi vil lade Verden høre,
At her er et christent Land.

Kommer, Brødre! kommer, fatter
Hver sit Glas med stadig Haand!
Længe leve Sang og Latter!
Væk alt hvad der kaldes Baand!
Husets Skaal! De muntre Duer
Lokke daglig Giester ind!
Alle Kammere og Stuer
Flyde hen i Punsch og Viin!

Alle.

Bravo! Bravo!

Første Giest.

Der er Spiritus i Junkeren.

Anden Giest.

Jeg gider gierne hørt ham synge, thi han trakterer os aldrig med noget, som er gemeent.

Tredie Giest.

Fanden have alt det, der er gemeent! Jeg kan ikke lide det.

Fierde Giest.

Smukke Ting ere altid smukke Ting; derfor kan en Junker ikke andet end sige smukke Ting.

Tredie Giest.

Den Sats kan jeg lide, Monsieur Muggins! Hvad, omendskiønt jeg er nød til at være Bisrne-

træk-

trækker, kan man derfor gierne være en honet Mand. Bør det geraade mig til Fortred, om min Biørn aldrig vil dandse uden efter den behageligste Musik?

Anden Giest.

Hvad det er en Ynk, at Junkeren ikke er sin egen Herre! Det vilde være vel for alle Indbyggerne paa 10 Mile her i Omkreds.

Tony.

For Dievlen! det vilde det vist, Hr. Slang! da skulde jeg vise, hvad det er at have et udsøgt Selskab.

Anden Giest.

O! deri ligner han sin Fader. Det er vist, den gamle Herremand Lumpkin var den artigste Mand, jeg har seet. Thi at blæse i Valdhorn, eller slaaes med en Hække for en Hare, eller for en Tøs, deri havde han aldrig sin Lige. Man sagde i Egnen, at han holdt de beste Heste, Hunde og Piger i hele Landet.

Tony.

For Fanden! naar jeg bliver myndig, skal jeg vise Jer, at jeg ikke vanslægter. Jeg har tænkt paa, at jeg vilde begynde med Bett Bouncer og Møllerens graa Mær. Kom, Gutter, drik rund, og værer lystige; thi I har intet at betale. — Heida! Vert, hvor meget er Fortæringen?

Ottende Scene.

De Forrige. Verten.

Verten.

Der er tvende Herrer uden for Døren i en Post-Chaise. De have kiørt vild i Skoven, og de lod falde nogle Ord om Hr. Heardcastle.

Tony.

Det er saa vist som nogen Ting, at een af dem maae være den Person, som kommer for at frie til min Søster. Seer de ud til at være Folk fra Hovedstaden?

Verten.

Jeg troer Ja. De see for al Verden ud som Franskmænd.

Tony.

Beed dem da at komme ind, saa skal jeg i et Øieblik vise dem paa rette Vei. (Verten gaaer.) Mine Herrer! da det ikke er godt Selskab nok for Jer, saa gaae et Øieblik ind i den anden Stue. Jeg skal være hos Jer, inden I kan trykke Saften af en Zitron.

(De gaae.)

Niende Scene.

Tony (allene).

Min Stedfader har i det sidste halve Aar ikke kaldet mig andet end en Valp og Hund. Dersom jeg nu vilde, saa kunde jeg hevne mig over den gamle Knurrepotte. Men saa er jeg bange for — Bange for hvad? Jeg skal snart være 7000 Rb. værd om Aaret; lad ham skræmme mig fra dem om han kan.

Tiende Scene.

Tony, Verten, som følger Marlow og Hastings ind.

Marlow.

Hvilken fortredelig, kiedsommelig og ubehagelig Dag det har været! Man har sagt os, at der kun var ti Mile tvers igiennem Landet, og vi har kiørt over femten.

Hastings.

Og alt det for din ubeskrivelige Tilbageholdenhed, som ikke vilde lade os spørge os for, hvor Veien gik.

Marlow.

Jeg tilstaaer, Hastings, at jeg nødig vilde være enhver forbunden, som vi møde, og ofte staae Fare for at faae et uhøfligt Svar.

Hastings.

For nærværende Tid staae vi Fare for, aldeeles intet Svar at faae.

Tony.

Forlad, mine Herrer. Jeg hører, at De giør Efterspørgsel efter en vis Heardcastle her i Egnen. Veed De hvad Kant af Landet De er paa?

Hastings.

Aldeeles ikke, min Herre! men vi vilde være Dem forbunden, om De vilde underrette os derom.

Tony.

Ikke heller Veien, De kom ad?

Hastings.

Nei, min Herre! men dersom De kan underrette os —

Tony.

Nu vel, min Herre! dersom De hverken kiender den Vei, De skal ad, eller hvor De er, eller den Vei, De kom fra, saa er det første, jeg har at underrette Dem om, dette — at De har forseilet Deres Vei.

Marlow.

Vi behøvede ingen Spaamand til at fortælle os det.

Tony.

Tillad, mine Herrer! at jeg gior mig saa driftig at spørge Dem, hvor De kommer fra?

Marlow.

Det er ikke nødvendigt, for at vise os, hvad Vei vi skal tage.

Tony.

Jeg har ikke i Sinde at fornærme Dem. Men Spørsmaal for Spørsmaal er ikke mere end billigt. Tillad, mine Herrer! er den samme Heardcastle ikke en vranten, gammeldags naragtig Person med et stygt Ansigt, som har en Datter og en vakker Søn?

Hastings.

Vi har ikke seet Manden, men han har de Børn, De taler om.

Tony.

Datteren er et snakkesomt, studsket, hiadderagtigt langt May-Træe — Sønnen et vakkert, vel opdraget, behageligt ungt Menneske, som enhver holder af-

Marlow.

Vores Efterretninger ere forskiellige heri. Datteren, siger man, er vel opdragen og deilig — Sønnen

nen er en Klods, opvoxen og fordærvet ved Moderens Forkjelelse.

Tony.

He — he — hem — Alt, hvad jeg da har at sige Dem, mine Herrer! er, at jeg ikke troer, De naaer Hr. Heardcastles Huus i Aften.

Hastings.

Det er ilde.

Tony.

Det er en fordømt lang, mørk, moradsig, skiden farlig Vei. Vert! viis de Herrer Veien til Heardcastles (gier ham et Vink) Heardcastle til Quagmire Marsh. I forstaaer mig.

Verten.

Til Hr. Heardcastles! Jemeni, mine Herrer! da er De faren forfærdelig vild. Da De kom neden for Bierget, skulde de have taget igiennem Squash Lane.

Marlow.

Taget igiennem Squash Lane!

Verten.

Og saa fulgt Veien ligefrem, til de var kommen til fire Veie.

Marlow.

Hvor fire Veie støde sammen!

Tony.

Ja, men De maae være vis paa, at De kun tage ad een af dem.

Marlow.

Jeg troer, De vil være vittig, min Herre.

Tony.

Thi, tager De den høire, saa maae De holde ad sig til De komme paa Crakkul Overdrev, der

maae De holde skarp Vie med Hiulsporet, og gaae ligefrem, til De komme til Forpagter Murrains Lade. Naar De saa er kommen til Forpagterens Lade, maae De holde af dem paa høire Haand, og siden paa venstre, og siden igien paa høire, til de komme til den gamle Molle.

Marlow.

Bevare os, min Herre! Vi kunde jo ligesaa let udfinde Længden —

Hastings.

Hvad skal vi gribe til, Marlow?

Marlow.

Dette Huus lover kun en maver Bevertning; dog, maaskee Verten kan give os Natteleie.

Verten.

Ak! mine Herrer! vi har kun een Gieste-Seng i hele Huset.

Tony.

Og saavidt jeg veed, er den alt optagen af tre Logerende. (efter noget Ophold, i hvilken Tiid han synes at overlægge det øvrige.) Nu har jeg det. Troer I ikke, Hr. Vert, at Vertinden kunde rede for de Herrer ved Kaminen paa tre Stole og een Pude?

Hastings.

Jeg holder ikke af at sove ved Kaminen.

Marlow.

Og jeg har Afskye for Deres tre Stole og een Pude.

Tony.

Har De, har De det? — Lad mig da see — Hvad — om De gaae en Miil videre frem, til Bukkehovedet,

kehovedet, det gamle Bukkehoved ved Bierget, et af de beste Giestgiverhuse i hele Grevskabet.

Hastings.

O ho! Hvorledes det ogsaa er, saa have vi undgaaet en Aventure for i Aften.

Verten

(sagte til Tony).

De vil dog vel aldrig sende dem til Deres Faders Huus, som til et Giestgiverhuus.

Tony.

Hum! I er en Nar. Lad dem finde ud af det. (til dem) De behøve blot at følge Veien ligefrem, til de komme til et stort gammelt Huus, som ligger ved Landeveien. De vil see to store Horn over Døren; det er Skildtet. Kiør op til Gaarden, og giør brav Støi.

Hastings.

Vi ere Dem forbunden, min Herre. Kan Folkene ikke tage Feil af Veien?

Tony.

O nei! Men jeg kan fortælle Dem, at endskiønt Verten er riig, og har slaaet sig til Roelighed, saa vil han dog ansees for at være Herre, i al Ære og Respekt. Ha ha ha! han er meget for at holde Dem med Selskab; og ifald De gier Dem af med ham, vil han overtale Dem til at troe, at hans Moder var Borgemester, og hans Faster Landsdommer.

Verten.

En kiedsommelig gammel Bævere; men han har saa gode Vine og Senge, som nogen i hele Egnen.

Marlow.

Nu vel! dersom han forsyner os med dette, saa forlange vi ingen videre Bekiendtskab. Vi skal holde af os paa høire, sagde De?

Tony.

Nei, nei, ligefrem. Jeg vil selv gaae med og vise Dem et Stykke af Veien. (til Verten) Hm.

Verten.

Det er dog en forbandet ondskabsfuld Knægt, denne velsignede Junker.

(Han gaaer.)

Ende paa den første Akt.

Anden Akt.

Skuepladsen forestiller et gammeldags Huus.

Første Scene.

Heardcastle (kommer ind, efterfulgt af 3 a 4 klodsede Tienere).

Nu vel! jeg haaber, at I nu er øvet i at varte op ved Bordet, efterat jeg i tre Dage har underviist Jer derudi. I kiender nu hver især Jeres Plads og Jeres Forretning, og kan lade see, at I har været vant til at varte op hos skikkelige Folk, endskiønt I ikke have tient blandt Fremmede.

Alle.

O ja! O ja!

Heardcastle.

Naar der kommer Selskab, maae I ikke komme frem og staae og maabe, og siden løbe ud igien, ligesom forskrækkede Kaniner.

Alle.

Nei, nei.

Heardcastle.

Du, Diggory, som jeg tog fra Loen, du skal have Opsigt ved Skienken; og du, Roger, som jeg har taget fra Ploven, du skal staae bag min Stoel. Men I maae ikke staae saaledes med Hænderne i Vestlommen. Tag din Haand af Lommen, Roger! og

du Fingrene af Hovedet, du Kjødhoved. See, hvorledes Diggory holder sine Hænder; de ere lidt vel stive, men det vil ikke sige stort.

Diggory.

Jh see engang, hvorledes jeg holder dem. Jeg lærte at holde mine Hænder saaledes, da jeg var ved Landfolkene. Og den gang, jeg da var ved Landfolkene —

Heardcastle.

Du maae ikke være saa snaksom, Diggory. Du maae passe nøie paa de Fremmede; du maae nok høre os tale, men ikke tale med; du maae nok see vi drikke, men ikke tænke paa at drikke med; du maae nok see os spise, men ikke tænke paa at spise med.

Diggory.

Det er Drolen splide mig ganske umueligt, velbaarne Herre. Naar Diggory seer, at de spise, saa vil han altid gierne have en Mundfuld med.

Heardcastle.

Klods! Er en Vom fuld i Kjøkkenet ikke saa god som en Vom fuld i Spisestuen? Styr din Appetit med denne Anmerkning.

Diggory.

Jeg siger saa mange Tak, velbaarne Herre! Jeg vil forsøge paa, at stille min Appetit med et godt Stykke kold Oxesteeg i Spisekammeret.

Heardcastle.

Du er al for snaksom, Diggory. Om det skulde hænde sig, at jeg havde et godt Indfald, eller fortalte en lystig Historie ved Bordet, saa maae J ikke briste i Latter, som om J hørte med til Selskabet.

Diggory.

Diggory.

Saa maae Herren ikke heller fortælle Historien om den gamle Krage i Rustkammeret; jeg kan ikke bare mig for at lee af den — Ha ha ha! nei Drolen tage mig, om jeg kan. Vi har leet af den i de sidste 20 Aar. Ha ha ha!

Heardcastle.

Ha ha ha! Ja, det er en god Historie. Nu vel, ærlige Diggory — af den maae du nok lee — men alligevel passe paa at varte op. Lad os nu bilde os ind, at en af Selskabet begierte et Glas Viin, hvorledes vil du da bære dig ad? Maae jeg bede om et Glas Viin. (til Diggory) Nu, hvorfor rører du dig ikke?

Diggory.

For en Ufærd, Herre! Jeg har aldrig ret Mod, førend jeg seer Mad og Viin sat paa Bordet; saa er jeg saa modig som en Løve.

Heardcastle.

Hvad! vil ingen af Jer røre sig?

Første Tiener.

Det er ikke min Bestilling.

Anden Tiener.

Jeg er vis paa, det er ikke min Forretning.

Første Tiener.

Ikke heller min.

Diggory.

Og jeg er vis paa, det ikke kan være min.

Heardcastle.

I Dosmere! Imedens at I kegles om, hvis Post det er, maae Giesterne sulte ihiel. I Fianter!

Jeg

Jeg merker, jeg maae begynde forfra igien. — Men hører jeg ikke en Vogn rumle i Gaarden? Paa Jer Plads, I Kiødhoveder! Jeg vil imidlertid gaae ned i Porten, og ønske min gamle Vens Søn velkommen.

(Han gaaer.)

Diggory.

Død og Liv! jeg har reent glemt min Post.

Anden Tiener.

Jeg veed, at min Post er at være overalt.

Første Tiener.

Hvor Djevlen er min?

Anden Tiener.

Min Post er at være ingensteds; og derfor vil jeg igien gaae til min Dont.

(Tienerne løbe ud paa forskiellige Steder, som om de bleve bange.)

Anden Scene.

En Tiener (kommer ind med Lys og lyser) Marlow og Hastings (ind).

Tieneren.

Velkommen, mine Herrer! hiertelig velkommen herind! (Gaaer.)

Hastings.

Efter de Gienvordigheder, vi i Dag have havt, Marlow, saa kan vi ønske os dobbelt velkommen, da vi har den Trøst, at komme i et reent og varmt Værelse. Det er i Sandhed et anseeligt Huus; antik, men reputeerlig.

Marlow.

Marlow.

Det er en stor Bygnings almindelige Skiebne. Naar den først har ødelagt sin Eier ved Giesterering, forvandles den omsider til et Giestgiverhuus, som paalægger Reisende en Slags Afgivt.

Hastings.

Det er, som du siger: vi Reisende blive ansat til at betale alle disse Zirater. Jeg har tidt seet en god Skienk, eller en Marmor-Kamin, skiønt det ikke virkelig har været anført i Regningen, har det dog forbandet forhøiet den.

Marlow.

Reisende, Hastings, maae betale alle Steder. Den eeneste Forskiel er, at i gode Vertshuse maae man betale dyrt for Overdaadigheds Skyld: i slette Vertshuse bliver man slaaet, og maae sulte ihiel.

Hastings.

Du har levet en god Tid blandt Fremmede. Jeg er i Sandhed tidt falden i Forundring over, at du, som har seet saa meget af Verden, har god naturlig Forstand, og de mange skiønne Leiligheder, du har havt dertil, endda ikke har kunnet erhverve dig den fornødne Dristighed.

Marlow.

Det er just Engelskmandens Sygdom. Men sig mig engang, Hastings, hvor skulde jeg have lært den Dristighed, du taler om? Den største Deel af mit Liv har været tilbragt ved et Universitet eller i et Giestgiverhuus, hvor jeg har været adskilt fra den elskværdige Deel af Skabningen, som for den største Part giør Folk tillidsfulde. Jeg kan ikke erindre, at jeg

nogen-

nogensinde har været fortroelig bekiendt med et eeneste sædeligt Fruentimmer — undtagen min Moder — Men med Fruentimmer af en anden Classe veed du —

Hastings.

Og blandt dem er du, paa min Ære! uforskammet nok.

Marlow.

De ere af mine Folk, som du veed.

Hastings.

Men i honette Fruentimmers Selskab saae jeg aldrig saadan eenfoldig Tosse, saadan Nystepind. Du seer for al Verden ud som om du søgte en Leilighed til at stiele dig ud af Stuen.

Marlow.

Men, Menneske! det er fordi jeg har Trang til at stiele mig ud af Stuen. Troe mig, jeg har ofte fattet den Beslutning, at bryde Isen, og lade Sladderen løbe, det koste hvad det vilde; men jeg veed ikke, hvorledes det er, den ringeste Glands af et Par smukke Øine har aldeeles kuldkastet min Beslutning. En uforskammet Karl kan vel efterabe et blyefærdigt Menneske, men jeg vil lade mig hænge, om et blyefærdigt Menneske nogensinde kan efterabe en uforskammet Karl.

Hastings.

Dersom du aleene kunde sige halvdeelen af de smukke Ting til dem, som jeg har hørt dig forøde paa Kielderpiger, eller — —

Marlow.

Ei! Hastings, jeg kan ikke sige dem smukke Ting — de gjøre mig til Stok og Steen. Lad dem

tale

tale om en Komet, eller et ildsprudende Bierg, eller saadanne Bagateller; men for mig er et sædeligt Fruentimmer, med alle hendes Zirater paa, det forfærdeligste Object i den hele Skabning.

Hastings.

Ha ha ha! Hvorledes kan du paa denne Maade nogensinde vente at blive gift?

Marlow.

Aldrig, med mindre det skulde gaae mig som Konger og Fyrster, at der blev friet til min Brud ved en Fuldmægtig. Dersom man paa østerlandsk blev indført til en Kone, man aldrig før har seet, kunde det endda gaae an; men at gjennemgaae alle de Nødsler af et formeligt Frierie, tilligemed Episoder af Fastre, Bestemødre og Søskendebørn, og tilsidst at bryde ud med det forfærdelige Spørsmaal: Frøken, vil De have mig? Nei, nei, det er en Vanskelighed, jeg aldrig overvinder.

Hastings.

Jeg beklager dig. — Men hvorledes har du i Sinde at føre dig op imod det Fruentimmer, som du efter din Faders Forlangende er kommen hid for at besøge?

Marlow.

Som jeg fører mig op imod alle andre Fruentimmer. Bukke meget dybt, svare Ja eller Nei til alle hendes Spørsmaale — Men for det øvrige troer jeg ikke, jeg vover at see hendes Ansigt, før jeg har seet min Faders igien.

Hastings.

Hastings.

Jeg undrer mig over, at saa varm en Ven kan være saa kold en Elsker.

Marlow.

At jeg skal være oprigtig, min beste Hastings! saa var min fornemmeste Bevægaarsag at være et Redskab til at befordre din Lyksalighed, og ikke min egen. Frøken Constance elsker dig, Familien kiender dig ikke, men som min Ven er du vis paa at blive vel modtagen, og lad Ven gjøre det øvrige.

Hastings.

Min beste Marlow! Dog, jeg vil undertrykke min Følelse. Var jeg en Skielm, som allene søgte at blive Eier af Midler, skulde du være den sidste i hele Verden, som jeg vilde anholde om Hielp hos. Men Frøken Constances Person er alt hvad jeg attraaer, og hun er min, baade ved hendes afdøde Faders Samtykke, og hendes egen Tilbøielighed.

Marlow.

Lykkelige Mand! du har Talenter, og veed ved din Kunst at fange ethvert Fruentimmer. Jeg er dømt til at tilbede Kiønnet, og dog kun at holde Omgængelse med den Deel af det, som jeg foragter. Denne Stammen i min Tale og mit tossede Ansigt, kan aldrig tillade mig at tragte høiere, end til en Opstikkerske eller Kontoir-Dukke. Ei! der kommer han ogsaa og forstyrrer os.

Tredie

Tredie Scene.

De Forrige. Heardcastle.

Heardcastle.

Mine Herrer! endnu engang, De er hiertelig velkommen. Hvem er Hr. Marlow? Min Herre! De er hiertelig velkommen. Det er ikke min Maade, at tage imod mine Venner ved Kakkelovnen. Jeg holder af, efter gammel Stil, at tage hiertelig imod dem i Porten. Jeg er meget for, at man drager Omsorg for deres Heste og deres Kofferter.

Marlow (sagte).

Han har alt faaet vores Navne at vide af Tieneren. (til Heardcastle) Vi prise Deres Forsigtighed og Deres Giestfrihed, min Herre! (til Hastings) Jeg har tænkt paa, Hastings, at forandre vores Reisedragt imod Morgenstunden. Jeg kammer mig ret ved min.

Heardcastle.

Jeg beder Dem, Hr. Marlow! at De ikke giør Komplimenter her i Huset.

Hastings.

Jeg troer, at du har ret, Marlow. Det første Angreb er halv vunden Slag. Jeg er sindet at aabne Kampagnen med den Hvide med Guld.

Heardcastle.

Hr. Marlow — Hr. Hastings — mine Herrer! jeg beder, lad al Tvang fare her i Huset. Dette er Friheds Sæde, mine Herrer! De kan foretage sig her alt, hvad Dem behager.

Marlow.

Og dog, Hastings, dersom vi aabne Kampagnen alt for modig i Førstningen, saa vil vi komme til at mangle Ammunition førend den er forbi. Jeg er sindet at spare den brodeerte for at have en sikker Retraite.

Heardcastle.

Ved at høre Dem tale om Retraite, Hr. Marlow, falder mig Hertugen af Malborough ind, da vi gik hen for at beleire Denain. Han opfordrede først Guarnisonen.

Marlow.

Troer du ikke, at den guldbrokades Vest vil passe godt til den brune Kiole?

Heardcastle.

Han opfordrede først Guarnisonen, som bestod omtrent af 5000 Mand.

Hastings.

Det troer jeg ikke. Bruunt og Guld passer kun slet sammen.

Heardcastle.

Jeg siger, mine Herrer! som jeg fortalte Dem, at han opfordrede Guarnisonen, som omtrent bestod af 5000 Mand.

Marlow.

Pigerne holder af Stads.

Heardcastle.

Som omtrent bestod af 5000 Mand, i god Stand med Krigsgevær, Ammunition og andre Krigsredskaber. Nu, sagde Hertugen af Malborough til Georg Brook, som stod ham nærmest: I maae have

Hierte

Hierte som Georg Brook. Jeg vil sætte mit Hertugdømme til Pandt, sagde han, at jeg tager denne Guarnison til Fange, uden at udgyde en Draabe Blod. Og saa —

Marlow.

Hvad, min gode Ven, om De imidlertiid gav os et Glas Punsch? Dette vilde hielpe os at fortsætte Beleiringen med Eftertryk.

Heardcastle.

Punsch, mine Herrer? (sagte) Det er den meest ubegribelige Beskedenhed, jeg nogen Tid har seet.

Marlow.

Ja, min Herre! Punsch. Et Glas varm Punsch oven paa vores Reise vil trøste os. Dette er Friheds Sæde, som De veed.

Heardcastle.

Her er et Glas, min Herre!

Marlow (sagte).

Saa denne Mand i hans Friheds Sæde vil allene lade os faae, hvad han behager.

Heardcastle

(tager Glasset).

Jeg haaber, at De finder den efter Deres Smag. Jeg har tillavet den med min egen Haand; og jeg formoder, at De tilstaaer, at Ingredientserne gaae an. Vil De være saa god at gisre mig Beskeed, min Herre? See her, Hr. Marlow! det skal være paa vores nærmere Bekiendtskab. (han drikker.)

Marlow (sagte).

Det er en meget uforskammet Karl! men han er en Original; jeg vil føie mig lidt efter ham. (til Heardcastle) Min Herre! jeg er Deres Tiener. (drikker)

Hastings (sagte).

Jeg merker, at denne Mand er meget for at holde os med Selskab, og forglemmer at han er Giestgiver, forinden han har lært at være Kavaleer.

Marlow.

Fra deres ypperlige Punsch, min gamle Ven! slutter jeg, at De maae have en god Deel Forretninger paa denne Kant af Landet. Varmt Arbeide nu og da ved Parlamentsvalgene formoder jeg.

Heardcastle.

Nei, min Herre! jeg har for længe siden overgivet dette Arbeide. Siden de Store har hittet paa det Middel, at vælge den eene den anden, saa er der ingen Forretning for os som handle med Øl.

Hastings.

Som jeg hører, saa har De ikke Lyst til at blive Politicus igien.

Heardcastle.

Ikke det mindste. Der var virkelig en Tid, da jeg tog mig Regieringens Forseelser nær, ligesom andre Folk; men da jeg fandt, at jeg hver Dag blev mere forbittret, og Regieringen ikke bedre, saa lod jeg den seile sin egen Søe. Siden den Tid har jeg ikke brydt mit Hoved mere med Heyder Ally, eller Ally Chan, end med lille Grete kom at høre. — Mine Herrer! Deres Sundhed!

Hastings.

Saa De ved at spise paa Sahlen og drikke i Stuen, ved at tage imod Deres Venner udenfor og fornøie dem indenfor, fører derved et fornøieligt spøgefuldt Liv.

Heard-

Heardcastle.

Jeg har meget at bestille, det er vist. Halvparten af denne Egns Trætter blive bilagte i denne Stue.

Marlow

(efter at have drukken).

Og De har et Argument i Deres Glas, min gamle Herre! som er bedre end noget i Vestmynster Hall.

Heardcastle.

Ja, min unge Herre! dette, og lidt Philosophie.

Marlow (sagte).

Nu, det er den første gang, jeg har hørt tale om en Gjestgivers Philosophie.

Hastings.

Saa De da, ligesom en erfaren General, attaquerer dem fra alle Kanter. Dersom De finder deres Fornuft haandelig, saa angriber De den med Deres Philosophie; og finder De, at de ingen Fornuft har, saa angriber De dem med dette. — Det skal være Deres Skaal, min Hr. Philosophus! (drikker)

Heardcastle.

Jeg takker, jeg takker. Ha ha! Deres Tale om Generalskab kommer mig til at huske paa Prinds Eugenius, da han slog Tyrkerne i den Batallie ved Belgrad. Nu skal De høre.

Marlow.

I Stedet for Batallien ved Belgrad troer jeg, det er næsten Tid at tale om Aftensmad. Hvad har Deres Philosophie vel i Huset til Aftensmad?

Heardcastle.

Til Aftensmad, min Herre? (sagte) Har man nogentid giort en Mand saadant et Spørsmaal i sit eget Huus!

Marlow.

Ja, min Herre! Aftensmad; jeg begynder at føle en stærk Appetit. Jeg vil spise dievels i Aften, det forsikrer jeg Dem.

Heardcastle (sagte).

Saadan en uforskammet Knægt saae jeg aldrig før. (til Marlow) I Sandhed, min Herre! hvad Aftensmaden angaaer, da kan jeg ikke vel sige Dem det. Min Dorthe og Kokkepigen afgiør disse Ting med hinanden. Det Slags Ting overlader jeg aldeeles til Dem.

Marlow.

Saa? Giør De det?

Heardcastle.

Aldeeles. Imidlertid troer jeg, at de i dette Øieblik i Kiøkkenet virkelig raadslaaer om, hvad de i Aften skal sætte paa Bordet.

Marlow.

Da beder jeg, at De vil antage mig som Deres Consulent. Det er af de Ting, jeg har lagt mig efter. Naar jeg reiser, saa sørger jeg selv for at indrette min Aftensmad. Lad Kokken kalde ind. De tager det ikke ilde op, min Herre! haaber jeg.

Heardcastle.

O nei, min Herre! ikke det mindste; skiønt jeg ikke veed, hvor det kommer sig, at Birgitte, vores Kokkepige, ikke er god at komme tilrette med i denne

Begiven-

Begivenhed. Dersom vi sendte efter hende, saa vilde hun skiende os allesammen ud af Huset.

Hastings.

Lad os da see Kiøkkenseddelen. Jeg udbeder mig det som en Naade. Jeg indretter altid min Appetit efter Spiseseddelen.

Marlow

(til Heardcastle, som med Forundring seer paa dem).

Han har Ret, min Herre! og det er ogsaa min Maade.

Heardcastle.

Min Herre! De har Rettighed til at befale her. Heida! Roger! bring os Spiseseddelen for i Aften. Jeg troer, den er alt opsat. Deres Skik, Hr. Hastings, kommer mig til at huske paa min Onkel, Oberst Wallop; det var et af hans Mundhæld: Ingen var vis paa sin Aftensmad, førend han havde spiist den.

Hastings (sagte).

Alting skal være saa stort med ham! hans Onkel Oberst! Vi vil snart faae at høre, at hans Moder har været Landsdommer. (til ham) Men lad os høre Spiseseddelen.

Marlow (læser).

Hvad er dette? Den første Anretning, den anden Anretning, Deserten. For Dievlen! min Herre! troer De, at vi have bragt hele Snedkerlauget, eller hele Bedforts Sogn med os, for at fortære saadant et Aftensmaaltid? To eller tre smaa Rætter, reenlige og velsmagende, er mere end nok.

Hastings.

Men, lad os høre den.

Marlow (læser).

Den første Anretning, ved den øverste Ende af Bordet, en stegt Grüis med en Svedskesauce.

Hastings.

Fanden have Deres Grüis.

Marlow.

Med samt Deres Svedskesauce.

Heardcastle.

Men Grisesteeg med Svedskesauce er dog ret god Mad for Folk, som ere sultne, mine Herrer!

Marlow.

Ved den nederste Ende en Kalve-Tunge tilligemed Hiernen.

Hastings.

Bort med Deres Kalvehierne, min kiere Herre! jeg kan ikke lide den.

Marlow.

Heller slaae den paa et Fad for sig selv; thi jeg kan nok lide den.

Heardcastle (sagte).

Deres Uforskammenhed gior mig ganske forvirret. (til dem) De ere mine Giester, mine Herrer! gior hvad Forandring, De behager. Er der ellers nogen Ting, som De ønsker udeladt eller forandret, mine Herrer?

Marlow.

Item en Skinkepostei, en kogt Kanin og Sosskener, en Florentinertærte, en hævende Budding, og et Fad med Kræm.

Hastings.

Fanden komme efter Deres gale Nætter! Jeg vil være ligesaa forlegen her i Huset, som ved et grønt

og

og gyult Middagsmaaltid ved den franske Ambassadeurs Taffel. Jeg er for simpel Mad.

Heardcastle.

Det gior mig ondt, min Herre! at jeg ikke har noget, som staaer Dem an; men dersom der er nogen Ting, De har særdeeles Lyst til, saa —

Marlow.

Deres Spise-Seddel, min Herre! er saa udsøgt, at det eene derpaa er i alle Maader ligesaa godt som det andet. Send os hvad De behager. Det var nu Aftensmaden. Nu vil vi erfarse, om vores Senge ere lustige, og om De har havt god Omsorg for dem.

Heardcastle.

Jeg beder, at De overlader det til mig; De skal ikke giøre et Skridt.

Marlow.

Overlade det til Dem? Jeg beder, min Herre! at De undskylder mig; jeg seer altid selv efter deslige Ting.

Heardcastle.

Jeg maae bede, min Herre! at De vil være roelig, hvad den Post angaaer.

Marlow.

De hører, at jeg eengang har besluttet det. (sagte) Det er den kiedsommeligste Mand, jeg kiender.

Heardcastle.

Nu vel, mine Herrer! jeg vil da følge med Dem. (sagte) Det maae være nyemodens Anstændighed, men

aldrig saae jeg nogen Ting mere ligne gammeldags Uforskammenhed.

(Marlow og Heardcastle gaae ind.)

Fierde Scene.

Hastings (allene).

Jeg finder, at denne Mands Høflighedet begynde at falde kiedsommelige. Men hvem kan blive vred over de Omhyggeligheder, som have til Hensigt at behage os? — Ah! hvad seer jeg! Himmel! Frøken Constance!

Femte Scene.

Hastings. Frøken Constance.

Constance.

Min beste Hastings! hvilken uventet Lykke! Hvad for en Hændelse skal jeg tilskrive dette lykkelige Møde?

Hastings.

Lad mig heller gjøre det samme Spørgsmaal, hvorledes jeg nogentid kunde haabe at møde min elskelige Constance i et Giestgiverhuus.

Constance.

Et Giestgiverhuus! De tager visselig Feil. Min Tante og min Formynder boe her. Hvad har kunnet bevæge Dem til at troe, dette Huus var et Giestgiverhuus?

Hastings.

Min Ven Marlow, som jeg kom hid med, og jeg, vi ere blevne viist herhid, som til et Giestgiverhuus. Et

ungt

ungt Menneske, som vi hændelsevis mødte i et Huus her tæt ved, har viist os herhid.

Constance.

Det er ganske vist een af min haabefulde Fætters Streger, ham, De saa tidt har hørt mig tale om. Ha ha ha ha!

Hastings.

Ham, som Deres Tante har tiltænkt Dem? Ham, som jeg saa ofte har havt en saa billig Frygt for?

Constance.

De har intet for ham at frygte, det forsikrer jeg Dem. De vilde tilbede ham, dersom De vidste, hvor hiertelig han foragter mig. Min Tante veed det ogsaa; hun har derfor paataget sig at frie for ham, og begynder nu at troe, at hun har vunden Seier.

Hastings.

Dyrebare Skielmsmester! De maae vide, Constance! jeg har just iagttaget denne lykkelige Leilighed af min Vens Besøgelse her, for at faae Adgang til Familien. Hestene, som førte os hid, ere nu trætte af Reisen, men de vil snart komme sig igien; og saa, ifald min yndige Pige vil fæste Liid til hendes troe Hastings, skal vi snart lande i Frankrige, der, hvor endog blandt Slaver Ægteskabs Love ere hellige.

Constance.

Jeg har tidt sagt Dem, at, hvorvel jeg er rede til at adlyde, skulde det dog gisre mig ondt at lade min ringe Formue blive tilbage. Den største Deel deraf efterlod min Onkel mig, som var Direkteur ved det ostindiske Kompagnie, og bestaaer for det meste i

Juve-

Juveler. Jeg har paa nogen Tid søgt at overtale min Tante til at give mig dem i min Forvaring. Jeg troer, at jeg er nær ved, at det vil lykkes mig. Det samme Øieblik, jeg faaer dem i Besiddelse, skal De finde mig villig til, at gjøre Dem til Herre over dem og mig.

Hastings.

Bort med det Dukketøi! Deres Person er alt hvad jeg ønsker. Imidlertid maae min Ven Marlow ikke blive underrettet om hans Feiltagelse. Jeg veed hans forunderlige Tilbageholdenhed er af den Beskaffenhed, at dersom han pludselig blev underrettet derom, vilde han paa staaende Fod forlade Huset, forinden vores Plan blev moden.

Constance.

Men hvorledes skal vi kunde vedligeholde hans Vildfarelse? Frue Heardcastle er just kommen tilbage fra en Spadseretour. Hvad, om vi bleve ved at bedrage ham? — Kom — herhid —

(De tale sammen ved en Side.)

Siette Scene.

De Forrige. Marlow.

Marlow.

Disse godt Folks Omhyggeligheder blive mig til en Plage. Min Vert troer, at det er en stor Uhøflighed, at lade mig være allene, og derfor trasker han ikke allene selv, men ogsaa hans gammeldags Kone, allevegne i Hælene paa mig. De tale om at spise

med

med os; og siden, formoder jeg, at vi skal rende Spidsrod igiennem Resten af Familien. — Hvad er dette?

Hastings.

Min beste Marlow! Lad mig ønske dig til Lykke! det er den lykkeligste Hændelse! — Hvem troer du, der nyelig er ankommen?

Marlow.

Det kan jeg ikke gjette.

Hastings.

Vore Kjerester, Broder! Frøken Trine og Constance. Tillad mig at gjøre dig bekiendt med Frøken Constance. Da de hændelsevis spiiste her i Naboelauget, saa tog de herind paa Hiemveien, for at tage friske Heste. Frøken Trine er just nyelig gaaet ind i det andet Værelse, og kommer strax igien. Var det ikke lykkeligt? Hæ?

Marlow (sagte).

Jeg har nyelig været plaget nok, og nu kommer her atter noget, som gjør min Forlegenhed fuldkommen.

Hastings.

Nu. Men var det dog ikke det lykkeligste i hele Verden.

Marlow.

O jo! meget lykkeligt — et meget fornøieligt Møde — Men vores Paaklædning, Hastings, er i saadan Uorden, som du veed — Hvad, om vi udsatte denne Lykke til i Morgen — i Morgen i hendes eget Huus — det vil i alle Maader være ligesaa sommeligt, og endog mere ærbødigt — Lad det være til i Morgen. (vil gaae.)

Constan-

Constance.

For alting ikke, min Herre! Deres Ceremonier vil mishage hende. Det Uordentlige i Deres Paaklædning vil tilkiendegive Deres heftige Utaalmodighed; især da hun veed, De er her i Huset, og vil tillade, at De maae komme til hende.

Marlow.

O for Dievlen! hvorledes skal jeg holde det ud? Hm! hm! Hastings! du maae ikke gaae. Du veed, at du maae staae mig bi. Jeg vil see forbandet latterlig ud. Ei hvad! jeg vil tage Mod til mig. Hm!

Hastings.

O! det er kun den første Forvirring, saa er alting forbi. Hun er kun et Fruentimmer, som du veed.

Marlow.

Og det blandt alle Fruentimmer, som jeg meest frygter for at møde.

Syvende Scene.

De Forrige. Frøken Trine (som om hun kom tilbage fra en Spadseretour, med en engelsk Bonnet, o. s. v.).

Hastings
(fremstiller dem).

Frøken Trine — Hr. Marlow — Jeg er stolt af at bringe to Personer i Selskab sammen, som besidde saa mange Fuldkommenheder, og som allene ønske at kiende og agte hinanden.

Trine

Trine (sagte).

Nu maae jeg tage imod min sædelige Herre med et tvunget Ansigt, og næsten paa hans egen Maade. (efter et Ophold, i hvilket han synes meget uroelig og forvirret) Jeg glæder mig over Deres lykkelige Ankomst, min Herre — Man har fortalt mig, at De undervejs har havt nogle Tildragelser.

Marlow.

Blot nogle faa, Ting af ingen Betydenhed, Frøken. Ja, der mødte os noget. Ja, Frøken! der er hændet os en heel Deel — Jeg burde bedrøve mig — Frøken — eller snarere glæde mig over en Begivenhed — som har endet sig paa en saa behagelig Maade. Hm.

Hastings (til Marlow).

Du har aldrig talt bedre din hele Livstid. Bliv saa ved, og jeg vil forsikre dig om Seieren.

Trine.

Jeg er bange, at De smigrer, min Herre! De, som har seet saa mange af de fineste Selskaber, vil kun finde liden Moerskab i en mørk Afkrog i en Landsbye.

Marlow (satter Mod).

Det er sandt, jeg har levet i Verden, Frøken! men jeg har meget lidet søgt Selskaber. Jeg har blot været Tilskuer i det menneskelige Liv, Frøken! imedens andre har nydt det.

Constance.

Men, som man har fortalt, saa er det just Veien til at nyde det omsider.

Hastings

Hastings
(til Marlow).

Du taler som en Cicero. Endnu en Dyst, saa vil du være dristig for bestandig.

Marlow
(til Hastings).

Hm! staae da hos mig; og naar jeg synker, saa hielp mig op igien med et Ord eller to.

Trine.

En Tilskuer i Livet, som De, frygter jeg for, har havt en ubehagelig Forretning, saasom De har fundet meget mere at laste end at roese.

Marlow.

Forlad, Frøken! Jeg var stedse villig til at fornøie mig. De sleste Folkes Daarligheder forvolde snarere Moerskab end Ubehagelighed.

Hastings
(til Marlow).

Bravo! Bravo! Du har aldrig talt saa vel din hele Livstid. Jeg seer, Frøken! at De og Hr. Marlow vil være godt Selskab for hinanden. Jeg troer, at vores Nærværelse her er Dem kun til Hinder.

Marlow.

Ikke det ringeste, Hr. Hastings, Vi foretrække Deres Selskab for alting. (til ham) Død og Liv! jeg haaber ikke, at du gaaer. Hvor kan du saaledes forlade os?

Hastings.

Vores Nærværelse vil kun fordærve Samtalen; vi vilde derfor gaae ind i næste Værelse. (til ham) Du betæn-

betænker ikke, at vi selv sørge for en lille Samtale under fire Øine.

(Gaaer bort med Frøken Constance.)

Ottende Scene.

Frøken Trine. Marlow.

Trine

(efter et lidet Ophold).

Jeg formoder, min Herre! at De ikke blot har været Tilskuer. Jeg vil haabe, De har anvendt meget af Deres Tid i Damernes Selskab.

Marlow

(bliver igien undseelig).

Forlad, Frøken! jeg — jeg — jeg — har hidindtil studeret — paa — at blive Dem værdig.

Trine.

Men man siger, at det just er den gale Maade at erholde Dem paa.

Marlow.

Kan nok være, Frøken! Men jeg holder aleneste af at omgaaes den alvorligere og følsommere Deel af Kiønnet. Dog, jeg er bange, at jeg bliver kiedsommelig.

Trine.

Aldeeles ikke, min Herre! Der er ingen Ting jeg holder saa meget af, som alvorlige Samtaler; jeg kunde uophørlig høre derpaa. Jeg har i Sandhed tidt forundret mig over, hvorledes en fornuftig Mand nogensinde kan beundre disse lette luftige Forlystelser, hvor ingen Ting rører Hiertet.

Marlow.

Det er en Svaghed — i Sindet, Frøken. I Smagens Afvexlinger maae der være nogle, som have Mangel paa Smag — thi — hum — en — hum.

Trine.

Jeg forstaaer Dem, min Herre — der maae være nogle, som mangle Smag i udsøgte Forlystelser, og som paastaae at foragte, hvad de ikke ere i Stand til at smage.

Marlow.

Det er just min Meening, Frøken! men uendelig bedre fremsat. Og jeg kan ikke undlade at anmærke — at — æ —

Trine (sagte).

Hvo kan vel formode, at dette Menneske ved visse Leiligheder er dumdristig? (til ham) De var i Begreb med at giøre en Anmærkning, min Herre!

Marlow.

Jeg vilde anmærke, Frøken — jeg forsikrer Frøken, jeg glemte hvad jeg havde i Sinde at anmærke.

Trine (sagte).

Jeg kan forsikre det samme. (til ham) De giorde den Anmærkning, min Herre! at i denne skinhellige Tids Alder — noget om Skinhellighed, min Herre!

Marlow.

Ja, Frøken! I denne skinhellige Tids Alder ere der faa, som ved streng Undersøgelse ikke kunde — a — m! — hm — a! — m! —

Trine.

Jeg forstaaer Dem fuldkommen, min Herre!

Marlow

Marlow (sagte).

For Pokker! det er mere end jeg selv gior.

Trine.

De mener, at i denne skinhellige Tids Alder ere der faa, som jo ikke offentlig forsømme, hvad de hemmelig udøve, og troe, at de betale deres Gield til Dyden, naar de berømme den.

Marlow.

Det er en Sandhed, Frøken! de, som stedse fører Dyden i Munden, har desmindre af den i Hiertet. Men jeg er vis paa, jeg falder Dem kiedsommelig, Frøken.

Trine.

Ikke det ringeste, min Herre! Der er noget saa behageligt og levende i Deres Adfærd, saadan Liv og Kraft — jeg beder, min Herre! bliv ved.

Marlow.

Ja, Frøken. Jeg sagde — at der gives visse Leiligheder — hvor — aldeeles Mangel paa Mod, Frøken! forstyrrer al den — og sætter os ude — hm! — ah! — hm!

Trine.

Jeg er ganske eenig med Dem: at Mangel paa Mod ved visse Leiligheder giver os et Udseende af Vankundighed, og forraader os, naar vi meest trænge til at vise os store. Jeg beder, at De vil vedblive.

Marlow.

Ja, Frøken! moraliter at tale, Frøken — Men jeg seer, at Frøken Constance venter paa os i det andet Værelse. Jeg vil for alting i Verden ikke falde Dem besværlig.

Trine.

Jeg forsikrer Dem, min Herre! at jeg aldrig min hele Livstid har været behageligere underholdet. Jeg beder, bliv ved.

Marlow.

Ja, Frøken! Jeg var — Men hun beder os komme ind til sig. Frøken! maae jeg have den Ære at ledsage Dem?

Trine.

Nu vel. Jeg vil komme strax efter.

Marlow (sagte).

Denne smukke liflige Samtale har vel rekommenderet mig. (gaaer ud.)

Niende Scene.

Frøken Trine (allene).

Ha ha ha! Har man nogensinde hørt saadan en tugtig og fornuftig Samtale? Jeg er vis paa, at han neppe har seet mig i Ansigtet i al den Tid; og dog er han just for hans ubeskrivelige Undseelse et ganske vakkert Menneske. Han har god Forstand, men som ligger saa dybt begravet i hans Frygtsomhed, at den trætter Een mere end Dumhed. Dersom jeg kunde bibringe ham lidt Tillid til sig selv, det vilde være: at gjøre en vis Een, som jeg kiender, en Slags Tieneste; men hvem er denne vis Een? Det er min Troe et Spørsmaal, jeg neppe kan svare paa.

(Han gaaer.)

Tiende

Tiende Scene.

Tony og Frøken Constance, efterfulgte af Frue Heardcastle og Hastings.

Tony.

Hvorfor forfølger hun mig, Cousine? Jeg undrer mig over, at hun ikke skammer sig ved at være saa paahængende.

Constance.

Jeg haaber, Fætter, at man gierne kan tale til sin egen Slægt, uden at blive lastet derfor.

Tony.

Ah! jeg veed nok, hvad Slags Slægtskab hun vil gisre mig til; men der gaaer ikke an. Jeg kan fortælle hende, Cousine, at det ikke gaaer an; derfor beder jeg, hun vil holde sig tilbage. Jeg skiotter ikke om nærmere Slægtskab.

(Hun forfølger ham med forlibte Fagter hen i Baggrunden.)

Fruen.

Jeg bekiender, min Hr. Hastings! at De er meget underholdende. Der er ingen Ting i Verden, jeg heller gider talt om, end London og Moderne, endskiønt jeg aldrig selv har været der.

Hastings.

Aldrig! De sætter mig i Forundring! Jeg troede af Deres Væsen og Levemaade, at De var opdraget enten i Ranelagh, St. James eller Tower Wharf.

Fruen.

O! min Herre! De behager saa at sige. Vi Landsbyefolk kan aldeeles ingen Levemaade have. Jeg elsker Staden, og det hielper til at hæve mig over nogle af vores landsbyeagtige Naboer. Men hvem kan have Levemaade, som aldrig har seet Pantheon, Grotto Gardens, Borough og deslige Steder, hvor Adelen fornemmelig har sine Sammenkomster? Alt, hvad jeg kan giøre, det er at nyde London paa anden Haand. Jeg har Omsorg for, at faae hvert Tete a Tete at vide af the Scandalous Magazin, og jeg faaer alle Moderne, ligesom de komme op, i Breve fra de tvende Jomfruer Ricket af Crookedlane. Hvad synes De om dette Hoved, Hr. Hastings?

Hastings.

Overmaade. Det er paa min Ære ziirlig og frit, Frue. Deres Friseur er nok en Franskmand?

Fruen.

Jeg forsikrer, at jeg har selv sat det op efter et Kobber af Damernes Mode-Almanak fra forrige Aar.

Hastings.

Virkelig. Saadant et Hoved i en Loge paa Komedien vilde drage lige saa mange Øine til sig, som Præsten paa Prædikestolen.

Fruen.

Jeg forsikrer, at siden Inoculationen begyndte, har man ikke seet et simpel klæd Fruentimmer, saa at man maae klæde sig noget a parte, om man ikke vil blive ubemærket blandt Mængden.

Hastings

Hastings (bukker).

Men det kan i ingen Paaklædning være Deres Tilfælde, Frue.

Fruen.

Men hvad vil min Paaklædning vel sige, naar jeg har saadant et antik Stykke ved min Side, som Hr. Heardcastle, min Mand? Alt, hvad jeg kan sige, saa kan det ikke bevæge ham til at flytte en Knap i hans Kiole. Jeg har ofte villet formaae ham til at aflægge hans store Hørparyk, og der, hvor han var skaldet, at overplastre det med Pudder, ligesom Lord Pately.

Hastings.

De har Ret, Frue! thi saasom der blandt Fruentimmer ere ingen hæslige, saa er der blandt Mandfolkene ingen gamle.

Fruen.

Men hvad mener De, han svarede? Med hans sædvanlige gothiske Heftighed sagde han: du søger alleneste at faae mig til at aflægge min Paryk, for at omskabe den til en Tour til dit eget Brug.

Hastings.

Det er utaaleligt! Paa Deres Alder kan De bruge hvad De behager, og alting klæder Dem.

Fruen.

Hvad Alder holder De for, Hr. Hastings, at være nu meest i Mode i Hovedstaden?

Hastings.

For nogen Tid var 40 den herskende Mode, men jeg har ladet mig sige, at Damerne ere sindede at bringe 50 i Mode tilstundende Vinter.

Fruen.

Alvorlig. Saa vil jeg være for ung for den Mode.

Hastings.

Ingen Dame begynder nu at bære Juveler førend hun er over 40. For Exempel Frøkenen vilde i en fornem Zirkel blive anseet som et Barn, der leger med Dukker.

Fruen.

Og dog troer min Frøken Niece sig selv saa meget Dame, og har Juveler saa kiere, som den ældste iblandt os.

Hastings.

Er Frøkenen Deres Niece? Og denne unge Herre er formodentlig en af Deres Brødre?

Fruen.

Det er min Søn, min Herre! De ere forlovede sammen. Giv Agt paa Deres smaa Spøg. De ere Uvenner og gode Venner ti gange om Dagen, som om De alt var Mand og Kone. (til dem) Nu, Tony, min Glut! hvad for smukke Ting fortæller du din Cousine?

Tony.

Jeg har ikke sagt smukke Ting, men det er meget haardt at have nogen i Hælene paa sig allevegne, hvor man gaaer. Jeg har ikke et Sted i hele Huset for mig selv, uden Stalden.

Fruen.

Bryd dig ikke om ham, Constance. Han taler ganske anderledes om dig paa din Bag.

Con-

Constance.

Der er noget Ædelt i min Fætters Opførsel. Han giør sig vred i andres Nærværelse, for at faae Forladelse under fire Øine.

Tony.

Det er en forbandet ublue — Nok sagt.

Fruen.

O! det er en snue Knægt! Synes De ikke, at de ligne hinanden ved Munden, Hr. Hastings? De ere sandelig lige høie. Vend Ryg mod Ryg, mine Glutter! at Hr. Hastings kan see det. Kom, Tony.

Tony.

De giorde bedre i, De lod det være, det kan jeg fortælle Dem. (de maale sig.)

Constance.

O Himmel! han har næsten klovet mit Hoved.

Fruen.

O du Udyr! Skam dig, Tony. Er det en Opførsel af en Mand?

Tony.

Dersom jeg er en Mand, saa lad mig faae mine Midler. For Satan! jeg vil ikke længere holdes for Nar.

Fruen.

Utaknemmelige! Er det Takken jeg skal have for den Omsorg, jeg har havt for din Opdragelse? Jeg, som har vugget dig og madet din lille Mund med en Skee! Har jeg ikke broderet din Vest, du har paa, for at giøre dig tækkelig? Lod jeg ikke hver Dag Doktoren forskrive dig noget? Og græd jeg ikke, medens Recepten giorde sin Virkning?

Tony.

For Fanden! De havde Aarsag til at græde, thi De har givet mig Medicamenter lige siden jeg blev fød. Jeg har igiennemgaaet enhver Recept i den fuldkomne Huusmoder over ti gange, og De har foresat sig at skaffe mig en Gulsot paa Halsen næste Foraar. Men for Fanden! Jeg kan lade Dem vide, at jeg ikke længere vil holdes for Nar.

Fruen.

Var det ikke altsammen for dit Beste, dit Skarn? Var det ikke altsammen til dit Beste?

Tony.

Jeg ønsker, at De vil lade mig og mit Beste være. Naar jeg er munter, saa overfuser De mig. Dersom jeg skal opleve noget Godt, saa lad det komme af sig selv, og kast mig det ikke i Næsen.

Fruen.

Det er Usandhed. Jeg seer dig aldrig, naar du er munter. Nei, Tony, saa gaaer du til Kroes eller i Hundehuset. Du forlyster mig aldrig med dine forvildede Anmærkninger, ufølsomme Dyr!

Tony.

For Pokker, Mama! Er der nogens Anmærkninger forvildede, saa er det Deres.

Fruen.

Har man nogentid hørt hans Lige? Men jeg seer han søger at knuse mit Hierte; det er det han tragter efter.

Hastings.

Hastings.

Tillad mig, Frue! et Øieblik at være denne unge Herres Hovmester. Jeg er vis paa, jeg skal overtale ham til at gjøre sin Pligt.

Fruen.

Ja nok. Jeg faaer da at gaae. Kom, Constance! kom, min Rare! De seer min ulykkelige Forfatning, Hr. Hastings. Aldrig var en stakkels Kone nogensinde saaledes plaget med en sød, kier, rar, skarnagtig og ulydig Søn.

(Fruen og Froken Constance gaae.)

Ellevte Scene.

Hastings. Tony.

Tony (synger).

En ung Knøs, som sad til Hest,
Hans egen Villie leed han best.

Bryd Dem ikke om hende. Lad hende græde; det er hendes Hiertens Trøst. Jeg har seet hende og min Søster græde en stiv Klokketime sammen over en Bog; og de sagde, at jo mere Bogen kom dem til at græde, jo mere holdt de af den.

Hastings.

Som jeg hører, min unge Herre! saa er De ingen Ven af Damerne.

Tony.

Det er ligesom det kan falde sig.

Hastings.

Hastings.

Jeg tør sige, at De ikke heller holder af hende, som Deres Moder har valgt Dem? Og dog synes mig, at hun er en god, munter lille Pige.

Tony.

Det kommer deraf, at De ikke kiender hende saa godt som jeg. For Fanden! jeg kiender hvert Led paa hende; og der er ingen mere giftig Skruptudse i hele Christenheden.

Hastings (sagte).

En herlig Opmuntring for en Elsker.

Tony.

Jeg har kiendt hende siden hun ikke var større end saa. Hun er saa fuld af Skielmstykker, som Haren i Busken, eller som et Føl i Morgenstunden.

Hastings.

Hun forekommer mig at være fornuftig og stille.

Tony.

Ja, naar hun er i Selskab. Men naar hun er hos hendes Spøgesøstre, saa er hun saa hoirøstet som en sulten Soe.

Hastings.

Men hun har saadan en yndig Beskedenhed, som indtager mig.

Tony.

Ja men! giv hende kun Tøilen nok saa lidt, saa slaaer hun bag ud, og flux ligger De i Grøften.

Hastings.

Godt. Men De kan dog ikke nægte hende lidt Skiønhed. — Ja, De maae tilstaae, at hun er smuk.

Tony.

Tony.

Ja, hun seer ud som et Portrait paa en Snustobaksdaase. Ak! dersom De allene saae Bett Bouncer her i Egnen, saa kunde De tale om Skiønhed. Hun har et Par Øine saa sorte som Slaaenbær, og Kinder saa brede og røde som et Pulpet paa en Prædikestoel. Man kunde giøre to saadanne, som Frøken Constance, af hende.

Hastings.

Godt. Hvad vilde De sige, om der fandtes en Ven, som vilde skille Dem ved dette sure Eble.

Tony.

Strax.

Hastings.

Vilde De takke den, som vilde tage Frøken Constance, og giøre Dem lykkelig med Deres kiere Bett Bouncer?

Tony.

Ei! men hvor er der saadan en Ven? Thi hvem vilde vel have hende?

Hastings.

Jeg er den Ven. Dersom De blot vil være mig behielpelig, saa forbinder jeg mig til at tage Flugten med hende til Frankerige, og De skal aldrig høre mere til hende.

Tony.

Være Dem behielpelig! Det vil jeg være til min sidste Blodsdraabe. Jeg skal spende et Par Heste for Deres Chaise, som skal rulle Dem affsted som en Lynild; og maaskee jeg desuden skal skaffe Dem en Deel

af

af hendes Formue, som bestaaer i Juveler, og som De mindst har drømt om.

Hastings.

Min dyrebare Junker! dette ligner Vittighed.

Tony.

Kom med mig, og De skal faae mere at see af min Vittighed, førend vi skilles ad. (synger.)

Raske Drenge vi ere,
Som aldrig bange vil være.
Vi byde Kanonerne Trods.

Ende paa den anden Akt.

Tredie Akt.

Første Scene.

Heardcastle (allene).

Hvad har min gamle Ven Sir Charles kunnet mene med at rekommendere mig sin Søn som det beskedneste unge Menneske i hele Staden? Han forekommer mig at være det meest uforskammede Menneske, jeg har seet. Han har allerede bemestret sig Lænestolen ved Kaminen. Han trak sine Støvler af i Stuen, og bad mig sørge for, at de blev giort rene. Jeg længes efter at vide, hvad min Datter synes om hans Uforskammenhed; hun har vist stødt sig over den.

Anden Scene.

Heardcastle. Froken Trine (tarvelig klædt).

Heardcastle.

Jeg seer, at du har forandret din Paaklædning, som jeg bad dig, hvorvel jeg troer, det nu ikke mere gisres nødig.

Trine.

Jeg finder saadan Fornøielse i at efterkomme Deres Befalinger, at jeg er omhyggelig for at opfylde dem, uden at undersøge deres egentlige Hensigt.

Heard-

Heardcastle.

Og dog, Trine, gier jeg dig undertiden Aarsag dertil, fornemmelig da jeg i Dag anbefalede dig min beskedne Kavaleer til Kiereste,

Trine.

De underrettede mig om, at vente noget Usædvanligt; og jeg finder, at Originalen overgaaer Beskrivelsen.

Heardcastle.

Jeg har, saa længe jeg har levet, ikke været mere forundret. Han har aldeeles forvirret mig baade Sind og Sands.

Trine.

Aldrig saae jeg Magen til det. Og en Mand, som oven i Kiøbet har seet Verden.

Heardcastle.

Ei! han har lært det alt sammen udenlands. — Hvilken Nar jeg var, at troe, at et ungt Menneske kunde lære Beskedenhed ved at reise! Han kan lige saa snart lære at blive vittig paa en Maskerade.

Trine.

Det lader til at være ham meget naturlig.

Heardcastle.

Og en stor Deel ved at omgaaes slette Selskaber og af en fransk Dandsemester.

Trine.

De tager sikkerlig Feil, min Fader! En fransk Dandsemester kan aldrig have lært ham dette frygtsomme Udseende — dette fiantede — dette undseelige Væsen.

Heard-

Heardcastle.

Hvis Væsen, hvis Udseende, Barn?

Trine.

Hr. Marlows. Hans Skamfuldhed, hans Frygtsomhed slog mig ved første Dickast.

Heardcastle.

Saa har dit første Dickast bedraget dig; thi ved første gang at see ham troer jeg han er det meest uforskammede Menneske, jeg nogentid har seet.

Trine.

De spøger ganske vist, min Fader! Aldrig saae jeg nogen saa beskeden.

Heardcastle.

Er det dit Alvor? Jeg har, siden jeg blev fød, aldrig seet Lige til slig en Pralhals. Den Brabandske Jacob var kun en Sinke imod ham.

Trine.

Det er forunderligt. Han kom mig i Møde med en ærbødig Bukken, en stammende Stemme, og med nedslagne Øine.

Heardcastle.

Han kom mig i Møde med lydelig Stemme, en Mine som en Greve, og et Gemeenskab, som kom mit Blod til at isne.

Trine.

Han begegnede mig med Frygtsomhed og Ærbødighed; dadlede Tidernes Sæder; berømte de Pigers Klogskab, som aldrig have leet; faldt mig kiedsommelig ved at giøre Undskyldning for at være kiedsommelig; forlod saa Stuen med at bukke og: Frøken! jeg vilde ikke for alt det der er i Verden opholde Dem.

Heardcastle.

Han talte til mig som om han havde kiendt mig sin hele Livstid; giorde tyve Spørsmaale, men oppebiede aldrig noget Svar; afbrød mine beste Anmærkninger med nogle tossede Indfald. Og da jeg allerbest var i min Historie om Hertugen af Marlborough og Prinds Eugenius, spurgte han mig, om jeg lavede god Punsch. Ja, Trine! han spurgte din Fader, om han var Punsche-Vert.

Trine.

En af os maae sikkert tage Feil.

Heardcastle.

Dersom han er saaledes, som han har viist sig for mig, saa har jeg besluttet, at han aldrig skal faae mit Samtykke.

Trine.

Og dersom han er det Tosse-Faar, som jeg tager ham for, skal han aldrig faae mit.

Heardcastle.

Vi ere da eenige i een Ting — at give ham Afslag.

Trine.

Ja, men paa Vilkaar. Thi hvis De skulde finde ham mindre uforskammet, og jeg mere dristig; dersom De skulde finde ham mere ærbødig, og jeg mere næsviis — jeg veed ikke — Til Mand er Karlen god nok — Vi finde sandelig ikke mange saadanne ved et Væddeløb paa Landet.

Heardcastle.

Ja, om vi skulde finde ham saaledes — Men det er umueligt. Ved første gang at see En har jeg nok — deri tager jeg sielden Feil.

Trine.

Trine.

Og dog kan der være mange gode Egenskaber skiulte, naar man første gang seer En.

Heardcastle.

Ah! naar en Pige finder en Mandspersons udvortes Anseelse efter sin Smag, saa gietter hun sig til Resten af hans Pynt. Hos hende har et glat Ansigt Fortrinet for en god Forstand, og en smuk Skabning for alle Dyder.

Trine.

Jeg haaber, min Fader! at en Samtale, som begyndte med en Kompliment for min sunde Fornuft, ikke ender sig med en Skose for min Forstand.

Heardcastle.

Forlad, Trine! Men dersom min unge uforskammede Herre veed den Kunst, at foreene Modsigelser, vil han maaskee behage os begge.

Trine.

Men det er mueligt, at een af os kan tage Feil — Hvad, om vi da foretog os at gisre en nøiere Undersøgelse?

Heardcastle

For mig gierne. Men forlad dig paa, at jeg har Ret.

Trine.

Og vær vis paa, at jeg ikke har Uret.

(De gaae.)

Tredie Scene.

Tony (kommer løbende ind med et Skriin), derefter Hastings.

For Pokker! jeg har faaet dem. Her ere de. Min Cousines Halssmykke og øvrige Narrerier. Min Moder skal ikke heller bedrage de arme Stakler deres Formue fra. — O! min Skyts-Engel! er det Dem?

Hastings.

Hvorledes, min beste Ven! har De baaren Dem ad med Deres Moder? Jeg haaber, De har opholdt hende med at foregive Kierlighed for Deres Cousine, og at De er villig til at blive forligt omsider. Vore Heste vil inden kort Tid være i Stand, og vi vil snart være færdige til at begive os paa Reisen.

Tony.

Og her er noget, som kan lette Dem Veiens Besværlighed. (giver ham Skrinet) Deres Kiereste Juveler. Behold dem, og hæng den, som vil berøve Dem een eeneste deraf.

Hastings.

Men hvorledes har De faaet dem fra Deres Moder?

Tony.

Spørg mig ikke, saa lyver jeg ikke. Jeg har faaet dem ved Hielp af mine Fingre. Dersom jeg ikke havde Nøglen til enhver Skuffe i min Moders Chatol, hvorledes kunde jeg da gaae saa tidt til Kroes, som jeg gior? En brav Mand kan altid stiele af sit eget.

Heard-

Hastings.

Der er Tusinde, som gior det hver Dag. Men for at tale reent med Dem, Frøken Constance gior sig i dette Øieblik Umage for at faae Juvelerne fra sin Tante. Dersom det lykkes hende, saa vil det være den fineste Maade omsider at faae dem.

Tony.

Nu, saa behold dem, til De faaer at vide, hvad der bliver af. Men jeg veed alt for vel, hvorledes det vil gaae. Hun skiller sig hellere ved den sidste sunde Tand, hun har i Munden.

Hastings.

Men jeg frygter for Virkningen af hendes Vrede, naar hun seer, at hun har mistet dem.

Tony.

Bryd Dem aldrig om hendes Vrede, og lad mig sørge derfor. Jeg agter hendes Vrede ikke mere end det — Død og Dievelen! der ere de.

(Hastings gaaer.)

Fierde Scene.

Tony. Frue Heardcastle. Frøken Constance.

Fruen.

I Sandhed, Constance! du forskrækker mig. Trænger saadan en Pige, som du, til Juveler? Det vil være Tids nok med Juveler om tive Aar, naar din Skiønhed begynder at trænge til Forbedring.

Constance.

Men det, som kan bøde paa Skiønhed, naar man er 40 Aar, vil vist forhøie den, naar man er 20.

Fruen.

Du, min Beste! trænger ikke dertil. Din naturlige Rødme er bedre end tusinde Prydelser. Desuden, Barn! ere Juveler aldeles af Moden. Seer du, at de halve Damer af vores Bekiendtskab, Frue Kill-day-light og Frue Crump, og alle de øvrige bringe deres Juveler til Byen, og tage ikke andet tilbage med end Flor og Blomster.

Constance.

Men hvem veed, Tante! om ikke en vis, som jeg ikke vil nævne, vilde holde mere af mig med al min smaa Stads paa?

Fruen.

Raadfør dig med dit Speil, min Glut! og see saa, om du, med saadant et Par Øine, kan trænge til bedre Brillianter. Hvad synes dig Tony, min beste Dreng! trænger din Cousine vel i dine Øine til Juveler, for at forøge hendes Skiønhed?

Tony.

Det er som det kan falde sig.

Constance.

Dersom De vidste, min beste Tante! hvorledes det vilde giøre mig Dem forbunden!

Fruen.

Endeel gammeldags Rosen- og Taffel-Stene, de vilde komme dig til at see ud som Kong Salomons Hof i en Raritæt-Kasse. Desuden troer jeg ikke, at

jeg

jeg kan gaae saa lige til dem. De kan gierne være borte, for saa meget som jeg veed deraf.

Tony
(sagte til Fruen).

Hvorfor siger De hende det da ikke med eet, siden hun er saa i Lysten for dem? Siig hende, at de ere blevne borte; det er den eeneste Maade at blive hende qvit. Siig, de ere borte, og beraab Dem paa mit Vidnesbyrd.

Fruen
(sagte til Tony).

Du veed, min Beste! at jeg allene giemmer dem til dig. Hvis jeg altsaa siger, de ere borte, vil du da være mit Vidne, vil du? Ha ha ha!

Tony.

Forlad Dem paa mig. Jeg vil sige, at jeg med mine egne Øine saae de bleve borttagne.

Constance.

Jeg ønsker blot at have dem een Dag; at det alleneste maatte tillades mig at fremvise dem som Reliqvier, saa maae de gierne forvares igien.

Fruen.

At jeg skal tale oprigtig med dig, min beste Constance! Dersom jeg kunde finde dem, skulde du faae dem; men jeg savner dem, det kan jeg forsikre dig. De ere blevne borte; men vi maae have Taalmodighed, hvor de ogsaa ere.

Constance.

Det troer jeg ikke. Det er kun et tomt Paaskud, for at nægte mig dem. Jeg veed, de ere for betydelige til, at de skulde være saa løselig giemte; og De skal staae mig til Ansvar for Tabet.

Fruen.

Forskræk dig ikke, Constance. Dersom de ere borte, saa maae jeg erstatte dem. Men min Søn veed, at de savnes, og at de ikke ere at finde.

Tony.

Det kan jeg bevidne. De savnes, og ere ikke at finde, det vil jeg giøre min Eed paa.

Fruen.

Du maae lære at finde dig i dit Tab, min Bedste! Thi endskiønt vi tabe vores Formue, saa bør vi dog ikke tabe vores Taalmodighed. See til mig, hvor roelig jeg er.

Constance.

O! Folk ere i Almindelighed roelige ved andres Ulykker.

Fruen.

Nu undrer jeg mig over, at en Pige med saa god Forstand kan spilde en Tanke paa slig Forfængelighed. Vi vil snart finde dem; og imidlertid kan du bruge mine Granater, til dine Juveler findes.

Constance.

Jeg kan ikke lide Granater.

Fruen.

Det er det, som klæder allerbest til en hvid Hud. Du har tidt seet, hvor vel de lade mig. Du skal faae dem. (gaaer.)

Femte Scene.

Froken Constance. Tony.

Constance.

Jeg kan mindst lide dem af nogen Ting. Giør Dem kun ingen Ulelighed. — Er der nogen Ting mere

mere ærgerlig, end at kaste mine egne Juveler bort, og at bringe mig til at bære hendes forsængelige Stads?

Tony.

Vær dog ingen Nar. Dersom hun gier Dem Granaterne, saa tag, hvad De kan faae; Juvelerne ere alt Deres. Jeg har stiaalen dem ud af hendes Chatol, og hun veed det ikke. Flye til Deres Slunk, han kan fortælle Dem mere om den Ting. Lad mig være allene, for at styre hende tilrette.

Constance.

Min beste Fætter!

Tony.

Væk! der er hun, og har alt savnet dem. For Dievlen! hvor hun stønner og spytter, ligesom et Ildhiul i et Fyrværkerie.

(Frøken Constance gaaer.)

Siette Scene.

Tony. Frue Heardcastle (kommer ind).

Fruen.

Tyve! Rovere! Vi ere bedragne, plyndrede; der er skeet Indbrud. Vi ere ulykkelige.

Tony.

Hvad er paa Færde, hvad er paa Færde, Mama? Jeg vil ikke haabe, at nogen af vores gode Familie er kommen noget til.

Fruen.

Vi ere bestiaalne. Mit Chatol er brækket op, Juvelerne borttagne, og jeg er ulykkelig.

Tony.

O! er det alt? Ha ha ha! Ved Himlen! jeg har min hele Livstid aldrig seet nogen agere bedre. For Djevlen! jeg troede De var ruineret for Alvor. Ha ha ha!

Fruen.

Men, Menneske! jeg er ruineret for Alvor. Mit Chatol er brækket, og alting er borttaget.

Tony.

Bliv kun ved det; ha ha ha! bliv kun ved det. Jeg vil være Vidne, som De veed. Tag mig kun til Vidne.

Fruen.

Men jeg forsikrer dig, Tony, ved alt det, som helligt er, at Juvelerne ere borte, og at jeg er ruineret i Bund og Grund.

Tony.

Det forstaaer sig, jeg veed de ere borte; det skal jeg ogsaa blive ved.

Fruen.

Men, min rare Tony! hør mig. De ere borte, siger jeg dig.

Tony.

Ved Himlen, Mama! det kommer mig til at lee. Ha ha ha! Jeg veed meget godt, hvem der tog dem. Ha ha ha!

Fruen.

Hvilken Klods, som ikke kan giøre Forskiel paa Spog og Alvor! Jeg spøger ikke, siger jeg dig.

Tony.

Tony.

Ret saa, ret saa. De maae være i heftig Passion, saa vil intet Menneske have nogen af os to mistænkt. Jeg vil vidne, at de ere bortstiaalne.

Fruen.

Har man seet saadan en Uforskammet, som ikke vil høre mig! Du kan bevidne, at du ikke er meget bedre end en Nar. Aldrig var en stakkels Kone værre omgiven med Narre paa den ene Side, og Tyve paa den anden.

Tony.

Det kan jeg bevidne.

Fruen.

Kom igien med dit Vidnesbyrd, Skurk! saa skal du see, hvorledes jeg skal kaste dig ud af Døren. Min stakkels Niece! hvad vil der blive af hende! Leer du, du ufølsomme Skarn! som om du glædede dig over min Ulykke?

Tony.

Det kan jeg bevidne.

Fruen.

Gior du Nar af mig, Uhyre? Jeg skal lære dig at volde din Moder Græmmelse, det skal jeg.

Tony.

Det kan jeg bevidne.

(løber, og hun forfølger ham.)

Syvende Scene.

Frøken Trine. En Pige.

Trine.

Hvilket ubegribeligt Dyr min Broder er, at sende dem herhid som til et Giestgiverhuus! Ha

ha ha

ha ha! Dog, jeg undrer mig ikke over hans Uforskammenhed.

Pigen.

Men det, som mere er, Frøken! den unge Herre, som De gik forbi i denne Dragt, spurgte mig, om De var Kielderpige. Han tog Dem an for Kielderpigen, Frøken!

Trine.

Giorde han? Da vil jeg ogsaa vedligeholde hans Vildfarelse. Siig mig engang, hvad synes du om mig i denne Dragt?

Pigen.

Det er just den Dragt, som Damerne paa Landet gaae i, naar de aflægge eller tage imod Visiter.

Trine.

Og er du vis paa, at han ikke kiender mit Ansigt eller min Person igien?

Pigen.

Det er jeg vis paa.

Trine.

Jeg troer det ogsaa; thi endskiønt vi for lidt siden talte sammen, saa var dog hans Frygt saa stor, at han ikke een eeneste gang saae paa mig ved hele Samtalen. Og om han ogsaa virkelig havde giort det, saa vilde min Bonnet forhindret ham i at see mig.

Pigen.

Men hvad kan De haabe ved at vedligeholde hans Feiltagelser?

Trine.

For det første faaer han mig at see, og det er ingen ringe Fordeel for en Pige, som bringer sit Ansigt

sigt til Torvs. Dernæst vil jeg maaskee komme i Bekiendtskab med ham, som er ingen ringe Seier at erholde over En, som aldrig nærmer sig uden til de vildeste af vort Kiøn. Men mit fornemste Maal er, at sætte min Herremand ud af sin Forsvarsstand, og ligesom en forklædt Romanhelt at undersøge Kiempens Styrke, førend man tilbyder sig at binde an med ham.

Pigen.

Men er De vis paa, De kan spille Deres Rolle, og forstille Deres Stemme, at han kan tage Feil deraf, saaledes som han nyelig har taget Feil af Deres Person.

Trine.

Frygt ikke derfor. Jeg troer, at jeg har saadan en Kielderpiges Snakketøi. — Kaldte Herren ikke? Vart Herren op i No. 3. Herren i No. 4 har været bister i en halv Time. Piber og Tobak til No. 1.

Pigen.

Det gaaer godt, Frøken! Men der kommer han.

(Pigen gaaer.)

Ottende Scene.

Frøken Trine. Marlow.

Marlow.

Hvilken Tummel overalt i Huset! Jeg har næsten ikke et Øieblik Roelighed. Gaar jeg ind i Stadsestuen, der finder jeg min Vert og hans Historier; gaaer jeg ind i Dagligstuen, der har vi min Vertinde med hendes Complimenter og Reien lige ned til Jorden.

den. Omsider har jeg da faaet et Øieblik for mig selv; lad os nu tænke os lidt om.

(gaaer tankefuld frem og tilbage.)

Trine.

Kaldte Herren? Kaldte De, min smukke Herre?

Marlow (tankefuld).

Hvad Frøken Heardcastle angaaer, da er hun for alvorlig og forstandig for mig.

Trine.

Kaldte den naadige Herre?

(stiller sig foran ham; han vender sig fra hende.)

Marlow.

Nei, Barn. (tankefuld) Thi af det Glimt, jeg har seet af hende, saa troer jeg hun skeeler.

Trine.

Jeg er vis paa, min Herre! jeg hørte Klokken ringe.

Marlow.

Nei, nei! (tankefuld) For at behage min Fader tog jeg herhid, og i Morgen vil jeg, for at behage mig selv, tage herfra igien.

(tager sin Tegnebog frem og læser i.)

Trine.

Maaskee det da har været den anden Herre, som kaldte.

Marlow.

Jeg siger nei.

Trine.

Jeg ønskede gierne at vide det, thi vi har saadanne dumme Tienere.

Marlow.

Nei, jeg siger jo nei. (seer hende lige i Ansigtet) Jo, mit Barn! jeg troer jeg kaldte — Jeg vilde —

de — vilde have — Jeg bekiender, mit Barn! at hun er umaadelig smuk.

Trine.

Bevare os, min Herre! De giør En ganske undseelig.

Marlow.

Aldrig saae jeg et Par mere levende og skielmske Øine. Ja ja, min Glut! jeg kaldte. Har hun faaet nogle af Deres — Ah — hvad kalder de det her i Huset?

Trine.

Nei, min Herre! vi har ikke havt det i de første ti Dage.

Marlow.

Jeg finder, at man her i Huset kalder til ingen Nytte. For Exempel, om jeg vilde forlange at smage hendes Læbers Nectar allene til en Prøve, saa vilde det maaskee ogsaa blive mig afslaaet.

Trine.

Nectar! Nectar! Det er en Liqueur, man ikke kan faae her i Egnen. Den er formodentlig fransk. Vi har ingen franske Vine her, min Herre!

Marlow.

Det er en sand engelsk Produkt, det forsikkrer jeg hende.

Trine.

Jh! da er det underligt, jeg ikke skulde kiende den. Vi lave alle Slags Vine her i Huset, og jeg har nu været her i atten Aar.

Marlow.

Marlow.

Atten Aar! Man skulde troe, mit Barn! at hun havde været Kielderpige, førend hun blev fød. — Hvor gammel er hun?

Trine.

O! min Herre! jeg tør ikke sige Dem min Alder. Man pleier at sige: Fruentimmer og Musik maae aldrig regnes efter Alder.

Marlow.

At dømme om hendes Alder, saa kan hun ikke være meget over 40 Aar. (kommer nærmere) Nu jeg kommer nærmere, synes jeg ikke engang hun er saa gam- (endnu nærmere) Jo nærmere man kommer til Fruentimmer, jo yngre see de ud; men naar man virkelig kommer meget nær (forsøger paa at kysse hende.)

Trine.

Jeg beder Dem, min Herre! bliv hvor De er. Man skulde snart troe, at De vilde see En i Munden, hvor gammel man er, ligesom man gior ved Hestene.

Marlow.

Jeg forsikrer hende, mit Barn! hun begegner mig meget ilde. Dersom hun holder mig saa langt fra sig, hvor er det da mueligt, vi nogentid kan blive kiendt sammen.

Trine.

Men hvem forlanger at blive kiendt med Dem? Jeg forlanger ikke sligt Bekiendtskab, det gior ikke jeg. Jeg er vis paa, at De ikke begegnede Frøken Heardcastle, som nylig var her, paa saa fremfusende en Maade. Jeg skal nok tage mig i Agt. Hos hende

hende saae De ganske skamfuld ud, og bukkede Dem lige ned til Jorden, og talte for al Verden som om De stod for Politie-Retten.

Marlow (sagte).

For Pokker! hun har rigtig nok truffen det. (til hende) Jeg have Ærbødighed for hende, Barn? Ha ha ha! En hæsselig, bondeagtig, skeelsiet Tingest. Nei, nei, jeg seer nok, at hun ikke kiender mig ret. Jeg beloe hende, og giorde lidt Nar af hende, men jeg vilde nødig være for slem. Dog nei, jeg kunde ikke være for slem, det kan jeg bande paa.

Trine.

O! saa, De er en Favorit blandt Damerne, min Herre! som jeg merker.

Marlow.

Ja, min Vakkere! en stor Favorit. Og gid jeg blive hængt, om jeg kan see hvad de finde hos mig, som er saa tiltrækkende. I Dame-Klubben i Staden kalde de mig deres behagelige Sladrer. Sladrer, min Glut! er ikke mit rette Navn, men et, som jeg er bekiendt under. Mit Navn er Salomon. Hr. Salomon, min Prægtige! til Tieneste.

(vil kysse hende.)

Trine.

Hold, min Herre! De vilde jo giøre mig bekiendt med Deres Klub, og ikke med Dem selv. Og De siger, at De er saa stor en Favorit der.

Marlow.

Ja, min Hierte! der er Frue Mantrap, Frue Betty Blackley, Grevinden af Sligo, Frue Long-

horns, den gamle Froken Beddy Buckskin, og hendes ydmyge Tiener vedligeholder Fornøielsen paa det Sted.

Trine.

Det maae da være et meget fornøieligt Sted, saavidt jeg kan forestille mig.

Marlow.

Ja, saa fornøieligt, som Kort, et godt Aftensmaaltid, Viin og gamle Fruentimmer kan gjøre os.

Trine.

Og Deres behagelige Sladrer, ha ha ha!

Marlow (sagte).

Jeg kan ikke saa aldeeles lide denne lille Næsvise. Jeg synes hun seer mig saa lærd ud. (til hende) Hun leer, Barn?

Trine.

Jeg kan ikke andet end lee, naar jeg tænker paa, hvad Tid de da alle kan have til at tage vare paa deres Arbeide, eller deres Familie.

Marlow (sagte).

Alting er godt igien; hun loe ikke ad mig. (til hende) Arbeider hun altid?

Trine.

Visselig. Der er ikke en Kamin-Skierm, eller et Sengeteppe i hele Huset, som jo kan bevidne det.

Marlow.

Hillemænd! saa maae hun vise mig noget af hendes Broderie. Jeg broderer og tegner Mynstere lidt

lidt selv. Dersom hun fattes En til at bedømme sit Arbeide, saa kan hun henvende sig til mig.

(tager hendes Haand.)

Trine.

Ja, men Couleurerne give sig ikke godt ud ved Lys; De skal faae det altsammen at see i Morgen.

(giør Modstand.)

Marlow.

Men hvorfor ikke nu, min Engel? Saadan en Skionhed opvækker en Ild, som man ikke mægter at modstaae. For Dievlen! der er Faderen. Det er min gamle Lykke. Aldrig spilte jeg høiest Dine, uden at slaae tre gange Esser alle efter hinanden.

(Han gaaer.)

Niende Scene.

Frøken Trine. Heardcastle (som staaer forundret).

Heardcastle.

Saa! Frøken! saa jeg seer, at dette er din beskedne Elsker. Det er din ydmyge Tilbeder, som slaaer Øinene ned til Jorden, og allene tilbeder i en ydmyg Fraastand. Trine! Trine! skammer du dig ikke, saaledes at bedrage din Fader.

Trine.

Troe mig aldrig mere, min Fader! men han er stedse det beskedne Menneske, jeg først tog ham for, hvilket De selv, lige saa vel som jeg, vil blive overbeviist om.

Heardcastle.

Jeg giør min høieste Ed paa, at jeg troer hans Uforskammenhed er smitsom. Saae jeg ham ikke tage din Haand? Saae jeg ikke han krammede dig, som du kunde være en Malkepige? Og nu taler du om hans Ærbødighed og Beskedenhed. Jo!

Trine.

Men hvis jeg inden kort Tid overtyder Dem om hans Beskedenhed, at han alleneste har saadanne Feil, som vil forgaae med Tiden, og saadanne Dyder, som vil faae Tilvæxt ved Alderen, saa haaber jeg, De forlader ham.

Heardcastle.

Pigen har i Sinde at giøre mig forrykt i Hovedet! Jeg vil ikke være overtydet, siger jeg dig. Jeg er overtydet. Han har neppe været tre Timer i Huset, og han har allerede giort Indgreb i alle mine Rettigheder. Du maae gierne holde af hans Uforskammenhed, og kalde den Beskedenhed; men min Svigersøn, Frøken! maae have langt andre Egenskaber.

Trine.

Jeg udbeder mig allene denne Aften til at overtyde Dem.

Heardcastle.

Du skal ikke have halv saa lang Tid, thi jeg har i Sinde at jage ham paa Døren inden en Time.

Trine.

Skienk mig da denne Time, og jeg haaber at tilfredsstille Dem.

Heard-

Heardcastle.

Nu vel, lad det da blive en Time. Men jeg vil ingen Spøg vide af med din Fader. Redelig og oprigtig, husk paa det.

Trine.

Jeg haaber, min Fader! De altid har befundet, at jeg sætter min Stolthed i at opfylde Deres Befalinger; thi Deres Godhed er saa stor, at min Pligt hidindtil haver været min Tilbøielighed.

(De gaae.)

Ende paa den tredie Akt.

Fierde Akt.

Første Scene.

Hastings. Freken Constance.

Hastings.

De sætter mig i Forundring! — Hr. Charles Marlow ventes her i Aften? Hvorfra har De denne Efterretning?

Constance.

De kan forlade Dem derpaa. Jeg har nyelig seet hans Brev til Hr. Hardcastle, hvori han melder ham, at han er sindet at begive sig paa Reisen, nogle faa Timer efter hans Søn.

Hastings.

Saa maae alting være fuldført inden han kommer. Han kiender mig; og om han fandt mig her, vilde han røbe mit Navn, og maaskee ogsaa min Hensigt, for den øvrige Deel af Familien.

Constance.

Juvelerne haaber jeg ere i Sikkerhed.

Hastings.

O ja! jeg har sendt dem til Marlow, som har Nøglen til vores Bagage. Imidlertid vil jeg gaae hen for at giøre Anstalter til vores Flugt. Jeg har Junkerens Løvte om et Par friske Heste; og, ifald

jeg

jeg ikke skulde see ham igien, vil jeg nærmere skrive ham Forholdsordre til. (gaaer.)

Constance.

Godt. Gid det lykkes Dem! Imidlertid vil jeg gaae ind og moere min Tante med mine gamle Forsikringer, at jeg er heftig forelsket i min Fætter.

(Hun gaaer.)

Anden Scene.

Marlow (efterfulgt af) en Tiener.

Marlow.

Jeg begriber ikke, hvad Hastings tænker med at sende mig Ting af saa betydelig Værd, som et Skrin med Juveler, hvilke jeg skulde forvare, da han veed, at det eeneste Sted, at giemme noget i, er Skrinet i Postvognen, som oven i Kiøbet staaer i et Giestgiverhuus. Har I overleveret Skrinet til Vertinden, som jeg befalede Jer? Har I leveret det i hendes egne Hænder?

Tieneren.

Ja, Herre.

Marlow.

Sagde hun, at hun vilde sikkert forvare det?

Tieneren.

Ja. Hun sagde, hun vilde forvare det sikkert nok. Hun spurgte mig, hvorledes jeg var kommen til det; og hun sagde, hun havde i Sinde at fordre mig til Regnskab derfor.

(Tieneren gaaer.)

Tredie Scene.

Marlow, siden Hastings.

Marlow.

Ha ha ha! Det er i Sikkerhed, hvorledes det ogsaa gaaer. Hvilket ubegribeligt Slags Væsener vi ere komne iblandt! Denne lille Kielderpige løber mig besynderlig omkring i Hovedet, og kommer mig til at glemme Resten af Familiens Urimeligheder. Hun er og skal blive min, jeg maatte ellers tage meget feil.

Hastings.

For en Ulykke! jeg har reent forglemt at sige hende, at jeg vilde have alting i Stand ved Enden af Haugen. — Marlow her, og saa munter.

Marlow.

Ønsk mig til Lykke, Hastings! Kron mig, omvind min Isse med Laurbær. Nu vel! omsider lykkes det ogsaa os beskedne Personer, at gjøre Lykke blandt Fruentimmer.

Hastings.

Visse Fruentimmer mener du. Men hvad Lykke er Deres Velbaarenheds Beskedenhed nu bleven kronet med, som gjør Dem saa modig imod os.

Marlow.

Har du ikke seet det forføriske, levende, elskværdige lille Dyr, som løber omkring i Huset, med et Knippe Nøgler ved Siden?

Hastings.

Nu vel. Og hun?

Marlow.

Marlow.

Hun er min. Saadan Fyrighed, saadan en Bevægelse, saadanne Øine, saadanne Læber — men for Pokker! hun vilde ikke engang lade mig kysse dem.

Hastings.

Men er du saa vis, saa meget vis paa hende?

Marlow.

Betænk, Menneske! hun talte om at vise mig sit Broderie oppe paa sit Kammer, og jeg skal bedømme det.

Hastings.

Men, Marlow! hvorledes kan du stræbe efter at skille et Fruentimmer ved sin Ære?

Marlow.

Oho! vi kiende nok Kielderpigers Ære. Jeg har ikke i Sinde at berøve hende den, det gier jeg dig mit Ord paa. Der er ingen Ting her i Huset, jeg jo paa en hønet Maade vil betale for.

Hastings.

Jeg troer Pigen er dydig.

Marlow.

Dersom hun er det, saa skal jeg være det sidste Menneske i Verden, som skulde lægge an paa at forføre hende.

Hastings.

Jeg haaber, at du har forvaret Skrinet, som jeg sendte dig. Er det i Sikkerhed?

Marlow.

O ja! det er sikkert nok. Jeg har baaret Omsorg for det. Men hvor kunde du troe, at et Vognskrin paa en Postchaise i et Giestgiverhuus var et sik-

kert Sted? Ah! Dosmer! jeg har brugt mere Forsigtighed for dig, end du selv har — Jeg har —

Hastings.

Hvad?

Marlow.

Jeg har sendt det ned til Vertinden, at hun skal forvare det.

Hastings.

Til Vertinden?

Marlow.

Vertinden.

Hastings.

Har du det?

Marlow.

Ja. Hun skal være ansvarlig til det, hvis det kommer bort, skal du vide.

Hastings.

Ja, hun vil vidnesfast bringe det bort.

Marlow.

Var det ikke rigtigt? Jeg er vis paa, du maae tilstaae, at jeg ved denne Leilighed har handlet meget viselig.

Hastings (sagte).

Han maae ikke blive min Uroelighed vaer.

Marlow.

Du forekommer mig at være lidt forvirret ved dette. Der er dog ikke hændet noget?

Hastings.

Nei, intet. Jeg har ikke været saa vel tilmode min hele Livstid. Saa du har overleveret det til Vertinden, som uden Tvivl var meget villig til at paatage sig den Umage?

Marlow.

Marlow.

Mere end alt for villig. Thi hun tog ikke allene Skrinet, men i Følge hendes store Forsigtighed vilde hun beholdt Budet med. Ha ha ha!

Hastings.

Ha ha ha! det er mere end alt for sikkert.

Marlow.

Som en Dukat i en Gierrigs Pung.

Hastings (sagte).

Saa alt vores Haab om, at faae denne Formue, er til Ende, og vi maae reise bort uden samme. (til Marlow) Nu, Marlow! jeg vil overlade dig til dine Betragtninger over den smukke Kielderpige, og, ha ha ha! og gid du blive saa lykkelig for dig selv, som du har været det for mig. (gaaer.)

Marlow.

Tak skal du have, mere forlanger jeg ikke. Ha ha ha!

Fierde Scene.

Marlow. Heardcastle.

Heardcastle.

Nu kiender jeg ikke mit eget Huus længer. Alting er vendt op og ned. Hans Tienere ere allerede fulde. Jeg vil ikke taale det længere; men for den Agt, jeg er hans Fader skyldig, vil jeg være roelig. (til ham) Deres Tiener, Hr. Marlow! jeg er Deres ydmyge Tiener! (bukker meget dybt.)

Marlow.

Deres ydmyge Tiener, min Herre! (sagte) Hvad er der nu paa Færde?

Heard-

Heardcastle.

Jeg troer, min Herre! at De er overbeviist om, at intet levende Menneske burde være mere velkommen, end Deres Faders Søn, min Herre! Jeg haaber, De er overbeviist derom.

Marlow.

Af mit ganske Hierte! min Herre! Jeg lader mig ikke meget nøde. I Almindelighed mager jeg det saa, at min Faders Søn er velkommen, hvor han ogsaa kommer.

Heardcastle.

Det troer jeg, De gior, min Herre! Min Siel gior jeg saa! Men endskiønt jeg ikke siger noget om Deres egen Opførsel, saa kan jeg ikke tie med Deres Folkes; den er utaalelig. Deres Opførsel i at drikke giver et meget slet Exempel her i Huset, det forsikrer jeg Dem.

Marlow.

Jeg forsikrer Dem, gode Herre! at det ikke er min Skyld. Dersom de ikke drikke saaledes som de bør, saa ere de at laste. Jeg befalede dem, ikke at spare Kielderen, det forsikrer jeg Dem. (gaaer til Side) Hør hid! lad en af mine Tienere komme op. (til ham) Mit faste Forsæt var, at, saasom jeg ikke drikker selv, saa skulde de bøde paa min Mangel dernede.

Heardcastle.

Saa de har Deres Befaling for hvad de giøre. Nu er jeg tilfreds.

Marlow.

Ja vist har de. De skal høre det af en af dem selv.

Femte Scene.

De Forrige. En drukken Tiener.

Marlow.

Er det dig, Jeremias? Kom nærmere. Hvad Befaling har jeg givet Jer? Blev det Jer ikke sagt, at drikke friſk, og at forlange, hvad I troede var til Husets Vel.

Heardcaſtle (sagte).

Min Taalmodighed begynder at forgaae.

Jeremias.

Med Herrens gunstige Tilladelse Piger og Viin for bestandig! Skiønt jeg kun er Tiener, saa er jeg saa god som enhver anden. Jeg vil for alting ikke drikke for Maaltidet — Gode Drikkevare svømme bedre ovenpaa et godt Aftensmaaltid — men et godt Aftensmaaltid vil ikke svømme ovenpaa gode Drikkevare (hikker) det kan De troe, gode Herre —

(gaaer.)

Siette Scene.

Heardcaſtle. Marlow.

Marlow.

De seer, min gamle Ven, at Karlen er saa fuld, som han vel kan være. Jeg veed ikke hvad De kan forlange meer, med mindre De vil have den arme Djevel druknet i en Ølsonde.

Heardcaſtle.

For Fanden! han vil giøre mig reent gal, ifald jeg tvinger mig længere. Hr. Marlow! jeg har i mere

end

end fire Timer underkastet mig Deres Uforskammenhed. Jeg seer ingen Rimelighed i, at den vil faae Ende. Jeg har nu besluttet at være Herre her, og jeg ønsker, at De og Deres fordrukne Pak vil strax rømme mit Huus.

Marlow.

Rømme Deres Huus! — det er vist Deres Spas, min gode Ven! Hvorledes, da jeg gior alt, hvad jeg kan, for at behage Dem?

Heardcastle.

Jeg kan lade Dem vide, min Herre! at De ikke behager mig. Jeg ønsker derfor, at De vil forlade mit Huus.

Marlow.

Det kan sikkerlig dog ikke være Deres Alvor. Paa denne Tid om Aftenen, og saadan en Aften! De har allene i Sinde at spøge med mig.

Heardcastle.

Det er mit Alvor, siger jeg Dem. Og nu, jeg er bleven varm, saa siger jeg Dem, at dette er mit Huus, og jeg befaler Dem strax at forlade det.

Marlow.

Ha ha ha! Lusen hoster! Jeg gaaer ikke et Skridt, det forsikrer jeg Dem. (i en alvorlig Tone) Dette Deres Huus! — det er mit Huus — mit Huus er det — mit, saalænge jeg har Lyst at blive her. Hvad Rettighed har J, min Herre! til at byde mig forlade dette Huus? — Aldrig saae jeg saadan en Uforskammed før.

Heard=

Heardcastle.

Jeg ikke heller — gid jeg blive dødsens, om jeg giorde! At komme hid i mit Huus, forlange hvad han har Lyst til, at jage mig ud af min egen Stoel, at fornærme min Familie, at befale sine Tienere at drikke dem fulde, og siden sige til mig: "Det er mit Huus, min Herre!" Ved alt hvad der kaldes Uforskammenhed, jeg maae ret lee ad det. Ha ha ha! Jeg beder, min Herre! (spottende) da De tager Huset, hvad synes De da om at tage Resten af Møblerne? Der er et Par Sølv Lysestager, et Fyrfad, og her er et Par messingbeslagne Ildpustere; maaskee kan De ogsaa have Lyst til dem?

Marlow.

Bring mig Deres Regning, min Herre! bring mig Deres Regning, og lad os ikke spilde flere Ord herpaa.

Heardcastle.

Her er ogsaa en Samling af Kobberstykker. Hvad synes Dem om den forlorne Søns Historie til at pynte Deres eget Værelse med?

Marlow.

Bring mig Deres Regning, siger jeg, saa vil jeg strax forlade Deres Helvedes Huus.

Heardcastle.

Saa er der ogsaa et Mahognie Bord, som De kan speile sig i.

Marlow.

Min Regning, siger jeg.

Heard-

Heardcastle.

Jeg havde nær glemt den store Lænestoel til en god Søvn efter et godt Maaltid.

Marlow.

For Satan! bring mig min Regning, siger jeg; lad det faae Ende.

Heardcastle.

Unge Menneske! unge Menneske! I Deres Faders Brev til mig blev der mig tilmeldet, at jeg skulde faae et velskabt, beskedent, ungt Menneske at see, som vilde aflægge Besøgelse her; men jeg finder, at han er ikke meget bedre end en Nar og Fruentimmerjæger. Men han vil snart være her, og skal faae mere deraf at vide. (gaaer.)

Syvende Scene.

Marlow, siden Frøken Trine.

Marlow.

Hvad er dette? Jeg har dog vel ikke taget Feil af Huset? Alting seer ud som i et Giestgiverhuus. Folkene skrige: Nu kommer jeg! nu kommer jeg! Opvartningen er tosset, og Kielderpigen selv bestyrker mig deri. — Men see, der er hun. Hun vil kunne give mig nærmere Underretning. — Hvorfor saa hastig, Barn? Et Ord.

Trine.

Lad det da være snart. Jeg har Hastværk. — (sagte) Jeg troer, han begynder at blive sin Feiltagelse vaer; men det er endnu for tidlig at aabenbare ham Bedrageriet.

Marlow.

Marlow.

Jeg beder, min Glut! svar mig paa et Spørsmaal. Hvad er De, og hvad kan Deres Forretning her i Huset være?

Trine.

Jeg er i Slægt med Familien.

Marlow.

Hvorledes? En fattig Slægtning?

Trine.

Ja, min Herre! En fattig Slægtning, bestemt til at bære Nøglerne, og at sørge for, at Giesterne ikke skal savne noget, af hvad der staaer i min Magt at give.

Marlow.

Det vil sige, De agerer Kielderpige her i dette Giestgiverhuus.

Trine.

O Himmel! — hvem har sat Dem det i Hovedet? En af de beste Familier her i Egnen holde Giestgiverhuus! Ha ha ha! Den gamle Heardcastles Huus et Giestgiverhuus!

Marlow.

Hr. Heardcastles Huus! Er dette Huus Hr. Heardcastles Huus, mit Barn?

Trine.

Visselig. Hvis skulde det ellers være?

Marlow.

Saa er da ogsaa alting ude, og jeg er bleven handsat bedraget. O! at jeg har været saa forbandet dum! Man vil lee mig ud over hele Byen; man vil skiære mig ud i Træe, og sælge mig paa Gader og

Stræder. O! tage dette Huus, fremfor alle andre, an for et Giestgiverhuus, og min Faders gamle Ven for en Giestgiver! Han maae ret antage mig for en uforskammet Skryder. Hvilken tosset Grønskolling føler jeg selv at jeg er! Gid jeg blive hængt, om jeg ikke ogsaa har taget Feil af Dem, og antaget Dem for en Kielderpige.

Trine.

Bevare mig! bevare mig! Jeg er vis paa, der er intet i min Opførsel, som kunde sætte mig i Ligning med det Slags.

Marlow.

Intet, min Smukke! aldeeles intet. Men jeg var kommen i med at tage Feil, og jeg kunde ikke andet end tage Feil af Dem ogsaa. Min Dumhed saae alting fra den gale Side. Jeg tog Deres Omsorg an for Fripostighed, og Deres Ufyldighed for Tillokkelse. Men nu er det forbi — Man skal aldrig mere see mit Ansigt her i Huset.

Trine.

Jeg haaber, min Herre! at jeg ikke har fortørnet Dem. Det skulde gjøre mig inderlig ondt, at have fornærmet en Cavaleer, som har været saa høflig, og sagt mig saa mange smukke Ting. Det vilde vist fortryde mig, (lader, som hun græder) om han for min Skyld forlod Familien, det skulde vist angre mig. Onde Mennesker kunde lægge det ilde ud, da jeg ingen andre Midler har, end min Caracteer.

Marlow.

Ved Himlen! hun græder. Det er det første Beviis paa Dumhed, jeg nogentid har faaet af et dydigt

digt Fruentimmer, og det rører mig. (til hende) Forlad mig, min elskelige Pige! De er den eneste Person af Familien, jeg forlader med Bedrøvelse. Men, for at tale oprigtig med Dem: Forskiellen paa vores Herkomst, Formue og Opdragelse gior en ægtig Forbindelse umuelig; og hos mig kan den Tanke aldrig opstaae, at forføre Uskyldigheden, som sætter Liid til min Ære, eller at bringe Fordærvelse over den, hvis eeneste Brøde var, at være alt for elskelig.

Trine (sagte).

Ædle Mand! jeg begynder nu at beundre ham. (til ham) Men jeg er vis paa, at min Familie er lige saa god som Frøken Trines; og endskiønt jeg er fattig, saa er det ingen stor Ulykke for et nøisomt Sind. Og jeg har aldrig troet, indtil dette Øieblik, at det var et Onde, at mangle Midler.

Marlow.

Og hvorfore nu, min vakre Uskyldighed?

Trine.

Ah! jeg vilde give 1000 Rd. til, at det ikke var saa; men nu hader jeg Fattigdom, fordi den volder saadan en Afstand imellem mig og en vis En.

Marlow (sagte).

Denne Uskyldighed fortryller mig. Hvis jeg bliver her længere, er jeg forloren. Jeg maae giør Vold paa mig, og forlade hende. (til hende) Deres Partiskhed til mit Beste, min Smukke! rører mig overmaade; og hvis jeg levede for mig selv allene, kunde jeg let bestemme mit Valg. Men jeg skylder Folkes Dom og min Faders Myndighed alt for meget, saa

at — jeg kan neppe sige det — det rører mig. Farvel. (gaaer.)

Trine.

Jeg har ikke kiendt Halvdeelen af hans Fortieneſter, førend nu. Han skal ikke reise, hvis jeg ellers har Magt og beſidder Konſt til at holde ham tilbage. Jeg vil blive ved at vedligeholde den Caracteer, i hvilken jeg giorde min Erobring, og betage min Fader sin Vildfarelse, som maaskee vil lee ham ud, og derved faae ham til at forandre sin Beslutning. (gaaer.)

Ottende Scene.

Tony. Froken Constance, siden Frue Heardcastle.

Tony.

Jo! en anden gang kan I selv stiele. Jeg har giort min Pligt. Hun har faaet Juvelerne igien, den Ting er vis nok; men hun troer, at det var en Feiltagelse af Folkene.

Constance.

Men, min beste Fætter! De vil vist ikke forlade os i denne vores Ulykke. Dersom hun merker det ringeste, at jeg vil tage Flugten, vil jeg vist blive indsluttet, eller sendt til min gamle Faster, hvilket endnu er ti gange værre.

Tony.

Ja vist, alle Slags Tanter ere forbandede slemme Tingester. Men hvad kan jeg da giøre? Jeg har skaffet Jer et Par Heste, som vil flyve afsted som en Piil; og jeg er vis paa, De ikke kan nægte, at

jeg

jeg har giort Cour til Dem i hendes Paasyn. Men see, der kommer hun. Vi maae igien kareſſere hinanden, at hun ikke skal fatte Mistanke om os.

(trækker sig lidt tilbage, og synes at kareſſere hinanden.)

Fruen.

Jeg var i Sandhed ret angest; men min Søn har sagt mig, at det var en Feiltagelse af Folkene. Dog bliver jeg ikke roelig, førend de virkelig ere gifte. Lad hende saa selv tage hendes Midler. Men hvad seer jeg! de kareſſere hinanden. Jeg har ikke seet Tony saa levende før. Aha! har jeg fanget Jer, mine rare Duer! Hvad! nebbes! vexle stiaalne Hiekast og afbrudt Mundhuggen.

Tony.

Ah! hvad Mundhuggerie angaaer, Moder! saa mundhugges vi lidt nu og da; men vi elske hinanden ikke mindre derfor.

Fruen.

Jo mere man stænker Vand paa Steenkul, jo bedre de brænde.

Conſtance.

Fætter Tony lover at holde os herefter mere med Selskab hiemme. Han skal i Sandhed ikke mere forlade os. Du vil dog ikke forlade os, Tony, vil en?

Tony.

O! det er et vakkert Dyr! Nei, jeg vil hellere lade min Hest sidde i et Moras, end forlade Dem, naar De saaledes smiler til een — Deres Latter giør Dem saa nydelig.

Constance.

Behagelige Hr. Fætter! hvem kan andet end be, undre denne naturlige Munterhed, disse behagelige, brede, røde, tankeløse (klapper ham paa Kinden.) Ah! det er et smukt Ansigt!

Fruen.

Yndige Uskyldighed!

Tony.

Jeg er vis paa, jeg stedse har elsket Cousine Constances Kaninsine og hendes rare lange Fingre, som dreie sig snart den, snart hin Vei, ligesom en Spole.

Fruen.

Ah! hun vil indtage Fuglene paa Træet. Jeg har aldrig før været saa lykkelig. Min Knøs slægter sin Fader, stakkels Lumpkins, lys levende paa. Juvelerne skal ufortsvet være dine, min beste Constance! Du skal have dem. Er det ikke en sød Dreng, min Rare? I skal have Bryllup i Morgen, og jeg vil opsætte Resten af hans Opdragelse til en mere bequem Leilighed.

Niende Scene.

De Forrige. Diggory.

Diggory.

Hvor er Junkeren? Jeg har faaet et Brev til Junkeren.

Tony.

Fly min Mama det. Hun læser først alle mine Breve.

Diggo-

Diggory.

Jeg har Ordre at levere det i Deres egen Haand.

Tony.

Hvem kommer det fra?

Diggory.

Det maae Junkeren selv spørge Brevet ad.

Tony.

Jeg ønskede gierne at vide, endskiønt —

(vender Brevet, og begaber det for og bag.)

Constance (sagte).

Jeg er forloren, ulykkelig! Det er et Brev til ham fra Hastings. Jeg kiender Haanden. Dersom min Tante faaer det at see, ere vi ulykkelige for evig. Jeg vil flye hende noget at bestille, om jeg kan. (til Fruen) Men jeg har ikke fortalt Dem min Fætters spidsfindige Svar for nylig til Hr. Marlow. Vi loe — vi loe saa hiertelig — De maae vide — Behag at trine lidt til Side, thi han maae ikke høre os.

(de tale sammen.)

Tony (maaber).

Hvilke forbandede Kragetæer! Aldrig saae jeg Mage dertil. Trykt Skrift kan jeg meget godt læse. Men her er saadanne Hager, Kroger og Snurrefisser, at man neppe kan skille Hovedet fra Halen. Til Antonius Lumpkin, Herremand. Det er meget underligt, jeg kan ret godt læse uden paa mine Breve, hvor mit eget Navn staaer. Men naar jeg brækker det, saa er det klart — Ba! det er haardt, meget haardt; thi det Indvortes af Brevet er altid Flødea af Brevveerlingen.

Fruen.

Ha, ha ha! det er ret artigt. Saa at min Søn er alt for klog for Philosphen.

Constance.

Ja, Frue. Men De maae høre det øvrige. Kom lidt nærmere herhid til denne Side, ellers kan han let høre os. De skal høre, hvorledes han forvirrede ham igien.

Fruen.

Men det forekommer mig, som om han selv er særdeeles forvirret.

Tony

(stedse maabende).

Det er en fordømt bagvendt Haand. Bogstaverne see ud som de vare beskienkede. (læser) "Min Herre!" Ja, det er det. Saa er der et M og et T og et S, men enten det paafølgende er Æ eller R, det kan jeg, Djevlen komme efter det, ikke sige.

Fruen.

Hvad er det, min Nare? Kan jeg være dig behielpelig?

Constance.

Tillad, Tante! lad mig læse det; der er ingen, som kan læse Kragetæer bedre end jeg. (snapper Brevet fra hende) Veed De, hvem det er fra?

Tony.

Nei, ikke uden det skulde være fra Dick Ginges, Fraadseren.

Constance.

Ja, det er det ogsaa. (lader som hun læser) Min kiere Junker! jeg haaber De befinder sig vel, saaledes

som

som jeg i dette Øieblik gior. Den Kavaleer i Shakebagklubben har rigtig stækket Vingerne paa den Goosegreens Kavaleer — den underlige — hm — underlige Batallie — hm — det lange Slagsmaal — hm — det er det alt — det er altsammen om Haner og Slagsmaal; det er ikke af nogen Betydenhed. See der, giem det, giem det.

(putter det krollede Brev til ham.)

Tony.

Men jeg kan fortælle Dem, Frøken! at det altsammen er af yderste Vigtighed. Jeg vilde ikke miste Resten af det for en Dukat. See der, Moder! kan hun komme ud af det. Af ingen Betydning.

(giver Fruen Brevet.)

Fruen.

Hvad er det! (læser) Min Herre! jeg venter nu efter Frøken Constance med en Postchaise med fire Heste for ved Enden af Haugen. Da jeg finder mine Heste uskikkede til at giøre Reisen, haaber jeg, De vil understøtte os med et Par friske Heste, som De lovede. Ilfærdighed er nødvendig, da ellers den Her, — ja Her — Deres Moder vil have os mistænkt. Deres Hastings. — Jeg gaaer fra Forstanden. Mit Raserie qvæler mig.

Constance.

Jeg haaber, Tante! at De nogle faa Øieblik vil holde inde med Deres Vrede, og ikke beskylde mig for den mindste Uforskammenhed, eller noget utilbørligt Anslag, som angaaer en anden.

Fruen
(neier meget dybt).

Vel talt, Frøken! De er meget mirakulos høflig og indtagende, og De er Høflighed og Forsigtighed selv i høieste Grad, Frøken! (forandrer Tonen) Og du lange vanskabte Dumrian, som neppe har Forstand nok til, at lukke Munden, naar det regner, var du ogsaa allieret imod mig? Men jeg skal tilintetgiøre alle Jeres Anslag i et Øieblik. Hvad Jer angaaer, Frøken! siden I har et Par friske Heste ved Haanden, saa vilde det være barbarisk, at lade dem være kommet forgieves. Derfor, om I saa behager, i Stedet for at tage Flugten med Jeres Springfyr, saa lav Jer strax til, at tage afsted med mig. Jeres gamle Faster Pedigree vil endnu bedre passe paa Jer, det er jeg forvisset om. Du Monsieur skal ogsaa sætte dig til Hest og ledsage os paa Veien. Hør hid Thomas, Roger, Diggory — Jeg skal vise Jer, at jeg sørger bedre for Jeres Beste, end I selv. (gaaer.)

Tiende Scene.

Frøken Constance. Tony.

Constance.

Saa, nu er jeg aldeeles ulykkelig.

Tony.

Ja, det er vist nok.

Constance.

Hvad kunde man andet vente sig ved at give sig af med saadan en dum Nar, uagtet alle de Vink og Tegn, jeg giorde til ham.

Tony.

Tony.

Himlen bevare os, Frøken! Det var Deres egen Behændighed, og ikke min Dumhed, som giorde Dem den Tieneste. De var saa subtil og behændig med Deres Shakebags og Goosegreens, at jeg aldrig kunde forestille mig, at det var Spilfægterie.

Ellevte Scene.

De Forrige. Hastings, siden Marlow.

Hastings.

Jeg hører af min Tiener, min Herre! at De har viist mit Brev, og forraadt os. Var det vel giort, min unge Herre?

Tony.

Der har vi ham ogsaa. Spørg Frøkenen, hvem der forraadede Dem. For Pokker! det var hendes eget Arbeide, og ikke mit.

Marlow.

Jo, jeg er artig bleven snydt her iblandt dem. Sat blot for Foragt, ilde medhandlet, forhaanet, fornærmet, beleet.

Tony.

Der har vi endnu een. Man skal see, at Daarekisten er bleven brækket op.

Constance.

Og der seer De den Herre, som vi alle ere Tak skyldige.

Marlow.

Hvad kan jeg vel sige til ham, da han ikke er andet end en Dreng, en Tosse, hvis Uvidenhed og Alder beskytter ham.

Hastings.

Hastings.

En stakkels foragtelig Flegel, som ingen Forbedring bider paa.

Constance.

Og som dog har Behændighed og Ondskab nok til at glæde sig over vores Forlegenhed.

Hastings.

En følesløs Klods.

Marlow.

Fuld af Skielmstykker og Ondskab.

Tony.

O hvad! — gid jeg blive tumelumsk, om jeg ikke vil binde an med dem, een efter den anden — — med Floretter.

Marlow.

Hvad ham angaaer, er han ikke min Vrede værdig; men Deres Opførsel, Hr. Hastings! æsker en Forklaring. Du var underrettet om min Feiltagelse, og vilde dog ikke advare mig.

Hastings.

Er her nu Tid til Forklaring, da jeg selv er piint og plaget ved et feilslaget Haab? Det er ikke venskabelig, Hr. Marlow.

Marlow.

Min Herre —

Constance.

Vi havde ingenlunde i Sinde at skiule Deres Feiltagelse, førend det var for sildig at advare Dem. Vær roelig.

Tolvte Scene.

De Forrige. En Tiener.

Tieneren.

Min Frue lader bede, at De strax vil være færdig, Frøken! Hestene ere forspændte. Deres Hat og øvrige Sager ligge i næste Værelse. Vi skal endnu reise fem Miil inden i Morgen. (gaaer.)

Constance.

Godt, godt. Jeg skal strax komme.

Marlow

(til Hastings).

Var det smukt, min Herre! at være behielpelig i at giøre mig latterlig? At sætte mig blot for alle mine Bekiendteres Vrede? Vær vis paa, min Herre! at jeg vil fordre Forklaring.

Hastings.

Var det vel giort, min Herre! siden vi tale om deslige Ting, at overlevere til en andens Omsorg, hvad jeg fortroede Dem allene?

Constance.

Hr. Hastings! Hr. Marlow! hvorfor vil De forøge min Ulykke ved denne ugrundede Trætte? Jeg besvær Dem, jeg bønfalder.

En Tiener.

Her er Deres Reisekappe, Frøken! Min Frue er utaalmodig. (gaaer.)

Constance.

Nu kommer jeg. Jeg beder, værer roelige. Dersom jeg forlader Dem i denne Tilstand, vil jeg vist døe af Sorg.

En Tiener.

Deres Viste og Handsker, Frøken! Vognen bier paa Dem.

Constance.

O! Hr. Marlow! dersom De vidste, hvad for et Optrin af Tvang og Ondskab, der foreestaaer mig, saa er jeg vis paa, det vilde forvandle Deres Vrede til Medynk.

Marlow.

Forskiellige Sindslidelser have saaledes forkumlet mig, at jeg selv ikke veed, hvad jeg gior. Forlad, Frøken! Hastings! forlad mig! Du kiender mit hastige Sind, og burde ikke forbittre mig.

Hastings.

Min pinefulde Tilstand er min eeneste Undskyldning.

Constance.

Godt, min beste Hastings! Dersom De har den Agt for mig, som jeg troer, og er vis paa De har, saa vil Deres Bestandighed i tre Aar forøge Lykkaligheden af vores tilkommende Forening, dersom —

Fruen (indenfor).

Frøken Constance. Constance, siger jeg.

Constance.

Nu kommer jeg. Constance, husk vel paa, at Constance er Bestandighed, og at Constance er Ordet.

(gaaer.)

Hastings.

O! mit Hierte! hvor kan jeg taale det, at være Lykken saa nær, og slig en Lykke!

Marlow.

Marlow (til Tony).

Der seer De nu Virkningen, unge Herre! af Deres Narrestreger. Hvad der var Forlystelse for Dem, er her feilslaget Haab, og næsten Ulykke.

Tony

(som har staaet og ponset).

Nu for Fanden! nu har jeg det. Her er det. Giv mig Jeres Hænder. Deres og Deres, min arme Stakkel — Heida! mine Støvler. Mød mig om to Timer nede ved Enden af Haugen; og hvis De ikke finder, at Tony Lumpkin har et bedre Gemyt, end De troede, saa vil jeg give Dem Lov at tage min beste Hest og Bett Bouncer til Opreisning. Følg med. Mine Støvler, heida!

(Han gaaer.)

Ende paa den fierde Akt.

Femte Akt.

Første Scene.

Hastings. En Tiener.

Hastings.

Du saae, at den gamle Frue og Frøken Constance toge afsted, siger du?

Tieneren.

Ja, naadige Herre! De reiste bort i en Postkareth, og den unge Junker fulgte dem til Hest. De ere nu ved denne Time fem Miil borte.

Hastings.

Saa er alt mit Haab ude.

Tieneren.

Ja, min Herre! den gamle Hr. Charles Marlow er ankommen. Han og vores gamle Herre har leet næsten en heel Time ad Hr. Marlows Feiltagelser. De komme nu strax herhid.

Hastings.

Jeg vil ikke lade mig see. Nu vil jeg gaae til mit unyttige Møde ved Enden af Haugen. Nu er det omtrent paa Tiden.

(gaaer, og Tieneren til den anden Side.)

Anden

Anden Scene.

Sir Charles. Heardcastle.

Heardcastle.

Ha ha ha! den myndige Tone, i hvilken han frembragte alle sine høie Befalinger.

Sir Charles.

Og den Tilbageholdenhed, med hvilken jeg kan forestille mig, han modtog alle dine Tilbud.

Heardcastle.

Og han maae dog være bleven noget mere vaer hos mig, end hos en almindelig Vert.

Sir Charles.

Ja vist. Han tog dig for en ualmindelig Vert. Ha ha ha!

Heardcastle.

Godt. Jeg er alt for fornøiet til at tænke paa andet end Glæde. Ja, min beste Ven! denne Forening imellem vores Familier vil giøre vores personlige Venskab arveligt. Og skiønt min Datters Formue kun er liden —

Sir Charles.

Hvad! taler du om Formue til mig? Min Søn er allerede i Besiddelse af mere end nok, og kan ikke mangle andet end en god og dydig Pige til at deele hans Lykfalighed med, og til at forøge den. Dersom de kan lide hinanden, som du siger de kan —

Heardcastle.

Med dit Dersom. Jeg siger dig jo, de kan lide hinanden. Min Datter har selv fortalt mig det.

Sir Charles.

Men du veed, Piger ere tilbøielige til at smigre sig selv.

Heardcastle.

Jeg har seet ham trykke hendes Haand med den største Heftighed — Og see, der kommer han for at skille dig af med dine Menuer og dine Dersommer.

Tredie Scene.

De Forrige. Marlow.

Marlow.

Jeg kommer, for endnu engang at bede Dem om Forladelse for min besynderlige Opførsel. Jeg kan neppe tænke paa min Uforskammenhed uden Undseelse.

Heardcastle.

Ah! min Søn! Bagatel. De tager det alt for alvorligt. Et Par Timers Latter med min Datter vil bringe alting i Stand igien. Hun vil ikke lide Dem mindre derfor.

Marlow.

Jeg vil altid være stolt af hendes Bifald, min Herre!

Heardcastle.

Bifald er kun et koldt Ord, Hr. Marlow! Dersom jeg ikke bedrager mig, saa har De mere end hendes Bifald. De forstaaer mig.

Marlow.

Den Lykke har jeg ikke, min Herre!

Heardcastle.

Kom, min Søn! jeg er en gammel Dreng, og veed hvilket er hvilket saa godt som de, der ere yngre.

Jeg

Jeg veed, hvad der er foregaaet imellem dem. Men tys.

Marlow.

Visselig, min Herre! der er ikke foregaaet det ringeste imellem os, intet uden den dybeste Ærbødighed fra min Side, og den største Tilbageholdenhed fra hendes. De maae ikke troe, min Herre! at min Uforskammenhed har hiemsøgt den øvrige Deel af Familien.

Heardcastle.

Uforskammenhed! — Nei, det siger jeg ikke heller — Ikke aldeeles Uforskammenhed — hvorvel Piger nok holde af, at man spøger med dem, og ogsaa undertiden at man krammer dem lidt. Det er ikke Fabel, hvad hun har fortalt mig, det forsikrer jeg Dem.

Marlow.

Jeg har ikke givet hende den ringeste Anledning.

Heardcastle.

Godt, godt. Jeg holder nok af Beskedenhed paa sit rette Sted; men dette er overdreven, min unge Herre! Vær oprigtig. Deres Fader og jeg vil holde desmere af Dem derfor.

Marlow.

Gid jeg maae døe, min Herre! hvis jeg nogentid —

Heardcastle.

Jeg siger Dem jo, at De ikke mishager hende; og jeg er vis paa, at De ogsaa kan lide hende —

Marlow.

Min kiere Herre — jeg besværr Dem —

Heardcastle.

Jeg kan ikke see nogen Aarsag, hvorfor De ikke skulde blive saa hastig foreenede, som Præsten kan sammenknytte dem.

Marlow.

Men hør mig dog, min Herre —

Heardcastle.

Deres Fader samtykker Partiet, jeg bifalder det, og ethvert Øieblik Ophold vil være et Uheld, som —

Marlow.

Men, hvorfor vil De ikke høre mig? Ved alt hvad helligt er! jeg har aldrig givet Frøken Trine det ringeste Tegn paa min Ærbødighed, eller meget mindre det mindste Vink, hvoraf hun kunde troe, jeg havde Godhed for hende. Vi have kun havt een Sammenkomst, og den var formelig, beskeden og uegennyttig.

Heardcastle (sagte).

Denne Knægts formelige, beskedne Uforskammenhed er uudstaaelig.

Sir Charles.

Og du har aldrig trykket hendes Haand, eller giort hende nogen Forsikring?

Marlow.

Det skal Himlen være mit Vidne! Jeg kom herhid for at opfylde Deres Befaling. Jeg saae Frøkenen uden at blive indtaget, og forlod hende uden at det kostede mig noget. Jeg haaber, at De ikke forlanger flere Prøver paa Lydighed, eller vil hindre mig i at forlade et Huus, hvor jeg lider saa mange Ydmygelser. (gaaer.)

Sir

Sir Charles.

Det oprigtige Udseende, han forlod os med, sætter mig i Forundring.

Heardcastle.

Og jeg er forundret over den overlagte Dristighed i hans Forsikringer.

Sir Charles.

Jeg tør sætte mit Liv og Ære til Pandt paa hans Sanddruehed.

Heardcastle.

Her kommer min Datter, og jeg vil vove min Lyksalighed paa hendes Sandfærdighed.

Fierde Scene.

De Forrige. Frøken Trine.

Heardcastle.

Trine! kom hid, mit Barn! Svar os oprigtig og uden Tilbageholdenhed. Har Hr. Marlow giort dig noget Kierlighedsandrag?

Trine.

Dette Spørsmaal skeer meget pludselig; men siden De forlanger Oprigtighed uden Tilbageholdenhed — saa troer jeg han har —

Heardcastle

(til Sir Charles).

Der hører De.

Sir Charles.

Forlad, Frøken! Har De og min Søn havt meer end een Sammenkomst?

Trine.

Ja, min Herre! adskillige.

Heardcastle
(til Sir Charles).

Der hører De.

Sir Charles.

Men bevidnede han Dem nogen Hengivenhed?

Trine.

Han forsikrede mig om en stedsevarende.

Sir Charles.

Talte han om Kierlighed?

Trine.

Meget, min Herre!

Sir Charles.

Det er forunderligt! Og altsammen formelig?

Trine.

Formelig.

Heardcastle.

Nu haaber jeg, min Ven! De er fyldestgiort.

Sir Charles.

Hvorledes opførte han sig, Frøken?

Trine.

Som de fleste Elskere af Profession. Han sagde mange forbindtlige Ting om mit Ansigt; talte meget om hans Mangel paa Fortieneſter, og om mines Mangfoldighed; talte lidt om sit Hierte, holdt en kort tragisk Tale, og endede med en foregiven Henrykkelse.

Sir Charles.

Nu er jeg virkelig fuldkommen overbeviist. Jeg veed, at hans Opførsel blandt Fruentimmer er anstændig og ydmyg. Denne foregivne naragtige sværmeriske Adfærd ligner ham aldeeles ikke; og jeg er vis paa, at han aldrig har sat for det Skilderie.

Trine.

Trine.

Men hvad, min Herre! om jeg i Deres eget Paasyn overtydede Dem om min Oprigtighed? Dersom De og min Fader om en halv Time vil skiule dem bag denne Skierm, saa skal De høre ham i egen Person at tilstaae sin Kierlighed.

Sir Charles.

Det er jeg fornøiet med. Og dersom jeg finder han er saaledes, som De har beskrevet ham, saa er al min Lykkesalighed, jeg spaaede mig af ham, til Ende.

(gaaer.)

Trine.

Og dersom De ikke finder ham saaledes, som jeg har beskreven ham — saa frygter jeg for, at min Lykkesalighed aldrig vil have nogen Begyndelse.

(gaaer.)

Femte Scene.

(Skuepladsen forestiller Enden af Haugen.)

Hastings, siden Tony (med Stovler og Sporer).

Hastings.

Hvilken Tosse jeg er, at vente her efter et Menneske, som efter al Sandsynlighed søger en Fornøielse i at qvæle mig! Han har aldrig havt i Sinde at holde Ord, derfor vil jeg ikke heller vente længere. — Hvad seer jeg! Der er han, og maaskee han bringer mig Tidender fra min Constance. (Tony kommer ind.) Min ærlige Junker! nu seer jeg, De er en ordholdende Mand. Det ligner Venskab.

Tony.

Ja, jeg er Deres Ven, og den beste Ven De har i hele Verden, naar De faaer alting at vide. Imidlertid er den Riden ved Nattetider forbandet kiedsommelig. Det har rystet mig værre end en Kareth.

Hastings.

Men hvorledes? Hvor forlod De Deres Reisende? Ere de i Sikkerhed? Ere de i Huus?

Tony.

Fem Miil i halvtredie Time er ikke saa slet kiørt. De stakkels Bæster har dampet for det. Gid jeg blive flaaet, om jeg ikke før reed ti Miil efter en Ræv, end to Miil med saadant Tøi.

Hastings.

Godt. Men hvor har De giort af Damerne? Jeg dør af Utaalmodighed.

Tony.

Giort af dem? Jh! hvor skulde jeg vel giøre af dem, uden der, hvor jeg fandt dem.

Hastings.

Det er en mørk Tale.

Tony.

Opløs mig det da. Hvad er det: Rundt om Huset, og rundt om Huset, og aldrig komme Huset nær.

Hastings.

Jeg er endnu stedse forvildet.

Tony.

Jh ja, det er det just, Menneske! Jeg har ført dem vild. Der er intet Morads, ingen Pol

paa

paa en Miil i Omkreds, de jo kan fortælle de har prøvet.

Hastings.

Ha ha ha! jeg forstaaer. De førte dem rundt, da de troede, de kiørte fremad. Og saaledes har De omsider bragt dem hiem igien.

Tony.

Nu skal De høre. Først førte jeg Dem ned ad Feather-bed-lane, hvor vi bleve siddende i et Morads. Derefter skumblede jeg dem over Steenbroen ved Ulf and down Hall. Siden førte jeg dem hen under Galgen ved Heavy-tree Heath, og derfra indqvarterede jeg dem smukt med et Svingom i Gadekiæret ved Enden af Haugen.

Hastings.

Men der er dog ingen Skade skeet, vil jeg haabe.

Tony.

Nei. Ikke andet, end min Moder er umaneerlig forskrækket. Hun troer, hun er fem Miil herfra. Hun er syg af Reisen, og Bæsterne kan neppe krybe; saa at, hvis Deres egne Heste ere tilrede, saa kan De fare afsted med min Cousine; og jeg vil lade mig hænge, om nogen Siel her kan flytte en Fod for at sætte efter Dem.

Hastings.

Min beste Ven! hvorledes skal jeg takke Dem?

Tony.

Ja, nu hedder det min beste Ven, min vakre Junker. Nyelig var det en Tosse, en Biørneunge, og at jage Kaarden i Livet paa mig. Gid Fanden have Jeres Fægten! Naar vi her i Egnen slaaes,

saa kysses vi siden, og ere gode Venner; men om De havde jaget mig en Kaarde igiennem Tarmene, saa havde jeg døet, og saa kunde I kysset Bøddelen.

Hastings.

Bebreidelsen er billig. Men jeg maae skynde mig at befrie Frøken Constance. Dersom De kan opholde den gamle Frue, saa lover jeg Dem, at jeg skal drage Omsorg for den unge.

Tony.

Frygt ikke for mig. See der kommer hun. Afsted. Hun er kommen ud af Gadekiæret, og har smurt sig til lige op til Beltestedet, saa hun seer ud for neden ligesom en Havfrue.

(Hastings gaaer.)

Siette Scene.

Tony. Frue Heardcastle.

Fruen.

O Tony! jeg er myrdet, jeg er skumplet, stødt til døde. Jeg overlever det aldrig. Det sidste Stød imod det levende Egegierde har givet mig min Rest.

Tony.

Ja, Mama! det var altsammen Deres egen Skyld. De vilde endelig reise ved Nattetider, uden at kiende en Tomme af Veien.

Fruen.

Jeg vilde ønske, vi var hiemme igien. Jeg har aldrig havt saa mange Ulykker paa saa kort en Reise. Først ud i en Pøl, væltet i en Grøft, bleven siddende i et

i et Morads, stødt til Marmelade, og tilsidst at forfeile Veien. Hvor tænker du vel, vi kan være, Tony?

Tony.

Efter min Regning skulde vi være paa Crackskull Heede, henved fem Mile fra vores.

Fruen.

O Gud! det rædsommeligste Sted i hele Egnen. Der fattes os allene, at vi skulde blive plyndrede, for at gjøre det til en fuldkommen Nat.

Tony.

Vær kun ikke bange, Moder! vær kun ikke bange. To af de fem, som opholdt sig her, ere hængte, og de andre tre kan ikke finde os. Bliv kun ikke bange. — Er det en Mand, som galopperer bag ved os? — Nei, det var ikke andet end et Træe. Bliv kun ikke bange.

Fruen.

Forskrækkelse vil vist dræbe mig.

Tony.

Seer De noget, som ligner en sort Hat, der rører sig bag disse Buske.

Fruen.

O Død!

Tony.

Nei, det er kun en Koe. Bliv kun ikke bange, Mama! bliv kun ikke bange.

Fruen.

Jeg seer, saa sandt jeg lever, Tony, en Mand komme os i Møde. Ja, det er saa. Dersom han bliver os vaer, er det ude med os.

Tony.

Tony (sagte).

For Fanden! det er min Stedfader, som gior een af sine Aftentourer. (til hende) Ah! det er en Stratenrøver, med Pistoler saa lange som min Arm. En forbandet fæl Krabat.

Fruen.

Himlen beskytte os! Han kommer nærmere.

Tony.

Skiul Dem bag disse Buske, og lad mig give mig i Færd med ham. Dersom der er nogen Slags Fare paa Færde, saa vil jeg hoste og raabe Hm! Naar jeg hoster, saa hold Dem vel skiult.

(Fruen bag et Træe i Baggrunden.)

Syvende Scene.

De Forrige. Heardcastle.

Heardcastle.

Hvis jeg ikke tager Feil, saa hørte jeg Folk raabe om Hielp. O Tony! er det dig? Jeg havde ikke ventet dig saa tidlig tilbage. Er din Moder og hendes Plage, din Cousine, i Sikkerhed?

Tony.

Meget sikre, hos min Faster Pedigree. Hm!

Fruen (bag Træet).

O død! jeg merker der er Fare paa Færde.

Heardcastle.

Fem Mile i tre Timer, visselig! det er alt for meget.

Tony.

Stutterieheste og villige Gemytter giør hastige Reiser, som man pleier at sige. Hm!

Fruen

Fruen (bag Træet).

Han vil dog vel ikke gjøre den stakkels Dreng Fortred.

Heardcastle.

Men jeg hørte en Røst her; jeg gad gierne vide, hvis det er, hvor den kommer fra?

Tony.

Det var mig. Jeg talte for mig selv. Jeg sagde, at fem Mile i tre Timer var ret godt kiørt. Hm! Ja sikkerlig var det saa. Hm! Jeg har faaet en Slags Forkislelse ved at være ude i Luften. Vi vil gaae ind, om De saa behager. Hm!

Heardcastle.

Men om du talte med dig selv, saa kunde du ikke svare dig selv. Jeg er vis paa, jeg hørte tvende Stemmer, og har besluttet (med hævet Røst) at søge den anden.

Fruen (bag ved).

O! han kommer for at søge mig op! O!

Tony.

Hvad har De nødig at gaae, naar det er, som jeg siger? Hm! Jeg vil døe paa, at det er sandt — hm! — jeg vil fortælle Dem det altsammen.

(holder ham tilbage.)

Heardcastle.

Jeg lader mig ikke holde tilbage, siger jeg. Nu vil jeg see ad. Det er forgieves at vente, jeg skulde troe dig.

Fruen

(kommer løbende frem).

O Himmel! han vil dræbe mit stakkels Barn! See der, min kiære Herre! udsv Deres Hevn paa mig.

mig. Tag mine Penge, mit Liv, men spar det unge Menneske, spar mit Barn, ifald De er medlidende.

Heardcastle.

Det er, saasandt jeg er en Synder! min Kone! Hvor kan hun komme fra, og hvad vil hun sige med alt dette?

Fruen (knæler).

Hav Medlidenhed med os, gode Herr Stratensvver — Tag vores Penge, vores Uhre, og alt, hvad vi have, men spar vores Liv. Vi vil aldrig give Dem an, nei sandelig vil vi ikke, min gode Hr. Stratensvver!

Heardcastle.

Jeg troer Kierlingen er gal. Hvad, Dorthe! kiender I mig ikke?

Fruen.

Ih see, det er jo Hr. Heardcastle! Angesten gior mig blind. Men hvem havde ventet at træffe Jer her, paa denne rædsomme Plads, saa langt fra vort Hiem? Hvad har bevæget Jer til at følge os?

Heardcastle.

I er sandelig ikke ret rigtig, Dorthe. Saa langt hiemme fra, da I kun er fyrretive Skridt fra Jeres egen Dør. (til Tony) Det er een af dine gamle Streger, du fortvivlede Skielm! (til hende) Kiender I ikke Porten og Morbærtræet? Og huffer I ikke Gadekiæret?

Fruen.

Jo, jeg vil huske det, saa længe jeg lever. Jeg har hentet min Død i det. (til Tony) Og det er

dig,

dig, Afskum! jeg har at takke for alt dette. Jeg skal lære dig at holde din Moder for Nar.

Tony.

For Pokker, Moder! hele Sognet siger, at De har fordærvet mig, saa kan De ogsaa høste Frugten deraf.

Fruen.

Jeg skal fordærve dig, det skal jeg.
(forfølger ham ud af Skuepladsen).

Heardcastle.

Der ligger Lærdom i hans Svar. (gaaer.)

Ottende Scene.

Hastings. Froken Constance.

Hastings.

Min dyrebare Constance! hvorfor vil De tage det i Betænkning? Dersom vi opholde os et Øieblik, saa er alting ude for evig. Fat en Slutning, og vi skal snart være saa langt borte, at hendes Ondskab ikke skal kunne naae os.

Constance.

Jeg finder det umueligt. Jeg er saa nedslaget ved de Ængstelser, jeg har lidt, at jeg er uskikket til at gaae nogen Slags Fare i Møde. To eller tre Aars Taalmodighed vil omsider krone os med Lyksalighed.

Hastings.

Saadan en kiedsommelig Opsættelse er værre end Ubestandighed. Lad os tage Flugten, min Elskelige! Lad vores Lykke tage sin Begyndelse i dette Øieblik.

Bort

Bort med Formue. Kierlighed og Nøisomhed vil gjøre det, vi eie, større end Indkomsterne af et Kongerige. Lad mig raade.

Constance.

Nei, Hr. Hastings! nei — Klogskab kommer mig endnu engang til Hielp, og jeg vil adlyde dens Bud. I et forlibt Øieblik kan man foragte Formue, men det frembringer altid en varig Fortrydelse. Jeg har besluttet at anraabe Hr. Heardcastles Medlidenhed og Retfærdighed om Hielp.

Hastings.

Men om han endogsaa har Villien, saa har han ikke Magt til at hielpe Dem.

Constance.

Men han har Indflydelse; og den er det, jeg har besluttet at forlade mig paa.

Hastings.

Jeg har intet Haab. Men eftersom De vedbliver, saa maae jeg mod min Villie adlyde.

Niende Scene.

(Skuepladsen forestiller et Værelse i Heardcastles Huus.)

Sir Charles. Freken Trine.

Sir Charles.

Hvilken Forfatning jeg er udi! Dersom det træffer ind, som De har sagt, saa vil jeg finde en straffværdig Søn. Derimod, er det sandt, hvad han siger, saa vil jeg miste hende, som jeg blandt alle Fruentimmer ønskede mig til Datter.

Trine.

Trine.

Jeg er stolt af Deres Bifald; og for at vise, jeg fortiener det, saa stil Dem derhen, som jeg har viist Dem, saa skal De høre hans udtrykkelige Erklæring. Men der kommer han.

Sir Charles.

Jeg vil hente Deres Fader, for at bringe ham her paa det bestemte Sted. (gaaer.)

Tiende Scene.

Frøken Trine. Marlow.

Marlow.

Skiønt jeg er reisefærdig, saa kommer jeg dog endnu engang for at tage Afsked. Jeg har ikke heller indtil dette Øieblik kiendt den Smerte, jeg føler ved denne Skilsmisse.

Trine

(med hendes naturlige Væsen).

Jeg troer ikke de Lidelser kan være meget store, min Herre! som De saa let kan fordrive. Een Dag eller to længere vilde maaskee formindsket Deres Uroelighed, ved at vise Dem den ringe Værd af det, De nu synes beklagelseværdig.

Marlow (sagte).

Denne Pige forbedrer mig hvert Øieblik. (til hende) Det kan ikke være, min Smukke! Jeg har allerede alt for længe spøget med mit Hierte. Min Stolthed selv begynder at blive min Tilbøielighed underdanig. Uligheden i Opdragelse og Formue, en Faders Vrede, og mine Ligemænds Foragt begynde at

tabe Deres Vagt; og intet kan give mig mig selv tilbage igien, uden denne smertelige voldsomme Beslutning.

Trine.

Saa gaae da, min Herre! Jeg vil ikke længere overtale Dem til at blive her. Endskiønt min Familie er lige saa god som hendes, De kom hid for at frie til, og min Opdragelse, vil jeg haabe, er ikke slettere end hendes, hvad ere disse Fordeele da paa hendes Rigdom nær? Jeg maae staae tilbage, og lade mig noie med det ringe Bifald af en Fortieneste, som De tilregner mig. De driver kun Spot med mig ved Deres Frierie, medens at Deres alvorlige Tragten har Penge til Diemed.

Ellevte Scene.

De Forrige. Sir Charles. Heardcastle.

Sir Charles.

Hey bag denne Skierm.

Heardcastle.

Ja, ja, gior kun ingen Støi. Jeg tør vædde, at min Trine gior ham tilsidst forvirret.

Marlow.

Ved Himlen, min Smukke! Penge var altid min ringeste Bekymring. Deres Skiønhed har fortryllet mit Øie; thi hvo kunde see Dem, uden at blive indtaget? Men ved ethvert Øieblik, jeg taler med Dem, stieler sig nye Yndigheder frem, som forhøie Maleriet, og gior det mere fuldkomment. Hvad der i Førstningen saae ud som tosset Enfoldighed, synes

nes nu at være forfinet Uskyldighed. Hvad der forhen lod til at være Frækhed, fortryller mig nu som Virkningen af uforfærdet Uskyldighed og selvbevidst Dyd.

Sir Charles.

Hvad vil det sige? Han sætter mig i Forundring.

Heardcastle.

Jeg sagde Dem jo, hvorledes det vilde gaae. Tys!

Marlow.

Jeg har nu besluttet at blive; og jeg har alt for gode Tanker om min Faders Forstand, at jeg kan tvivle om hans Samtykke, naar han faaer Dem at see.

Trine.

Nei, Hr. Marlow! jeg vil ikke, kan ikke længere overtale Dem til at blive. Kan De troe, jeg kunde tænke en Forbindelse, som kunde drage ringeste Fortrydelse efter sig? Kan De troe, jeg vilde tilvende mig den mindste Fordeel af en hastig forsvindende Kierlighed, for at overvælde Dem med Skamfuldhed? Kan De troe, jeg nogentid kunde finde Smag i den Lyksalighed, som var erhvervet ved Tabet af Deres?

Marlow.

Ved alt det, som helligt er! jeg kan ingen anden Lyksalighed have, end den, det staaer i Deres Magt at forunde mig. Jeg vil aldrig føle anden Fortrydelse end den, at jeg ikke for er bleven Deres Fortieneſter vaer. Jeg vil blive, endogsaa imod Deres Villie. Og om De ogsaa skulde blive ved at flye mig, saa skal mine ærbødige Omhyggeligheder forsone det Letsindige i min forrige Opførsel.

Trine.

Jeg maae bede Dem, min Herre! at aflade. Lad vores Bekiendtskab ende, som det begyndte, med Ligegyldighed. Jeg har i een Time eller to overladt mig til Letsindighed. Men alvorlig, Hr. Marlow! troer De, jeg kunde nogensinde nedlade mig til en Forbindelse, hvori jeg maatte blive anseet for egennyttig, og De for ubetænksom? Troer De, at jeg nogentid kunde lade mig fange af en næsviis Tilbeder, som var vis paa sin Erobring?

Marlow (paa Knæ).

Kan dette være Dem Borgen? Ligner dette en Tilbeder, som er vis paa sin Erobring? Ligner dette en næsviis Frier? Nei, min Smukke! ethvert Øieblik, som viser mig Deres Fortieneſter, tiener kun til at forøge min Mistillid og Forvirring. Lad mig her vedblive —

Sir Charles.

Jeg kan ikke bare mig længer. Charles! Charles! hvor du har bedraget mig! Er dette din Ligegyldighed, din uegennyttige Samtale?

Heardcaſtle.

Er det Deres kolde Foragt, Deres formelige Sammenkomſt? Hvad svarer De nu?

Marlow.

Jeg er i lutter Forundring! Hvad kan det betyde?

Heardcaſtle.

Det betyder, at De kan sige og modsige Ting, ligeſom De behager; at De kan opvarte et Fruentimmer

mer hemmelig og fragaae det offentlig; at De fortæller os een Historie, og min Datter en anden.

Marlow.

Datter — det er Deres Frøken Datter?

Heardcastle.

Ja, min Herre! min eeneste Datter, min Trine. Hvem skulde det ellers være?

Marlow.

O! for Dievelen!

Trine.

Ja, min Herre! den selvsamme lange skrelsiede Frøken, som De fandt Behag i at tage mig for; (neier) hende, som De giorde Deres Opvartning, som den mildeste, beskedneste, følsomme, alvorlige Mand, og som den kiekke, vittige, behagelige Sladrer i Damernes Klub. Ha ha ha!

Marlow.

Død! det er ikke at udholde; det er værre end Døden.

Trine.

I hvilken af Deres Karakterer vil De tillade os at opvarte Dem? Som den stammende Kavaleer, der seer mod Jorden, som taler saa høit, at man netop kan høre ham, og som hader Skinbelighed; eller til det stoiende forvovne Kreatur, som holder det ud med Frue Mantrap og den gamle Frøken Biddi Buckskin til Klokken Tre om Morgenen? Ha ha ha!

Marlow.

Mit forbandede fantastiske Hoved! Jeg forsøgte aldrig paa at være uforskammet, uden at jeg jo kom beskæmmet derfra. Jeg maae gaae.

Heardcastle.

Men jeg svær ved min høieste Siel, at De skal ikke. Jeg seer, at det ikke var andet end en Feiltagelse; og det glæder mig, at det er saaledes. De skal ikke, min Herre! det er mig, som siger det. Jeg veed, hun vil tilgive Dem. Vil du ikke tilgive ham, Trine? Vi ville allesammen tilgive Dem. Frisk Mod, Mand!

(Marlow og Froken Trine trække sig tilbage; hun fjerner ham bagest i Skuepladsen.)

Tolvte Scene.

De Forrige. Frue Heardcastle. Tony.

Fruen.

Saa de da har taget Flugten. Lad dem løbe; jeg bryder mig ikke derom.

Heardcastle.

Hvem har taget Flugten?

Fruen.

Min dydige Niece og hendes Kavaleer, Hr. Hastings, fra Byen. Han, som kom herhid med vores beskedne Frier, der staaer.

Sir Charles.

Hvem? Min ærlige Georg Hastings? Saa værdig en Karl, som der kan ligge Liv og Blod udi; og Pigen kunde aldrig have giort et klogere Valg.

Heardcastle.

Saa er jeg paa min høieste Siel ret stolt af Forbindelsen.

Fruen.

Fruen.

Godt. Dersom han har snappet Frøkenen bort, saa har han dog ikke bortsnappet hendes Midler, som blive tilbage her i Familien, for at trøste os over hendes Tab.

Heardcastle.

I vil dog vist ikke være saa egennyttig, Dorthe?

Fruen.

Ah! det er min Sag, og ikke Jeres. Men I veed jo, at naar Jeres Søn bliver myndig, og nægter at ægte sin Cousine, saa hører hendes hele Formue hende selv til.

Heardcastle.

Ja, men han er ikke myndig, og derfor har hun ikke holdt det raadeligt at bie efter hans Afslag.

Trettende Scene.

De Forrige. Hastings. Freken Constance.

Fruen (sagte).

Hvad! alt saa hastig tilbage? Det staaer mig aldeeles ikke an.

Hastings.

Lad min Forvirring være Straffen for mit sidste Forehavende, at tage Flugten med Deres Niece. Vi ere nu komne tilbage for at appellere fra Deres Retfærdighed til Dere Menneskekierlighed. Med hendes Faders Tilladelse gjorde jeg hende allerførst min Op-

vartning; og vores Kierlighed var fra Forstningen af grundet paa Lydighed.

Constance.

Efter hans Død har jeg været nødt til at nedlade mig til Forstillelse, for at undgaae Undertrykkelse. I et letsindigt Øieblik var jeg endog villig til at opopofre min Formue, for at befæste mit Valg. Men jeg er nu kommen til mig selv igien fra min Forblindelse, og haaber det af Deres Ømhed, som har været mig nægtet af Slægtskab.

Fruen.

Ho ho! det er ikke andet end en ssæbende Ende af en nyemodens Roman.

Heardcastle.

Lad det være hvad det vil, saa er jeg glad ved, at de ere komne tilbage for at paatale deres Ret. — Kom hid, Tony. Afslaaer du denne Frøkens Haand, som jeg nu tilbyder dig?

Tony.

Hvad vil mit Afslag sige. De veed, at jeg ikke kan afslaae hende, førend jeg er myndig.

Heardcastle.

Da jeg troede, at det formodentlig vilde tiene til din Bedring, at jeg skiulte din Alder, saa var jeg eenig med din Moder i, at holde den hemmelig. Men nu jeg seer, hun giør saa slet en Brug deraf, saa maae jeg erklære, at du har været myndig for tre Maaneder siden.

Tony.

Tony.

Myndig! Er jeg myndig, min Fader?

Heardcastle.

Alt for tre Maaneder.

Tony.

Saa skal De da faae at see den første Brug, jeg vil giøre af min Frihed: (tager Frøken Constances Haand) Giøres hermed vitterlig for alle og enhver, at jeg Antonius Lumpkin, Herremand til Blankplace, afslaaer Dem, Constantia Neville! som er løs og ledig, og som aldeeles ingen Gods har, som min troe og lovlige Kone; saa at Constance Neville kan ægte hvem hun behager, og Tony Lumpkin er igien sin egen Herre.

Sir Charles.

O vakre Junker!

Hastings.

Min udkaarne Ven!

Fruen.

Min ulydige Søn!

Marlow.

Glæde, min beste Hastings! Jeg ønsker dig oprigtig til Lykke. Og kunde jeg formaae saa meget hos min lille Tyran, at hun vilde være mindre egenraadig; jeg skulde være den lykkeligste Mand paa Jorden, dersom De vilde bevise mig denne Gunst.

Hastings.

Kom, Frøken! De er nu bragt til det sidste Optrin af Deres Paafund. Jeg veed, De ynder ham, og jeg er vis paa, han elsker Dem, og De maae og skal have ham.

Heardeastle
(giver dem Hænderne).

Det er ogsaa mine Ord. Og, Hr. Marlow! dersom hun bliver saa god Kone, som hun har været Datter, troer jeg ikke, De vil fortryde Kiøbet. Saa, nu til Bords, og i Morgen vil vi samle alle Sognets Fattige, og disse Feiltagelser skal krones med en glad Dag. Saa Kuss, tag hende; og saaledes som De har taget Feil af Kieresten, ønsker jeg, De aldrig maae tage Feil af Konen.

Juliane von Lindorak.

Et Skuespil i fem Akter.

Efter

Gozzi.

Personerne.

von Lindorak, Oberst.	Hr.	Rosing.
Juliane von Lindorak, hans Frue.	Mad.	Rosing.
Henriette von Lindorak, hans Søster.	=	Preisler.
Frue von Billdorf, Julianes Moder.	=	Rose.
Mariane, Julianes Kammerjomfrue, og hendes forrige Barnepige.	Jfr.	Winther.
von Saalstein, General, paa Pension, har kun een Arm.	Hr.	Thessen.
von Saalstein, Fændrik, hans Søn.	=	Preisler.
Dombraun, Feldtmarskalk (uden Baand eller med Baand, efter Behag).	=	Schwarz.
En Adjutant.	=	Busk.
Buschmann, Fændrikens Tiener.	=	Kemp.
Wilhelm, Generalens Tiener.	=	Beck.
Friderich, Feldtmarskalkens Tiener.	=	Gielstrup.
Johan, Oberstens Tiener.	=	Saabye.

Første Akt.

Skuepladsen forestiller en Sahl i Lindoraks Huus.

Første Scene.

Henriette. Mariane.

Henriette.

Det er, saa sandt som jeg lever! ret snurrigt. Madame Mariane faaer ordentlig Indfald, at give mig Læreregler.

Mariane.

Nei, slet ikke, Frøken! men tale maae jeg. Jeg kan ikke længere udholde den evige Uenighed; jeg kan ikke længere med Koldsindighed see paa, at min naadige Frue Dag ud og Dag ind bliver mishandlet af Dem. Stedse bidende, tvetydige Talemaader, forhaanende Hiekast, Nysten paa Hovedet, Trækken paa Skuldrene, Rynker paa Næsen — og alt det taaler hun, som om hun ikke mærkede det; svarer Dem altid kierlig og beskeden, studerer ret paa at være Dem tilpas,

og

og kan endda ikke erhverve sig Deres Venskab. Den gode Juliane! Jeg har vugget, leder og opdraget hende. Alle elske og agte hende, hendes Gemal tilbeder hende —

Henriette.

Tilbeder hende? Aa ja — men han vil ogsaa snart blive kied af denne Tilbedelse, tænker jeg.

Mariane (ivrig).

Nei han vil ikke. Nei saa i Sandhed vil han ikke, Frøken! Lad ham nu først komme tilbage. Vi vil faae at see, hvem af os to der beholder Ret. Med alle Deres Bagvaskelser og Dretuderier skal De dog ikke kunne skade hende hos Obersten, ikke saa meget som saa — nei, ikke saa meget som saa — Og Dersom De —

Henriette
(bryder hende af).

Men Madame Mariane kunde skade sin Lunge, dersom hun bliver ved at forivre sig. Velan! siden hun vil min Frue Svigerinde saa vel; — jeg har et glad Budskab til hende — vær hun Overbringeren — Obersten er kommen — hendes Gemal — min Broder — den Broder, der, af Kierlighed til hende, opofrede sin Søster.

Mariane.

Obersten skulde være kommen, og endnu ikke her?

Henriette.

Hun forlader, at hans Forretninger endnu holde ham tilbage, og at hans Pligter mod hans Gemalinde maae sættes tilside for hans Generals Ordre.

Mari-

Mariane.

Tor jeg troe det?

Henriette.

Om hun saa behager.

Mariane.

Men, om jeg kun ikke foraarsager hende en falsk Glæde?

Henriette.

Falsk? Det vil jeg dog ikke haabe. — Imidlertid kan hun holde sine Trylletaarer, sine smægtende Dieksast, og sine forelskede Afsmægtigheder i Beredskgb. Hun kan bære sig saa plump ad dermed, som hun vil. Min Broder er ingen Kiender.

Mariane.

De bliver bitter. Nu troer jeg Dem..

(Hun gaaer.)

Anden Scene.

Henriette (allene).

Den Uforskammede! Hun er sin Frue fuldkommen værdig. — Min Broder skal lære at kiende Jer. — Ja, Juliane! jeg hader dig og dit hele Tilhæng. — Mit Had er lige saa uforsonligt som retfærdigt. Ikke nok, at alle mine Forhaabninger og Planer bleve for din Skyld tilintetgiorte; ikke nok, at du berøvede mig min Broders Fortroelighed, Herredømmet i hans Huus, og den visse Udsigt til hans glimrende Formue — skulde du ogsaa skille mig ved min Elsker, min Saalstein? — Han var mig saa ganske hengiven —

Havde

Havde du ikke været, saa havde det ømmeste Baand allerede forenet os. Du Skinhellige! — Ha! om jeg nogensinde tilgiver dig det! —

Tredie Scene.

Buschmann. Henriette.

(Buschmann har sneget sig frygtsom ind, og begynder at rømme sig.)

Henriette

(seer sig om).

Hvem er her?

Buschmann

(stiller sig forvirret an).

Underdanige Tiener! Tag ikke unaadig op, at jeg gaaer saa lige til; men jeg fandt ingen i Forgemakker.

Henriette.

Hvad vil han? Hvem er han fra?

Buschmann.

Fra Fændrik von Saalstein.

Henriette.

Fra Saalstein? (giver ved et Sideblik sin Bevægelse tilkiende.) Hvem søger han?

Buschmann.

Hendes Naade.

Henriette.

Hvad for en Naade?

Buschmann.

Frue Oberstinde von Lindorak.

Henriette.

Henriette (for sig).

Ha! Troeløse! ellers vare alle dine Ærender til mig, til mig!

Buschmann (for sig).

Det gaaer herligt. (Høit) Kunde Jomfruen ikke vise mig paa rette Vei?

Henriette (for sig).

Skal jeg betiene mig af dette Buds Uvidenhed? Fristelsen er stor.

Buschmann

(næsten høit, idet han kloer sig bag Øret).

Ja, jeg maae vel spørge mig for et andet Sted.

(Vil gaae.)

Henriette (for sig).

Det er ligemeget. Hævngierrighed seirer over alle Opdragelsens Skrupler. (Høit) Bie lidt, min Ven!

Buschmann

(bliver staaende).

Hvad befaler De?

Henriette.

Kiender I ikke Oberstinden?

Buschmann.

Nei, Jomfrue.

Henriette.

Heller ikke hendes Svigerinde, Frøkenen?

Buschmann.

Nei, Jomfrue.

Henriette

(med et hemmelighedsfuldt Væsen).

Jeres Herre er meget uforsigtig, at han i saa vigtig en Sag betiener sig af et Menneske, som ikke kiender mig. Hvor let kunde I ikke taget feil, og aabenbaret alting for En, som mindst burde vide det, og saa giort mig ulykkelig!

Buschmann (for sig).

Her er List over List. (Høit, med et tosset Smil) Aa, naadige Frue! min Herre er ikke saa uforsigtig, og jeg er heller ikke saa tosset. Jeg lod kun saa, for at føle Deres Naade paa Tænderne. (Han seer sig overalt hemmelighedsfuld om, tager et Brev op af Lommen, og giver hende det meget hastig.) Til Dem, naadige Frue!

Henriette (for sig).

Hvor net jeg vidste, at fange ham! (Hun brækker og læser Brevet med Forundring og Vrede.)

Buschmann (for sig).

Havde hun været mindre fin, saa havde jeg havt mere Moie med at narre hende. — Hvor hun knuer det stakkels Brev! Hvert Ord er en Krebsekloe, der kniber hende om Hiertet.

Henriette (for sig).

Uhørligt!

Buschmann.

Behager Deres Naade, at give mig et Svar?

Henriette.

Der skal nok komme Svar. Min Kompliment.

Buschmann (for sig).

Hun plumpede rigtig nok i. (Han gaaer.)

Fierde Scene.

Henriette (allene).

En herlig Feiltagelse! Et allerkiereste Brev! Har jeg ikke altid sagt: dette Kreatur er ikke det, hun synes at være. Hendes smme uskyldige Væsen er kun en Maske. Men at finde hende saa fort, saa dybt nedsunken i Laster, det overgik min Formodning. Min stakkels Broder! hvor jeg beklager ham! Og dog tør

jeg

jeg ikke tie dermed. Jeg skylder hans og alles vores Ære det. At skaane ham, var kun at beskytte Lasterne. Her vil jeg passe ham op — St! — Han har villet overrumple os. Der er han.

Femte Scene.

Henriette. Lindorak (i Reiseklæder).

Henriette

(gaaer ham i Møde).

Velkommen, kiereste Broder!

Lindorak (tilsærdig).

Det glæder mig, bedste Søster! at see dig frisk. Hvor er min Kone? Hun er dog frisk?

Henriette (kort).

O fuldkommen, fuldkommen.

Lindorak.

Og i hendes Kammer?

(Han vil til Julianes Kammer.)

Henriette

(holder ham tilbage).

Men, min Broder! ikke et eneste Øieblik for mig? Jeg har jo neppe seet dig ret endnu.

Lindorak.

Forlad mig min Hastighed! Den er saa naturlig.

(Han river sig los, og vil gaae.)

Henriette.

Naturlig? At affærdige sin Søster med en kold Hilsen, og spare sin hele Kierligheds-Ild til sin Kone?

Lindorak

(bliver staaende).

Uartige Søster! kom og forsøn dig.

(Han vil omfavne hende.)

Henriette (spodsk).

Nei, nei, jeg vil ikke opholde dig. Jeg tør ikke maale mig med hende. Hun fortiener din Ømhed bedre end jeg.

Lindorak.

De evige Griller, som reise sig af dit ulykkelige Gemyt!

Henriette.

Griller? — Aa ja, Griller! Ja, gid det var saavel!

Lindorak.

Er det endnu det samme? Lader du hende endnu ikke vederfares Ret?

Henriette
(leer spodsk).

Hvem? Hende? Min Svigerinde? Min allerkiereste Svigerinde? Vist lader jeg hende vederfares Ret, fuldkommen Ret.

Lindorak (sødt).

Henriette! denne Tone, denne Mine —

Henriette (bitter).

Jeg er overtydet om, at hendes Utaalmodighed ligner din. Hun har saa længtes, saa sukket efter dig. En sex Maaneders Fraværelse! Det er ingen liden Prøve for en Kone, som din, saa varm, saa følsom, saa øm, saa —

Lindorak (hæftig).

Ha, Bagtalerske! Jeg har alt for længe hørt paa dig. Længere skal du ikke forbittre min Glæde over at see hende igien. Et Blik, et Ord af min Juliane skal tilintetgiøre alle dine Konstgreb.
(Han vil gaae.)

Henriette
(raaber efter ham).

Gaae kun, gaae og omsavn din Skiendsel.

Lin-

Lindorak
(vender om igien).

Det gaaer for vidt! — Skiendsel! — Var det Overilelse eller Forsæt? Svar, Ulykkelige, eller ved Himlen —

Henriette.

Jeg tænker for høit til at opbringe en fortørnet Broder endnu mere. Dette være min Retfærdiggiørelse (giver ham Brevet). Læs, og lid.

(Hun gaaer.)

Siette Scene.

Lindorak (allene; læser).

"Til Frue Oberstinde von Lindorak." Himmel — Haand og Hierte zittrer. Hundrede gange i Livsfare, og aldrig følte jeg, hvad jeg nu føler. (Aabner og læser) "Alt for kierlige Juliane! Hold op at plage mig. "Tavshed og Forglemmelse hvile over de forbigangne "Svagheder. Til nye skal De ikke forlede mig. Han "kommer tilbage, Deres Gemal, min Ven. Naar "der ved denne Tanke opvaagner Bebreidelser i mit "Hierte, hvad maae der da ikke gaae for sig i Deres! "Tilgiv mig, at jeg taler saa haardt. — Fændrik von "Saalstein." Hvad har jeg læst? Juliane utroe! Juliane forraade mig! — Ha! Skiendige! Med denne Haand vil jeg — (Han gaaer, men bliver igien staaende.) Saa megen Skiønhed og Kierlighed, saa mange Taarer ved Afskeden, og alt det kun Bedragerie. (Grunder) Saalstein? Saalstein? Han er ung — han er indtagende — han er uforskammet nok — hans eget Vid-

nesbyrd — hans Haand — jeg kan ikke tvivle derpaa. Ha! hvem kommer der?

Syvende Scene.

Juliane. Lindorak.

Juliane
(i det hun kommer).

Mit Øre bedrog mig ikke — Ah, min Lindorak! min Lindorak! (vil omfavne ham.)

Lindorak

Tilbage!

Juliane
(efter en Pause).

Gud! tager du saadan imod mig? (Gaaer atter til ham) Hvad feiler dig, Bedste?

Lindorak.

Tilbage, eller du er Dødens! — Sæt dig og hør.

Juliane.

Lindorak! det kan jeg ikke holde ud. Giv mig din Haand.

Lindorak (rasende).

Endnu engang —

Juliane
(synker grædende i en Stoel).

Lindorak.

Juliane! jeg voxte op iblandt Sværmen af Vaaben. Min Ære, min Monarks Ære, Farer og Mesterstykker vare, til for faa Maaneder siden, min eneste Videnskab og Tilbøielighed. Qvindekierlighed var mig ubekiendt. Saaledes naaede jeg mine Halvhundrede, og jeg kunde vel have naaet Enden af min korte Løbebane, uden at see dig, og elske.

Ju-

Juliane.

Kiereste Mand! hvortil skal —

Lindorak.

Lad mig tale ud. Jeg saae og elskede dig. Men med al min Kierlighed var jeg ikke forblindet nok til at glemme Forskiellen imellem vor Alder, ikke Nar nok til at knytte et uopløseligt Baand, uden at forestille dig alle dets Farer. Erindrer du dig hine eensomme Timer, hine Samtaler i Løvhytten? — Juliane! sagde jeg til dig, jeg besværger Dem, vær oprigtig. Vor Alder er ulig, maaskee ogsaa vore Gemytter. Det raa Soldatervæsen og Deres Kiøns Blødhed udgiør sielden noget godt Selskab. De er min første Kierlighed. De har fængslet min hele Siel til Deres. Jeg tilbeder Dem — og dog vil jeg heller frastige mig Deres Haand, end modtage den uden Deres Hierte. Smigre ikke for mig. Forglem de Fordele, som en blot Slumpelykke har tildeelt mig, ja ogsaa det, som jeg tildeels har mig selv at takke for, den Agtelse, Kongen værdiger mig, og min Berømmelse som brav Soldat. Forsængelighedens Skyggebilleder forføre saa let et Fruentimmer med Ungdoms Ild. Prøv Dem selv, om De kan elske mig for min egen Skyld. Modtag ikke dette Hierte, som jeg tilbyder Dem, for engang at fornærme det, for at styrte Dem og mig i en Labyrinth, som ikkun Forbrydelser kan bane os Udgang af. Tael, Utaknemmelige! Tiltalede jeg dig ikke med de selvsamme Ord? med de selvsamme Ord? Og hvad svarede du mig?

Juliane.

Men Lindorak — hvorfor igientager du dette? — Disse Spørgsmaal —

Lindorak.

O, de vare nøie overlagte, vigtige Spørgsmaal — og hvad svarede du mig?

Juliane (skierlig).

At din Siel var skabt for min; at enhver uerfaren Pige skulde vælge sig en Mand af en modnere Alder, som kunde føre hende ind i Verden, og lede hendes Ungdoms Skridt; at jeg var stolt af at have rørt en saa ædel Mands Hierte, at alle mine Bestræbelser skulde gaae ud paa at fortiene denne Mand. — Det var mit Svar, og endnu i Dag gientager mit Hierte det.

Lindorak.

Du lyver.

Juliane.

Hvem? jeg?

Lindorak.

Troeløse!

Juliane.

Lindorak! mener du mig?

Lindorak.

Hvem har besøgt dig i min Fraværelse?

Juliane.

Min Moder, din Familie, og nogle Venner, som du anbefalede mig før vor Skilsmisse. Jeg kan ikke erindre mig dem alle

Lindorak (spottende).

Du tager feil. Du erindrer det nok. Betænk dig lidt. Hvem var dit kiereste Selskab?

Juli-

Juliane.

Lindorak i Krigens Tummel, og i Fare for sit dyrebare Liv.

Lindorak (som før).

Alt for forbindtligt! Og din Tidsfordriv —

Juliane.

Sorte Enkeklæder — Kamppladse, fulde af Saarede og Døde — en fraskilt kierlig Kones ængsteligste Phantasier fyldte mine Dage og mine vaagne Nætter.

Lindorak.

Hyklerske! afskyelige Hyklerske!

Juliane.

Du dræber mig. Hold op, bedste Mand! jeg holder det ikke ud.

Lindorak.

Forbandet være det Øieblik, da jeg saae dig! da din Skionheds falske Glands bedrog mit Hierte! O vee! vee! (Han kaster sig i en Stoel, og græder.)

Juliane.

Lindorak! du græder?

Lindorak.

Ja, jeg græder — Juliane! — aldrig græd jeg før — men min Ære! min Ære saaret! dødelig saaret.

Juliane.

Hvad siger du?

Lindorak.

Bort fra mine Øine! Gid, Himmelens Hævn forfølge dig!

Juliane.

Ved alt hvad helligt er! hvad har du imod mig? Hvilket Uhyre har —

Lindorak.

Tie! jeg vil intet mere høre af denne falske Tunge — Du seer paa mig?

Juliane.

Mit Hierte søger, at retfærdiggiøre sig ved Øinene, siden Ord ere det forbudne.

Lindorak.

Jeg forstaaer dine Dickast. Du udstøder Forhaanelser imod min graanende Isse, imod Rynkerne i min Pande udstøder du Forhaanelser. Bort, Forræderske!

Juliane.

Jeg adlyder. (I det hun gaaer, med Armene og Øinene mod Himlen.) Du kiender mit Hierte. (Gaaer.)

Ottende Scene.

Lindorak.

Hvad bier du paa, Ulykkelige? Hvad holder dig tilbage? Er dette Blad ikke Beviis paa hendes Ryggesløshed og din Skiendsel? "Tavshed og Forglemmelse hvile over de forbigangne Svagheder!" — Afskyelige Qvinde! Umenneskelig Hævn komme over dig! Og dog — hvem staaer mig inde for, at dette Haandskrivt er ægte? Hvad formaaer ikke Ondskab? "Til nye skal De ikke forlede mig." — Umueligt! umueligt! — saa skammelig kunde hun ikke være, at giøre det første Skridt. Faldt hun, saa var han Forføreren. Den Elendige være da mit første Offer. Strax hen til ham! — Jeg vil afpresse ham Tilstaaelsen — jeg vil — O Gud! giv mig Koldsindighed! jeg behøver den. (Gaaer.)

Nien-

Niende Scene.

Juliane, Mariane (fra den anden Side).

Juliane.

Der gaaer han bort ude af sig selv — o Himmel!

Mariane.

Og De lader ham gaae? Barn! den, som ikke hielper sig selv, maae gaae under. Sagen er jo reen. Ulykken kommer fra Deres Svigerinde. De maae forsvare Dem.

Juliane.

Paa andres Bekostning? Tie, Mariane! Jeg kan ikke tiltroe min Svigerinde saadan en Nedrighed.

Mariane.

Den, der vil hævne sig, bryder sig kun lidt om Maaden. De er hende en Torn i Øinene. Hun kan ikke udstaae Dem. Troe De mig.

Juliane.

Hvorfor skulde hun hade mig?

Mariane.

Fordi De er bedre, end hun. De er et Speil for hendes Feil; og stedse fordreier hun Øinene, for ikke at speile sig i Dem. Jeg tør sætte mit Liv paa, at Forræderiet kommer fra hende og den vellugtende vindige Saalstein.

Juliane.

Fra Saalstein? Har den Uværdige ikke til sin egen Beskæmmelse, lært at kiende mig? Maae han ikke skielve for, at jeg skal aabenbare min Mand hans skrække Forsøg? Har jeg ham ikke ganske i min Magt?

Ma-

Mariane (ivrig).

I Deres Magt? Paa hvad Maade? Maatte jeg ikke brænde alle de usle tiggeragtige Kierlighedsbreve? Fanden friſtede mig, at jeg ogſaa ſkulde lyde Dem ad den gang. Nu ſtaaer vi der en kion. O jeg ſeer Skielmſtykket ſom det var malet for mig. Frøkenen af Jalouſie, og Spottegogen af Hævngierrighed, vil ſtyrte Dem i Bund og Grund; det vil de, og det kan de, derſom de ikke forſvarer Dem.

Juliane (forſkrækket).

Jeg hører en Vogn. Den holder for vort Huus—

Mariane

(ſeer ud af Vinduet).

Deres Frue Moder. Net ſom hun var kaldet. For hende vil jeg udøſe mit Hierte. (Vil gaae.)

Juliane

(holder hende bængſtet tilbage).

Hvorhen, Mariane? Elſker du mig?

Mariane.

Hvilket Spørgsmaal! — ſom mig ſelv.

Juliane.

Vil du opfylde een eneſte Bøn?

Mariane.

Alt, hvad der ſtaaer i min Magt.

Juliane.

Lover du mig det?

Mariane.

Paa det helligſte.

Juliane.

Siig ikke min Moder et eneſte Ord; det er min Bøn.

Mari-

Mariane.

Hiertens allerkiereste Barn! jeg skulde ikke sige Deres Moder noget derom? Hvad er det, De forlanger af mig? Jeg maae — jeg maae skaffe mit Hierte Luft?

Juliane.

Holder du ikke Ord, saa har du tabt min Fortroelighed for stedse.

Mariane (grædende).

Kiereste, bedste lille Juliane! Deres alt for ømme Følelser gisre Dem ulykkelig. Jeg gaaer — blev jeg — saa kunde jeg — saa kunde jeg ikke holde Dem mit Ord — Det vilde dræbe mig — det vilde qvæle mig. (Gaaer.)

Tiende Scene.

Frue von Billdorf. Juliane.

Juliane

(gaaer hende med en tvungen Munterhed i Møde).

God Morgen, kiereste Moder!

Fr. v. Billdorf

Nu, det er alt en Time siden din Mand er kommen tilbage, og han vardiger mig hverken et Besøg eller en Hilsen. Jeg kommer ham i Forveien, og træffer ham ikke hiemme — og du, Juliane (seer opmerksom paa hende) hvad feiler dig? Du har grædt. Du skielver. Det er intet Tegn til Glæde.

Juliane.

Alt for hæftig, alt for overraskende Glæde — At sees igien efter den første Skilsmisse —

Fr. v.

Fr. v. Billdorf.

Jeg kunde troe dig, Juliane — men din Forvirring siger mig, det er langt andet. Her er forefaldet noget. Hvad er det? Dølg det ikke for din Moder. Jeg vil vide det. Jeg maae vide det. — Tjenestefolkenes forstyrrede Ansigter, da jeg traadde ind i Huset, spaaede mig allerede Ulykke.

Juliane.

Ingen Ulykke, kiereste Moder! det forsikrer jeg Dem. Min Lindorak er kommen ligesaa frisk tilbage, som han reiste bort.

Fr. v. Billdorf.

Ogsaa ligesaa kierlig? — Du skifter Farve. Min Ahnelse bedrog mig ikke. I sees igien, for at bryde med hinanden.

Juliane.

Bryde? Et skrækkeligt Ord, kiereste Moder! Tænk mildere om en liden ubetydelig huuslig Fortræd. Hvilken Forening har ikke sine mørke Øieblikke?

Fr. v. Billdorf.

Hvad var Anledningen? Og hvem gav den? Du har allerede sagt mig for meget, min Datter, til at du ikke skulde betroe mig det alt.

Juliane.

Men sagde De ikke selv, kiereste Moder, da De gav mig Deres Velsignelse paa Bryllupsdagen, at Uenighed imellem Mand og Kone let kunde forværres ved tredie Mands Mellemhandling? Forbød De mig ikke, nogensinde at opfordre Dem til Dommer imellem min Mand og mig?

Fr. v. Billdorf.

Det er sandt, min Datter. Men en Fortred som denne — ledsaget af saa overordentlige Omstændigheder — Her i Salen har man hørt Lindoraks Stemme tordne; man har seet ham gaae rasende ud af Huset. O jeg kan ikke være roelig. Forglem Moderen, og fortroe dig til din Veninde.

Juliane.

Ved Deres moderlige Kierlighed! træng ikke mere ind paa mig.

Fr. v. Billdorf
(efter et Øyeblik).

Ved min moderlige Kierlighed? Fortiener du den ogsaa endnu?

Juliane.

Kan De tvivle derpaa?

Fr. v. Billdorf.

Jeg burde.

Juliane.

Hvordan, min Moder?

Fr. v. Billdorf.

Her gaaer et Rygte om dig —

Juliane.

Hvad for et Rygte?

Fr. v. Billdorf.

Din Svigerinde selv har ladet nogle Ord falde — nogle Ord! Jeg hader Kierlingesnak, det veed du; og Bagvaskelsens Gift kleber aldrig ved mig. — Til enhver anden Tid skulde tavs Foragt været mit hele Svar. Men dette Tilfælde — din Tilbageholdenhed — din Frygtsomhed — O, min Datter! min Datter!

ter! skulde Byens Stemme for første gang være Sandheds Stemme? Skulde jeg opleve den Kummer? Veed du dig skyldig i noget Feiltrin?

Juliane.

I intet, min Moder! intet!

Fr. v. Billdorf.

Og dog hviler den skammeligste Mistanke paa dig.

Juliane.

Den skammeligste Mistanke paa mig? (Et Ophold) Deraf kommer altsaa Lindoraks Beskyldning om Utroeskab, Falskhed, Bedrag. O Gud! du veed det.

Fr. v. Billdorf.

Nævnede han ikke den Medskyldige?

Juliane.

Hvem kunde han nævne?

Fr. v. Billdorf.

Og du paastod ingen nøiere Forklaring?

Juliane.

Han bandt min Tunge. Han forskiød mig fra sine Øine.

Fr. v. Billdorf.

Den Gruesomme! og du adlød? — Nei, Juliane! Ören gaaer for alting. Er du uskyldig, saa tael, saa forsvar dig, saa beskærm dine Fiender.

Juliane.

Jeg kiender Dem ikke. Jeg har ingen fornærmet. Himlens alseende Øie dømme imellem dem og mig.

Fr. v. Billdorf.

Kom, lad os opsøge din Mand. Lad os ikke tabe noget Øieblik, for at bringe ham tilbage fra sin skrækkelige Vildfarelse.

Juli-

Juliane.

Han vil af sig selv vende tilbage.

Fr. v. Billdorf.

Og det lader du dig nøie med at haabe? Holder Frygt dig tilbage? Jeg vil tale for dig.

Juliane.

Min Vandel taler.

Fr. v. Billdorf
(omfavner hende).

O min Juliane! sagtmodige Engel! Kunde Lindorak see dig og nære Mistanke? — Hvem af os to har nu taget feil af ham? Mine sørgelige Spaadomme ere opfyldte. Straffen for din Forblindelse er kommen. Havde du dog givet efter for mine Foreſtillinger, mine Bønner! Hvor ofte trykte jeg dig ikke til mit Hierte, og bad dig med Taarerne i Øinene: Lad den Mand fare. Det er sandt, han er berømt, har Fortieneſter; men han er ligeſaa vild, mistroiſk og stolt — der kommer den Dag, du vil fortryde det — Saa talede jeg — men dit Hierte hørte ikke Moderens Stemme. Du elſkede ham, og jeg gav efter. Evig, evig vil jeg begræde denne Svaghed.

Juliane.

Nok, min Moder! Forskaan mig. Jeg kan ikke høre min Mand blive foragtet. Hvor uretfærdig hvor grum han end er imod mig, saa elſker jeg ham dog høiere end mit Liv. Bagvaskelse har berøvet mig hans Hierte. Sandhed skal give mig det tilbage. — Kun for ham er jeg bekymret. — Gud! dersom hans Hidsighed har indviklet ham i nogen Fare! — At lade ham oppasse, at give mig Efterretning om ham: det,

kiereste Moder! var et Beviis paa, at De tog Deel i min Skiebne; det var en Velgierning, jeg aldrig skulde glemme (kysser hendes Haand). Tillader De, at jeg forlader Dem? Jeg gaaer, for at græde ud i Enrum.

Fr. v. Billdorf.

Jeg følger dig.

Juliane.

Kun med Deres Kierlighed, bedste Moder! — Synet af Deres Taarer vilde kun forøge min Jammer.

Ellevte Scene.

Fr. v. Billdorf (seer efter hende).

Ah, min Datter — min Alderdoms eneste Trøst — og — jeg behøver ikke at skamme mig ved denne Forsængelighed — min Ære! Hvad skal jeg gisre? Tage mig af hendes Sag? Opsøge Lindorak? — Fordre ham til Regnskab? — Men seer det da ikke ud, som om hun selv havde paalagt mig, at forsvare hende? Er Verden ikke saa fordærvet, at en Moders Mægling stedse synes mistænkeligst? — Roelig, roelig, arme Moder! her er dine Pligters Maal — Overlad Udfaldet til den, som aldrig forlader Uskyldigheden.

(Hun gaaer.)

Ende paa den første Akt.

Anden Akt.

En Have ved det Saalsteinske Huus.

Første Scene.

Fændrik Saalstein. Buschmann.

Fændriken.

Fortæl mig det endnu engang. Hende selv har du leveret Brevet, Frøkenen selv?

Buschmann.

Frøkenen selv.

Fændriken.

Og du er vis paa, at hun ikke kiendte dig?

Buschmann.

Hvor skulde hun kiende mig? Vel havde jeg den Ære, at være Herrens Merkurius, medens De endnu gjorde Cour hos Frøkenen; men den gang var jeg incognito, i en Tambours Skikkelse, og blev kun brugt i de natlige Ærender. Mit Liberie er jo neppe otte Dage gammelt.

Fændriken.

Og hvorledes tog hun det op?

Buschmann.

Som jeg rapporterede Dem, før De gik til Bords. Hun blev grøn, gul og rød, ligesom en Regnbue, medens hun læste det, og afærdigede mig over Hals og Hoved.

Fændriken
(for sig selv i Tanker).

Alting vil endnu gaae godt, alting.

Buschmann.

Nu er da vel mit Forhør til Ende. Nu, naadige Herre, havde jeg nok ogsaa Lyst til at forhøre Dem. Hvad stod der egentlig i det Brev, som saa hemmelig og snedig maatte spilles i Frøkenens, og ikke i Oberstindens Hænder?

Fændriken.

Hvad gaaer det dig an?

Buschmann.

Ih, hvad der angaaer Fændrik von Saalstein, angaaer ogsaa hans troe Buschmann.

Fændriken.

Nar!

Buschmann.

Veed jeg da ikke den hele Historie, hvorledes De først giorde Dem Umage for Frøkenen, og siden, da Obersten vendte Ryggen, lod Henriette sidde for Julianes Skyld? Med Deres Tilladelse, naadige Herre, ved det Bytte stod De Dem selv forbander i Lyset. Frøkenen var saa taknemmelig, saa kierlig — De kunde faaet af hende, jeg veed ikke, hvad — Den naadige Frue derimod — jo, der kom De smukt an.

Fændriken.

Tie!

Buschmann.

Men har jeg vel Uret? Har De ikke mangen Aften med Deres grædende Taarer beklaget Dem for mig, at hun var haard som Flint, kold som Jis, og grum

grum som en Tiger? Har De ikke viist mig det Brev, hvori hun truede, at hun vilde aabenbare alting for Oberſten? Brød De da ikke overtvært? Var da ikke alting ude? Hvorfor begynder De nu paa ny?

Fændriken.

Ah, Buſchmann! jeg trænger ſaa høilig til en Ven. Dersom jeg kun torde troe dig.

Buſchmann.

Nu, kan De ikke det! Mig synes De har allerede troet mig — ikke i Deres Hiertes Anliggender allene — ogſaa i Ærendsager, synes mig. De allerede har troet mig. Den falſke Feltſkieratteſt, hvorved De ſkaffede Dem frie for at giøre den ſidſte Campagne med — hvem hialp Dem til den, hæ?

Fændriken.

Lad os ikke tale derom, kiære Buſchmann. Ja, jeg har prøvet dig — jeg kiender dig — du ſkal faae alting at vide. (Ængſtelig) O den Oberſt! den Oberſt!

Buſchmann.

Altid den ſamme Viſe! — Siden den første Efterretning om hans Tilbagekomſt, har jeg ikke hørt noget andet af Dem; endogſaa i Søvne raaber De paa ham; og da han før lod ſig melde hos Deres Fader, var De jo nær falden i Beſvimelſe.

Fændriken.

Jeg har mine Aarſager — mine Aarſager. I det hele Regiment er der ikke ſaadan en Dievels Karl ſom han. Endnu nylig har han ganſke allene hugget ſig igiennem en heel Piqvet, ganſke allene.

Buschmann.

Men De er jo ingen fiendtlig Piqvet. De er jo kun en Spion, som allene vilde reconnosere, om Fæstningen kunde være bestigelig. Og da han saae, at der var intet ved at giøre, trak han sig i Bælmørke tilbage.

Fændriken.

Havde jeg kun ladet det blive ved at spionere! — Men — jeg Tosse — jeg Nar — Fortrydelsen over det feilslagne Forsøg giorde mig til Praler. Paa Kaffehusene og i mine Kammeraters Selskab giorde jeg mig til af visse Gunstbeviisninger —

Buschmann.

Men hvordan Dievelen torde De vove —

Fændriken.

Tænkte jeg, at Lindorak skulde komme tilbage fra Felten? Buschmann — Om et af disse Vindmageriер skulde komme for hans Øren — Den kolde Sveed staaer mig paa Panden.

Buschmann.

Men hvordan hænger alt dette sammen med Brevet i Dag? Var det en Afbigt, en Æreserklæring?

Fændriken.

Intet mindre — En ordentlig Beskyldning.

Buschmann.

Hvordan det? Jeg forstaaer ikke et Ord.

Fændriken.

I dette Brev skyder jeg Skylden paa Juliane, for at vælte hendes Mands hele Hævn fra mig paa hende. Henriette, som, for min Utroeskabs Skyld, er

for

forbittret paa sin Svigerinde, vil ikke bie et Øieblik med at vise sin Broder det; og han —

Buschmann.

Har maaskee stukket det roelig i Lommen. Disse Tiders Mænd ere ikke af det gamle Slags. De ere klogere: høre, uden at høre, see, uden at see, og lade det skee, som de ikke kan hindre.

Fændriken.

I denne Post er Lindorak, desværre, forbandet gammeldags. Ah, Buschmann! dersom min List slog feil — jeg skielver og bæver —

Buschmann.

O ikke, Herr Fændrik — Tænk paa Deres Uniform.

Fændriken.

Spotter du mig, Skurk? — Aldrig havde jeg trukken den paa, dersom ikke min gamle militairiske Fader saa godt som havde tvungen mig dertil. — Var det endda Partie egal — men at slaaes med Lindorak, som Djevelen selv kryber i Skiul for — som nedlægger mig saa vist, som jeg kan drikke et Glas Viin.

Buschmann.

Veed De, hvad der var det bedste for Dem i disse Omstændigheder?

Fændriken.

Nu?

Buschmann.

At betiene Dem af Deres Been.

Fændriken.

Din Dosmer! og lade mine Midler og alting blive i Stikken — hvad skulde jeg leve af?

Buschmann.

Ja, ja, Herren har Ret. — Men jeg forglemte — Hvordan var Obersten ved Bordet? Mærkede De ikke noget?

Fændriken.

Nei, slet inter. Han saae munter ud, talede meget, og bragte endogsaa min Skaal paa Bane. Nu forlod jeg ham i en krigerst Samtale med min Fader. — Men noget maae der dog være forefaldet imellem ham og hans Kone. Havde han vel ellers spiist ude den første Dag, og selv buden sig til Giest hos os.

Buschmann.

Slutningen er rigtig.

Fændriken.

Et Par gange kom det mig for, som han trak Øienbrynene sammen, og gav mig nogle mørke Hickast.

Buschmann.

Vinen havde maaskee trukken en Taage for Deres Øine.

Fændriken.

Slyngel! — Gaae, løb, søg at udspionere Lindoraks Huus. Giør dig al mulig Umage for at faae at vide, om de have været i Klammerie; og vær her igien saa snart som mueligt. (Buschmann gaaer.) Det giør mig ondt for den stakkels Kone; men enhver er sig selv nærmest. — O min forbandede Ubesindighed! Kommer jeg med Æren fra det denne gang, saa skal det ogsaa blive den sidste — Tys! jeg hører nogen tale — Død og al Ulykke! det er Lindorak og min Fader! Skulde jeg blive her? Ja, jeg kan jo ikke komme bort. O vee! min Hierteklappen tager alt mere og mere til.

An-

Anden Scene.

General Saalstein. Lindorak. Fændriken.

Generalen.

Hiertelig Tak, min kiere Oberst. Jeg erkiender Deres Godhed, at De skienker mig de første Timer efter Deres Ankomst, Timer, som De kunde tilbringe langt behageligere. O, at see min Konges troe tappre Tienere, er mig altid en Glæde. Saa reiser den gamle Stolthed sig igien hos mig, og hvisker til mig: Saadan var ogsaa jeg engang. — Blandt alle Mennesker, som overleve sig selv, er Soldaten meest at beklage. Hvorfor traf det nu just min Arm? Havde jeg ikke ligesaa gierne givet mit Liv? Dog, jeg maae ikke knurre — det er et Æreminde — Ikke dette Tab — men min Alder har giort mig udygtig til Tienesten. Min Kraft bøier sig mod Graven. O, at den dog engang maatte aabne sig! O, at jeg endnu i Dag i Dag kunde afkaste mine Bekymringers Byrde!

Lindorak.

Har De Bekymringer, Herr General?

Generalen

(med et smertefuldt Blik til sin Søn).

Hvor skulde jeg tage Glæden fra? — Lad os ikke tale derom. Strax komme Taarer og forraade den Gamle. — Jeg maae forlade Dem, kiere Herr Oberst, Min Alder kalder mig til min sædvanlige Middagshvile Min Søn skal holde Dem med Selskab. De undskylder mig dog?

Lindorak.

Gaae De, Herr General. Deres Søns Selskab er mig meget kiert.

Generalen.

Vi sees snart igien.

(Han gaaer.)

Tredie Scene.

Lindorak. Fændriken.

Fændriken (for sig).

Himmel! hvad fattes mig! Jeg Dosmer! at jeg ikke ogsaa beholdt Buschmann hos mig! — Ah, han er uden Kaarde — nu kommer jeg mig igien.

Lindorak.

Maaskee jeg forstyrrer Dem, Herr Fændrik?

Fændriken.

Aldeles ikke, Herr Oberst. De beviser mig alt for stor Ære.

Lindorak

(seer sig om).

Denne Have har faaet mange Skiønheder, siden jeg saae den sidst.

Fændriken.

Ja — adskillige Statuer — Vandspring — (Seer sig ængstelig om) Ikke en Siel at see nogensteds — ganske ene med ham — ah!

Lindorak.

Hvem seer De efter, Herr Fændrik?

Fændriken.

Efter Gartneren — Jeg vilde, han skulde vise Dem et nyt og meget rart Vandspring.

Lin-

Lindorak.

I Morges kom jeg ind af Havedøren, og har beseet alting, og det saa opmerksom, at jeg blev en Skiønhed vaer i Haven, som, jeg troer, endnu er Dem selv ubekiendt.

Fændriken.

Det er ikke mueligt. Hvad skulde det vel være?

Lindorak.

I Sandhed, bag denne Buske er Deres Haves største Prydelse.

Fændriken.

Bag denne Buske? Ih, hvad kan det være? — Maaskee en sielden Produkt, en udenlandsk Plante —

Lindorak.

Meget mere end det. See kun derhen — De vil forundre Dem.

Fændriken.

Jeg veed nok, De vil spøge med mig. Imidlertid — er der dog noget at lee af.

(Gaaer og seer og farer tilbage.)

Lindorak.

Hvad saae De? Hvad bliver De forskrækket for?

Fændriken
(ude af sig selv).

To blotte Kaarder — hvad skal de her? Hvem har lagt dem der?

Lindorak.

Jeg. — Vælg een af dem. Den anden er til mig. Een af os maae her døe.

Fændriken (for sig).

Jeg er Dødens — (Høit) Herr Oberst! hvorved kan jeg have været saa ulykkelig —

Lin-

Lindorak
(som imidlertid har taget Kaarderne frem, rækker ham dem).
Vælg!

Fændriken.
Hvad Aarsag har De vel, Herr Oberst —

Lindorak.
Den, De veed: den, Deres Samvittighed siger Dem. — Ophold mig ikke. Tag Dem een.

Fændriken.
Jeg kalder paa Havedrengene.

Lindorak.
Giør du Allarm, Elendige! lukker du kun din Mund op, saa støder jeg Kaarden igiennem dit Hierte. Tag, siger jeg.

Fændriken.
Herr Oberst — jeg er til Deres Tieneste — Mod fattes mig ikke — men først vil jeg vide Aarsagen til denne Udfordring.

Lindorak.
Den veed du alt, Skurk! Hold mig ikke længere op.

Fændriken.
Herr Oberst — i et Huus, hvor De blev saa venskabelig modtaget, vil De giøre Dem skyldig i saadant et Forræderie.

Lindorak.
Ogsaa du blev venskabelig modtaget, og du blev Forræder mod Venskab. Jeg betaler dig med lige Mynt.

Fændriken.
Ha! nu forstaaer jeg det. Kiere Herr Oberst — — en lille Forvirring — flygtige Svagheder — uskyldigt

digt Spøg — er i vort oplyste Aarhundrede ikke af den Betydenhed, at —

Lindorak (opbragt).

Hvad siger du?

Fændriken.

Man har foreſtillet Dem Sagen paa en urigtig Maade — Man har bagtalt mig for Dem —

Lindorak

(viſer ham Brevet).

Tør du nægte din egen Haand?

Fændriken.

Intet mindre — min Haand er det — men —

Lindorak.

Er det? Ha! Fordømte —

Fændriken.

Hør mig, Herr Oberſt. Dette Brev ſelv maae tiene mig til Forſvar. De ſeer deraf, hvad man ikke tør ſige ſaa høit — og begriber, at en Mand af Levemaade, at en galant Homme —

Lindorak.

Nederdrægtige! Ved Frækhed tænker du at rede dig ud af Sagen? Ha! elendige feige Karl! forſvar dig (kaſter een af Kaarderne til ham), eller —

Fændriken.

Et Ord endnu, Herr Oberſt! ikkun eet eeneſte Ord! — Jeg er Kavalleer — jeg vil ſlaaes med Dem — her har De min Kavalleersparole, jeg vil ſlaaes med Dem — men ikke her. Gieſtfriheds Ret er mig alt for hellig. Overlæg de ſkrækkelige Følger, denne Handling kunde have baade for Dem og mig. De er kommen herind i Haven, uden Kaarde, det veed vore Folk. Ned-

lægger

lægger De nu mig, saa giør De Dem skyldig i et lumskt Mord, og kunde ikke med nogen Ting bevise, at det var en Duel. Havde jeg den Ulykke, at nedlægge Dem, saa var jeg i samme Forfatning. Hele Verden vilde beskylde mig for, at have overfaldet og myrdet Dem med hemmelige Vaaben. Denne Skiendsel vil jeg ikke udsætte mig for. Lad os vælge et bequemt Sted. Bastionen ved den gamle Voldport er eensom nok. Gaae De foran; jeg vil hente min Kaarde, og skal strax være hos Dem. Da gielder det paa Liv og Død, siden De ikke vil have det anderledes.

Lindorak
(efterat have tænkt sig om).

Ogsaa det. Jeg gaaer, og venter dig. (I det han henter Skeden til den ene Kaarde ud af Busken) Din Fader er en Mand af Ære — skulde der da ikke flyde en eneste Draabe af hans Blod i dine Aarer? Jeg forlader mig paa dit Ord. Men —

(Han gaaer).

Fierde Scene.

Fændriken (trækker Veir).

Gaae du kun, og spiil dine Øine op, til du faaer mig at see. (Han kaster Kaarden ind i Busken). Gode Gud! hvor kunde jeg dog, med al min Frygt, faae saa megen Vittighed, saa megen Snedighed fra! Fra nu af, skal du vist ikke faae mig i dine Kløer igien. Dag og Nat vil jeg lade mig convoiere. — Nu, er jeg da vel reddet. Men Følgerne, Følgerne — O, mit Hoved — det er som et Jordskielv havde husseret derinde — Ikke

et

et eneste fornuftigt Indfald. Vie lidt! Om jeg forligte mig med Henriette? Et Par Smigrerier, et halvt Dosin Eeder — saa tager hun mig igien til Naade. Men skulde hun kunne formilde sin Broder? Nei, aldrig. Han tilgiver mig aldrig. Han vil ikke hvile, før — — Ah! vare vi kun i Italien! vi skulde see, min Herr Oberst, hvem der først blev færdig med den anden — dog, hvorfor ikke her saa godt som der? — O mit Hoved! mit Hoved!

Femte Scene.

Fændriken. Buschmann.

Fændriken.

Kommer du nu, Slyngel? Hvor blev du af saa længe?

Buschmann.

Af Deres forstyrrede Mine kan jeg nok see, jeg havde giort bedre i, at blive hos Dem. Dog, meget kunde jeg ei have hiulpen Dem, det maae De troe — At skrige og løbe, deri bestaaer min Konst. Men hvad har her da været paa Færde? Er Obersten virkelig saa bister?

Fændriken.

Hold Mund! Hvorledes staaer det til henne i Huset?

Buschmann.

Det maae Djevelen vide. Jeg stod hele Tiden derudenfor og lurede, om der ikke skulde komme nogen, som jeg kunde fritte ud — ikke en Muus.

Fæn-

Fændriken.

Hør, Buschmann! det koste hvad det vil, saa maae du see at faae et Brev leveret til Frøkenen — Jeg maae forsøne hende. Maaskee jeg derved kan redde mig ud af Klørne paa den dievleblændte Oberst. — Hvis ikke — (han grunder)

Buschmann.

Det vil gaae mig med mine Kommissioner, som Katten, der gik saa længe til Fleskek, at den tilsidst ikke kunde faae Poten tilbage. Bliver jeg engang greben, saa vil Deres Liberie vist ikke beskytte mig for de haandgribeligste Caresser.

Fændriken.

Hvis ikke — Du kiender jo nok de to Invalider, som min Fader hver Uge giver Almisse — de Karle, der see ud som to Mordbrændere?

Buschmann.

Nu ja — hvad skal de?

Fændriken.

Hvad de skal? Troer du ikke, at de, for en Snees Dukater, nedsablede et heelt Kompagnie?

Buschmann.

Neppe. De ere jo begge to lamme.

Fændriken.

Men naar Kompagniet laae i sin første Søvn — Ah, Buschmann! du forstaaer mig dog — Nødværge! Nødværge! hvad tillader ikke det? — Seer du, dersom du hielper mig denne gang — — Kom op paa mit Kammer, der skal du faae alting at vide — Jeg

maae

maae i Sandhed klæde mig om — jeg er, som jeg var trukken op af Vandet.

Buschmann.

Skynd Dem — De kunde let faae en Forkø lelse.

(De gaae.)

Ende paa den anden Akt.

Tredie Akt.

Et Kammer i Saalsteins Huus.

Første Scene.

Fændriken (betragter sin Frisur i Speilet, og bekiger sin Paaklædning fra alle Sider. Under denne Pantomime kommer) Generalen.

Generalen.

En allerkiereste Frisur! en galant Paaklædning! men under denne Paaklædning stikker en krybende Siel.

Fændriken.

Kiere Fader! naar vil De dog engang holde op at plage mig?

Generalen.

Naar du bliver mig værdig, eller rettere, naar jeg har endt mit ulykkelige Liv. Du har fornærmet Oberste Lindorak — han har forderet Satisfaktion af dig — du har lovet ham den — givet ham din Kavalleersparole — og — Nederdrægtige! jeg kan ikke udtale den Skam — nu udskriger han dig i Byen som en feig Karl, og en uordholdende Mand. I saa mange, mange Aar har min fattige, men brave Familie hverken ladet Uredelighed ellet Feighed besmitte sig. Er du min Søn, saa forebyg, at det heller ikke skeer nu.

Fændriken.

Obersten? Hvad? Hvad har han sagt?

Gene-

Generalen.

Jeg beder dig, spot mig ikke. Søg ikke, at bedrage mig. Opbring ikke mit Hierte endnu mere imod dig. — Obersten har beskæmmet dig for hele Regimentets Officerer. Din Faders, din hele Families Ære lider derunder. Kan du tove med at gjøre ham til Løgner?

Fændriken.

Obersten er ikke klog. Han har ikke fordret mig ud. Ikke heller har jeg givet ham nogen Anledning dertil. Han er gal, han er gal.

Generalen.

Uværdige! jeg veed det altsammen. Forfører — Praler — Ærelose — gaae, søg Obersten op — slaaes med ham, Feige! og opret for det første dit Navns Ære igien.

Fændriken.

Ja, paa min Ære — som jeg altid pleier at sige — Gammeldags Fordomme, længst forkimlede Aarhundreders romanagtige Griller virke endnu i disse Tider paa vore Fædre, saa de opægge deres Børn til at lade Halsen skiere af sig for slet ingen Ting. Obersten er og af den samme Skole — ogsaa han tænker —

Generalen.

Tie, Afskum! Lad dog ikke Skam og Sorg dræbe mig for dine Øine.

Fændriken.

Nu vel! jeg skal gjøre Ende paa den Sladder. det kan De forlade Dem paa.

Generalen.

Saa gaae da. Gud være med dig! Hvor er din Kaarde?

Fændriken.

Min Kaarde? — Med Kaarden skulde jeg — Kiere Fader! kast dog engang disse gamle forrustede Fordomme bort!

Generalen.

Foragtelige Skabning! kast din Qvindagtighed, dine Narrestreger, din vellugtende Stank og din Skiendsels Stank bort fra dig. Begier Satisfaktion af Obersten, eller kald dig aldrig min Søn mere.

Fændriken.

Net smukt! For at kaldes Deres Søn, skulde jeg massakrere, eller lade mig massakrere? Hvor den antigve Ære dog giør nogle lovlige Prætensioner! Jeg forlader Dem, min Fader. Mit moderne Lune kunde let fornærme Dem. (Truende) Men vær De forsikret paa, jeg skal bringe Lindorak til at tie.

(Han gaaer.)

Anden Scene.

Generalen. Derefter Wilhelm.

Generalen.

Gaae, du Jordens Affkum! — Ah, min Lovise! da jeg begræd dig, fordi denne Elendiges Fødsel kostede dig Livet, da begræd jeg din Lykfalighed! Jeg, som blev tilbage, er den Ulykkelige — som blev tilbage, for at opleve denne Skam af mit Barn! Nei, jeg vil, jeg kan ikke bære den — saa følesløst er endnu

ikke

ikke dette Hierte — og denne Arm er endnu ikke visnet. Nei, naar Æren kalder, fatter Saalstein Mod, endog ved Gravens Bredde. (Han kalder) Wilhelm! Wilhelm! (Wilhelm kommer.) Følg mig.

(De gaae.)

Tredie Scene.

(Samme Værelse, som i den første Akt.)

Juliane. Henriette.

Juliane

(til Henriette, som gaaer foran).

Kiereste Svigerinde! lad Dem bevæge! Siig mig, hvor min Mand er.

Henriette.

Skal jeg have Opsyn med min Broder? Spørg Dem selv, hvor han kan være?

Juliane.

Mig selv? Himlen veed, at det er mig umueligt, at udgrunde Aarsagen til hans Opførsel. En Misforstaaelse — jeg gider ikke sagt Kabale — maae være Grunden dertil. O vilde De kun give mig lidt Oplysning heri!

Henriette (fornærmet).

Kabale? Give Dem Oplysning? Jeg Dem? Hvad vil De sige med det?

Juliane.

Talede De ikke med min Mand, førend jeg?

Henriette.

Et Øieblik.

Juliane.

Ofte er et Øieblik nok —

Henriette (stolt).

Madame! endnu engang, jeg frabeder mig —

Juliane.

Tilgiv mig, om min Mistanke fornærmer Dem. Jeg veed, Deres Hierte erkiender ikke de søsterlige Baand, som sammenknytte os. Jeg veed, at Lindorak ikke var min nu, dersom han havde hørt Deres Raad.

Henriette.

O, det er en ganske anden Sag. Det nægter jeg ikke. Den gang gjorde jeg, hvad min Iver for min Families Ære indgav mig.

Juliane
(med Høihed).

For Deres Families Ære? Froken! naar Adel forbinder sig med Adel, er Æren borget. Vee de Forbindelser, hvor Ahnernes Prøve skal gjøre Udslaget! — Deres Familie behøver ikke at skamme sig ved min. Der gives en Adel, som jeg agter langt høiere, end den, vi have tilfælleds — Sielens Adel. Den har hidindtil giort mig stærk nok til at bære Deres Ringeagtelse, Deres hemmelige og aabenbare Fiendskaber — Ogsaa for Fremtiden vil den hielpe mig at udholde dem. Og, til Trods for Dem, mistvivler jeg endnu ikke om at vinde Deres Kierlighed.

Henriette (haanligt).

De forstaaer Dem ret godt paa den Slags Vinding. Fændrik Saalstein veed at berømme sig deraf.

Juli-

Juliane
(efter et Ophold).

Har jeg forstaaet Dem ret? Jeg takker Dem, Frøken! Imod Deres Villie har De røbet Dem; imod Deres Villie har De giwet mig Nøglen til den hele Hemmelighed. — De troer mig da i Stand til at underholde en skammelig Forstaaelse med den Uværdige, som har forladt Dem? De har anstukken Deres Broder med den samme Mistanke? Har De ikke?

Henriette.

Hm! De er ikke ret klog. (Vil gaae.)

Juliane.

Nei, jeg slipper Dem ikke. Jeg besværger Dem — paa mine Knæ besværger jeg Dem, opret det Uhæld, De har stiftet. Skielv for Følgerne. Skielv for Deres Broders Liv — om endogsaa mit Liv, min Ære, skulde være Dem ligegyldig — Maaskee han alt er paa Veien til at skaffe sig Ret med Kaardespidsen. Forsøm ingen Tid. Søg ham op. Kald Deres Beskyldning tilbage — eller lad mig spare Dem for denne Beskæmmelse. Faae ham kun til at høre mig. Lad ham høre mig Ansigt til Ansigt med den Elendige, som saa følelig har fornærmet baade Dem og mig. (Hun staaer op.) Kan jeg da ikke retfærdiggiøre mig — bliver der kun en Skygge af Mistanke tilbage — da gid den Straf, som guddommelige og menneskelige Love have bestemt for ærreløse Koner, maae komme dobbelt over mig!

(Hun gaaer.)

Fierde Scene.

Henriette.

Skulde hun være uskyldig? Skulde Saalstein — — Det see hun til. Jeg har giort, hvad en retskaffen Søster burde giøre. Min egen Hævn være glemt. Jeg ønskede, hun kunde komme ud af denne Sag med Æren. Dog, der maae flyde deraf, hvad der vil — hun kommer selv til at staae til Ansvar.

(Hun gaaer ind i hendes Kammer.)

Femte Scene.

Buschmann

(kommer igiennem Mellemdøren, og seer sig mistænkelig om).

Ind kom jeg — men hvorledes jeg kommer ud igien — og hvordan jeg skal komme til at aflevere dette hiertebrækkende Brev — — Hvad, om jeg lagde det et Sted her i Salen? — Lykken træffer jo altid Manden — eller om en tienstagtig Kammertæve — (Han lytter.) Jeg hører nogen — Obersten — Jeg er om en Hals — (Han kryber bag en Lænestoel).

Siette Scene.

Lindorak. Mariane (som kommer igiennem Mellemdøren). Buschmann (skiult).

Mariane.

Hør mig, naadige Herre, og dersom jeg ikke overtyder Dem om Deres Frues Uskyldighed —

Lin-

Lindorak.

Dumt Snak! Overtyd mig først om dine Hensigters Reenhed! Hvem indestaaer mig for, at du taler Sandhed?

Mariane.

Min Alder, min almindelig bekiendte Redelighed og Troeskab, mit ulastelige Liv, som jeg har henlevet i Deres Tieneste, min liden Formue, som jeg har samlet ved Sparsomhed og Ordentlighed, og, skiønt den er kun liden, er den dog stor nok til at beskytte mig imod Armod og Skam.

(Buschmann vil undvige, men bliver hængende ved Lænestolen, kaster den omkuld, og springer ud af Mellemdøren.)

Lindorak

(hører Tummelen, og seer Buschmann undlobe).

Hvad var det? (løber efter ham, og raaber) Hei, Tienere! Karle! hold paa ham! hold paa ham!

Mariane (forskrækket).

For Guds Skyld! hvad er alt dette?

Lindorak

(kommer rasende tilbage.)

Er det kommen saa vidt? Er mit Huus blevet en Røverhule? Undseer jeres Frækhed sig ikke engang ved Dagens Lys?

Syvende Scene.

Johan. De Forrige.

Lindorak.

Nu, fik I ham?

Johan (aandeløs).

Han forstaaer sine Ting. Han sprang ikke ned ad Trapperne, han fløi, og, som den levende Djevel, foer han ud af Porten. Vi løb efter ham — men han maae kunne mere end flyve — thi vi kunde ikke see Spoer af ham paa nogen Kant.

Lindorak.

Kiendte I ham heller ikke?

Johan.

Ikke ret, naadige Herre; men vi torde sværge paa, Philip og jeg, at det var Tambour Buschmann, som nu tiener hos Fændrik Saalstein.

Lindorak.

Fændrik Saalstein? — Det er nok. (Johan gaaer. Han stormer løs paa Mariane.) Ha! Koblerske! hvad siger du nu?

Mariane.

Alt, hvad jeg kan sige, er, at jeg ikke veed af noget — at her stikker et Komplot under — at jeg skammer mig ved at angive Forbryderne — at Deres Gemal er uskyldig —

Lindorak.

Uskyldig? — Forbandet være du og alle dine Lige, som af djevelsk Egennytte befordre Familiers Undergang og Ægtemænds Skiendsel! Du veed altsaa intet af denne Spidsbub at sige? Du veed ikke, hvorledes, eller hvorfor han har sneget sig herind? Vil du høre det af mig? af mig? — Det var et Sendebud fra Æreskienderen — Han bragte Juliane Raad, hvorledes hun skulde neddysse min Vrede — og hvad veed jeg, hvad hun skulde mere — Du stod paa Post,

og

og din Iver i at holde mig med Snak, saasnart jeg traadde ind, var kun et forslidt Konstgreb — Ikke, Elendige?

Mariane.

Naadige Herre! De gior os, ved den levende Gud, allesamnten Uret.

Ottende Scene.

De Forrige. Wilhelm.

Wilhelm (langt fra).

Herr Oberst!

Lindorak.

Hvem kalder?

Wilhelm

(kommer nærmere; næsten høit).

Man venter Dem ikke langt herfra, ved Muren —

Lindorak.

Hvem?

Wilhelm

(halv hviskende).

Von Saalstein.

Lindorak (opbragt).

Saalstein? Ha! den Skurk!

(Han gaaer med Wilhelm.)

Niende Scene.

Mariane. Siden Henriette.

Mariane

(raaber efter ham).

Naadige Herre! Herr Oberst! For Guds Skyld —

Hen-

Henriette

(efter et Ophold, kommer hastig ud af sit Kammer).

Hvad er her paa Færde? Jeg hørte min Brothers Stemme.

Mariane.

Han gaaer, for at slaaes med Saalstein.

Henriette.

Med Saalstein?

Mariane.

De kan spørge saa ligegyldig, og søger ikke, at forebygge Ulykken?

Henriette.

Hvad for en Ulykke? Det er ret, at han straffer Forræderen. Han har ikke fortient bedre af mig.

Mariane.

Kan vel være heroisk tænkt. Men den Stærkere vinder ikke altid. Deres Broder kan ogsaa falde.

Henriette.

Saa kan han takke det Kreatur derfor, som har vanæret os alle.

Mariane (ivrig).

Kreatur? Frøken! Frøken! kom mig ikke til at glemme den Respekt, jeg skylder Dem. Juliane von Lindorak vilde være en Ære for enhver Familie. Hendes Uskyldighed, hendes Grundsætninger om Dyd og Ære kunde tiene mange andre til Mønster. Forstaaer De mig? Jeg kiender hende, jeg har opdraget hende.

Henriette.

Hun har opdraget en Uværdig, som har vanæret vor Familie, berøvet mig min Broders Kierlighed og min Elskov — et Kreatur, der er Skyld i, at en Dame

som

som jeg, bliver siddende og ganske forglemt. O, den uskyldige Kone! at forraade sin fraværende Mand! forføre sin Svigerindes Elsker! O den deilige Uskyldighed! det rare Mønster paa Ære og Dyd.

Mariane

(rask og med stigende Hede).

Bagvaskelse! afskyelig Bagvaskelse! Har Juliane brudt sit Troeskabsløvte, saa er vort hele Kiøn en Dievle-Yngel. Hun er ung, hun er elskværdig. Hun kunde ikke giøre for, at en ung Fiante forelskede sig i hende. Men at hun har behandlet ham, som hun burde, det er jeg Vidne til. Hvorfor holder De ikke fastere paa Deres Fanger? Hvorfor løber den ene fra Dem efter den anden? Hvorfor ere allerede fem Ægteskabskontrakter revne i Stykker? Er det ogsaa Julianes Skyld? — Snart i Utide sær og knipsk, snart uden Maade kierlig og svag — det er Anstødssteenen. Deri stikker det. Derfor skyder De altid forbi Deres Ønskers Maal; derfor synes Dem, at Deres Broders Huus efterhaanden bliver et Fængsel for Dem; derfor hedder De endnu Fesken, og kommer til at hedde saa, indtil Himlen befaler Dem, at tugte en stakkels Djevel. Forlad mig! De er selv Skyld i, at man glemmer sig. Tilgiv mig, ifald De kan; hvis ikke — er det ligemeget. (Gaaer.)

Henriette

(som under den forrige Replik er bleven alt mere og mere opbragt).

Hvor er jeg? Hvad er hændet mig? En Uforskammenhed uden Lige! Og jeg stod og taug stille til

alt

alt det? — O, det suser for mine Øren som Verdens Hav — jeg taber Vid og Sands — Salvolatile! — jeg qvæles —

(Hun gaaer.)

Tiende Scene.

(En eensom Plads ved en Muur.)

Lindorak. Wilhelm. Siden Generalen.

Lindorak.

Nu, hvor er han?

Wilhelm.

Bag ved Busken derhenne. Jeg vil melde ham, at De er her.

Lindorak

(trækker sin Kaarde).

Den Feige, som ikke vilde slaaes med mig — og siden ikke holdt Ord, lader mig nu fordre — lutter Mørke — Hvorfor bragte min ulykkelige Stierne mig tilbage til disse Mure? Denne Luft er mig giftig — Alt, hvad jeg seer her, er mig afskyeligt — Gid, hun var uskyldig! eller gid den, som rovede mig hendes Hierte, ogsaa maatte tage mit Liv!

Generalen

(kommer med blot Kaarde).

Lindorak (forundret).

De her, Herr General? Jeg ventede Deres Søn, og finder Dem! Dem!

Generalen.

Mig selv.

Lindorak.

Hvad forlanger De?

Gene-

Generalen.

Satisfaktion. De har besmittet mit Blod, min Familie.

Lindorak.

Herr General —

Generalen.

Bort med dette medlidende Hickast! — Jeg er gammel — jeg formaaer ikke meget — men, ved Gud! jeg vil ingen Skamplettter tage med mig i Graven.

Lindorak

(i det han stikker sin Kaarde ind).

Slaae Dem til Roelighed, Herr General. — Fornærmede, ærværdige Olding! hvor beklager jeg Dem ikke! Hvorfor skal saa udartet en Søn —

Generalen.

Ikke et Ord mere! Nær mig i min Søn. Jeg undersøger ikke, hvem der har Ret. Det er min Søn. Hans Sag er min. Tov ikke længere —

Lindorak.

Fat Dem, værdigste af alle Fædre! Vi ere to Ulykkelige — Dog, Deres Ulykke, hvor lidet veier den ikke op imod min! Denne Handling allene er nok til at udbrede en uforgængelig Roes over Dem og Deres hele Slægt. Min Smerte er uden Grændser — Min Skam kan ingen borttage. Forglem den Uværdige, som De kalder Søn — Han er Dem ikke værdig — han er —

Generalen.

Træk! giør mig ikke afsindig! Jeg frygter mere Deres Ord, end Deres Kaarde. Jeg vil hævnes eller døe!

Lin-

Lindorak.

Alt, hvad jeg kunde gjøre, Herr General, var, at tilbyde Deres Kaarde dette Hierte uvæbnet. Sæt Deres Sind i Roelighed. Jeg kan ikke frivillig paadrage mig nye Forhaanelser. (Gaaer.)

Ellevte Scene.

Generalen. Wilhelm (kommer langsom nærmere).

Generalen
(raaber efter ham).

Bliv dog! Det er ingen Ædelmodighed — Forhaanelse er det — umenneskelig Forhaanelse! — Han gaaer, uden at høre mig. O Himmel! derfor forlængede du altsaa mit Liv! Var en Fader nogensinde saa ulykkelig som jeg? Hvem antager sig min Sag? Hvem skaffer mig Hævn?

(Han kaster sig udmattet paa Wilhelm. — Begge gaae.)

Ende paa den tredie Akt.

Fierde Akt.

Et Kammer med to Dørre, den ene lige over for den anden. To Borde, det ene med en liden Bog paa, et Brev, mange Tobaksviber, en brændende Vorstabel, og en Tobakspung; det andet Bord paa venstre Haand med Skrivertøi og Papir.

Første Scene.

Dombraun (sidder ved det Bord paa høire Side, og røger). Friderik. Siden Fændriken.

Friderik.

Fændrik von Saalstein —

Dombraun.

Han skal komme ind. (Efter et lidet Ophold) Fændrik!

Fændriken.

Deres Excellence har ladet mig kalde. Hvad har De at befale?

Dombraun.

Deres Tiener, Herr Fændrik! (Rækker ham Bogen) Vær saa god og læs mig Titelen paa denne Bog høit og forstaaelig. Jeg kan ikke læse den.

Fændriken.

Deres Excellence behager —

Dombraun.

Læs!

Fændriken (læser).

» Efterretninger om Huset Saalsteins Herkomst, » og dets berømmelige Bedrivter i fem Hundrede Aar, » indtil vore Tider. Hans Majestæt Kongen tilegnet.» — Deres Excellence vil gjøre mig stolt. Jeg er ganske beskæmmet.

Dombraun.

Beskæmmet? — ja — (Han kaster sin Pibe imod Gulvet. Saalstein bliver forskrækket.) Der, læs ogsaa dette Brev. Jeg kan heller ikke læse det. Det er fra Baron Ralf, Obersten for Deres Regiment.

(Han tager en anden Pibe.)

Fændriken

(tager Brevet; afsides).

Det er vel en ny Stikpille.

Dombraun.

Saa læs dog!

Fændriken

(læser med en tvungen, stedse tiltagende Smiil).

» Fændrik von Saalstein er bleven udfordret af Oberste Lindorak, og har, uagtet sin givne Kavalleers- » parole, ikke indfundet sig. Lindorak har ved Regi- » mentet erklæret ham for ærels. Officererne ere alle » opbragte, og vil ikke mere gjøre Tieneste med ham. » Min Pligt befaler mig saa meget mere, straxt at til- melde Deres Excellence dette Tilfælde, som jeg veed, De vil Familien vel — o. s. v.» — Et skiønne Brev! ret skiønt!

Dombraun

(kaster sin Pibe mod Gulvet. Saalstein bliver bange).

Hvad? Hvordan?

Fæn-

Fændriken
(noget frygtsom).

Brevet er skiønt.

Dombraun.

Skiønt? — Adelsmand, Officeer — skiønt kun for Deres Faders Skyld — men dog Officeer! Brevet er skiønt? (Tager en anden Pibe.) Sæt Dem — Siig mig dog, hvorfor det er skiønt?

Fændriken
(i Begreb med at sætte sig hos Dombraun).

Brevet er skiønt. Det er alt, hvad jeg kan sige derom.

Dombraun.

Paa den Stoel ved Skriverbordet!

Fændriken.

Som De befaler. (Han sætter sig.)

Dombraun.

Hvorfor er dette Brev skiønt?

Fændriken.

Jeg siger, det er skiønt — siden jeg aldrig har fornærmet Obersten — siden det aldrig er faldet ham ind, at fordre mig — siden —

Dombraun.

Siden — siden — Jeg siger, det er et hæsligt Brev.

Fændriken.

Men naar nu den hele Sag er opdigtet?

Dombraun.

Det er ikke opdigtet, at De er beskæmmet: at ingen Officeer mere vil giøre Tieneste med Dem: at De har paadraget Deres Familie en evig Skiendsel: at jeg

maae skamme mig ved at have givet Dem Plads i Regimentet. — Det er et hæsligt Brev. (Han roger.)

Fændriken.

Holder Deres Excellence mig for en Poltron?

Dombraun.

Ingenlunde. Men for noget svagelig af Natur — thi jeg har holdt Attesterne om Deres svage Helbred for at være falde. Jeg vil ikke heller forandre mine Tanker, uagtet de tykke Kiever og fyldige Lægge, som jeg her seer for mig. Nu gielder det kun om dette Brev — det er et afskyeligt Brev! (Roger.)

Fændriken.

Dersom Obersten har udspredt denne Usandhed om mig, saa er han —

Dombraun.

Intet Skieldsord! Ingen Mand i den hele Armee tænker slet om Oberste Lindorak.

Fændriken.

Ved Himlen! Deres Excellence, jeg frygter hverken Obersten eller nogen af hans Lige i den hele Armee.

Dombraun.

Det skulde være mig hiertelig kiert.

Fændriken.

Dersom Deres Excellence finder det for godt, saa vil jeg paa Øieblikket fordre ham ud. Thi jeg seer nok, det er derfor De har anviist mig denne Plads.

(Han tager Pennen.)

Dombraun.

Jeg behøver ikke at sige en Kavalleer, hvad han som Kavalleer har at giøre — og vil heller ikke befale nogen,

nogen, at duellere. Det er imod Kongens Forordning. (Roger.)

Fændriken

(lægger Pennen ned, og trækker Veir).

Hvad har jeg altsaa at gjøre? Hvad befaler Deres Excellence?

Dombraun

(kaster Piben mod Gulvet).

Jeg befaler dig, Elendige! at lægge din Kaarde: at bekiende for Hoffet og Armeen, at du er ingen Kavalleer: at du ikke nedstammer fra Huset Saalstein: at du ikke fortiener den Titel, som Kongen har beæret dig med — og gaae saa hen og skiul dig iblandt Pøbelen, for endnu at gjøre Pøbelen Skam.

(Tager en anden Pibe.)

Fændriken (for sig).

Saa røg til du bliver sort! — jeg røger mere end du. (Torrer sit Ansigt.) Jeg forstaaer Deres Excellence — jeg fordrer altsaa Obersten, siden det er Deres Villie. (Tager Pennen.)

Dombraun.

Jeg forlanger ingen Duel. (Roger.)

Fændriken

(i det han lægger Pennen hen igien).

Det er besynderligt. Hvad skal jeg da gjøre?

Dombraun.

Handle som Kavalleer, som Soldat. (Roger.)

Fændriken.

Nu da! saa sender jeg ham et Cartel, (tager Pennen, og skriver; imidlertid seer han stedse til Dombraun, som seer ned for sig og roger), og det ret i en ziirlig Stiil, efter den nyeste Smag. (Han skriver.) "Een af os maae "døe. Om en Time er jeg ved Vandporten i Krat-

"skoven, for der at lade din bagtalerske Tunge slikke "Stovet. Bliv ikke borte, som du saa skiendig har "løiet om mig. Fændrik von Saalstein." Jeg lægger det sammen (lægger det sammen) — jeg forsegler (forsegler med en Oblat). Jeg skriver Udskriften (Skriver) "Til Oberst von Lindorak." Nu vil jeg besørge det. (Staaer op) Jeg vil bære det bort. Deres Excellence! jeg gaaer, for at besørge Brevet —

Dombraun.

Har De ingen Tiener med Dem?

Fændriken.

Jo.

Dombraun.

Saa kunde De spare Dem for den Umage. Tieneren kan jo besørge, hvad De vil have besørget. (Roger.)

Fændriken (for sig).

Saa tøg da — — (Høit) Jeg vil give Tieneren det — (Vil gaae.)

Dombraun.

Bie kun. (Han ringer. Friderik kommer.) Lad denne Herres Tiener komme ind. (Friderik gaaer.)

Fændriken (for sig).

Nu kommer det an paa, at viise Bravoure (Høit) Deres Excellence skal faae at see, om jeg er bange for Obersten.

Anden Scene.

Buschmann (med mange Komplimenter).

De Forrige.

Fændriken.

Jeg sender det bort — jeg sender det altsaa bort. (For sig) Han vil sende mig med bare Røg hen i den anden

anden Verden. (Høit) Bring dette Brev strax hen til Oberst von Lindorak, og Svaret hiem i mit Qvarteer. (Buschmann gaaer; for sig) Siden jeg har holdt mig saa brav, vil han nok give mig et Middel i Hænderne til at trække mig ud deraf med Ære. Min Fader er hans Ven. De maae nok have aftalt det saaledes med hinanden. (Seer paa Uhret; høit) O, den er alt Fire. Jeg vil endnu giøre Deres Excellence Regnskab for alle mine Grunde, og saa gaae hen, for at slaaes.

(Han vil sætte sig hos Dombraun.)

Dombraun
(ringer; Friderik kommer).

Følg Herr Fændriken ud. Jeg er Deres Tiener.

(Røger.)

Fændriken
(for sig, i det han tager sin Hat).

For Dievelen! Sagen bliver alvorlig. Tilsidst maae jeg vel af bare Høflighed lade mig sende hen i den anden Verden. (Høit) Underdanige Tiener, Deres Excellence! Jeg gaaer, for at tugte den Uforskammede.

(Han gaaer).

Tredie Scene.

Dombraun. Siden Friderik.

Dombraun
(efter et Ophold).

Er det mueligt? Saadan en Feighed! — og den Dreng vil være Soldat? Fy, for Dievelen! — Nu troer jeg dog, han vil slaaes. Sagen er bleven for alvorlig.

Friderik.

General von Saalstein vil gjøre sin Opvartning.

Dombraun.

Har den Gamle mødt sin Søn?

Friderik.

Nei, Deres Excellence. Fændriken smuttede i en Hast ud af Bagdøren.

Dombraun.

Før Generalen herind,

(Friderik gaaer.)

Femte Scene.

Dombraun. Generalen.

Dombraun.

Den Gamle saa brav, og Sønnen en Slyngel — besynderligt! (Han staaer op.)

Generalen.

Om Forladelse, Deres Excellence, at jeg —

Dombraun.

Velkommen, gamle Krigskammerat! Sæt Dem ned.

(De sætte sig.)

Generalen.

Jeg er ude af mig selv. Jeg behøver Deres Excellences Raad og Bistand.

Dombraun.

O, lad Excellencen med samt Titulaturen blive i Forgemakket. Jeg hedder Dombraun, og De Saalstein. Hvad gielder det om?

Gene-

Generalen.

Om Satisfaktion, Blod og Død. De veed uden Tvivl, at Oberste Lindorak kort for Campagnen tog sig en ung smuk Kone?

Dombraun.

Vist veed jeg det. Ogsaa en overlagt Streg af ham!

Generalen.

Min Søn, hvis uværdige Opførsel daglig tvinger mit af Alder allerede afblegede Ansigt til at rødme, søgte i Oberstens Fraværelse, at forføre den unge Uskyldige; men fandt aldrig Gehør. Desuagtet har denne Ubesindige, enten for at hævne sig, eller for at følge vor galante Ungdoms elendige Exempel, giort sig til af nydte Gunstbeviisninger. En Hvetuder — der gives saa mange af dem, som Sand i Havet — har sagt Obersten det, og, kort sagt, min Søn er bleven fordret af ham —

Dombraun.

Har lovet, at ville slaaes. og ikke holdt Ord.

Generalen.

Saa er mit Uhæld Dem allerede bekiendt? Fuld af Fortvivlelse gik jeg i min Søns Sted til Tvekamp — Den grusomme høimodige Lindorak afslog den.

Dombraun.

Det har jeg ogsaa hørt, kiære Saalstein, og beklager Dem.

Generalen.

Min Familie er beskæmmet.

Dombraun.

Det gior mig, ved Gud! ondt.

Generalen.

De veed, at mit Blod er reent for Nederdrægtighed. De veed, at jeg har aflagt Prøver derpaa — Ah! det presser mig gamle Mand Taarer af Øinene. Jeg maae græde som et Barn. Det gior mig vanvittig. Raad mig, min Ven! hielp mig! hav Medlidenhed med en ulykkelig Fader, der er saaret ind i Sielen.

Dombraun.

Jeg beklager Dem af Hiertet, min Ven, thi jeg frygter, at Feighed endnu er Deres Søns mindste Feil — De siger, at Damen, hvis Ære han har fornærmet, er uskyldig. Er De vis paa det?

Generalen.

Ja, alt for vis.

Dombraun.

Hvoraf veed De det?

Generalen.

Af en Mængde begyndte og koncipeerte Sedler, som jeg fandt i min Søns Skriverpult. Jeg skammer mig ved, at vise Dem samme. Lutter elendigt, urimeligt, hiernieløst Sladder.

Dombraun.

Andre Beviser har De ikke paa Oberstindens Uskyldighed?

Generalen.

Dette Brev fra hende selv laae iblandt hans andre Papirer. Læs De kun det.

Dombraun (læser).

„Hold op, min Herre, at forurolige mig med „Deres urimelige Kierlighedserklæringer og Breve;

ellers

» ellers sætter De mig i den Nødvendighed, at dema-
» skere Dem som et Menneske med de sletteste Grund-
» sætninger. Inden otte Dage venter jeg min Mand
» hiem. Dersom De gior det mindste ny Angreb, saa
» aabenbarer jeg ham, hvor meget De har fornærmet
» Juliane von Lindorak." — Ih, for Dievelen! De-
res Søn er værre, end jeg havde troet. De vil dog
vel ikke betænke Dem paa, at giøre dette Brev bekiendt.

Generalen.

Jeg er Fader. — Min Sons Skam er stor nok. Skal jeg endnu forøge den? Paa den anden Side er den stakkels Kone udsat for sin Mands hele Raserie. Jeg kiender Obersten — jeg befrygter alt for hende. Hvad skal jeg giøre? Raad mig —

Dombraun.

Jil ufortsvet hen til Obersten, for at overtyde ham om sin Gemalindes Uskyldighed. Det er De forbunden til at giøre, forbunden som Adelsmand, som Menneske, og som min Ven. (Han staaer op.)

Generalen (staaer op).

Jeg gaaer. Men først maae De tilstæde mig en Bøn. Lad min Søn kalde. Bring ham til at slaaes. Kun De —

Dombraun.

Hvad, Herr General? Skal Kaardespidsen forsvare den strafværdigste Uret? Hvad er det, De anmoder mig om? Æren forblinder Dem. Gaae De kun. Jeg vil ikke handle mod de Love, som forbyde Tvekamp.

Gene-

Generalen.

Og de, som underkaste sig dem, skal vanæres, beskæmmes.

Dombraun.

Taalmodighed, gode Gamle! Maaskee (i det han slaaer ham paa Skulderen.) Du snart vil begræde den Ære, der ligger Dig saa meget om Hierte, paa Din Søns Liig.

Generalen (forskrækket).

Hvad siger De?

Femte Scene.

Friderik. De Forrige.

Friderik

(leverer Dombraun et Brev).

Fra Oberste Ralf.

Dombraun.

Med Tilladelse. (Efterat han har læst det sagte) Jh, saa for Dievelen — (til Friderik) Adjutanten skal strax komme. (Friderik gaaer.)

Siette Scene.

Dombraun. Generalen.

Dombraun.

Vil De engang høre, Herr General! Saaledes skriver Oberste Ralf: (læser) "I Dag er jeg ret tvungen til, Deres Excellence, at berette Dem lutter ubehagelige Tilfælde, især da De interresserer Dem saa meget for den Saalsteinske Familie. Just nu fortælle

"to

»to Invalider mig, at Fændrik Saalstein har villet »kiøbe Dem til, hemmelig at staae Oberste Lindorak »efter Livet."

Generalen.

Gud! (Han falder i Afmagt).

Dombraun (kalder).

Holla! Hei! (Tiænere og Ordinantser komme.) Læg den Gamle paa min Seng, og hent Chirurgen.

(De bære Generalen bort.)

Syvende Scene.

Dombraun.

Den afskyelige Skurk! — Jeg burde ikke heller viist den Gamle Billetten. Men hvor kunde jeg forudsee, at han vilde falde i Besvimelse! (Seer paa Uhret) Endnu er det Tid.

Ottende Scene.

Adjutanten. Dombraun.

Adjutanten.

Deres Excellence —

Dombraun.

Herr Adjutant! De maae saa snart som mueligt gaae hen til Oberste Lindorak, formælde ham min Kompliment, og sige ham, at der ikke bliver noget af den projecteerte Sag. Han skal spare sin Gang, og bie mig hiemme i sit Huus. Jeg skal komme saa snart som mueligt. Derpaa søger De Fændrik Saalstein op,

og befaler ham — befaler ham, siger jeg, uden Ophold at følge med Dem hen til mig. Er han ikke hiemme, saa træffer De ham vist i Kratskoven ved Vandporten. Men brav hurtig, Herr Adjutant!

Adjutanten.

Saa hurtig som mueligt, Deres Excellence.

Dombraun.

Der falder mig endnu noget ind. Dersom De træffer Fændriken i Kratskoven, saa visiterer De ham — at sige, uformerkt — for at see, om han ikke bærer Pistoler hos sig. Er han endnu i Byen, saa giøres det ikke nødig, thi saa veed jeg nok (halv for sig selv) at det ikke har noget paa sig. (høit) Det er alt. Adieu, Herr Adjutant. Lad mig see, De skynder Dem.

(Adjutanten bukker, og gaaer.)

Niende Scene.

Dombraun. Siden Friderik.

Dombraun.

Fy, for Dievelen! en hæslig Affære! — Hvordan mon det gaaer den Gamle? Hei! (Friderik kommer.) Hvordan befinder Generalen sig?

Friderik.

Meget svag. Chirurgen er endnu i Færd med ham.

Dombraun.

Lad der blive spændt for. Jeg vil til Kongen. (Friderik gaaer. (Han gaaer hen til Bordet.) I denne Forfatning maae han vel blive tilbage. Det er godt,

at

nat han lod mig beholde Brevet. — Den afskyelige
) Skurk! (I det han gaaer) Ja, ja, hvem der har
Børn, har ogsaa Hiertesorg — enten paa en eller an-
den Maade. Det er ikke anderledes. Derfor heller
aldrig gifte sig, eller ogsaa med den Betingelse: ingen
Børn!

(Han gaaer.)

Ende paa den fierde Akt.

Femte Akt.

En Skov.

Første Scene.

Fændriken (meget forstyrret). Buschmann.

Fændriken.

Lindorak fik strax mit Brev, og det til Henriette kunde du ikke faae leveret? Ha! Skurk! staaer du mig ogsaa efter Livet?

Buschmann.

Ja, jeg var ingen Nar, at jeg selv bragte Deres Cartel derhen. Brændt Barn er bange for Ilden. Siden det sidste Optrin derhenne i Huset, skal Fanden ikke faae mig derind mere. Jeg sendte Pincot med det.

Fændriken.

Og Pincot talte med Obersten? Hvad svarte han?

Buschmann.

At han vilde komme — og loe ad det.

Fændriken.

Ja, ja, loe — Der er for ham, som han skulde gaae til Bryllup. Den levende Dievel — — Kiere Buschmann! mon Invaliderne alt staae paa deres Post? Passe de kun vel paa?

Buschmann.

Det tvivler jeg paa.

Fæn-

Fændriken.

Tvivler du paa det? Der er ude med mig! Hvorfor tvivler du derpaa? Har du da ikke paa det nøieste afrettet dem?

Buschmann.

Jeg brugte min Veltalenhed det bedste jeg kunde — men de Slyngler mangle det Bedste — De havde nok Lyst til at fortiene Pengene, men intet Hierte til at vove noget derfor.

Fændriken.

Og har allerede faaet sex Dukater paa Haanden?

Buschmann.

Som de ogsaa vil drikke op paa Herrens Sundhed.

Fændriken.

O de Spitsbuber! o jeg ulykkelige Menneske!

Buschmann.

Ih, hvad er det at jamre sig for, Herr Fændrik! Hvad ligger der Lav paa? Slaaes De kun, saa er det jo forbi. Det er ikke sagt, det koster Livet.

Fændriken.

Du raader mig som en Esel.

Buschmann.

Men saadan en Helt, som De tilforn var paa Fægteskolen?

Fændriken.

Der er en forbandet Forskiel paa en Knop og en Spidse. (Han føler sin Puls.) Jeg troer, jeg har Feberen. Jeg er ude af mig selv. Men siden han driver mig til det Yderste — saa skal han fortryde det — Satan og Helvede! han skal fortryde det. Gaae, pas paa min Hest — skiul dig — stil dig bag Buskene. — De skal

lære, hvad det er, at drive mig til det Yderste! — Skriger jeg, saa slip alting og løs herhid — Kommer jeg, saa hold alting i Beredskab! Gior, hvad jeg siger.

Buschmann.

Vær De kun roelig.

Fændriken

(gaaer rasende frem og tilbage).

Jeg skal lære dem, hvad det er, at drive mig til det Yderste. Ja, jeg skal lære dem det.

Buschmann (for sig).

Hvad Djevelen mon han har i Sinde? Jeg er bange, han spænder Buen saa høit, at den til Slutningen brister. Hesten derhenne kan nok være fine Hundrede Dukater værd — I Morges fik jeg mine Maanedspenge — Jeg lister mig herfra. Tilsidst kunde jo alle hans Galskaber gaae ud over mig. Ja, skrig eller kom, jeg er redet ud.

(Han gaaer.)

Anden Scene.

Fændriken.

Jeg kan ikke andet — Livet gaaer dog for alting — Hvad Gavn har min Fader af at krybe omkring i Verden med een Arm? Og saa godt slipper jeg ikke engang derfra, det veed jeg. — Herr Feldtmarskalk! Herr Papa! du gammeldags Ære! jeg er ikke jeres Nar — — Død og Ulykke! der kommer han — Courage, Saalstein! du behøver jo kun at brænde løs — (griber hurtig i Kiollommen; bliver Adjutanten vaer) Hvad er det?

Tre-

Tredie Scene.

Adjutanten. Fændriken.

Adjutanten.

Herr von Saalstein! De skal strax følge med mig til Feltmarskalken.

Fændriken

(trækker sin Haand forvirret op af Lommen).

Til Hans Excellence? (trækker glad sin Aande) Paa Øieblikket skal jeg komme. (kalder) Buschmann! heida! (for sig) Jeg tænkte nok, han vilde lægge sig derimellem.

(Imedens han siger dette, er Adjutanten gaaet omkring ham, og da han er ham ganske nær, lader han sit Torklæde falde, for at kunne støde til hans Lomme, i det han tager det op.)

Adjutanten.

Hvad er det? Bærer De Pistoler hos Dem, Herr von Saalstein?

Fændriken (forskrækket).

Jeg?

Adjutanten.

Ja, ja, Pistoler er det.

Fændriken (drisstig).

Hvorfor skulde jeg ogsaa nægte det? De har formodentlig allerede hørt af Hans Excellence, at jeg er her for en point d'honneurs Skyld. Jeg glemte i Udfordringen at bestemme Vaabnene. Derfor tog jeg Pistoler med.

Adjutanten.

Dem pleier man ellers lade Tieneren holde. Tør jeg udbede mig dem.

Fændriken.

Hvorfor det, Herr Adjutant? Nei.

Adjutanten.

Nei? (alvorlig) Herr Fænd — Herr von Saalstein, efter Feldtmarskalkens Ordre —

Fændriken

(giver ham frygtsom to Terzeroler).

Jeg er dog ikke Arrestant?

Adjutanten.

Endnu har jeg ikke fordret Deres Kaarde. Hiertelig smaa Pistoler! har megen Lighed med Terzeroler. (Gior Tegn til at gaae) Er der Dem beleiligt?

Fændriken (kalder).

Buschmann! Buschmann! (seer sig om efter ham) Min Tiener bliver borte med Hesten. Han er maaskee redet til Byen. Hvordan bær jeg mig nu ad? De er til Hest —

Adjutanten.

Jeg vil ride ganske langsom. Kom De kun.

(De gaae, og Fændriken foran.)

Fændriken

(vender sig om).

Herr Adjutant! er Oberste Lindorak ogsaa hos Hans Excellence?

Adjutanten.

Det kunde jeg nok sige Dem — men det staaer ikke i min Ordre. Behager De —

(De gaae.)

Fierde Scene.

(Et Værelse i Lindoraks Huus.)

Frue von Billdorf. Johan.

Fr. v. Billdorf

(i det hun kommer ind).

Til Frøken von Lindorak — Siig hende, at en fremmed Dame venter paa hende her i Salen — en frem-

fremmed: hører I? (Johan gaaer.) O Gud! maae saadanne Omstændigheder bringe mig tilbage til dette Huus? Maae jeg skye den eneste Person, som giør mig det kiert? Der kommer hun.

Femte Scene.

Frue von Billdorf. Henriette.

Henriette (studser).

Er det Dem, Frue von Billdorf?

Fr. v. Billdorf.

Mig selv, Frøken. Undskyld det Hemmelighedsfulde i mit Besøg. Er ikke alting i Dag Hemmelighed her i Huset?

Henriette.

Hvad har De at befale?

Fr. v. Billdorf.

Jeg vil bede Dem forklare mig denne ængstelige Hemmelighed.

Henriette.

Vend Dem til min Broder, ikke til mig.

Fr. v. Billdorf.

Hvor skal jeg finde ham? Og desuden, Frøken, at henvende mig til ham selv, lignede alt for meget en tiltagen Myndighed — Ah! jeg frasiger mig alle moderlige Rettigheder. Min Stolthed er bøiet til Jorden — Jeg kan lignes med en Syg, som allerede har besluttet, at lade den beskadigede Deel bortskiere — men som dog i Forveien vil vide Skadens sande

Beskaffenhed. De er uden Tvivl underrettet om Julianes Forbrydelse. Jeg siger dette ikke, for at bebreide Dem noget. Hvad kan De for, at De maae leve under Tag med en Uværdig? — Betragt mig som den, under hvis Navn jeg bad Dem komme hid, som en Fremmed, og betroe mig da, hvad De veed.

Henriette.

Hvad skal jeg sige Dem, naadige Frue? Ubesindige Indfald — mislykkede Intriguer — Breve fra Elskere, som blive kiede af deres Skiønnes Gunst, og derfor selv anklage dem — Tienere, som staae paa Luur, blive grebne, og smutte bort imellem Hænderne — Klammerier, Udfordringer, Dueller og hvad Frugter saadant et Træ ellers pleier at bære — Spar mig for en nøiere Forklaring. (Hun begynder at græde.) Jeg beklager Dem af mit inderste Hierte. Jeg ærer Dem som min Moder. Gid Juliane liguede Dem! Dette Huus vilde være et Paradiis — Nu er det et Helvede. Skynd Dem, naadige Frue! skynd Dem tilbage til Deres roelige Boelig! Skye Synet af en fornærmet Ægtemand, hvis Raserie ikke kan tage imod noget Overlæg — Og dersom Naturen endnu formaaer noget over Deres Hierte — saa tænk paa at redde den Ulykkelige, som — — ah, gid jeg kunde undskylde hende!

(Hun gaaer.)

Siette

Siette Scene.

Frue von Billdorf. Siden Juliane.

Fr. v. Billdorf (synker i en Stoel).

Hvem skal jeg nu troe? Hende, eller Mariane? Begge bekræfte deres Udsagn med Taarer — begge ere partiske, den eene af Had, den anden af Kierlighed. — (efter et Ophold) Og jeg qvæler mig med at forene fremmede Vidners Modsigelser? Angaaer det ikke mit eget Barn? min Juliane? det Barn, som aldrig bedrøvede mig? Feile kunde hun — Nægte sin Feil, det kan hun ikke! Saa forhærdet er hendes Hierte endnu ikke, at hun skulde kunde modstaae mig — Jeg vil true og bede — Alle Dommerens Konstgreb, naar det er ham om at gisre, at udpine Sandheden, vil jeg anvende — Bekiender hun sig skyldig — da! — da forbarme sig Gud over os! — Jeg synker ved den blotte Tanke! (Hun aabner Julianes Kammerdør, og kalder) Juliane! (endnu stærkere) Juliane!

Juliane
(i Kammeret).

Hvem kalder?

Fr. v. Billdorf.

Er min Røst bleven dig saa fremmed?

Juliane
(i det hun kommer ud).

Ah! min Moder! tilgiv mig.

Fr. v. Billdorf.

Kunde du ikke svare den første gang, jeg kaldte paa dig?

Juliane.

Den udmattede Natur hvilede efter denne Dags Storm. Jeg slumrede.

Fr. v. Billdorf.

Du sov? Nu kunde du sove? Nu? Ha! enten maae du være det letsindigste Kreatur under Solen — eller —

Juliane

(bryder hende af).

Hvorledes er det fat med min Lindorak? Kommer De, for at give mig Efterretning om ham?

Fr. v. Billdorf.

Jeg kommer, for at frelse dig fra hans Raserie.

Juliane.

Hvordan?

Fr. v. Billdorf.

Min Vogn bier paa os. Din Haand — (griber hendes Haand) Forlad dette ulykkelige Opholdssted. Følg mig.

Juliane.

Jeg forlade dette Huus? Uden at have overtydet min Mand om min Uskyldighed?

Fr. v. Billdorf.

Vanhellige ikke dette Ord mere. Beviserne tale. Omstændighederne og Alles eensstemmige Vidnesbyrd fordømme dig. Kom!

Juliane

(seer veemodig til hende).

Ogsaa De, min Moder?

Fr. v. Billdorf.

Spar dine hykkelske Udkast. Dækket er faldet. Jeg veed alt. Bekiendelse formilder Forseelsen. Bekien-

kiendelse er det første Skridt til Fortrydelse. Bekiend og lad dig redde.

Juliane.

Hvad skal jeg bekiende?

Fr. v. Billdorf.

Jeg burde overlade dig til din Skiebne. Jeg burde glemme, at jeg er din Moder. Men jeg kan ikke, hvad jeg burde. Jeg kan ikke rive mig fra dig. Det straffværdige Barn bliver dog stedse mit Barn.

Juliane.

Nei, naar ogsaa De fordømmer mig, saa har jeg tabt al Ret til at være Deres Barn; saa er jeg moderløs.

Fr. v. Billdorf.

Utaknemmelige! Forstokkede! bliv ved at lyve, og vær et Offer for din Forstokkelse! (Hun vil gaae, men vender tilbage, og falder hende om Halsen.) Ah, Juliane! skal jeg leve og see dig bøde for din Forseelse med dit Blod? See min Angest, mine Taarer, og forbarm dig over mig.

Juliane.

Græd ikke, bedste Moder! for Guds Skyld, græd ikke!

Fr. v. Billdorf.

Lad os flye hen, hvor Erindringen om denne ulykkelige Tildragelse ikke kan naae os. Et ubekiendt Fristed skal tage imod os. Der afgræd din Uerfarenheds og Ungdoms Forseelse. Der forson dig med Himmelen.

Juliane.

Men naar jeg nu ikke veed mig skyldig i den Forseelse, man vil paabyrde mig: skal jeg da ved min

Flugt gjøre mig skyldig deri? Skal jeg med et uudsletteligt Mærke besegle den Skiendsel, som uforskyldt hviler paa mig? Nei, ingen uden min Mand skal forvise mig af dette Huus — død eller levende — ligemeget.

Fr. v. Billdorf.

Juliane! din Moder befaler — adlyd — kom!

Juliane.

Jeg kan ikke — jeg tør ikke — jeg er ikke i Deres Magt — Jeg er en Mand undergivet.

Fr. v. Billdorf.

Du vil drive mig til det Yderste. Du vil ogsaa irre mig til at forbande dig.

Juliane.

Ah, min Moder! Ikke Deres Forbandelse! jeg fortiener den ikke. Deres Medynk — Deres Velsignelse. Maaskee sees vi for sidste gang. (Fr. v. Billdorf vender sig om, for at skiule sin Følelse.) De vender Dem fra mig? Saa har jeg da heller ingen Moder mere. Velan! (Hun synker i en Stoel.) Her vil jeg blive. Her skee mig, hvad Gud vil! Siden jeg da er en Løgnerske, et skiendigt Kreatur — siden jeg da er, hvad jeg ikke er — o! saa gid mine Øine maatte lukke sig for evig!

(Hun skiuler sit Ansigt med sit Tørklæde.)

Fr. v. Billdorf (for sig).

Saa megen Standhaftighed! saa megen Roelighed! Hun kan ikke være skyldig. Bort herfra! Hvorfor spilder jeg Tiden paa frugtesløs Grublen! Bort, for at faae Ret!

(Hun gaaer.)

Sy-

Syvende Scene.

Mariane. Juliane.

Mariane

(som har luret ved Døren, kommer hastig ind).

Kiereste, bedste Barn! hvad er der, De gior? Hvor har De Deres Tanker henne? Enten De er uskyldig eller ikke, saa følg De Deres Moder! Efter min Begiering er hun kommen herhid.

Juliane.

Hvad? Uagtet mit Forbud har du —

Mariane.

Aabenbaret hende alting. Nød bryder alle Love. Sagen er gaaet for vidt. Deres Liv staaer paa Spil. Dette Huus er en Mordergrube. Deres Gemal raser. Derfor gaae ud af Huset, og overlad alting til Tiden. Nu kunde vi skrige Halsen af os om Uskyldighed. Intet Menneske troede os. Jeg veed ikke heller, om jeg altid kunde blive i det Humeur, at vove mit Liv for Deres — Hvor rasende vilde han ikke nylig fare ind i Deres Kammer?

Juliane.

Saa gaae, og udsæt dig ikke for nye Farer. Jeg bliver.

Mariane.

Med Deres Tilladelse, kiereste Barn! Deres Heltemod er overdrevent, romanagtigt, uforsigtigt. Det er, at søge sin Ulykke med Lyst. Overlad Deres Retfærdiggiørelse til Tiden. Nu ere Ord og Taarer spildte. Nu gielder det kun om, at redde sig.

Juli-

Juliane.

Lad mig være i Ro, Mariane. Jeg takker dig for din Kierlighed. Lad mig nu være.

Mariane.

Er det Klogskab, at staae som et Lam, og lade sig skiere Halsen af? Ah! Deres stakkels Forstand er ikke som den burde være.

Juliane.

Lad mig være, siger jeg.

Mariane.

Nei, dersom De bliver, saa bliver jeg med. Een Nar gior flere. Vi blive.

Juliane (fortornet).

Mariane! forsøi jer strax bort! I har jer Afsked.

Mariane (hæftig).

Er det Lønnen for tyve Aars Tieneste?

Juliane.

Siden I ved denne Tieneste troer jer berettiget til uanstændigt Overhæng.

Mariane.

Uanstændigt Overhæng? Det veed jeg intet af — Juliane! jeg hialp til at opdrage Dem, jeg anfaae Dem som mit eget Barn — det gielder om Deres Liv — saa har jeg dog vel og saa et Ord at sige.

Juliane.

Tie og gaae, det bør du,

Mariane

(ude af sig selv).

Ja, jeg vil gaae — nei, jeg vil ikke gaae — jeg vil giøre, hvad jeg vil — jeg vil kalde Deres Moder tilbage — Jeg vil blive Dem troe, skiønt De stø-

der

der mig fra Dem — jeg vil — Men saa sandt som jeg lever, Deres stakkels Forstand er ikke som den burde være. (Gaaer.)

Ottende Scene.

Juliane.

Ikkun dig har jeg tilbage, Gud i Himmelen! Lad mig ikke fortvivle! I Fred med dig, og veen for dine Dine, venter jeg paa Udfaldet, uden at skielve. Vaag kun over min Mand. Oplys ham, naar jeg ikke mere er til, at han maae kiende min Uskyldighed! at han angerfuld maae kalde sin Juliane tilbage! Ah, Lindorak! Ikkun een Taare paa min Grav, for al din Uret, for alle dine Fornærmelser, ikkun een Taare paa min Grav!

Niende Scene.

Lindorak. Juliane (bliver forskrækket).

Lindorak.

Du bliver forskrækket? Ja, du har Aarsag dertil. Men du har dig selv at takke for, at du seer mig igien. Hvorfor bandt du dit Hierte til det qvindagtigste af alle Mennesker? Jeg blottede mit Bryst for ham. Mener du, han havde Mod nok til at giennembore det? — O Juliane! at foretrække saadant et Afskum af Nederdrægtighed for mig!

Juliane.

Lindorak! endnu —

Lin-

Lindorak.

Nu har han tilsmigret sig mægtige Venner — De vil binde Hænderne paa mig til Hævn — Men for Deres Øine vil jeg —

Juliane.

Lindorak! jeg beder dig —

Lindorak

(giver hende et Papiir).

Tie, sæt dig og læs.

Juliane

(sætter sig, og læser).

"Kiereste Saalstein! I dette Øieblik er min "Mand revst bort igien. Jeg kan ikke længere leve uden "Dem. Flyv igien i mine Arme. Vores Fortroelige "venter Dem ved den bevidste Indgang. Flyv hen til "mig, at jeg kan glemme alt hvad jeg har lidt for "Deres Skyld. Juliane von Lindorak." (bestyrtet) Juliane von Lindorak? (sitrende) Hvem har skrevet det?

Lindorak.

Jeg.

Juliane.

Til hvad Ende?

Lindorak (for sig).

Hun skielver. (Høit) For at du skal afskrive og sende ham det.

Juliane.

Hvem?

Lindorak (rasende).

Ham!

Juliane.

Gud! hvad skal det sige?

Lin-

Lindorak (for sig).

Hvilken Forvirring, hvilken Angest betager hende ikke! (Høit) Jeg venter paa Afskriften. Skynd dig med den.

Juliane.

Hør mig, Lindorak! Lad dig dog engang overtyde —

Lindorak.

Dette skal overtyde mig. Er Indholden af Brevet nyt for ham, saa holder han det for en Snare, og bliver borte. Er han vant dertil, saa kommer han — og da — (for sig) Himmel! Himmel! hun rober sig alt mere og mere. (Høit) Hvi tøver du? Skriv!

Juliane.

Ah, min Mand! besind dig. Tving mig ikke til Ulydighed.

Lindorak (rasende).

Til Ulydighed?

Juliane.

Vælg et ædlere Middel til at blive overtydet om min Uskyldighed. Mit Hierte hæver sig over dette.

Lindorak.

For Middelets Virkning skielver du. Du skielver, for at lokke ham i Fordærvelse. Ham vil du ikke forraade. Og mig, mig forraadte du uden Betænkning? Utaknemmelige! elskede jeg dig mindre end han? (Uden for sig selv) Ha! Dod og Fordømmelse! at jeg skulde drømme om at blive din — at jeg, beruset af denne Drøm, skulde føre dig til Alteret! Hvorfor visnede ikke denne Haand, førend jeg tog imod din? — Jeg raser — (lægger Haanden paa Kaarden) Juliane!

ophids mig ikke mere! — er Livet dig kiert — saa skriv!

Juliane

(staaer op, og river Papiret i Stykker).

Jeg er uskyldig, og kan ikke fornedre mig. (Hun falder for hans Fødder.) Her seer du mig i din Magt. Du seer mig beredt paa alting — om det saa var Døden. Har jeg tabt din Kierlighed og Verdens Agtelse, hvad skal jeg da leve for? — Du vil lære at kiende den, du opofrer i dit blinde Raserie — det haaber jeg til Gud — og ham beder jeg ogsaa, at denne Kundskab ikke maae pine dig i dine sidste Dage, og at han ikke vil straffe dig for det, jeg tilgiver dig.

(Hun støtter sit Hoved paa sin Arm. Lindorak staaer med Armene over kors, og seer stivt mod Jorden.)

Tiende Scene.

Dombraun. Fændriken. Fr. v. Billdorf. Mariane. De Forrige.

Dombraun

(gaaer foran).

Deres Tiener, Herr Oberst!

Lindorak (forskrækket).

Deres Excellence —

Dombraun (til Lindorak).

Læs dette Brev. Haanden er Dem bekiendt.

(Frue von Billdorf iler til sin Datter og løfter hende op. Juliane synker til hendes Bryst og græder. Mariane tager een af Julianes Hænder og kysser den.)

Fr. v.

Fr. v. Billdorf.

Kom op til mit Hierte, min dyrebare uskyldige Datter!

Juliane.

O søde Navn! holder De mig Dem værdig!

Mariane.

Mit kiere Barn! tilgiv mig! af bare Kierlighed har jeg maaskee fornærmet Dem.

Juliane.

Vist ikke, min gode Mariane, min anden Moder.

Dombraun.

Har De læst det?

Lindorak.

Ja.

Dombraun.

Tael nu De, min Herre! Fortæl —

Fændriken

Herr Oberst! Lad min Fortrydelse forskaffe mig Forladelse hos Dem. Jeg har fornærmet og bedrøvet Dem — men, i Sandhed! ikke af Ondskab, kun for at redde mig — Jeg elskede Deres Gemalinde, vg blev foragtet. Truslen i hendes Brev om at aabenbare Dem min Daarlighed — Deres pludselige Tilbagekomst fra Armeen bragte mig til at vende om, og skyde al Skylden paa Deres Gemalinde. (Falder for hendes Fødder.) Kan De tilgive mig, naadige Frue?

Juliane.

Ja, dersom min Mand er overtydet om min Uskyldighed — hvor mange Lidelser De end har foraarsaget

sagt mig. (Fændriken staaer op. Juliane gaaer til Lindorak.) Er du, Bedste?

Lindorak.

Juliane! Jeg fortiener ingen Forladelse, ligesaalidet som jeg fortiener dig. Men dersom —

Juliane.

Ah, Lindorak! det er dig alt tilgivet.

Lindorak

(kysser hendes Haand med Henrykkelse).

Umueligt!

Fr. v. Billdorf.

Blive Jalousiens Udsvævelser ikke altid Frevne paa Kierlighedens Regning?

Lindorak.

Hvorledes, naadige Frue? De taler min Sag? De?

Fr. v. Billdorf.

I Haab om, at De aldrig mere vil miskiende Deres Kone.

Lindorak.

O, dersom jeg nogensinde —

Dombraun.

En vakker Svigermoder! det maae jeg bekiende! Hun har ikke rørt sig, forend Kniven stod hendes Datter paa Struben. Jeg kiender dem, der vilde givet Dem ganske andet at bestille.

Lindorak.

Hvor meget har jeg ikke Deres Excellence at takke!

Dom-

Dombraun.

Mig det mindste; men den brave Fader til denne ikke saa brave Søn — han gav mig dette Brev, og bad mig megle Dem imellem.

Lindorak.

Den fortræffelige Mand! hvor er han, at jeg —

Dombraun.

Hiemme hos mig ligger han syg, og det for sin kiere lille Søns Skyld.

Lindorak.

Jeg veed et Middel til at trøste ham og giøre ham roelig. Jeg vil bekiendtgiøre for alle Officererne i Regimentet, at Fændriken har reddet sin Ære og er gaaet ud for Haanden med mig.

Dombraun.

Giør det, Herr Oberst! Det vil være den bedste Lægedom for den brave Gamle. Men De vil ogsaa have mig nødig ved den Ting. Officererne kunde mankee tvivle om Sagens Rigtighed — derfor vil jeg give Ordre, at De skal troe den.

Juliane.

Kiereste Lindorak! vor Søster har elsket Saalstein. Vil da ikke den ærværdige Gamle bedst blive trøstet ved deres Forening, og al Snak ophøre? — Henriette vil vist ikke vægre sig.

Mariane (for sig).

Jeg sætter mit Hoved paa, hun vægrer sig ikke. Det er hende alt for meget om en Mand at giøre.

(Mariane bliver kaldet ud af Johan.)

Lindorak
(som har befindet sig).
Kiereste Juliane! vidste du —

Dombraun.

Førend De blive eenige med hinanden derom, maae jeg sige Dem mere. De veed endnu ikke den Fyldestgiørelse, Kongen har tilkiendt Dem.

Lindorak.

Kongen? Hvoraf veed Hans Majestæt —

Dombraun.

Ved mig har han faaet det at vide. Saasnart jeg erfarede den rette Sammenhæng, forfoiede jeg mig til Kongen og fortælte ham den. Den unge Herre har været Soldat, var Svaret. Men først to Aar i Fæstningen med ham! (Alle forskrækkes.) Hans Fader kan man bilde ind, han er paa Hverving. — Vidste De alt, De vilde ikke finde Kongens Dom for haard. Efter Hans Majestæts Befaling har jeg bragt ham med, for at De ved ham selv kunde overtydes om Deres Gemalindes Uskyldighed.

(Dombraun gaaer ud af Døren, men kommer strax tilbage med Adjutanten.)

Fændriken.

O jeg Ulykkelige! Herr Oberst! naadige Frue —

Lindorak.

Jeg vil ikke Deres Ulykke, og formaaer min Bøn noget hos Hans Majestæt —

Dombraun
(til Adjutanten).

Hermed er han Dem, i Følge Deres Ordre, overleveret. (Til Fændriken) De tager Afsked med Deres Fader, og siger ham, De gaaer paa Hværving. Ved

at

at fortælle ham Sandheden, kunde De let oven i Kiøbet blive en Fadermorder.

Fændriken (bedende).

Deres Excellence —

Dombraun.

Min Vogn bier paa Dem — Deres Tienet! Jeg bliver her.

(Fændriken tager bedrøvet og stiltiende Afsked med alle. Adjutanten følger ham.)

Lindorak.

Afsked og Fæstning!

Juliane.

(Maa eengang)

Kunde ikke een af Delene afvendes?

Fr. v. Billdorf.

Deres Excellence —

Dombraun.

Nei, Børn! nei.

Fr. v. Billdorf og Juliane.

Afskeden i det mindste.

(Mariane kommer ind, og hvisker til Juliane.)

Dombraun.

Den allermindst. Det forstaaer De Dem ikke paa, mine Damer. Den, der ingen Kourage har, maae ikke vanære Uniformen. Han har nok at leve af. Lad ham sætte sig ned paa sit Gods, og der udøve sin Bravour paa Skabninger, som ere endnu feigere end han. Jeg siger endnu engang: vidste De alting, saa vilde De sige, Kongen er overmaade naadig.

Juliane.

Kiereste Lindorak! din Søster —

Lindorak.

Min Søster? Hvad vil den Slange?

Juliane.

Tael ikke saa. Hun angrer, hun beder om Tilgivelse, hun smelter hen i Taarer. Maae hun komme?

Dombraun.

Et Øieblik, naadige Frue! at jeg først kan give hende Plads.

Juliane.

Nei, dersom det er Deres Excellence imod —

Dombraun.

Jeg tilstaaer Dem min Svaghed. I saadanne Tilfælde er jeg slet ikke galant mere. Jeg veed, hvad Deel Frøkenen har i denne hæslige Affaire, og kunde ikke holde mig fra at lade hende føle, jeg vidste det. Overalt, dersom jeg torde raade Dem — mit Raad vil maaskee klinge lidt uchristelig, men det maae ikke hielpe — jeg giør ikke meget af den Anger, dee kommer over een som en hidsig Feber — jeg kiender Menneskет for godt dertil. Mit Raad var altsaa, ikke at lade Frøkenen komme for Deres Øine hverken i Dag, eller i Morgen, eller i et heelt Aar. Forviis De kun hende paa et Par Aars Tid til hendes høiadelige Aners Riddergods. Landluft, Eensomhed, Affondring fra Moder, Lystigheder, unge Herrer ɔc vil ikke giøre ondt.

Lindorak.

Den Utaknemmelige har fortient mere end det — Gaae, Mariane! forkynd hende det.

Fr. v. Billdorf.

(Bedende; paa eenegang.)

Kiere Søn!

Juliane.

Kiereste Lindorak!

Dombraun.

Atter Forbønner? Det gaaer ikke an, Børn! Ondskab maae straffes.

Mariane.

Jeg vidste nok —

Dombraun.

Nu?

Mariane.

Om Forladelse, Deres Excellence — jeg forglemte —

Dombraun.

O intet! o intet! — Hun vidste nok — hvad for noget?

Mariane.

Jeg vidste nok et bedre Middel til at straffe Frøkenen og Fændriken. Om man giorde et Par af dem?

Dombraun.

Maaskee — og maaskee ikke — Straffen var nok ogsaa for haard. — Nu, mine Damer! med Fornøielse vilde jeg tilbringe denne Aften hos Dem, men endnu har ingen bedet mig.

Lindorak, Fr. v. Billdorf og Juliane (med en Kompliment).

O Deres Excellence —

Dombraun.

Ja, enten det er jer kiert, eller ikke, Børn! saa bliver jeg dog hos jer, og vil glæde mig med jer. (Hvisker til Juliane) Fra nu af til i Morgen er dog vel Tid nok til Forligelsen — Ikke, naadige Frue?

Den løgnagtige Tiener.

Komedie i to Akter,

af

det Engelske

efter Garriks The Lying Valet,

ved

Friderich Schwarz.

Personerne.

Flink.	Herr Kemp.
Leander.	= Rosing.
Madkier, Raadmand.	= Ahrends.
Sip.	= Preisler.
Frants.	= Gielstrup.
Melisse.	Mad. Preisler.
Lisette.	= Gielstrup.
Frue Vimse.	= Knudsen.
Wilhelmine.	Jfr. Aaslew.
Frue Sip.	= Astrup.

Første Akt.

Skuepladsen forestiller et Værelse hos Leander.

Første Scene.

Leander. Flink.

Flink.

Hvorledes, Herre? Skal De have Bryllup i Morgen? Ei, jeg frygter for, at De spaser med Deres ydmygste Tiener.

Leander.

Jeg siger dig jo, Flink, at Melisse i Aftes samtykkede det, og bestemte denne lykkelige Dag til i Morgen.

Flink.

Vel var det, Herre; det havde ellers blevet en grasselig Dag for os i vor nærværende Forfatning; alle Deres Penge ere sløiten, Deres Møbler feiet ud, Deres Ære næsten forspilt, og Deres ydmyge Tie-

ner

ner næsten sultet ihiel. Vi havde umuelig kunnet holde det ud to Dage endnu. Men dersom denne unge Frøken vil ægte Dem, og frelse os fra Undergang — o saa svær jeg ved min Samvittighed, at jeg paa ny vil blive en Ven af det smukke Kiøn, og ikke mere skøse Ægtestanden, men forbande Kiselinker, og selv tænke paa at faae mig en Kone.

Leander.

Og dog, Flink, naar jeg betænker, hvorledes jeg har bedraget hende, saa kunde jeg være i Stand til at kaste mig for hendes Fødder, fortælle hende min sande Forfatning, bede hende om Forladelse, og anholde om hendes Medlidenhed.

Flink.

Naar Bryllupet er forbi, Herre! saa for mig hiertelig gierne. Men lad ikke Deres Samvittighed og Ære faae saa megen Overhaand over Deres Fattigdom og sunde Fornuft, at De forlader Dem paa saa store Uvisheder, som en smuk Piges Medlidenhed og gode Hierte.

Leander.

Jeg kiender hendes ædle Tænkemaade, og jeg er næsten overbeviist om, at jeg kan forlade mig paa den. Hvad? skal jeg, fordi jeg er fattig, skille mig ved min Ære?

Flink.

Ja, det maae De, Herre, eller ogsaa skille Dem ved mig. Nu, jeg beder, skil Dem ved een af os, thi spise maae jeg, og det saasnart som mueligt, og De ved meget godt, at Deres Ære hverken skaffer

Dem

Dem Adgang til en stor Mands Bord, eller mig saa meget som Kredit for en Portion Oxesteeg.

Leander.

Hvad kan jeg giøre?

Flink.

Intet; efterdi Æren sidder Dem paa tværs i Halsen, saa gølp og herud med den.

Leander.

Jeg beder dig, overlad mig til mine egne Tanker —

Flink.

Overlade Dem til Deres egne Tanker? Nei, jeg vil ikke lade Dem være i saa slet et Selskab, det forsikrer jeg Dem! De maae i Sandhed være en meget stor Philosoph, Herre, siden De kan moralisere og deklamere saa behagelig over Ære og Samvittighed, som De giør, paa en Tid, da Deres Døre ere besatte med Rettens Middel, og De ikke engang har en stakkels Dukat i Lommen til at bestikke disse Gripomeni med.

Leander.

Vær kun ikke saa vittig, Slubbert, i dine Raad.

Flink.

Og vær De kun saa klog, Herre, og tag derimod. Men!, for at tale alvorlig, saa har De upaatvivlelig sat Deres Midler til, og selv overlevet Deres Kredit, hvilket Deres Lomme saavelsom min Mave kan bevidne. Deres Fader vil ikke kiendes ved Dem; alle Deres Venner forlade Dem, undtagen jeg, som vil leve og døe med Dem. Nu, Herre, dersom De ægter denne unge Frøken, som, Himlen være lovet! endnu ikke

kiem-

kiender noget til Deres slette Omstændigheder, og De paa denne Maade kan forskaffe Dem flere Midler, end De har forødt, blive en god Mand, og tillige en god Huusholder, saa kan De endnu blive lykkelig, endnu blive Herr Williams Arving, og Frøkenen selv taber ikke ved Kigget. See, Herre, her har De baade Fornuft og Fornuftslutning tillige.

Leander.

Det var ogsaa i den Hensigt at jeg første gang friede til hende; og endskiønt mine Midler ere forødte, saa har jeg dog i det mindste derved erhværvet mig Klogskab.

Flink.

Overtyd mig da derom, Herre, jeg beder, og giør ikke flere Indvendinger mod Brylluper. De seer, at jeg allerede ballancerer i Vesten; og naar Nøden har klædt mig af fra Top til Taa, saa maae den begynde paa Dem, og saa vil vi blive nødte til at holde os inde og døe tommevils. De seer, Herre, at hvis De ikke følger mine Raad, medens De endnu har en Kiole paa Kroppen, saa maae jeg smøre mine Støvler, imedens jeg endnu har Kræfter til at rende, og noget at skiule mig i. Altsaa, Herre, ønsker jeg Dem megen Styrke og Trøst af Deres nøgne Samvittighed. Jeg er Deres ærbødige og halv ihielsultede Ven og Tiener.

(Han vil gaae.)

Leander.

Vie, Flink! Du vil dog vel ikke forlade mig?

Flink.

Jeg maae have noget at spise, Herre, det kan jeg sværge Dem til paa min Ære og ved min Appetit.

Lean-

Leander.

Nu vel! jeg er da sindet, at befordre Bedrageriet, og siden jeg aldeles skal forandre min forrige Levemaade, saa gid Følgerne blive lykkelige! I det ringeste er jeg vis paa —

Flink.

At de ikke kan blive værre end de er.

(Det banker uden for.)

Leander.

Hvem kan det være?

Flink.

Nogle af Deres forrige gode Venner, som har tient Dem med Penge imod 50 Procento, og siden hiulpen Dem at sætte dem overstyr, og ere nu blevne Dem daglige Erindringer om den Daarlighed, at sætte Troe til Skielmer, løbe efter Kiselinker, og lee ad mine Raad.

Leander.

Hold op med din Næsviished! Gaae til Døren! skulde De være grove, saa stig dem, at mit Bryllup nu vist er berammet, og overtael dem til at have Taalmodighed endnu nogle faa Dage, men at de lade min Forfatning blive en Hemmelighed saavel for deres egen, som for min Skyld.

Flink.

O frygt ikke derfor, Herre! de har endnu saa meget Venskab for Dem, at De ikke ønsker Deres Ødelæggelse til sin egen Skade.

Leander.

Og hør, Flink! skulde der være noget Bud fra Meliste, saa stig, at jeg er ikke hiemme; thi vort

sletre

slette Udseende kunde give Dem en Slags Mistanke, som ikke blev til vor Fordeel.

Flink.

Det skal skee, Herre. Men jeg frygter for, at de lettelig vil slutte sig til vore Omstændigheders svindsottige Forfatning af mit afpillede Udseende.

(Han vil gaae.)

Leander.

Disse nederdrægtige Folk, som nu bestandig kræve og forfølge mig, ere de selvsamme, som førte mig til min Fordærvelse og Ødelæggelse, toge Deel i min Lykke og tilsvor mig det stærkeste Venskab.

Flink (udenfor).

Hun kan troe mig, Jomfrue Lisette, at min Herre er ikke hiemme.

Lisette (udenfor).

See kun ad, Flink, jeg skal og vil tale med ham.

Leander.

Hvad hører jeg? Melisses Pige! hvad kan have bragt hende hid? Min Armod har ogsaa giort hende til min Fiende — hun er vist ikke kommen i nogen god Hensigt — hos hende er der intet Venskab uden Bøder. Jeg hører hende komme op af Trappen. Hvad skal jeg giøre? Jeg vil gaae ind i dette Værelse, og høre efter. (Han gaaer ind i et Sideværelse.)

Anden Scene.

Lisette. Flink.

Lisette.

Jeg skal og vil vide, hvor han er, Mønsieur Nasvitis.

Flink

Flink (sagte).

Da faaer du det ikke at vide af mig. (Høit) Jeg kan sige hende, Jomfrue Lisette, han er ikke hiemme, og jeg veed ikke selv, hvor han er; troer hun, jeg kan vise igien?

Lisette.

Nei, men jeg veed, at han kan lyve afskyelig; derfor staae ikke her og narres for sig. Jeg kommer fra min Frøken Melisse; han veed vel, formoder jeg, hvad der skal gaae for sig i Morgen Formiddag?

Flink.

O ja! og i Morgen Nat ogsaa, min Pige.

Lisette (sagte).

Ikke, ifald jeg kan gisre noget dertil. (Høit) Men sig, hvor er hans Herre? Jeg maae tale med ham.

Flink.

Sig mig engang, Jomfrue Lisette, hvad tænker hun om det Partie med min Herre og hendes Frøken?

Lisette.

O, jeg tænker slet intet derom, og dog vil vi derved blive hiulpne af vor Trang allesammen; som for Exempel, hans Herre vil komme til Midler, som jeg frygter for han har Trang til; min Frøken faaer en Mand, som hun i nogen Tid har havt Trang til; han vil faae den Fornøielse, at omgaaes mig, og jeg vil faae Leilighed til at vaske hans Øren for hans Uforskammenhed.

Flink.

Jeg er Jomfruens ydmygste Tiener! Men jeg vil sige hende noget, Jomfrue Lisette: jeg er stærkt

imod dette Partie; og dersom jeg eiede min Herres Midler — —

Lisette.

Saa givtede han sig som han kunde, for at forbedre dem, hahaha. Sig mig dog, Flink, hvor hans Herres Gods ligger?

Leander (sagte).

For Pokker! hvilket Spørgsmaal!

Flink.

Ligger! ligger! Jh, det ligger i Sandhed — jeg kan ikke nævne noget Sted i Særdeleshed: det ligger paa saa mange: hans Effekter ere adspredte, nogle her, og nogle der: hans Huushovmester veed det neppe selv —

Lisette.

Udspredte, udspredte, formoder jeg. Men hør, Flink, hvor er jeres Møbler bleven af? Her seer saa afpillet ud hos jer for nærværende Tid.

Leander (sagte).

Hvorledes? Er hun ogsaa kommen underveir med det?

Flink.

Ja, hun maae vide, at saasnart Bryllupet var bestemt, saa befalede min Herre, at flytte hans Møbler hen til en af hans Venner, for at faae Plads til et Bal, som han har i Sinde at give her Dagen efter Bryllupet.

Lisette.

Det er den lykkeligste Ting i Verden! Min Frøken har just i Sinde, at have Bal og Gjestebud her i Aften for Bryllupet; og det er just mit Ærende til hans Herre.

Flink.

Flink (sagte).

Det var Dievels —

Lisette.

Men hun vil ikke have det bekiendt; hun har allene i Sinde, at bede 8 eller 10 Par af hendes Venner.

Flink.

Ikke flere?

Lisette.

Nei, ikke flere. Og hun befalede mig, at bede hans Herre, ikke at giøre noget stort Giestebud.

Flink.

O, vær kun ikke bange —

Lisette.

Ti eller tolv smaa lækkre Retter, med lidet Frugt til, bliver paa min Samvittighed meer end nok.

Flink (sagte).

Gid din Samvittighed var Fanden i Vold!

Lisette.

Og hvad mener han vel, jeg har giort paa min egen Haand?

Flink.

Hvad da?

Lisette.

Jeg har inviteret alle Grev Gyldenborgs Domestiker til at besøge ham, for at faae os en Springom i Kiøkkenet. Vil det ikke sætte hans Herre i Forundring?

Flink.

Overmaade, i Sandhed!

Lisette.

Nu vel! saa vær hurtig at faae fat paa hans Herre, og skynd sig saa meget han kan med Anstal-

terne — her er ingen Tid at spilde — — Men hvad feiler ham, Flink? Jeg har paa nogen Tid ikke seet ham; han kommer mig temmelig mager for.

Flink (sagte).

O, mit ulykkelige Ansigt! (Høit) Jeg befinder mig dog ret vel. Jeg takker hende ellers, Jomfru Lisette; og jeg kan forsikre hende, at jeg har saa god Appetit, at jeg min hele Livstid ikke har havt den bedre; og jeg er ret vel ved Magt. Hopsa!

(Han vil kysse hende.)

Lisette.

Hvad? Med saadant et Ansigt? Nei. Farvel, farvel! (Gaaer, men vender om igien.) O Flink, hvad var det for nogle hæslige Karle, som stod dernede ved Døren, da jeg kom ind? Jeg troer, de ventede ogsaa efter hans Herre.

Flink.

Hum — Ja, de vente paa ham. Det er nogle af hans Forpagtere fra Landet, som skal betale ham nogle Penge.

Lisette.

Forpagtere? Hvorledes? Lader han sine Forpagtere staae paa Gaden?

Flink.

De gjøre det af sig selv. Da de sielden komme til Hovedstaden, saa vil de gierne see saa meget af den, som Leiligheden tillader dem; de ere raae og vankundige, men ærlige Folk.

Lisette.

Godt. Nu maae jeg løbe. Farvel! Men hør: Lav noget, som kan forstaae, til os i Kiøkkenet — en

— en Skinke, en Kalkun, eller hvad han selv vil — Vi vil ret holde os lystige; og see vel til, at Stoele og Borde der ogsaa komme afveien, paa det vi kan have Plads til at svinge vores Krop: jeg kan ikke taale, at være generet, naar jeg dandser Engelsk — Fa la ra la ra la ra (dandser) Adieu! uden videre Komplimenter; jeg dør vist, dersom vi ikke snart sees igien. (Gaaer.)

Flink.

Og jeg ønsker, uden videre Komplimenter, at vor Herre vilde tag: dig!

Tredie Scene.

Flink. Leander.

(De see nogen Tid paa hinanden med Bedrøvelse.)

Leander.

O, Flink!

Flink.

O, Herre!

Leander.

Det er ude med os.

Flink.

Det er intet Nyt for mig.

Leander.

Otte eller ti Par Dandsere — ti eller tolv smaa lækkre Rætter, med Frugt til — Grev Gyldenborgs Tienere — Skinke og Kalkunsteeg —

Flink.

Hold op, Herre! Lyden allene er nok til at opvække Appetit; og jeg veed vist, at jeg længe ikke har behøvet Appetit-Sopken.

Leander.

Fordømte Skiebne! hvad skal vi gribe til?

Flink.

Hænge os selv. Jeg seer ingen anden Redning; med mindre De har en Recept, hvorefter man kan foranstalte et Bal, og en Soupee, uden Mad, og uden Musik.

Leander.

Meliste har ganske vist faaet noget at vide om min slette Forfatning, og opspundet dette Paafund, for at giøre mig ulykkelig, og afbryde Giftermaalet.

Flink.

Det kan jeg ikke troe, Herre.

Leander.

Ikke? Hvorfor giorde vel hendes Pige saa nøie Forespørgseler om mine Midler og min Forfatning?

Flink.

Af tvende væsentlige Aarsager. Først, for at tilfredsstille en Nysgierrighed, der er hende som Fruentimmer naturlig; for det andet, for at profitere af mit Selskab, hvilket ogsaa er naturligt hos hende, som et Fruentimmer af Smag og Forstand.

Leander.

Spøg ikke, jeg beder dig. Staaer alt hvad vi eier, ikke paa Spil?

Flink.

Jo, Herre! og dog er ikke vores Alt af saa liden Betydenhed, at en Mand, med en meget liden Deel af Philosophie, kan forlade det, uden stor Pine eller Uroelighed. Imidlertid, Herre! skal jeg inden en halv Time overtryde Dem om, at Frøken Meliste ikke kiender

der det mindste til Deres Omstændigheder; og jeg kan endnu sige Dem mere, Herre! Hun skal ikke komme her i Aften, og De skal dog ægte hende i Morgen.

Leander.

Hvorledes det, min dyrebare Flink?

Flink.

Her er det, Herre! her er det, kaagende heedt! og Opsættelse vilde svale det. Jeg maae derfor afsted til hende. Og vær De saa glad, som Kierlighed og Armod tillader Dem det.

Vil du, det lykkes skal, saa send en troefast Ven,
Som gisre kan en Plan, og selv udføre den.

Jeg er Manden, og jeg haaber, De hverken vil gisre mig mit Venskab eller min Duelighed stridig.

Leander.

Nei, langt fra; men skynd dig.

Flink.

Jeg flyver.

(Hver gaaer til sin Side.)

Fierde Scene.

(Melisses Værelse.)

Melisse. Lisette.

Melisse.

Du sætter mig i Forundring, Lisette. Herren ikke hiemme, Tieneren forvirret, intet Budskab i Huset, og fæle bistre Ansigter uden for Døren: det er en mørk Tale.

Lisette.

Men som let lader sig opløse.

Meliſſe.

Jeg beder dig, forklar den da, og lad mig ikke længere ſtaae i Tvivl.

Liſette.

Sagen er denne, Frøken! Herr Leander ſtikker i Gield til op over Ørene, og De ſtikker i Kierlighed til op over Ørene. De vil ægte ham i Morgen, og Dagen efter vil hans Kreditorer ſlæbe af med Deres hele Formue, ſaa maae De og Deres Børn leve ſom de kan af det, der bliver tilovers.

Meliſſe.

Jeg kan ikke forestille mig ham nedrig.

Liſette.

Men jeg veed, at alle Mandfolk ere nedrige. De er meget ung, og meget ukyndig om Kiønnet; jeg er ogſaa ung, men jeg har mere Erfaring; De har aldrig tilforn været forelſket, men jeg har elſket over Hundrede; jeg har prøvet dem alle; og jeg veed, at de for ſtørſtedelen ere nogle barbariſke, forſvorne, bedragende og fortryllende Dievle.

Meliſſe.

De gemene Karle, du har havt at beſtille med, kan ligne det Portræt, du giør over dem; men Leander —

Liſette.

Er et Mandfolk, Frøken.

Meliſſe.

Det haaber jeg. Jeg havde ellers ikke indladt mig med ham.

Liſette.

Liſette.

For mig hiertelig gierne. Jeg har ved denne Leilighed givet Dem mine Tanker tilkiende, og jeg vil overlade Dem til Deres egne Tilbøielighed.

Meliſſe.

Jeg er hende meget forbunden for hendes ſtore Høielighed, hahaha. Ikke desmindre har jeg ſaa gode Tanker om den Mening, at hvis jeg havde tilforladelige Prøver paa hans Skarnsſtreger — —

Liſette.

Paa hans Fattigdom kan De faae over Hundrede; i det mindſte er jeg vis paa, at jeg ikke har havt nogen af det modſatte.

Meliſſe (ſagte).

Ah — der er det, Skoen trykker.

Liſette.

Nei, ſaa langt fra at give mig de ſædvanlige Sportler af min Tieneſte; han har ikke ſaa meget ſom ſøgt, at holde mig i god Lune ved ſmaa ſmigrende Høflighed; og man kan med god Grund formode, at naar en Mand har Feil paa een Maade, han dog vilde ſøge at giøre det godt paa en anden.

(Det banker.)

Meliſſe.

See, hvem der er ved Døren. (Hun gaaer.) Jeg maae paſſe paa, at jeg ikke laaner mit Øre for meget til denne Pige; hendes ſlette Tanker om Leander lader til at komme af hans ringe Agt for hende.

Femte Scene.

Meliſſe. Flink. Liſette.

Meliſſe.

Nu, Flink, har du funden din Herre? Bliver alting i Stand til Ballet og Beværtningen?

Flink.

Efter Deres Ønske, Frøken. Jeg har nu juſt været henne og beſtilt Muſiken og Anretningen, og kommer nu her, for at indhente Deres Naades nærmere Ordre.

Meliſſe.

Formæld min Hilſen til din Herre, og lad ham vide, at jeg og mit Selſkab vil være hos ham Klokken ſex; vi agte at drikke Thee og ſpille Kort, førend vi dandſe.

Liſette (ſagte).

Jeg og mit Selſkab vil gjøre det ſamme.

Flink.

Meget vel, Frøken.

Meliſſe.

Men ſiig mig dog, Flink, hvor kommer det, du gaaer uden Kiole? Det er for koldt, til at gaae ſaa luftig klædt.

Liſette.

Monſieur Flink, Frøken! er af et meget heedt Temperament, hahaha.

Flink.

Om det havde været nok ſaa koldt, ſaa har jeg havt nok at varme mig paa, ſiden jeg kom hiemme fra; men det vil intet ſige. (Sukker.)

Me-

Meliſſe.

Hvad vil du ſige dermed?

Flink.

Jeg beder, ſpørg mig ikke derom, Frøken; jeg beſvær Dem, giør det ikke. Lad os tale om noget andet.

Liſette

(ſagte til Meliſſe).

Siig, at De vil vide det, Frøken — Jeg maae have min Nysgierrighed tilfredsſtillet, eller jeg briſter.

Meliſſe.

Jeg vil nu vide det. Siig mig det, eller frygt for min Vrede.

Flink.

Derſom min Herre fik at vide — — Nei ſandelig, Frøken, jeg tør ikke ſige det.

Meliſſe.

Jeg lover dig ved min Ære, at han ikke ſkal faae det at vide.

Flink.

Men, Frøken, kan De ſværge for Tavshed fra denne Kant?

Liſette.

O jo, Monſieur Hans Qvaſt, i hvad han ogſaa kan ſige.

Meliſſe.

Jeg vil være Borgen for hende.

Flink.

Nu da, kort, Frøken — Nei, jeg kan ikke fortælle Dem det.

Meliſſe.

Staae ikke her og giektes med mig.

Flink.

Flink.

Nu vel, siden De endelig vil have det, Frøken, saa har jeg mistet min Kiole ved at forsvare Deres Ære.

Melisse.

Ved at forsvare min Ære.

Flink.

Jeg kan forsikre Dem, Frøken, at jeg har lidt overmaade meget ved at forsvare den, som er mere end jeg vilde have giort for min egen.

Melisse.

Forklar dig, jeg beder.

Flink.

Kort, Frøken! man har seet Dem, da De for en Maaned siden besøgte min Herre allene.

Melisse.

Allene? Min Pige var jo med.

Flink.

Hvorledes? Jomfrue Lisette? Saa meget desto værre; thi hun blev anseet for at falde i mit Lod, og jeg er bleven anseet for ligesaa skyldig, som De og min Herre?

Lisette.

Hvad? I hans Lod, Hans Qvast?

Melisse.

Hvad vil alt dette sige?

Flink.

Frøken! just nu, da jeg gik ud, for at giøre Anstalter for Dem og Deres Selskab i Aften, saa kalder Madame Sladderibye, Prokuratorens Kone her tæt ved, paa mig. Hør hid, Karl! sagde hun; veed I

og

og jeres ærbare Herre, at min Mand med det første lader jer stævne for en tilsviet Skade —

Meliſſe.

En tilsviet Skade!

Flink.

Det var ogsaa mit Svar — en tilsviet Skade? Jeg troer, der er ingen i hele Naboelauget, som lever mere anstændig og ordentlig, end jeg og min Herre; som ogsaa virkelig er en Sandhed. — Anstændig og ordentlig, skreg hun med en haanlig Latter: hvorledes, Monsieur? Vender ikke mine Vinduer ind til din Herres Sovekammer? Og bragte han ikke en Dag en vis Frøken derind? Her beskrev hun Dem, Frøken. Og saae jeg ikke — —

Meliſſe.

Saae? O afskyeligt! og hvad?

Flink.

Velanstændigheden paalægger mig Tavshed.

Meliſſe.

Sagde du hende da ikke imod?

Flink.

Modsagde hende? Jh, jeg fortalte hende, at jeg var overbeviist om, hun løi; thi, Fanden komme efter mig, sagde jeg, for jeg kunde ikke undlade at bande; jeg er saa vel overtydet om denne Frøkens og min Herres Forsigtighed, at om de havde havt i Sinde at fornøie sig sammen, saa er jeg vis paa, at de havde ladet Rullegardinerne gaae ned.

Meliſſe.

Hvad? Sagde du ellers intet? Overtydede du hende ikke om hendes Vildfarelse og Uforsammenhed?

Flink.

Flink.

Hun svoer ved saadanne Ting, at jeg ikke kunde gjøre andet, end bande og remse Navne op; hvorpaa hendes Mand anfaldt mig med en vældig Krabask, og gik løs paa mig med saadan en Hæftighed, at jeg, i det jeg blev halv forrykt, tilstod alting.

Meliſſe.

Hvad tilstod du da?

Flink.

At min Herre holder af det smukke Kiøn: at De heller ingen Afskye havde for Mandfolk: at Jomfrue Liſette var en Koblerske: og Deres ydmyge Tiener en Ruffer.

Liſette.

En Koblerske? En Koblerske? Seer jeg ud til at være en Koblerske, Frøken?

Flink.

Og saa, Frøken, i dette Slagsmaal blev min Kiole sønderreven, saavelsom Deres Ære.

Meliſſe.

Saa du hialp til med at beskæmme mig?

Flink.

For Himlens Skyld, Frøken, hvad skulde jeg gjøre? Hans Beviser faldt saa tykke ned paa mig, som mit Hoved kan bevidne, (viser Hovedet, som er fuldt af Plastere) at jeg heller havde opofret alle Mødomme i hele Kongeriget, end jeg vilde have mit Hoved forslaaet til Marmelade.

Meliſſe.

Godt! men jeg skal blive hævnet — Har du ikke fortalt din Herre det?

Flink.

Flink.

Fortalt ham? Nei, Frøken! havde jeg fortalt ham det, saa er hans Kierlighed til Dem saa hæftig, at han vist i denne Time havde myrdet Halvparten af Prokuratorerne her i Byen.

Meliſſe.

Godt! jeg har nu beſluttet, ikke at komme til din Herre i Aften.

Flink (ſagte).

Lovet være Himlen og min Uforſkammenhed!

Liſette.

Hvorfor ikke, Frøken? Naar De ikke er ſkyldig, saa gaae Deres Beſkyldere driſtig under Øinene.

Flink (ſagte).

O, for Dievlen! nu er det galt igien. (Høit) Det forſtaaer ſig, for alting gaae dem driſtig under Øinene, Frøken — De kan i det høieſte ikke giøre andet end ſkiælde ud og ſlaae Vinduerne lidt ind. Desuden, Frøken, har jeg udtænkt en Maade, hvorledes vi kunde giøre denne Sag til en reen Forlyſtelſe for Dem. Jeg har et net Gevæhr, ſom er ladt med 50 Hagl, og min Herre har et delikat ſtort, bredt ſchweizer Sværd; og imellem os ſagt, Frøken, saa ſkal vi ſaaledes pebre dem og hugge dem i Skiver, at de ſkal døe af bare Latter, Frøken?

Meliſſe.

Hvorledes? Mord?

Liſette.

Vær kun ikke bange, Frøken! der ſkeer vist intet Mord, derſom Flink faaer at beſtille dermed.

Flink.

Flink.

Mord, Frøken? Det er kun at forsvare sig selv. Desuden i den Slags Skiermydseler bliver der sielden mere end to eller tre dræbte; thi sæt, de vilde sende den hele Garnison imod os, saa herunter med et Par af dem, og Resten af Flokken flyver sin Vei.

Meliſſe.

Det hielper ikke at overtale mig; jeg gaaer ikke derhen; det er min Beſlutning.

Liſette.

Jh, vel da! saa vil jeg fortælle Dem noget, Frøken! Esterdi De har beſluttet, ikke at gaae til Soupeen, saa lad os sætte, at Soupeen kom til Dem. Det er Jammerſkade, at saadanne store Foranſtaltninger, som Flink har giort, skulle være forgieves.

Flink.

Det er som hun siger, Jomfrue Liſette; men jeg kan ufortrøet løbe tilbage, og afbeſtille alting igien; det er snart giort.

Meliſſe.

Men hvorledes skal jeg da undskylde mig for din Herre? Han vil tage det meget ilde op, at jeg ikke kommer.

Flink.

Ja vist! forskrækkelig! — Men nu har jeg det — jeg vil sige ham, at De er meget upasselig — at De meget pludselig er bleven betaget af Vapeurs eller Qvalmer, eller hvad De selv vil, Frøken —

Meliſſe

Meliſſe.

Jeg overlader til dig, Flink, at giøre min Undſkyldning; og der har du en Dukat, ſom kan være dig behielpelig i din Opfindelſe.

Flink (ſagte).

En Dukat? Det er ſaa længe ſiden jeg havde med Penge at beſtille, at jeg neppe kiender den gangbare Mynt i mit eget Land. O Flink! hvilke Talenter du har! du ſætter din Herre i Sikkerhed, bedrager hans Kiereſte, lyver ſtærkere end hendes Kammerpige, og bliver endda betalt for din Skikkelighed, men Turr, min Glæde! du røber mig. (Høit) Frøken! De har giort ſig Thomas Flink, Deres allerydmygſte Tiener, evindelig forbunden. (Gaaer.) O, hvor lyſtelig er ikke Uforſkammenhed og en god Forſtand!

Siette Scene.

Meliſſe. Liſette.

Liſette.

Hahaha. Var der nogenſinde en ſaa lognagtig Tiener til? Med hans Gevæhrer og brede Sværd, hans Prokurator, hans forſlaaede Hoved, og hans Nonſence — Nu vel, Frøken! er De nu fornøiet? Forlanger De flere Prøver?

Meliſſe.

Ja, paa din Beſkedenhed; men jeg ſeer, du har beſluttet, ingen at give mig.

Liſette.

Frøken!

Meliſſe.

Jeg ſeer, at du ved dine usle Konſtgreb søger at skade Leander hos mig, fordi han ikke har betalt dig for Tieneſter, som han ikke trængte til.

Liſette.

Betalt mig, Frøken? Jeg har vist meget liden Aarſag til at være vred paa Herr Leander, fordi han ikke betaler mig, saaſom jeg troer, det er hans daglige Vane.

Meliſſe.

Det er usandt. Han er Kavalleer, en Mand af Ære, og I er —

Liſette (neiende).

Ikke forliebt, Himlen ſkee Tak!

Meliſſe.

I er en Nar.

Liſette.

Jeg har været forelſket; men jeg er nu langt klogere.

Meliſſe.

Hold Munden, Uforſkammede!

Liſette (ſagte).

Det er det Haardeſte, hun endnu har ſagt mig.

Meliſſe.

Gaae!

Liſette.

O, denne Kierlighed, denne Kierlighed er en Djevel!

(Hun gaaer.)

Siette

Syvende Scene.

Meliſſe (allene).

Vi rose vore Svagheder for vore Tieneſtefolk, giøre dem til vore Fortroelige, ſætte dem i Lighed med os, og ſiden blive de vore Hovmeſtere. — Flinks Opførſel, endſkiønt jeg lod til at foragte det, kommer mig til at ſkielve af Frygt: og, endſkiønt jeg lod til at være vred paa Liſette for hendes Raad, ſaa holder jeg det dog alt for vigtigt til at ſlaae aldeles af Tankerne.

Ottende Scene.

Meliſſe. Liſette.

Liſette.

Er det tilladt at tale, Frøken?

Meliſſe.

Vær ingen Nar! Hvad vil du?

Liſette.

Der er en Tiener, ſom er kommen fra Landet. Han ſiger, han tilhører William Leander, og har faaet et Brev til Dem fra hans Herre, i et meget magtpaaliggende Ærende.

Meliſſe.

Fra Herr William Leander? Hvad kan det være? Hvor er Karlen?

Liſette.

I Dagligſtuen, Frøken.

Meliſſe.

Jeg vil gaae til ham. Hvor mit Hierte banker!

(Han gaaer.)

Niende Scene.

Lisette (allene).

O Piger! Piger! Taabelige Piger! Hun vil absolut have denne Leander. Nei, var hun saa vel overtydet om hans Fattigdom, som jeg er, tog hun ham ikke. En stærk Dosis af Kierlighed er værre end en af Ratafia; naar Kierlighed engang stiger i Hovedet, kommer den os til at trippe Hælene af os, og saa godnat al Forsigtighed! Her er hun paa Veie til at skille sig ved 50000 Rdlr., og for hvad? Sandelig, for noget, som er lidet bedre end intet — han er et Mandfolk, og det er alt — og Himlen veed, at det blotte bare Mandfolk er en svag Trøst.

Ende paa den første Akt.

Anden Akt.

Skuepladsen forestiller Leanders Værelse.

Første Scene.

Leander. Flink.

Leander.

Vær alvorlig, Flink, jeg beder. Er det virkelig lykkedes dig?

Flink.

Som vi ønskede, Herre. Kort at fortælle, jeg har forrettet mit Ærende med saa megen Klogskab og Behændighed, at hverken Deres Forfatning eller min Troeværdighed er Mistanke underkastet.

Leander.

Men hvorledes har du undskyldt mig for Ballet og Beværtningen?

Flink.

Over al Forventning, Herre! Men i den Post var jeg nødt til at tage min Tilflugt til Sandhed, og tilstaae vore Sagers sande Forfatning. Jeg fortalte hende, at vi saa længe har vænt os fra at anrette baade Middag og Aften, at jeg frygtede for, vi vilde bære os galt ad ved dette Gilde. Kort, Herre — i det samme kneb det mig saa haardsat i min Mave, at jeg ikke kunde undlade at fortælle hende, at De saavel-

som jeg næsten i et heelt Fierdingaar ikke har giort et ærligt Maaltid.

Leander.

Død og al Ulykke! har du forraadt mig, Slubbert? Sagde du mig ikke nylig, at hun ikke havde ringeste Mistanke om min Forfatning?

Flink.

Ikke den ringeste, førend jeg fortalte hende det.

Leander.

Meget vel! Og var det din Klogskab, din Behændighed?

Flink.

Jeg var jo paa Veien, at fortælle Dem det: men De vil ikke høre Raison. Mit melancholske Fiæs og ynkelige Fortælling giorde saadant et Indtryk paa hendes ædelmodige Indvolde, at hun godvilligen tilgav alt det Forbigangne.

Leander.

Giorde hun det, Flink?

Flink.

Ja; og ønsker, aldrig mere at see Dem; og som en Følge af denne hendes Adfærd, sender hun Dem denne Dukat. (Viser ham Dukaten.)

Leander.

Hvad vil du sige?

Flink.

For at give den ud, Herre, og traktere.

Leander.

Slyngel! du har giort mig ulykkelig.

Flink.

Hvorledes? Ved at bringe Dem Penge paa en Tid, da De ikke eier een Skilling i hele Verden? Nu

vel

vel da, saa vil jeg, for at gisre Dem lykkelig igien, beholde den selv, og ønske, mange ville faae det Indfald, at overvælde mig med slig Ulykke!

(Han putter den i Lommen.)

Leander.

Leer du mig ud, Skurk!

Flink.

Hvem fortiener mere at udlees? Hahaha. Gior mig for Fremtiden ikke Fremgangen af mine Underhandlinger stridig, Herre! Naar just De selv, som kiender mig saa vel, ikke kan andet end bide paa Krogen. O, Herre! jeg kunde have ført Dem saa længe frem og tilbage ved min Linie, til jeg havde sat Deres Sandser i saadan en Giering, at De i den første Time ikke skulde vide, enten De var Fisk eller Menneske.

Leander.

Hvorledes? Hvad er det, du har fortalt mig?

Flink.

En reen skier Løgn fra først og til sidst.

Leander.

Og du har virkelig undskyldt mig hos hende?

Flink.

Nei, Herre; men jeg har faaet denne Dukat, for at undskylde hende hos Dem; og i Stedet for en hemmelig Forstaaelse imellem Dem og mig, for at bedrage hende: saa troer hun, at have faaet mig paa sin Side, til at bedrage Dem.

Leander.

Du er en excellent Karl!

Flink.

Spild ikke Tiden; men snig Dem ufortrøvet ud af Huset; Bagdøren, troer jeg, vil blive den sikkerste for Dem; og løb, saa gevindt De kan, hen til hende, foregiv en stor Forskrækkelse og Bekymring over, at hendes Upasselighed har berøvet Dem den Fornøielse af hendes Selskab her i Aften. Nu behøver De ikke at vide mere. Afsted!

Leander.

Men hvad skal vi nu gjøre, Flink? Der er hendes Pige igien.

Flink.

Hun er Fanden heller? Jeg var tilfreds, jeg kunde forgive hende! thi saa længe hun lever, kan det aldrig gaae mig vel.

Anden Scene.

De Forrige. Lisette.

Lisette.

Siden Deres Dør var aaben, saa tog jeg ikke Høfligheden i agt.

Leander.

Jeg er meget bedrøvet over at høre, at hendes Frøken er bleven saa pludselig syg.

Lisette.

Ovalmer, lidt Ovalmer, nogle smaa Ægteskabs-Ahnelser, det er det alt; men jeg vil haabe, at Flink har giort hendes Undskyldning?

Leander.

Han fortæller mig, at jeg ikke kan have den Fornøielse af hendes Selskab i Aften. Jeg havde giort

en

en liden Anvendning; men dog er af ingen Betydenhed: Flink skal gaae hen til de andre af Selskabet, og lade dem vide, at det er opsat.

Lisette.

For alting ikke! Da det giorde min Froken ondt, at De havde giort Anstalter for hende, og de Øvrige af Selskabet, saa har hun besluttet, at, endskiønt hun ikke selv kan komme, de andre Herrer og Damer dog skulle tage Deel i Deres Beværtning. Hun har et meget godt Gemyt.

Flink —
(vil gaae).

Jeg giør bedre i, at jeg løber og lader dem vide, at det er opsat.

Lisette
(stopper ham).

Jeg har alt været hos dem og fortalt dem, at min Froken beder dem, at komme; og de have alle lovet, at indfinde sig. Nu — vær nu ikke bekymret for, at Deres Anstalter skal være forgieves.

Leander.

Men siden jeg ikke kan nyde hendes Selskab, saa vilde det være større Fornøielse for mig, og en større Kompliment for hende, at vi opsatte vores Lystighed; desuden er det reent umueligt for mig, nu at nyde nogen, og for hende, at tage Deel i den.

Lisette.

O, det er sandt nok! Men hvad kan jeg giøre derved? Min Froken vil saaledes have det. Og Frue Vimse, tilligemed den øvrige Deel af Selskabet, vil

være her inden faa Øieblikke; der ere kun to eller tre Vogne fulde.

Flink (sagte).

Saa min Herre dog skal være forloren, uagtet al min Umage!

Leander
(sagte, til Flink).

Alting er forloren, Flink.

Flink.

Jeg veed det, Herre.

Leander.

Jeg fortvivler — hvad skal jeg gribe til?

Flink.

Da vore Værelser for nærværende Tid ere lidt blottede for Møbler, Herre, saa tag dem ind i Kapitainens, som logerer her, og lad dem sætte sig ned at spille Kort; dersom han imidlertid skulde komme, skal jeg undskylde Dem hos ham.

Lisette (sagte).

Jeg merker, at jeg har bragt deres Sager i Forvirring; jeg maae have lidt Løier af dem. (Høit) Jeg beder Dem, Herr Leander, lad ikke bestille for mange Ting; de vil blot gisre Dem en venskabelig Besøgelse; jo flere Komplimenter, jo mindre velkommen, veed De. Jeg beder Dem, vær ikke for ødsel. Dersom jeg kan være til nogen Tieneste, saa har De at befale. Til den Ende har min Frøken sendt mig hid. Imedens Flink forretter Ærender ude i Byen, saa betien Dem af mig hiemme; og dersom De vil laane mig Nøglen til Skienken (til Flink) saa skal jeg paa bedste Maade sætte Sølvtøiet i Orden.

Flink.

Flink.

Megen Tak, Jomfrue Liſette; det er for længe ſiden ſat i Orden.

(Det banker paa Døren.)

Liſette.

Himmel! der kommer Selſkabet. Jeg vil gaae til Døren, og bringe dem ind.

(Hun gaaer.)

Tredie Scene.

Flink. Leander.

Flink.

Vi ſkulde være dig mere forbunden, dersom du vilde føre Dem i en Pøl, og ſelv blive hos dem.

Leander.

Jeg ſtaaer det ikke ud.

Flink.

Væk Deres Geiſt op! paatag Dem en glad Mine, Jeg lader endnu ikke Haabet fare, at redde Dem ud af Deres Nød.

Leander.

Dine Ord har alt giort den Virkning.

Fierde Scene.

Fr. Vimſe, hendes Datter og Søſterdatter. Herr Madkier. Herr Sip og Fru Sip.

Fr. Vimſe.

Ak, min dyrebare Herr Leander! (Kyſſer ham.)

Lean-

Leander
(kysser hende).
Min smukke Enke!

Fr. Vimse.
Vi ere komme her, for at fornøie Dem, Herr Leander.

Flink (sagte).
Aldrig saa længe de lever har de taget mere feil.

Fr. Vimse.
Jeg har bragt Dem Selskab, som jeg troer, De ikke kiender meget til; og jeg kan bevidne, at jeg har været hele Byen rundt, for at faae disse faa Venner samlede. Det er Frøken Wilhelmine, Herr Leander! min Datter.

Leander.
Hun er ligesaa tækkelig, som hendes Frue Moder. De maae snart have Dem en Mand, min Smukke!

Wilhelmine.
Den faaer jeg vist; det tvivler jeg ikke paa.

Fr. Vimse.
Og dette er min Søsterdatter.

Leander.
Jeg kunde see paa hendes Øine, at hun hører Dem til, min smukke Enke!

Fr. Vimse.
Herr Madkier! det er Herr Leander. — Herr Leander! det er Raadmand Madkier.

Flink.
O, de forbandede Ceremonier!

Madkier.
Hm! Endskiønt jeg ikke har den Ære, at have noget personligt Kiendskab til Dem, saa er det at jeg

ved

ved Fru Vimses Tilkyndelse, uden nogen Slags foregaaende Bekiendtskab med Dem, sætter alle Ceremonier tilside, for at tilkiendegive Dem, at jeg er glad over at høre, at Deres Bryllups Høitideligholdelse er saa nær for Haanden.

Leander.

Min Herre! omendskiønt jeg ikke kan svare Dem med den samme Veltalenhed, saa vil jeg dog takke Dem med den samme Oprigtighed.

Fr. Vimse.

Dette er Herr Sip og Frue Sip, min Herre; hun er den bequemmeste Kone i hele Verden til Deres Forehavende, thi hun kan holde ud at dandse i 24 Timer efter hinanden.

Herr Sip.

Min bedste Leander! jeg er i Sandhed meget vred paa Dem. Jh! Deres Bryllup er saa nær, og ikke lade mig vide det; det er grusomt. De tænker nok formoder jeg, at jeg skulde fixere Dem dermed; men min bedste Frue Sip her har for længe siden udryddet alle mine antimatrimoniale Grundsætninger.

Fr. Sip.

Jeg udryddet? Fy, Herr Sip! tael dog ikke saa ublue.

Lisette.

Mine Damer! behag at trine ind i næste Værelse. Flink kan ikke dække Bord, førend De har sat sig til at spille.

Fr. Vimse.

Een Ting havde jeg nær glemt, Herr Leander! Da min Fætter, som De aldrig har seet, ventes hvert

Øieblik her til Byen fra Frankerig, saa har jeg givet Ordre, strax at sende ham herhid.

Leander.

De beviser mig megen Ære, Frue!

Flink.

Hvad befaler Damerne først, enten at spille, eller spise?

Fr. Vimse.

Spise? Jeg troer, Karlen er ikke klog!

Madkier.

O, for alting Maden! thi jeg har ikke spiist noget af Betydenhed, siden i Middags.

Flink (sagte).

Jeg ikke heller, siden sidste Mandag fiorten Dage.

Leander.

Jeg beder, Damerne vil gaae ind i næste Værelse. Flink! hav nu alting færdig til Aftensmaden, og lad Musikanterne komme.

Flink.

Det er vel talt, Herre!

Fr. Vimse.

Uden Komplimenter, mine Damer —

(Damerne gaae ind.)

Lisette.

Og jeg vil gaae hen til min Frøken, for at lade hende vide, at alting er færdig til at hun kan lade sig see her.

(Hun gaaer.)

Fem-

Femte Scene.

Madkier. Flink.

Madkier.

Hør, Kiere! hvad er hans Navn? Lad det ikke vare for længe med Maden. Men hør! Hvad skal jeg tage mig for imidlertid? Sæt, at han flyede mig en Pibe og nogen god Viin, saa vil jeg giøre et Forsøg, paa denne Maade at moere mig selv til Maden er færdig.

Flink.

Eller sæt, min Herre, at De tog Dem en liden Lur saa længe. Der staaer en meget magelig Lænestoel inde i dette Værelse.

Madkier.

Det er det allerbedste; jeg vil følge hans Raad, men glem for alting ikke, at vaagne mig, naar Maden er færdig.

(Han gaaer i Sideværelset.)

Siette Scene.

Flink (allene).

Himlen give, at du ikke maatte vaagne før! — Hvilken smuk Forfatning min Herre nu befinder sig i! Jeg har lovet ham min Bistand; men hans Sager ere saa fortvivlede, at jeg frygter for, det gaaer over min Forstand at raade Bod derpaa. Nu — velan! Daarer har bedst Lykke, siger et gammelt Ordsprog, og det er et af de sandfærdigste; thi min Herre og jeg ere to af de ulykkeligste Dødelige i hele Skabningen.

Syvende Scene.

Leander. Flink.

Leander.

Nu vel, Flink! Nu har jeg da faaet dem til Spillebordene. Hvad har du nu at foreslaae?

Flink.

Jeg har endnu en Plan tilbage, som efter al Sandsynlighed maae lykkes. Den gode Raadmand, som er stærkt belæsset med sit sidste Maaltid, tager sig en Luur i dette Værelse, for at faae en god Appetit til Deres Aftensmad: hvad, Herre, om vi lod ham traktere os?

Leander.

Jeg forstaaer dig ikke.

Flink.

Jeg vil besøge hans Lommer, og forsyne os med et Aftensmaaltid for Byttet.

Leander.

Uhyre! thi uden engang at tage Nederdrægtigheden i Betragtning, vilde jo Frygten for at vaagne ham gjøre det umueligt.

Flink.

Dersom han skulde vaagne, saa vil jeg qvæle ham, og siden give en flet Fordøielse Skyld for hans Død. Det er desuden en meget almindelig Død blandt Raadmænd.

Leander.

Jeg beder dig, vær dog alvorlig. Her er ingen Tid at give bort. Kan du ikke hitte paa noget, for at faae dem ud af Huset?

Flink.

Flink.

Jo — jeg kan stikke Jld paa det.

Leander.

Skamfuldhed og Forvirring giør mig saa bestyrtset, at jeg ikke kan udtænke det mindste.

Flink.

Nu har jeg det! — Sagde Frue Vimse ikke, at hendes Fætter vilde komme her?

Leander.

Jo.

Flink.

Ikke et Ord mere! Jnd med Dem til Selskabet! hvis jeg ikke i Aften faaer dem ud af Huset, vil jeg i det mindste fræmme deres Appetit bort; og dersom det Puds slaaer feil, saa vil jeg forlade al Politik, og troe, at min Forstand er ikke bedre end min Naboes.

Leander.

Hvorledes skal jeg belønne dig, Flink!

Flink.

Med Deres Tavshed og Lydighed. Jnd til Selskabet, Herre! (Leander gaaer.) Nu, min søde Madame Fortuna! aabne nu een eneste gang dine Øine, og giør dig en stakkels ulykkelig klygtig Mand forbunden, som henvender sig til dig! Nu er Tiden kommen, at du kan overtyde dine Fiender om, at du ikke er den blinde vægelsindede Smekfikken, som de tage dig for; men lad dem see, ved at forunde mig din Bistand, at vittige Folk, saavelsom Daarer, ere undertiden berettigede til din Gunst og Beskyttelse! Det var Bønnen.

Nu maae vi have stor Støi og stærk Lyan. (Gaaer med Værelset, og skriger:) Hielp! Hielp, Herre! Hielp, mine Herrer og Damer! Mord, Brand, Svovel! Hielp! Hielp! Hielp!

Ottende Scene.

Leander. Fr. Vimse, Hr. Sip, Fr. Sip, Wilhelmine (komme ind med Kortene i Haanden). Flink (gaaer imod dem).

Leander.

Hvad er paa Færde?

Flink.

Hvad der er paa Færde? Dersom De ikke strax løber afsted med denne Herre, saa bliver Fruens Fætter myrdet. Jeg er vis paa, det var ham. Han blev angrebet paa Hiørnet af Gaden af Fire paa eengang. To har han alt stukken ihiel; og dersom De ikke skynder Dem, bliver han enten dræbt, eller bragt i Arrest.

Fr. Vimse.

For Himlens Skyld, iil ham til Hielp. (for sig) Hvor jeg skielver for Meliſſe, at hendes Spog skal løbe galt af!

Leander.

Træk, min Herre! og følg med

(Leander og Frue Vimse gaae.)

Niende Scene.

Hr. Sip. Fr. Sip. Wilhelmine. Flink.

Herr Sip.

Jeg ikke. Jeg har ikke Lyst til at styrte mig i en unødig Trætte; jeg har lidt alt for meget i forrige Ti-

Tider ved at blive bragt i Passion. Desuden har jeg sat min Ære i Pant hos Frue Sip, aldrig mere at trække Kaarde; og i hendes nærværende Tilstand at bryde mit Ord, kunde have slemme Følger.

Flink.

Jeg beder, min Herre! undskyld Dem ikke — Den unge Herre kan imidlertid blive myrdet.

Herr Sip.

Da vil min Bistand vist ikke være ham til nogen Nytte. Men, hvorom alting er, saa vil jeg dog tiene jer i, at gaae med, for fra en vis Distance at see til.

Fr. Sip.

Jeg vil vist besvime, ifald De trækker.

Madkier

(i Uorden, som En, der har sat og sovet).

Hvad er det for en Støien og Forvirring?

Flink.

Der er et Menneske bleven dræbt paa Gaden.

Madkier.

Er det alt? — For Djevlen! jeg var bange, I havde væltet Bordet med Aftensmaden — Fanden komme efter jeres Storhei! — Jeg vil ikke i den første halve Time faae min Appetit i Stand igien.

Tiende Scene.

De Forrige. Leander. Frue Vimse. Melisse (i Mandsklæder, klædt paa Fransk).

Fr. Vimse.

Nu, min bedste Carl! du er dog vel ikke kommen til Skade?

Meliſſe.

Det er kun lidt, ved at have kiørt med Posten.

Fr. Vimſe.

Flink forſkrækkede os ved at fortælle, at du var bleven overfalden af fire Karle: at du havde ſtukken to ihiel, og at du angreb de Øvrige, da han forlod dig, og, da vi mødte dig i Døren, iilede vi, for at komme dig til Hielp.

Meliſſe.

Jeg havde en liden Rencontre med et halvt Dusin Skurke; men da de fandt, at jeg ikke var bange, vare de kloge nok til at ſmøre deres Hæle; jeg troer, jeg ſkrammede dog et Par af dem.

(Hun lægger Haanden paa Kaarden.)

Flink (ſagte).

Hans Forfængelighed har frelſt min Kredit. Jeg faaer et Indfald, ſom kan geraade os til Fordeel, saafremt ellers denne unge Herres Dumhed har noget Forhold til hans Pralerie.

Fr. Vimſe.

Nu, da min Frygt er til Ende, saa lad mig giøre dig bekiendt med Herr Leander. Min Herre! dette er min Fætter.

Leander (bukker).

Min Herre! jeg vil være ſtolt af Deres Venſkab.

Meliſſe.

Jeg tvivler ikke paa, at vi jo inden kort Tid ſkal blive bedre kiendte ſammen.

Madkier.

Hvad godt Nyt i Frankerige, min Herre?

Meliſſe

Meliſſe.

Det er ſandelig kun meget lidet jeg kiender til den politiſke Verden. Jeg havde ingen Tid tilovers, for at omgaaes Statsmænd; jeg var altid —

Leander.

Iblandt Fruentimmerne, formoder jeg.

Meliſſe.

Alt for meget, i Sandhed! Jeg havde ikke Philoſophie nok til at modſtaae Deres Anmodninger — — (ſagte til Leander) De forſtaaer mig.

Leander (ſagte).

Ja, for at være en af de meeſt uforbederlige Narre. For Pokker! denne Straajunkers Skryden forvoger min Forlegenhed.

Meliſſe

(ſagte til Frue Vimſe).

Stakkels Leander! hvilke Udflugter er han ikke bleven nødt til at tage! Jeg kan ikke længer taale at ſee ham i denne Tilſtand; jeg vil tilkiendegive mig.

Fr. Vimſe.

Ikke førend i Slutningen af Comedien. Desuden, jo ſtørre hans Pine nu er, jo ſtørre vil hans Glæde blive, naar han ſeer ſig befriet derfra.

Herr Sip.

Skal vi ikke igien ſætte os til at ſpille? Jeg havde en Sans prendre, og jeg maae bede, at De ſpiller Spillet ud.

Damerne.

Hiertelig gierne.

Meliſſe.

Allons donc.

(De gaae alle ind, undtagen Flink, som trækker Meliſſe i Kielen.)

Ellevte Scene.

Meliſſe. Flink.

Flink.

Min Herre! min Herre! Er det tilladt, at tale med Dem? Tør jeg spørge, om De ikke paa Veien herhid har funden en Hundrede-Rigsdalers-Seddel?

Meliſſe.

Hvorledes? Mener du, imellem Hamborg og dette?

Flink.

Nei, jeg mener en 30, 40 Skridt herfra Huset?

Meliſſe.

Du er fuld, Karl.

Flink.

Jeg er ulykkelig, min Herre! men ikke fuld, det kan jeg forsikre Dem.

Meliſſe.

Hvad vil alt det sige?

Flink.

Det skal jeg fortælle Dem. For lidt siden sendte min Herre mig ud, for at bytte en Hundrede-Rigsdalers-Seddel; men til min Ulykke, hørte jeg en Støien paa Gaden af Satangaler, Slyngler, Mordere, og Klirren af Kaarder; jeg løb derhen, og saae, at der var fire Mand imod een; og da jeg havde hørt, at De var en frisk Fyr, saa sluttede jeg strax, at

det

det maatte være Dem; jeg løb hiem, for at hente min Herre; og da jeg siden skulde til at see efter Hundrede-Rigsdalers-Seddelen, for at bytte den, er den borte, enten stialen eller tabt; og dersom jeg ikke strax skaffer Pengene, vil jeg vist blive jaget af min Tieneste, og tabe mit gode Navn og Rygte.

Meliſſe (sagte).

Jeg er færdig at le ham lige op i Øinene. (Høit) O, jeg skal tale til din Herre derom; og han vil, paa min Forbøn, tilgive dig.

Flink.

Ah, De kiender endnu ikke min Herre ret.

Meliſſe.

Vel kiender jeg ham ikke meget; men dog har jeg hørt, at han er en Mand, som har et godt Hierte.

Flink.

Det har jeg ogsaa hørt; men jeg har følt det ganske anderledes. Han har saa godt et Hierte, at blev det kun ved et forslaaet Hoved om Dagen, vilde jeg anſee mig for vel holden.

Meliſſe.

Er det jeres Alvor, min Ven?

Flink.

See engang, min Herre; jeg anſeer Dem for en Mand af Ære: der er noget i Deres Anſigt, som er Ædelt, Aabent og Mandigt: De seer ikke ud som en afgesmagt qvindagtig Dretudere: jeg tør derfor vove, at sætte Liid til Dem. See her, min Herre (viser hende sit Hoved) der seer De Virkninger af min Herres gode Hierte.

Meliſſe (ſagte).

Ubluehed uden Lige! (Høit) Hvorfor bliver I da hos ham, efter ſaadan en Medfart?

Flink.

Han eier ſtore Midler; og naar han har en Perial, ſom han jevnlig har engang om Dagen, ſaa er han meget gavmild, og giver mig alt hvad jeg forlanger; men hvorom alting er, ſaa har jeg dog i Sinde, at forlade ham, naar han bliver gift.

Meliſſe.

Skal han da ſnart giftes?

Flink.

I Morgen, min Herre! og, imellem os ſagt, giør han et meget paſſende Giftermaal, ſaavel i Henſigt til hans Gemyt, ſom ellers endnu til noget —

Meliſſe.

Hvad? Drikker hun ogſaa?

Flink.

Dievels, min Herre; men hum! — De maae vide, at dette Gilde i Aften var anſat for Madamen — men hun fik ſaa meget i Middags, at hun blev ſaa glad, at hun ikke kunde gaae ud af hendes eget Huus, ſaa at hendes Pige, ſom ogſaa havde en liden Sløife, kom herhid med den Undſkylding, at Frøken Meliſſe havde faaet Qvalmer, ſom hun ogſaa havde ganſke forfærdelig — her, her, min Herre.

(Viſer paa Hovedet.)

Meliſſe (ſagte).

Det er neppe at udholde. (Høit) Meliſſe? Jeg har hørt tale om hende; man ſiger, at hun ſkal være meget vægelſindet.

Flink.

Flink.

Et sand Fruentimmer! og, imellem os sagt, ikke et af de begvemmeste eller klogeste af hendes Kiøn. — Men for at komme igien til de Hundrede Rigsdaler —

Melisse.

Jeg undres over, at J, som har fortient saa mange Penge i hans Tieneste, skulde være i Forlegenhed for Hundrede Rigsdaler, for at frelse jeres Arme og Been i disse Omstændigheder.

Flink.

Jeg har sat alle mine Penge ud paa Rente, og jeg har aldrig meer end fem og tive Rigsdaler i min Eie; vil min Herre ikke laane mig de øvrige fem og halvfierdsfindstive Rigsdaler, imod mit Beviis?

(Det banker.)

Melisse.

Der er nogen ved Døren.

Flink.

Jeg kan give Dem god Sikkerhed.

(Det banker.)

Melisse.

Lad Folk ikke staae og bie —

(Det banker.)

Flink.

Et halvt Hundrede kan gisre det.

Melisse.

Allez vous en.

(Det banker igien.)

Flink.

Fem og Tive, min Herre.

Melisse.

Je ne puis pas.

Flink.

Je ne puis pas — Jeg merker, at vi ikke skal forstaae hinanden; jeg spilder kun min Tid; og dersom jeg havde mindste Smule Forstand, saa burde jeg vide, at disse unge Narre komme almindelig tilbage fra deres Reiser med ligesaa faa Penge som Indsigter.

(Han gaaer.)

Tolvte Scene.

Melisse (allene).

Hahaha. Hvilke Loier denne Karl ikke hitter paa, og hvad for Skielmestykker begaaer han ikke, for at tiene sin Herre! Visselig, aldrig var nogen Tiener sin Herre mere troe, og aldrig var der heller nogen større Skielm til blandt Mennesker. Men der kommer han igien — Complotten forstærkes. Jeg vil gaae ind, for at give Agt paa Leander.

Trettende Scene.

Flink. En fuld Kok.

(Bag efter dem komme nogle Personer, bærende Borde o. s. v.)

Flink (sagte).

O, Madame Fortuna! jeg takker dig. Det var den lykkeligste Hændelse — (Høit) Denne Vei, mine Herrer, denne Vei —

Kokken.

Jeg er bange for, at jeg er gaaet feil af Huset. Er dette ikke Herr Klinges Huus?

Flink.

Flink.

Justement! netop hans. Hvad? Kiender I mig ikke?

Kokken.

Kiende jer? — Men er I vis paa, at herfra er bestilt et Aftensmaaltid?

Flink.

Vist er jeg det. Paa min Ære, Herr Kok! Selskabet er inde i det andet Værelse, og maatte have gaaet bort foruden Mad, hvis I ikke havde bragt den. Jeg vil sætte et Bord frem. Jeg seer, I har bragt Dug med jer; men det havde I ikke havt nødig; thi vi har Forraad af Dækketøi (sagte) paa Assistentshuset. (gaaer ud, men kommer strax ind igien med et Bord.) Kom, kom, Drenge! værer hurtige. Selskabet begynder at blive temmelig uroeligt; men jeg kiender min gamle Ven, Slikspid, han vil ikke lade os mangle noget,

Kokken.

Slikspid? Jeg har intet Venskab med jer; derfor vil jeg bede om lidt mindre Gemeenskab. I kan selv være Slikspid.

Fiortende Scene.

De Forrige. Leander.

Leander.

Hvad er alt dette?

Flink (sagte).

Dersom Synet af Anretningen er Dem anstødelig, saa kan vi lettelig faae den afveien.

Lean-

Leander.

Men jeg beder, forklar dig.

Flink.

Jeg formoder, at en af vore Naboer har bestilt denne Anretning; men Kokken har drukken Hukommelsen bort, forglemt Huset, og bragt den herhid. Skulde det imidlertid mishage Dem, saa vil jeg underrette ham om hans Vildfarelse, og sende ham i sit rette Ærende.

Leander.

Bi! bi! Nødvendigheden nøder mig imod min Villie, at tillade Bedrageriet, og traktere paa min Naboes Bekostning.

Kokken.

Hør engang, min Ven! er det jeres Herre?

Flink.

Ja vist, og den bedste Mand af Verden.

Kokken.

Saa vil jeg da give mig i Snak med ham. — Min Herre! i Følge Deres Befaling har jeg anrettet saa nydelig en Soupee, som min Konst og Deres Priis vilde tillade det.

Flink (sagte).

Vær god igien, Herre! Det er betalt.

Leander.

Jeg tvivler ikke i mindste Maade paa jeres Dueglighed, Herr Kok; og jeg er jer forbunden for jeres Omsorg.

Kokken.

De er en Kavalleer, min Herre — og dersom De allene vilde see Regningen efter, og approbere den,

(tager

(tager en Regning frem) saa vilde De baade over- og undergiengielde Forbindtligheden.

Flink.

O Dievlen!

Leander
(seer paa Regningen).

Det er ret godt. Jeg skal sende min Tiener til jer i Morgen med Betalingen.

Kokken.

Jeg vil spare ham den Ulegilighed, og tage den med mig. Jeg arbeider aldrig, min Herre, uden for den rede Skilling.

Leander.

Hvad?

Flink (sagte).

Da har du ikke vores Skik. (Høit) Min Herre har nu meget at forrette, min Ven: tænker I, at han ikke vil betale jer?

Kokken.

Her er ikke Spørgsmaal om, hvad jeg tænker. — Enten min Mad, eller mine Penge!

Flink.

Det vil være meget ubeleiligt for ham, at betale jer i Aften.

Kokken.

Saa er jeg bange for, at det ogsaa vil blive ham ubeleiligt, at betale mig i Morgen. Saa hør da —

Fem-

Femtende Scene.

De Forrige. Meliſſe.

Leander

(tager Kokken til en Side).

Lad jer dog ſige. (Sagte) For al Ulykke! jeg bliver ræbet.

Meliſſe (til Flink).

Hvad er paa Færde?

Flink.

Kokken har ikke aldeles ſvaret til min Herres Forventning i Anretningen, derfor er han lidt vred paa ham: det er alt.

Meliſſe.

Kom, kom, Herre Leander! giv Dem tilfreds. En Ungkarl, veed man, kan ikke have alting i den ſtrengeſte Orden; det fordre vi ikke af Dem.

Kokken.

Men det fordrer jeg, og jeg vil have det.

Meliſſe.

Hvad er det, den Fyldebytte ſiger?

Kokken.

At jeg vil have mine Penge, og at jeg ikke vil ſtaae her til i Morgen — og — og —

Flink

(holder Haanden for hans Mund).

Hold, hold! Hvad tager I jer for? Er I gal?

Meliſſe.

Hvorfor ſtopper du Mandens Mund?

Flink.

Flink.

Fordi han vil skielde Dem ud. — Vær ikke uforskammet, Kok! Denne Herre er en Kavalleer; og han har ikke talt til jer. Hold Fred! I er beskienket.

Kokken.

Jeg vil have mine —

Flink

(holder ham atter for Munden).

Ih! jeg siger jer, Taasse, at I tager feil. Denne Herre er min Herres gode Ven, og har ikke sagt jer et Ord. Jeg beder Dem, min Herre, gaae ind i et andet Værelse; Karlen er fuld, og tager Dem for en anden — I vil fortryde det, min Ven, naar I bliver ædrue. Jeg beder Dem, min Herre, staae ikke her og hør paa hans Uforskammenhed.

Leander.

Jeg beder Dem, min Herre, spadseer ind — Han er ikke Deres Brede værd.

Melisse.

Fordømte Slyngel! hvad vil han sige med at fornærme mig? Lad den Kieltring gaae — eller jeg skal glatte hans Grovhed; troe mig, her er den bedste Reformator af Verden for Artighed. (Trækker sin Kaarde.) Lad ham gaae, siger jeg.

Flink.

See saa, nu har I baaret jer smukt ad — Løb afsted det bedste I kan. Han er den feiskeste og modigste Fyr i hele Landet: kommer han ret i Heden, er han i Stand til at æde jer op. Tag Flugten, I gale Mand!

Kok

Kokken.

Nu vil jeg ikke. Ved mig! han skal føle, at jeg er forbandet haard at fordøie.

Flink.

Kom herhid, og lad mig tale med jer —

(Tager ham til Siden.)

Sextende Scene.

De Forrige. Lisette.

Lisette.

Bevares! er Maden alt paa Bordet? Jeg beder Dem, min Herre, at tøve nogle Øieblikke; min Frøken befinder sig meget bedre, og vil strax være her.

Leander.

Vil hun virkelig? Himmel — jeg ventede ikke — Men imidlertid, Flink?

Lisette

(sagte til Meliſſe).

Hvorledes lykkes det, Frøken?

Meliſſe.

Som vi ønskede det. Men han er i saadan en Vaande og Bestyrtelse, at jeg ikke kan holde det længer ud.

Lisette.

Dette "ikke holde det længer ud" er en Ødelæggelse for Halvparten af vores Kiøn.

Flink

(til Leander).

Jeg har tilfredsstillet Kokken, og dersom De bare kan faae tre Rigsdaler til Laans af denne unge Spyt-

tegiog,

tegisg, saa vil alting gaae vel: gid det lykkes Dem bedre, end det lykkedes mig! Huft nu, hvad jeg sagde, og — strax i Færd dermed, Herre!

Leander
(til Meliſſe).

Tillad, at jeg taler et Par Ord med Dem, min Herre! Min Tiener fortæller mig, at han har havt det Uheld, at tabe en Hundrede-Rigsdalers-Seddel, som jeg havde sendt ham ud med, for at veksle; og da Bangven nu er lukket, og jeg har kun faa Kontanter, saa vilde jeg være Dem forbunden, om De kunde hielpe mig med tyve Rigsdaler til i Morgen.

Meliſſe.

O, min Herre! af mit ganske Hierte (tager sin Pung op) og da jeg har en ringe Gunst at udbede mig hos Dem, saa vil Forbindtligheden være gienſidig.

Leander.

Hvorledes kan jeg giøre mig Dem forbunden, min Herre?

Meliſſe.

Jeg hører, at De skal givtes med Meliſſe?

Leander.

I Morgen, min Herre.

Meliſſe.

Da vil De giøre mig Dem forbunden ved, aldrig at see hende mere.

Leander.

Kalder De det en ringe Gunst, min Herre?

Meliſſe.

Det er Smaating, min Herre! At bryde en Kontrakt; stævne ind for Tamperetten: begaae Ægte-

skabsbrud, og deslige, bliver altsammen regnet for Smaating nu omstunder; og unge Springere, som De og jeg, Leander, burde altid følge Moden.

Leander.

Men jeg beder Dem, min Heere! hvad gaaer denne Sag Dem an?

Meliſſe.

O, min Herre! De maae vide, at jeg har stor Agt for Meliſſe, og hun i Sandhed for mig; og naar alt kommer til alt, saa har jeg en meget ringe Idee om Dem; thi entre nous, saa holder jeg Dem for en en stor Syngel.

Leander.

Min Herre — —

Meliſſe.

Nu, see kun ikke saa barsk ud, og giv Dem ikke saadan en Air — ellers skal jeg, Djevlen komme efter mig, giennembore Dem i en Haandevending —

Leander.

Jeg skal være ligesaa tidlig færdig som De, Skurk!

(Han trækker, og gaaer mod Meliſſe,)

Liſette.

Holdt! Holdt, min Herre! Mord! De dræber min Frøken — den unge Herre, vilde jeg sige.

Leander

(taber Kaarden).

Ah — Hendes Frøken —

Flink.

Hvorledes? Meliſſe? Nei, nu hyp! kior til Kudsk! Nu er alting ude.

Syk-

Syttende Scene.

De Forrige. Frue Vimse, Herr Sip, Fr. Sip, Wilhelmine, og Hr. Madkier (komme leende ind).

Fr. Vimse.

Hvad, Herr Leander? Alt i Trette med Meliſſe før Tiden? Hahaha.

Liſette (til Flink).

Ydmyge Tienerinde, min gode Herr Politikus! Mine Herrer og Damer, dette er den meget berømte og klygtige Thomas Flink, General-Projektmager og frygtelige Staldmeſter hos den vidtberømte og lykkelige Partiegænger Leander, Ridder af det bedrøvelige Udſeende: hahaha. O, dit ſtygge Geſigt, og dit endnu ſtyggere Hoved;

(Hun ſlaaer Flink i Hovedet.)

Flink.

Det er gruesomt af dig, at fulde et Menneſke beſværlig, naar det ligger paa ſit Yderſte.

Meliſſe.

Nu, Herr Leander! hvorledes? Ikke et Ord? De er bekymret over, at Deres ſlette Omſtændigheder ikke ere fremmede for mig; og jeg burde billig vente en Undſkylding for Deres ſlette Beværtning imod mig.

Leander.

Nei, Frøken! Tavshed er min eneſte Tilflugt; thi at beſtræbe mig, for at undſkylde mine Misgierninger, vilde være, at viſe en ſtørre Mangel paa Dyd, end virkelig at have begaaet dem.

Meliſſe.

O Leander! det var allene for at bedrage et Fruentimmer, og et Fruentimmer, ſom elſkede Dem.

Leander.

O, det er ganſke utilgiveligt; men — mine trængende Omſtændigheder — —

Flink.

Og mine Fröken! er jeg vis paa, var, ikke at blive givt paa denne Side af Graven.

Meliſſe.

Hans Taarer har med eet tilfredsſtillet mig. Deres trængende Omſtændigheder, Leander, med ſaa oprigtig en Fortrydelſe, ere alt for mægtige Bevæggrunde til, at de ikke ſkulde röre et Hierte, ſom alt forud er indtaget til Deres Fordeel. De har allerede liidt alt for meget for Deres Udſkeielſer, og da jeg tager Deel i Deres Lidelſer, ſaa gior jeg mig ſelv en Tieneſte med at komme Dem til Hielp. Vid derfor, at jeg frivillig tilgiver Dem alt det Forbigangne.

Leander.

Det kan aldrig være Deres Alvor — Jeg er i den yderſte Forundring.

Meliſſe.

Belav Dem paa flere Forundringer: De har endnu en Ven paa denne Maskerade. Herr Kok! ſæt nu Deres Fuldſkab tilſide, og viis Dem ædrue. Kiender De ikke dette Anſigt, min Herre?

Kokken.

Hvorledes, Herre? Har De glemt Deres gode Ven, Frants, ſom De pleiede at kalde mig?

Lean-

Leander.

Ja, det er sandelig flere Forundringer! Er du ikke hos min Fader?

Meliſſe.

Strax efter at denne Deres haabefulde Tiener havde forladt mig, kom dette Menneſke til mig med et Brev fra Herr William; hvorpaa jeg, da jeg ved dette aldeles var bleven overtydet om Deres trængende Omſtændigheder, opfandt, ved Hielp af Liſette og Frue Vimſe, denne liden Sammenrottelſe, hvori denne Deres Ven, Frants, har ſpillet meſterlig; og beſluttede, at drille Dem lidt, paa det De maatte føle ſtørre Glæde ved en lykkelig Vending i Deres Omſtændigheder. Nu, min Herre! læs nu dette Brev, og giør Deres Glæde fuldkommen.

Leander (læſer).

»Froken! Jeg er Fader til det ulykkelige unge »Menneſke, der, ſom jeg hører af en af mine Ven»ner, ſom efter min Begiering har været en idelig »Spion om ham, giør Dem ſit Andrag: derſom han »er ſaa lykkelig at behage Dem, hvis Karakteer jeg er »indtaget af, ſkal jeg med Glæde erkiende ham for »min Søn, og forlade ham alle hans forrige Daarlig»heder. — Jeg er, Froken! Deres ærbødige Tiener, »William Leander. — P. S. Jeg ſkal ufortøvet »komme til Byen, for at lykønſke ham til hans For»bedring og Giftermaal.« O, Meliſſe! det er for meget. Lad mig nu viſe min Taknemmelighed og Erkiendt,

kiendtlighed; (Han falder paa Knæe. Hun reiser ham op.) thi det skylder jeg Dem.

Flink.

Galgenfrist! Galgenfrist! Galgenfrist!

Lisette.

Jeg har været Dem en meget bitter Fiende, min Herre! men siden De efter al Sandsynlighed vil blive mere ved Skillingen, end De hidindtil har været, saa er jeg nu med største Oprigtighed Deres lydigste Ven- og Tienerinde; og jeg haaber, at det forrige Fiendskab forglemmes.

Leander.

O, Lisette, jeg har været alt for overbærende med at tilgive mig selv, at jeg ikke skulde forlade ringere Fornærmelser hos andre Folk.

Flink.

Nu vel, Frøken! eftersom det har behaget min Herre, at forlade Deres Kammerpige, saa haaber jeg, at De gior det samme ved hans troe Tiener, Flink.

Melisse.

Forladelse? For hvad?

Flink.

Allene fordi jeg har løiet over 10000 Løgne for Dem, og iblandt de øvrige, at jeg har ladet mig forstaae med, at Deres Velbaarenhed —

Melisse.

Jeg forstaaer dig; men jeg forlader dig alt det, som er skeet for at tiene din Herre; og dersom Lisette

og

og du vil følge vores Exempel, saa vil jeg skienke hende en liden Formue, som en Belønning for begge jeres Troeskab.

Flink.

Jeg troer, Froken! det vilde være bedre, at dele denne liden Formue imellem os, og lade os blive hver for sig; thi siden vi dog skal leve sammen i eet Huus, saa vil vi efter al Sandsynlighed komme til at smage Ægtestandens Trøst, uden at blive besværet af dens Uleilighed. Hvad siger hun, Jomfrue Lisette?

Lisette.

Hør engang, Flink! førend du taler om Ægtestandens Trøst, saa smag først Trøsten af et godt Maaltid Mad, og see til du faaer lidt Kiød paa Kroppen. Giør det, Patron.

Flink.

Fanden bare hende, har hun ikke ret; og jeg er ikke et Partie for hende paa nogen Maade.

Meliſſe.

Og nu, Herr Leander, for at vise Dem, at jeg ikke har sørget halv for Dem, saa lad Musikanterne giøre sig færdige. Vi vil, med Selskabets Tilladelse, have os en Dands.

Alle.

O ja, for alting Dands.

Madkier.

For alting Dands — efter Maaltidet.

Flink.

O ja, Herre! lad os først faae Mad; ellers er jeg vis paa, at jeg ikke lever til Dandsen er forbi.

Leander.

Tag, Froken, imod saa oprigtig en Synder, som Sandhed og Skiønhed nogensinde har kundet omvende. Min Ungdoms vilde og hæftige Ild har nu udblusset, og en meget behagelig, roelig og fuldkommen Lykksalighed har indtaget dens Sted.

Ægteskabet ved Feiltagelse.

Skuespil i een Akt.

Oversat

efter

Patrat's L'heureuse Erreur,

ved

Friderich Schwarz.

Personerne.

Grevinden af Delfort, en rig Enke, 18 Aar gammel; har trukken sig tilbage fra Verden, og lever paa sin Herregaard. Hun er i en pyntelig Morgendragt. — Jfr. Astrup.

Sophie Delval, en rig Froken, som boer paa nærmeste Herregaard ved Grevindens: klædt som en Bondepige. — Mad. Preisler.

Lisette, Sophie Delvals Kammerpige, som efter hendes Befaling er gaaet i Grevindens Tieneste: klædt i Trøie og Skiørt. — Mad. Schall.

Luville, Grevindens Broder, et elskværdigt ungt Menneske, meget simpelt klædt. — Herr Rosing.

Marquis Delval, Sophies yngste Broder, meget ung: lader sig i Begyndelsen see i Uniform-Sartout, siden prægtig klædt. — " Preisler.

Dubois, en gammel Tiener i Huset, klædt som Dubois i Vaudeviller. — " Bech.

Andreas, Marquis Delvals Tiener, i Coureervest. — " Ibsen.

Minute, Notarius, klædt som Landsbye-Notarius. — " Thessen.

Handlingen gaaer for sig paa Grevinde Delforts Slot.

Første Scene.

Skuepladsen forestiller en meget udpyntet Sal paa Grevinde Delforts Slot.

Lisette

(alene; kommer ud af Grevindens, hendes nu værende Frues Værelse, med et Udseende, som viser den største Tilfredshed).

O, denne gang er mit Anslag faldet lykkelig ud! Jeg er nu antaget hos den unge Grevinde, og staaer allerede vel anskrevet hos hende. Hun er løbet hovedkuls ind i den Snare, jeg har sat for hende, og af den hæftige Andeel, som min Frue synes at tage i dette Spøg, tvivler jeg ikke paa, at jo min Belønning vil være passende med den Fornøielse, jeg vil forskaffe hende.

An-

Anden Scene.

Lisette. Dubois.

Dubois.

Der er en ung Bondepige udenfor, som spørger efter Dem, Jomfrue Liserte.

Lisette.

Mig?

Dubois.

Dem selv.

Lisette.

Jeg kiender ingen her i Egnen.

Dubois.

Hun er ikke heller her fra Byen; men hun er meget smuk.

Lisette.

Han tager nok feil.

Dubois.

Nei, hun har rigtig spurgt efter Jomfrue Lisette, som for to Dage siden kom i Tieneste hos Grevinde Delforts, og som før tiente hos Frøken Sophie, en Datter af salig Marquis Delval.

Lisette.

Det er rigtig nok mig; men hun faaer at bie. Fruen skriver, hun er endnu ikke klædt; og da hun hvert Øieblik kunde ringe efter mig, saa tør jeg ikke gaae bort; og jeg tør heller ikke lade hende komme herind.

Dubois.

Hvorfor?

Lisette.

Lisette.

Fruen kunde tage det ilde op.

Dubois.

Hun? Ah, De kiender hende ikke. Hun er saa god — saa overmaade god, og, paa hendes Had til alle Mandfolk nær, er hun vist et Mesterstykke af en ypperlig Kone.

Lisette.

Men hvorfor hader hun dem?

Dubois.

Hun har ikke saa aldeles Uret.

Lisette.

Hvorledes?

Dubois.

Jeg var Tiener hos hendes gode salig Fader, og jeg har seet det altsammen. I hendes fiortende Aar blev hun dødelig forliebt i en Fusentast, som hverken i Hensende til Rang eller Formue var hende værd. Den gode Papa, der elskede hende som sin Diesteen, havde ikke Styrke nok til at modstaae hendes Bønner. Ægteskabet blev sluttet; og hendes Mand giorde hende saa ulykkelig, at denne værdige Fader tog sin Død derover af Sorg.

Lisette.

O gode Gud!

Dubois.

Dette utaknemmelige Uhyre overlevede ham ikke længe; og da min unge Frue saae sig i Frihed, drog hun hid paa dette Slot, og giorde det Løvte, aldrig at see nogen Mandsperson her.

Lisette

Lisette.

Er det længe, at det har varet?

Dubois.

Hun har levet to Aar med hendes Mand, og det er mere end atten Maaneder at hun er Enke.

Lisette.

Atten Maaneder? Og dette Had mod Mandfolkene tager ikke af?

Dubois.

Tvertimod; hun seer aldeles ingen uden hendes Broder, vi tør ikke engang vorte hende op ved Bordet, og dersom een af hendes Piger taler to gange med os — strax paa Porten.

Lisette.

Dette er altsaa vores sidste Samtale. Lad denne Pige komme ind.

Dubois.

Jeg skal bringe hende hid, Jomfrue Lisette.

(Han gaaer.)

Tredie Scene.

Lisette (allene).

Der er ikke et Menneske, som veed, jeg er her — hvad kan da denne Bondepige ville mig? Hvilken Dumhed, at qvæle mig selv? Faaer jeg det ikke nu at vide.

Fierde Scene.

Lisette. Froken Sophie. Dubois.

Dubois.

See her er hun, Jomfrue Lisette.

Lisette

Lisette
(meget forundret).
Det er Dem, Frøk — — —

Sophie
(afbryder, og omfavner hende).
Ja, min bedste Cousine! det er mig.

Dubois.
Ah, det er Deres Cousine.

Sophie
(til Lisette).
Tag dig vel i Agt.

Lisette
(sagte til Sophie).
Det er nok.

Dubois.
Hun er meget smuk.

Lisette
(til Dubois).
Vær saa god og lad os være allene.

Dubois.
Nu gaaer jeg strax. Der er ikke een her, som er saa smuk som hun.
(Han gaaer.)

Femte Scene.

Lisette. Sophie.

Lisette.
Ih, gode Gud! hvad vil De gjøre her, Frøken, i denne Equipage?

Sophie.
Ere vi i Sikkerhed?

Lisette.

Lisette.

Grevindens Kabinet er langt herfra, og ikke et Menneske kan høre os.

Sophie.

Jeg har ikke kunnet modstaae min Utaalmodighed. Hvorledes gaaer det med vore Sager?

Lisette.

Herligt.

Sophie.

Destobedre!

Lisette.

Jeg fremstillede mig for Grevinden, som virkelig søgte om en duelig, og paapasselig Kammerpige; thi det Forsæt, at søge Ensomhed, betager aldrig et smukt Fruentimmer Lysten til Pynt.

Sophie.

Nu vel.

Lisette.

Nu vel! det har ikke været vanskeligt for mig at giøre Lykke, og det strax fra den første Dag af; et Kamstrøg, giort med Ziirlighed, en Blomst, anbragt med Ydighed, mere behøvedes ikke for at skaffe mig hendes Gunst.

Sophie.

Hvorledes? Holder hun endnu af Pynt? Og hun tager ikke uden imod Fruentimmer?

Lisette.

Forundrer det Dem? Troe mig, Froken, den Fornøielse, at sætte Mandfolkenes Hierter i Lue, er mindre hæftig for mange Skionne, end den, at ydmyge hendes eget Kiøns Egenkierlighed?

Sophie.

Sophie.

Fortræffelig!

Lisette.

Hun spurgte mig, hvem jeg sidst havde tient hos — jeg nævnte Dem.

Sophie.

Nu da?

Lisette.

Siden efter giorde hun mig adskillige Spørsmaale i Henseende til Dem, paa hvilke jeg har svaret saaledes som vi vare blevne enige om.

Sophie.

O, jeg vil vide lige indtil det allermindste.

Lisette.

Hun begyndte med at sige mig: "Det er forunderligt, at vi aldrig have seet hinanden, da vi dog have Godser saa nær sammen. Af hvad Aarsag har hun altid afslaaet de Indbydelser, jeg har ladet hende giøre?

Sophie.

Og hvad svarte du da?

Lisette.

Saa min Troe, Frue! svarede jeg, De tager ingen Mandfolk imod, og Deres Særhed i denne Post forekommer Frøken Sophie at være en utaalelig Naragtighed. — "Ah, mit stakkels Barn! Sophie kiender ikke Mandfolkene saa godt som jeg; de ere alle Uhyrer." — Nu vel, Frøkenen er overbeviist om, at denne Modbydelighed, som De har for Kiønnet i Almindelighed er intet uden en opfarende Følelse, og at, saasnart De har givet slip paa den Grille, bliver der in-

tet andet tilovers for Dem, end en grundig Fortrydelse over at have ladet den vare for længe. — Hun tager feil; mit Had skal være evig. — Evig? Ja, dersom der ingen Frøken Sophie var til i Verden. — Hvad vil du sige? — Intet. — Tael! — Jeg tør ikke. — Hvorfor ikke? — Det er en Hemmelighed, som hun har betroet mig. — Du hører hende ikke mere til. — Det er sandt, men — — Hvordan? — Hemmeligheden angaaer allene Dem. — Mig? — Dem selv. — En Aarsag mere til at underrette mig derom. — Jeg hører nu Dem til, og min Iver bør undertrykke mine Skrupler. — Siig dog, siig dog — (til Sophie) De seer, at jeg lidt efter lidt ledede hende til, hæftig at ønske at vide det, som jeg døde af Begierlighed efter at fortælle hende

Sophie.

Fortræffeligt! Videre.

Liſette.

Frøken Sophie, vedblev jeg med en fortroelig Mine, bær den største Foragt for sit Kiøn; det fortryder hende, at hun ikke er Mandfolk; hun paastaaer, at alle Fruentimmer ere Fianter, Daarer, Indbildte, ingen Stadighed i deres Forsætter, ingen Fasthed i deres Beslutninger, og for at bevise Dem, at De selv er blandt disse pæne Qvinders Tal, hvilke foresætte sig alting, og intet udføre, har hun besluttet, at komme herhid under hendes Broders Navn. — Er det mueligt? — og hun har endog vædded, at dersom hun kan opnaae, at faae Dem at see, vil hun giøre sig elsket af Dem, og siden efter nyde den Fornøielse, at komme

komme Dem til at rødme over den forvovne Stolthed, at troe Dem i Stand til at holde en Eed.

Sophie.

Nu vel?

Lisette.

Ah, Lisette! sagde hun til mig, i det hun omfavnede mig, jeg skal erkiende den Tieneste, du nu i dette Øieblik har bevist mig; jeg vil tage imod hende, og jeg skal saaledes narre hende, at man vist ikke skal lee paa min Bekostning.

Sophie.

Hun har altsaa fuldt og fast besluttet, at tage imod mig under min Broders Navn?

Lisette.

Ja, Frøken.

Sophie
(vel tilfreds).

Det var alt hvad jeg vilde.

Lisette.

See saa; jeg har da skilt mig vel ved min Kommission.

Sophie.

Man kan ikke bedre.

Lisette.

Nu, dersom De vil, at jeg skal vedblive at tiene Dem, saa underret mig om Deres Anslag; thi endnu begriber jeg intet deraf.

Sophie.

Hør! du veed, hvor høit jeg elsker min Broder; og du kiender det ømme Venskab, han bær til mig.

Lisette.

Ah, han elsker Dem som en Kiereste, og bær Ærbødighed for Dem som for en Moder, endskiønt han kun er eet Aar yngere end De.

Sophie.

Siden vi mistede vor Fader, har han forladt sig paa mig, i Henseende til Bestyrelsen af vore Midler, og jeg beskæftiger mig ikke uden med den Fornøielse, at giøre ham lykkelig. Grevinden er ung, indtagende og overmaade rig; han er i den Alder, i hvilken Trang til at elske altid tvinger til at giøre et Valg, og det er af dette første Valg Livets Lykkalighed beroer; dersom han falder paa et foragteligt Objekt, fordærves Sæderne, Hiertet taber sin Reenhed, og de anstændige Forlystelser ere tabte uden Redning. Men dersom han falder paa et agtbart Fruentimmer, da er Kierlighed ikke kiendt uden under Uskyldigheds og Anstændigheds Træk, Sielen opfyldes af en reen Vellyst, og man bliver ved at være dydig sin hele Levetid.

Lisette.

Men kan Deres Broder vel ogsaa elske efter Ordre?

Sophie.

Min Broder er indtagende; Grevinden har mange Fortienester, hun vil behage ham, det er jeg vis paa; og jeg tvivler ikke paa, at han jo ogsaa vil giøre det meest levende Indtryk paa hendes Hierte; det vanskeligste var, at forskaffe dem Leilighed til at see hinanden: din Behændighed har vidst at hæve denne Forhindring. Og nu falder det Amor til at giøre det øvrige.

Lisette.

Lisette.

Hvorledes? Amor?

Sophie.

Upaatvivlelig.

Lisette.

Men, om De endog i Mandfolkeklæder vandt Grevindens Hierte, saa vilde Deres Broder ikke være videre derfor; og endskiønt han ligner Dem uendelig, saa er det dog ikke mueligt at tage feil af Dem.

Sophie.

Derfor er det ikke heller mig, som vil lade mig see her.

Lisette.

Hvorledes?

Sophie.

Jeg har skrevet til Delval, at forskaffe sig et Rekommendationsbrev fra Komandeur Delbon til Herren af Luville, hans Neveu og Grevindens Broder. Han kommer i Dag. Grevinden, som nu tager ham for et Fruentimmer, har ingen Mistanke herom, og hendes forlibte Spøg med ham vil lettere befordre deres virkelige Sindelav imod hinanden.

Lisette.

Og Deres Broder er underrettet om denne List?

Sophie.

Det har jeg vel vogtet mig for.

Lisette.

Hvi saa?

Sophie.

Du kiender ham ikke. Han bær Afskye for den allerubetydeligste List, og havde vist aldrig føiet sig efter mit Anslag.

Lisette.

Det kan blive meget moersomt.

Sophie.

Han maae for alting være uvidende om, at jeg er her. Jeg vil blive nede i Bondebyen, og du maae komme hen, for at underrette mig om alt, hvad der foregaaer.

Lisette.

Men om Deres Broder kom til at møde mig?

Sophie.

Det skader intet, naar det kun ikke kommer til nogen Forklaring i Grevindens Nærværelse; og den maae du undgaae.

Lisette.

Lad mig kun raade; nu er jeg vel nok underrettet — og — —

Siette Scene.

De Forrige. Luville.

Luville.

Lisette! er min Søster opstaaet?

Lisette.

Alt for længe siden, min Herre.

Luville

(bliver Sophie vaer).

Hvem hører denne yndige Bondepige til?

Lisette (forlegen).

Min Herre — — det er — —

Luville.

Det er —

Lisette.

Lisette.

Om Forladelse, min Herre! det er min Cousine.

Luville.

Hvorfor beder du mig om Forladelse?

Lisette.

Det er — min Herre — fordi at man — hos fornemme Folk undertiden ikke er fornøiet med, at Tienestefolkene ere deres Fødebye saa nær. Herskaberne blive fortredelige over disse Slægtningers Besøgelser og — —

Luville.

Ih, aldeles ikke. Den lille Cousine er indtagende — (Sophie neier. Sagte) Hvilken Ydighed! (Høit) Hvor er hun fra, mit deilige Barn?

Sophie.

Jeg er fra en Bondebye, som ligger to Mile herfra, min Herre.

Luville
(med Godhed).

Og hvor skal hun hen? Hvad tager hun sig for?

Sophie.

Jeg gik til næste Herregaard, for at besøge min Cousine.

Luville.

I hvilken Anledning?

Sophie.

Saasom Frøken Sophie Delval har baaren stor Godhed for mig — —

Luville.

Kiender hun Frøken Delval?

Sophie.

Jeg har havt den Ære, at være opdraget med hende; jeg har ikke forladt hende, uden for at hielpe mine Forældre, som jeg nylig har mistet, og kom hid, for at anraabe hendes Godhed, da jeg fik at vide, at min Cousine ikke var mere i hendes Tieneste; da jeg nu ikke torde lade mig see paa Herregaarden, saa er jeg kommen herhid, for at tale med hende, og da min Herre kom ind sagde hun, at der var intet mere for mig at haabe.

Luville (hæftig).

Men hvorfor ikke, Lisette? Ih men! du har Uret; man maae ikke forlade denne unge Pige, det vilde være afskyeligt. Hun maae blive her.

Sophie.

Ah, min Herre! hvilken Godhed!

Lisette.

Da jeg selv nylig er antagen her i Huset, min Herre, havde jeg aldrig kunnet være saa dristig, at bede Dem derom.

Luville
(meget hæftig).

Men hvorfor ikke? Jeg er meget for at tiene Folk; og dette Barn har ingen Slægtninger; hun har ikke Erfaring nok til at være sig selv overladt. Lisette, du maae drage Omsorg for hende, som om hun var din egen Datter:

Lisette.

Ja, min Herre.

Luville (hæftig).

At hun bliver hos dig.

Lisette

Lisette.

Ja, min Herre.

Luville.

Og jeg — jeg lover dig, at vederlægge den Omsorg, du bærer for hende.

Sophie.

Vær forsikret, Herre, at jeg er inderlig rørt over Deres Godhed.

Luville

(meget hæftig).

Men det behøves ikke. Det, jeg gior, er meget ligefrem; der er intet mere rørende Syn for en følesom Siel, end Skiønhed i Fattigdom og Elendighed. Gaae, Lisette! gaae strax hen og befael paa mine Vegne, at man indretter hende et Kammer, tæt ved dit; hun maae beskiestiges, uden at have nødig at gaae ud; og du maae for alting bære megen Omsorg for at hende aldrig overdrages andet at bestille, end det, som adspreder, men ikke plager hende.

Lisette

(gaaer om paa venstre Side af Sophie).

Forlad Dem paa mig. — Kom, Cousine! Tak Herren, og følg med mig. (Sophie gior en dyb Compliment, og vil gaae. I det Lisette vil gaae, siger hun:) Han er fangen.

Sophie

(sagte til Lisette).

Han er meget elskværdig.

Luville

(til Sophie).

Hvad er det, hun hvisker til hendes Cousine?

Sophie.

At jeg aldrig vil glemme det Gode, De beviser mig.

Luville
(med Varme).

Jeg skal ikke lade det blive derved, men det er fordi hun behager mig saa meget.

Lisette
(til Sophie).

Nu, endnu en Kompliment, og dermed gaae.

Luville
(holder hende tilbage).

Et Øieblik. Hvad heder hun?

Sophie (forlegen).

Jeg heder — —

Luville.

Tør hun ikke sige sit Navn?

Sophie (fatter sig).

Forlad mig, min Herre! jeg heder Mariane.

Luville
(med Ømhed).

Nu vel, deilige Mariane! Troe, jeg vil giøre alt hvad der er mueligt, for at hun maae erindre sig det Øieblik med Fornøielse, da Skiebnen bragte hende til dette Slot.

Sophie
(med Følelse).

Ah, min Herre! jeg troer, at jeg aldrig vil glemme det.

Luville
(meget hæftig).

Hvad vil hun sige?

Sophie

Sophie (vil gaae).

Farvel, min Herre.

Luville

(holder hende tilbage).

Endnu et Øieblik. Lisette! gaae hun hen og lad hendes Kammer lave til, og kom saa tilbage og hent hende her.

Sophie.

Tillad, at jeg følger med hende.

Luville

(med Værdighed).

Deilige Mariane! De kan gierne blive her. Man bør være vis paa, at opvække Ærbødighed, naar man bærer Anstændigheds Præg paa sit Ansigt.

Sophie.

Jeg finder Behag i, ikke at tvivle om Deres: men Frøken Sophie, som har indprentet mig Kierlinhed til Dyden, har altid sagt mig, at Tilbageholdenhed i Talen, og Anstændighed i Handlinger, vare de tvende første Egenskaber hos en skikkelig Pige. — Tillad, at jeg udøver hendes Lærdomme, ved ikke at blive allene hos Dem.

Luville.

Gaae, deilige Mariane! Alting hos hende forekommer mig at være over hendes Stand, og jeg seer med den inderligste Glæde, at hun opvækker ligesaa stor Beundring som Høiagtelse.

Sophie.

Tiden vil lære Dem, hvor stor Priis jeg sætter paa Deres, ved den Omhyggelighed jeg vil bære, for at fortiene den. (Hilser) Farvel, min Herre.

Lisette

Liſette
(til Sophie, i det hun gaaer).
Nu vel, hvad ſiger De derom?

Sophie.

At en elſkværdig Mandsperſon, hvis Siel er dydig, er meget farlig for et ſelſomt Fruentimmer.

(De gaae.)

Syvende Scene.

Luville (allene).

Hvilken indtagende Skabning! hvilken Ild i hendes Øine! hvilken Beſkedenhed udbreder ſig over hendes hele Perſon! I Sandhed, jeg havde hørt tale meget vel om Sophie Delval; men hendes lille Eleve giver mig meget høie Tanker om hende. — Nei, aldrig har noget Fruentimmer giort ſaadant et Indtryk paa mit Hierte! Det, ſom hun ſagde mig i det hun gik, kom mig til at zittre — Hvor det vilde være ſødt, at gisre ſig elſket af hende! Men derſom hendes Hierte er ſaa godt, ſom hun er indtagende, hvor afſkyeligt vilde det da være, at bedrage hende!

Ottende Scene.

Andreas. Luville.

Andreas
(ſeger med Øinene).
Saa min Santen, jeg ſeer ikke et Menneſke, gisr ikke jeg.

Luville.

Luville.

Hvad vil I, min Ven?

Andreas.

Har I hiemme her, I?

Luville.

Noget saa nær.

Andreas.

Nu vel, gaae hen og mæld, at min Frue er her.

Luville.

Ha ha! og hvem er jeres Frue?

Andreas.

Nei, nei! Det er min Herre, vil jeg sige. Hvor jeg dog er et Aasen, er ikke jeg!

Luville.

Nu vel. Hvem er jer Herre?

Andreas.

Saa min Santen, det er Herr Delval.

Luville.

Herr Delval er her?

Andreas.

Saa min Santen, er han saa.

Luville.

Og der er ingen af mine Folk i Forgemakket?

Andreas

(tager sin Hat af).

Deres Folk? Er De Herre i Huset, De?

Luville.

Omtrent.

Andreas.

Saa min Santen, det vidste jeg ikke, gjorde ikke jeg.

Luville.

Luville.

Jeg vil gaae ham i Møde.

Andreas.

O, det behøves ikke.

Luville.

Hvi saa?

Andreas.

Der er han.

Luville.

Lad ham da komme ind.

Andreas.

Kom ind, Herre, kom.

Niende Scene.

Andreas. Luville. Delval.

Luville.

Jeg bør uden Tvivl takke en besynderlig Hændelse, min Herre; thi den allene kan have ledsaget Dem hid til vor Eensomhed.

Delval.

De tager feil, min Herre! Min Reise er skeet efter Overlæg; og det vilde have været et stort Uheld for mig, ikke at finde Dem her.

Luville.

Skulde jeg være saa lykkelig, at kunde tiene Dem i noget?

Delval

(søger efter Brevet).

Mig er befalet, at levere Dem et Brev.

[Luville.

Luville.

Fra hvem det ogsaa kommer, bør jeg være den, som skriver det, meget forbunden, esterdi det forskaffer mig den Fornøielse, at giøre Deres Bekiendtskab.

Delval.

Det er Komandeur Delbon, som har været saa god, at betroe mig det; og jeg har taget imod denne Bevaagenhed med al den Taknemmelighed, den fortiener.

Luville.

Det er fra vor kiere Onkie. Nu, hvorledes befinder han sig?

Delval.

Fortræffelig! — og elsker Dem altid med Ømhed.

Luville.

Og vi ham vist ikke mindre. (Læser) "Overbringeren af dette anbefaler jeg dig, min kiere Fætter." Hvorledes? Det er en Rekommendation? En Mand, som De, trænger ikke dertil. (Delval bukker. Luville læser.) "Det er den unge Marqvis Delval, hvis Navn er dig bekiendt, og hvis glimrende Anlæg forkynder de meest udmerkede Fortieneſter. Overtael min Niece til at tage imod ham: sig, at jeg beder hende derom; hendes Eensomhed bedrøver mig; du veed, hvor høit jeg elsker Eder begge: Eders Vel er mit eeneste Ønske, og jeg skulde være fuldkommen lykkalig, dersom jeg kunde forvisse Eder den for evig." — Den gode Mand! jeg er ham unægtelig megen Tak skyldig, at han har formaaet Dem at komme her; men jeg frygter meget for, at De ikke vil være ham saa forbunden, som jeg.

Del-

Delval.

Hvi saa?

Luville.

Keedsommelighed vil dræbe Dem. Dette Slot tilhører min Søster: hun tager aldrig imod Mandfolk her: hun bær Afskye for dem allesammen.

Andreas (leende).

Det var Løier, det var det.

Delval

(seer alvorlig paa Andreas).

Hum.

Luville

(til Andreas).

Hvad finder du da saa løierligt deri?

Andreas (leende).

Det er, at den Frue, jeg før tiente, holdt saa meget af dem — saa meget — saa meget —

Delval

(til Andreas).

Tie. (Til Luville) Men er denne Modbydelighed og virkelig saa stor, som man siger?

Luville.

Den er over al Beskrivelse! saa stor, at jeg tvivler meget paa, at De, uagtet min Onkles Bøn, vil kunde erholde Tilladelse, at see hende et eneste Øieblik.

Andreas.

O, det er rigtig Løier, er det.

Delval.

Kan du ikke tie?

Andreas.

Saa min Santen, saa maae man være ligesom en Støtte. — Dersom Herren i det mindste vilde vise mig

mig Veien til Deres Kammer, saa kunde jeg lave Deres Taveletta til: det vilde moere mig.

Luville.

Ring, min Ven.

Andreas.

Meget gierne, min Herre. (Ringer.) Det fornøier Herren alt, for han holder af Taveletten, som han var et Fruentimmer, gior han.

Delval.

Holder du op igien?

Andreas.

Ja nok da. Nu er det forbi.

Tiende Scene.

De Forrige. Dubois.

Luville
(til Dubois).

Følg dette Menneske ind i Kommandeurens Værelse, som Herr Delval skal beboe.

Andreas.

Manfoldig Tak, min Herre! De er alt for god.

Delval.

Tillad, at jeg følger med. Dersom Deres elskværdige Søster værdiges at tage imod mig, saa vilde det ikke være anstændigt, at vise mig for hende saaledes som jeg seer ud.

Luville.

De har at befale. Men jeg frygter, at det vil være en forgieves Paaklædning.

Delval.

Jeg tør endnu haabe? Nei?

Luville.

Jeg ønsker det; og jeg gaaer nu hen, for at gjøre alt mit til at overtale min Søster dertil.

Delval.

Jeg vil være Dem uendelig forbunden derfor.

(Han gaaer bort med Andreas og Dubois.)

Ellevte Scene.

Luville (allene).

Det er et vakkert ungt Menneske! Men hvor Tiden vil falde ham lang! Min Søster tager ikke imod ham, og min ny Kierlighed tillader mig ikke saa lige, at holde ham med Selskab. (Kalder) Lisette!

Tolvte Scene.

Luville. Lisette.

Lisette

(seer sig om, førend hun gaaer ind).

Hvad befaler?

Luville.

Hvor er din Cousine?

Lisette.

Var det derfor De kaldte?

Luville.

Nei. Beed min Søster fra mig, at komme herind til mig i Salen.

Lisette.

Lisette.

Hvorfor gaaer De ikke ind til hende i Kabinettet?

Luville.

Nei, jeg vilde gierne tale med hende her.

Lisette.

Som De vil.

Luville.

Hør dog!

Lisette (hæftig).

Hvad?

Luville
(efter nogen Tavshed).

Nei, det var intet.

Lisette
(i det hun gaaer).

Han er fast.

Trettende Scene.

Luville (allene).

Jeg vil heller tale med hende her. Dersom hun aldeles afslaaer, at see Delval, saa kan jeg lade ham komme, uden at hun formoder sig det. Det er min Onkle, som ønsker denne dobbelte Forening; han har ofte talt til mig om Sophie Delval. Men det lykkes ikke — Grevindens Misantropie — Marianes Ankomst — Jeg troer, at hverken min Søster eller jeg bliver givt saa snart.

Fiortende Scene.

Grevinden. Luville.

Grevinden.

Hvad vil du mig, min kiere Broder? Og hvorfor ikke komme ind?

Luville.

Læs dette Brev, og sig mig saa, hvad jeg skal svare. (Grevinden smiler, alt som hun læser Brevet.) Nu vel, Søster?

Grevinden (munter).

Nu vel, Broder! min Onkles Rekommendation formaaer alting hos mig, og jeg er færdig at tage imod hans Yndling.

Luville.

Det glæder mig — — Men det havde jeg ikke ventet.

Grevinden.

Hvorfor?

Luville.

Og dette høitidelige Forsæt, aldrig at tage imod noget Mandfolk, det Løvte, som paa det nøiagtigste skulde holdes — —

Grevinden.

Denne Besøgelse kommer mig ikke til at bryde mit Løvte.

Luville.

Troer du det?

Grevinden.

Det er jeg vis paa.

Luville.

Forklar dig.

Grev-

Grevinden (leende).

Denne Marqvis, som er saa stærk rekommenderet af min Onkle — —

Luville.

Nu vel!

Grevinden.

Er ingen anden, end Sophie Delval, hvor indtagende Naboe.

Luville.

Det kan ikke være.

Grevinden.

Men saaledes er det dog.

Luville.

Er det mueligt?

Grevinden.

Jeg er overbeviist derom.

Luville.

Hvorledes?

Grevinden.

Lisette, som kommer af hendes Tieneste, har troet mig hendes Anslag.

Luville.

Hvilket Anslag?

Grevinden.

At gisre mig latterlig ved at gisre sig elsk mig.

Luville.

Og du kunde formode, Kommandeuren at være behielpelig i dette Bedragerie?

Grevinden.

Aldeles ikke. Sophie maae have bedet sin Broder, som er i Paris, og hvis Exerceertid er forbi,

at begiere Rekommendationsbrev af Kommandeuren, og det benytter hun sig nu af, for at udføre sit Forehavende.

Luville.

Ah! det kunde gierne være; thi hans Tiener, som er en Slags Fiante, begyndte at kalde ham Frue.

Grevinden.

Intet er vissere, siger jeg dig. Vi maae saaledes forstaae hinanden, min Broder, og fixere hende, at hun skal blive nødt til at tilstaae, uagtet den Vittighed, man tillægger hende, at vi endnu ere finere, end hun.

Luville.

Ah, lad mig kun raade: listig Ræv kan ogsaa fanges. Jeg vil hente vores skielmske Giest, og fremstille ham for dig. Ah, for Pokker! denne Historie vilde moere mig uendelig, dersom — —

Grevinden.

Hvad?

Luville.

Det er, at — — intet — intet.

Grevinden.

Ah, min Broder! har du Hemmeligheder for mig?

Luville.

Forlad mig, lille Søster! — Jeg skal aldrig mere have nogen.

Grevinden.

Siig mig da, hvad det er, du tænker paa?

Luville.

Nu vel, (i det han tager Flugten) du skal faae det at vide.

Fem-

Femtende Scene.

Grevinden (allene).

Hvad vil det sige?

Sextende Scene.

Grevinden. Lisette.

Lisette
(kommer løbende).

Ah, Frue! hun er her: jeg har nylig seet hende.

Grevinden.

Skiul dig i mit Kabinet. Dersom hun faaer dig at see, er alting tabt.

Lisette.

Frygt kun ikke — hun er indtagende som Mandfolk.

Grevinden.

Man kommer.

Lisette
(i det hun flygter).

Jeg tager Flugten.

Syttende Scene.

Grevinden. Luville. Delval (pyntet).

Luville.

Min Søster! det er Herren af Delval, som jeg her fremstiller for dig.

(De hilse hinanden.)

Delval (sagte).

Hvor hun er deilig.

Luville.

Luville.

Han behøvede ingen Rekommendation; i det mindste med en Skabning, som denne, er man vel imodtaget overalt.

Delval.

Det er Deres Onkle, jeg har at takke for den Ære, at opvarte Dem; og jeg veed paa ingen Maade at kunne giengielde ham denne Lykke.

Grevinden (sagte).

Hvilket behageligt Væsen hun har! (Høit) Det maae ikke være nogen meget stor Lykke for Dem.

Delval.

Man behøver kun Øine, for at beundre Deres Yndigheder; men har man tillige et Hierte, staaer man i Fare for, alt for hæftig at føle deres Magt.

Grevinden.

Ah, min Herre! Smiger er en Gift, som endnu ikke har fordærvet vores Eensomhed, og det skulde sandelig fortryde mig, om den kunde indtrænge sig her.

Delval.

Roese det, man beundrer: udtrykke det, man tænker: kalder De det Smiger?

Grevinden.

Pariserstiil, min Herre! Pariserstiil. Og De glemmer, at vi ere her paa Landet.

Luville.

Hun har Ret. Her hører vi kun af Frihed og Aabenhiertighed. Nu vil jeg sige Dem vor Levemaade; og De maae have den Godhed, at rette Dem efter den, dersom De vil blive hos os. Ingen Omstændigheder med mig — Ingen Kierlighed til min Søster;

saa

saa længe De nøie iagttager disse trende Vilkaar, vil De modtages med aabne Arme; saasnart De forseer Dem herimod — saa farvel. See, denne Deklaration, troer jeg, man kan kalde Aabenhiertighed. I Henseende til Frihed, lader jeg Dem blive allene med min Søster; De seer, at man ikke tvinger sig her. Adieu. God Morgen, Søster!

(Han omfavner hende.)

Grevinden
(sagte til Luville).

Hvor det klæder hende godt som Mandfolk!

Luville
(sagte til Grevinden).

Det er til at tage Feil af. (Til Luville) Farvel, vor kiere Gieſt!

Delval.

Min Herre! jeg —

Luville
(kommer tilbage).

Apropos! Jh, De har jo ikke engang kyſſet min Søſter, ſiden De kom ind.

Delval.

Min Herre! jeg veed alt for vel — —

Luville.

Ah, hvor De er undſeelig! Friſk! friſk!

Delval.

Den Ære — —

Luville
(til Grevinden).

Kys du ham da; det faaer ellers ingen Ende.

Grevinden.

O, meget gierne.

(Efter at Grevinden har kysset Delval, som staaer ganske forbavset, udbryder hun og Luville i Latter.)

Delval (sagte).

Men hvad betyder alt dette?

Luville.

Forundrer det Dem? Ah, De vil endnu faae ganske andre Ting at see.

(Han gaaer leende bort.)

Attende Scene.

Grevinden. Delval.

Grevinden.

Hvad fattes Dem, min Herre? De seer ganske bestyrtet ud.

Delval.

Jeg tilstaaer, Frue, at min Tilstand sætter mig i Forlegenhed.

Grevinden.

I Sandhed?

Delval.

Den er ganske ny for mig.

Grevinden.

Jeg troer det. Imidlertid skulde man ikke sige det af Deres Contenance.

Delval.

Deres Herr Broders Vilkaar synes at imodsige hans Adfærd.

Grevinden.

Hvori da?

Del-

Delval.

Han tillader mig, at see Dem, han lader mig være allene med Dem, og forbyder mig, at tale til Dem om Kierlighed.

Grevinden.

Det volder, han er en eedsvoren Fiende af Usandhed.

Delval.

I det man tilstaaer for Dem, at man elsker Dem, afviger man da fra Sandhed?

Grevinden.

Det er ligesom Personen er til.

Delval.

Som Personen er til?

Grevinden.

Ja.

Delval.

Hvorledes?

Grevinden.

De, for Exempel —

Delval.

Nu vel! Jeg —

Grevinden.

Dersom De sagde, De elskede mig —

Delval.

Dersom jeg sagde Dem det?

Grevinden.

Vilde De vist ikke mene det.

Delval.

Troer De, jeg har et følesløst Hierte?

Grevinden (listig).

De seer ikke ud dertil.

Del-

Delval.

Hvorfor vilde De da tvivle om min Kierlighed?

Grevinden (leende).

Det er fordi jeg ikke troer paa Umueligheder.

Delval.

Paa Umueligheder?

Grevinden.

O ja, paa Umueligheder.

Delval.

Ah, hvor De læser slet i mit Hierte!

Grevinden.

Maaskee bedre, end De troer.

Delval
(med Ømhed).

Lad Deres Vildfarelse fare, Frue! og tilgiv mig en Tilstaaelse, som Deres Vantroe afkvinger mig. — Jeg havde endnu aldrig kiendt de Følelser, som De opvækker hos mig.

Grevinden.

Det er mueligt.

Delval (som før).

Deres første Diekast er gaaet mig lige ind i Hiertet.

Grevinden (spøgende).

Ah, Himmel!

Delval.

Jeg kan, fra nu af, ikke mere leve, uden for at tilbede Dem.

Grevinden (leende).

Veed De vel, at dette efterligner Naturen?

Del-

Delval.

Kan De tvivle om min Oprigtighed?

Grevinden.

Tvivle? O nei, det forsikrer jeg Dem.

Delval.

De lader altsaa mit Hierte vederfares Ret?

Grevinden.

Tilforladelig!

Delval.

Og De troer, at jeg elsker Dem?

Grevinden.

Nei; men jeg er fuldt og fast overbeviist om det Modsatte.

Delval.

Ah, De stærkeste Eder —

Grevinden.

Overtaler mig ikke.

Delval.

Det er at sige, at De sætter mig i Klasse med disse slette Mandfolk, som — —

Grevinden.

Nei, min Herre! De tager feil. Jeg skulde regne Dem blandt disses Tal? O, tiltroe mig ikke saa lidt Overlæg! Jeg udmerker Dem upaatvivlelig; og jeg seer tydelig Forskiellen, der er imellem Dem og andre Mandfolk.

Delval (glad).

Dette smigrende Fortrin —

Grevinden
(med lidt Ondskab).

Det staaer tilbage at vide, om det er et.

Del-

Delval.

Hvordan? De kunde sætte mig neden for dem, som De foragter?

Grevinden.

Men lad os tale fornuftig. Man maae kiende Folk lidt nøiere, for med Billighed at kunde give dem den Plads, dem tilkommer.

Delval.

Intet kan være retfærdigere; — og Tiden —

Grevinden.

O, jeg veed vel, at med Tiden opdages alt dette. Men der er et sikkert Middel til at afkorte den.

Delval.

Værdiges at underrette mig derom.

Grevinden.

Nu vel. Sæt De mig selv i den Tilstand, at jeg kan rigtigere bedømme Dem.

Delval.

Hvad skal jeg i saa Fald gjøre?

Grevinden.

En Ting, som er ganske ligefrem.

Delval.

Og det er —

Grevinden.

At sige mig Sandheden.

Delval.

Hvorom?

Grevinden (alvorlig).

Hør nu. Det er ikke uden Hensigt at De er her. Hvilke ere de Bevæggrunde, som have opvakt den Begierlighed hos Dem, at kiende mig? Svar mig uden Omsvøb, og vent ikke, at bedrage mig.

Del-

Delval.

Jeg har tidt hørt Deres Yndigheder berømme; man har giort mig en saa glimrende Lovtale over Deres Fortienester, at jeg ikke har kunnet modstaae den Længsel efter at see en saa fuldkommen Person; og jeg føler, paa min Friheds Bekostning, at Portraitet ikke er smigret.

Grevinden

(giør ham smilende en dyb Compliment).

Jeg beder meget om Forladelse, min Herre! men De lyver.

Delval.

Hold op at beskylde mig for Forstillelse; jeg er uskikket dertil. Men jeg vil tilstaae, at førend jeg kiendte Dem, havde jeg foresat mig, at giøre Dem min Opvartning, og at anvende alting, for at blive elsket af Dem —

Grevinden

(afbryder ham).

Ah, nu siger De Sandhed — det er jeg vis paa.

Delval.

Og fra det Øieblik af, at jeg fik Dem at see, har mit Hierte stadfæstet de Forsætter, som Fornuften alerede havde fattet.

Grevinden.

Fornuften? Jeg troer, De tager feil af Ordet?

Delval (hæftig).

Det er sandt: det var en skiult Følelse, som med uimodstaaelig Kraft drog mig til det tilbedelige Formaal, som jeg min hele Levetid skal elske.

Grev-

Grevinden.

Deres hele Levetid?

Delval (paa Knæ).

Ja, Frue! og jeg svær for Deres Fødder, at min Kierlighed skal være ligesaa bestandig, som den er øm og oprigtig.

Grevinden.

O, hvad det angaaer, det troer jeg.

Delval.

Nu vel, bestem da min Skiebne.

Grevinden.

Meget gierne.

Delval.

Jeg bier paa min Dom.

Grevinden.

Jeg er sanddrue.

Delval.

Tael.

Grevinden.

De er indtagende.

Delval.

Frue — —

Grevinden.

Men hvad Kierlighed angaaer, da opvækker De aldrig i Deres Dage nogen hos mig.

Delval
(reiser sig).

Retfærdige Himmel!

Grevinden (ironisk).

O, dette er grueſomt.

Delval (sorgmodig).

Og De vil uden Tvivl befale mig, at flye Dem?

Grev-

Grevinden.

Nei, visselig ikke. De kan blive.

Delval

(lidet tilfreds).

Det er i det mindste et Tegn til Fortrin.

Grevinden.

Aldeles ikke. Jeg tillader Dem, at blive, fordi De ikke er farlig.

Delval.

Complimenten er ikke smigrende.

Grevinden.

Jeg kunde endnu sige mere derom, uden at lyve.

Delval.

Det er sandt, De kunde sige, at De hader mig.

Grevinden.

Nei, jeg hader Dem ikke. Dersom De vilde aflægge det tykke Sløer, som skiuler Deres Hiertes Inderste for mig, og elske mig oprigtig, saa kunde jeg igien elske Dem overmaade.

Delval (fortryllet).

Ah, De bringer mig til Live igien — Snart vil en gienstidig Kierlighed —

Grevinden.

Ih fy! det gaaer ikke an.

Delval.

Hvor kommer det sig?

Grevinden.

Gaae, gaae!

Delval.

Forklar Dem.

Grevinden.

Siig mig een Ting.

Delval.

Hvad?

Grevinden.

Troer De, at Mandfolkene endnu forstaae at elske?

Delval.

Efter at have seet Dem, tør jeg ikke tvivle derom?

Grevinden.

O, Beviset er overtydende.

Delval.

Jeg har hentet det i mit Hierte.

Grevinden.

Jeg taler om Mandfolkene.

Delval.

Ja, jeg forstaaer Dem meget vel. De giør et Spørgsmaal i Almindelighed?

Grevinden.

Ganske rigtig. Troer De, siger jeg, at de endnu forstaae at elske?

Delval.

Upaatvivlelig.

Grevinden.

Og jeg — jeg troer det modsatte. De tage undertiden Attraae for Kierlighed; men har de først naaet deres Ønske, forsvinder snart Fortryllelsen.

Delval (hæftig).

Dom dem ikke alle saaledes. Jeg er endnu meget ung, og dog har jeg kiendt mange, hvis Kierlighed forsøgedes ved Egteskab.

Grevinden.

Mange?

Del-

Delval.

Ja, Frue! mange.

Grevinden (smilende).

Jeg gratulerer.

Delval.

I en Sag, som angaaer mig personlig, har jeg ikke nødig at forsvare Mandfolkenes Sag i Almindelighed.

Grevinden (leende).

Det vilde i Sandhed ikke heller være meget anstændigt —

Delval.

Og eftersom jeg er vis paa, at mit Hierte —

Grevinden

(tager hans Haand med en Slags Ømhed).

Godt, det er til det at jeg appellerer.

Delval.

Det er ikke Maaden, at vinde Deres Sag paa.

Grevinden (som før).

Jeg forlanger imidlertid dog ingen anden Dommer.

Delval

(med Ømhed).

Det vil sige Dem, at jeg tilbeder Dem.

Grevinden

(seer paa ham med Godhed).

De?

Delval

(med Passion).

Og at indtil mit sidste Aandedræt — —

Grevinden

(slipper hans Haand, og taler til ham med Værdighed).

Min Herre! — at handle frit, og ikke tale om Kierlighed — det er de tvende Betingelser, som min

Broder krævede af Dem, da han lod Dem blive allene hos mig. De har forglemt den ene; og jeg vil benytte mig af den anden, for at ende en Samtale, som falder os begge ligemeget til Besvær. (Hun gior en dyb Compliment, og siger, i det hun gaaer) Det er dog stor Skade.

Nittende Scene.

Delval (allene).

Hvilken uhørt Blanding af Forstand og Vantroe, Skiønhed og Kulde! — Jeg frygter meget for, at min Søster, i det hun søger, at giøre mig lykkelig, har giort mig ulykkelig for min hele Levetid.

Tivende Scene.

Delval. Andreas.

Andreas.

O, det var brav! det er Dem, jeg søger efter.

Delval.

Hvad vil du mig?

Andreas.

Spørge Dem, naar vi reise?

Delval.

Hvorfor?

Andreas.

Saa min Santen, det er fordi Tiden falder mig saa lang her.

Delval.

Det er beklageligt.

An-

Andreas.

For Drolen, det troer jeg nok! Der er ikke et Menneske, som man kan differere med, i hele Slottet; dersom man vil tale til et Fruentimmer, tager hun Flugten, uden at svare; og seer De, Frue! jeg kan ikke vænne mig dertil, det kan ikke jeg: jeg gider gierne diskereret.

Delval.

Men hvad skal det betyde, hvert Øieblik at kalde mig Frue?

Andreas.

O, min Gud! det er ikke min Skyld: jeg veed selv ikke af det.

Delval.

Men af hvad Aarsag?

Andreas.

Herren maae da altsaa vide, at jeg i 6 Aar har været Forrider hos en meget vakker Dame; det er kun 8 Dage siden jeg forlod hende, for at gaae i Tieneste hos Dem, Herre! og dette volder, at jeg endnu sommetider forgaloperer mig.

Delval.

Mag, at det ikke skeer tiere.

Andreas.

Det gior jeg ogsaa; men —

Een og Tivende Scene.

De Forrige. Luville.

Luville

(med en mørk Mine).

Ah, er De der, min Herre! jeg søgte Dem.

Delval.

Jeg har ikke været ude af Stuen.

Luville (som for).

Viis Deres Tiener bort.

Delval

(til Andreas).

Gaae bort.

Andreas.

Skal jeg gaae hen og bestille Heste?

Delval.

Nei.

Andreas

(i det han gaaer).

Det var ilde.

To og Tivende Scene.

Luville. Delval.

Delval (sagte).

Hvad betyder denne kolde Mine?

Luville

(sagte og leende).

Ah, Frøken Delval! jeg skal drive Dem til det yderste.

(Et Øieblik Tavshed.)

Delval.

Hvad fattes Dem? De seer saa alvorlig ud.

Luville

(med en mørk Mine).

De er Adelsmand?

Delval

(med koldt Blod).

Jeg tænker, at man ikke tvivler derom.

Luville.

Luville.

Kiender De Adelstandens Pligter?

Delval.

I hvad Hensigt gior De mig dette Spørsmaal?

Luville.

Det er fordi De er endnu ung.

Delval.

Det veed jeg.

Luville.

Og at man maaskee kunde lære Dem disse.

Delval.

Jeg forstaaer Dem ikke.

Luville

(nærmer sig til ham).

Jeg vil forklare mig tydeligere.

Delval.

Tael.

Luville.

De har seet min Søster?

Delval.

Med stor Fornøielse.

Luville.

De har funden hende —

Delval.

Indtagende.

Luville.

De har sagt hende —

Delval.

At Kierlighed — —

Luville (rasende).

Kierlighed!

Delval.

Hvad Modbydeligt er der ved dette Ord?

Luville

(tager ham ved Haanden)

Hør mig.

Delval.

Jeg hører.

Luville.

De kiender Ærens Love?

Delval.

Jeg er stolt deraf.

Luville

(sætter sin Hat paa).

De maae give mig Satisfaktion.

Delval.

Satisfaktion?

Luville.

De har fornærmet mig.

Delval.

Jeg?

Luville.

De?

Delval.

Hvormed?

Luville.

De har overskredet de Grændser, jeg havde foreskreven Dem; De har overtraadt Giestfriheden.

Delval.

Jeg har ikke troet, at kunde fornærme Dem, ved at tilkiendegive Deres Søster de Følelser, som hun opvækker hos mig.

Del-

Luville.

Det har De giort; og nu forlanger jeg Satisfaktion.

Delval.

Nei, jeg slaaes ikke med det Fruentimmers Broder, som jeg tilbeder.

Luville
(sagte, leende).

Nu er hun ret forlegen. (Høit) Et uselt Paaskud! Friskt! friskt!

Delval.

Hør mig.

Luville
(trækker Kaarde).

Intet, intet.

Delval.

Et Ord.

Luville.

Friskt! friskt! Forsvar Dem.

Delval
(sætter sin Hat paa).

De vil saa have det, min Herre! jeg saaer at tilfredsstille Dem.

Luville (forundret).

Hvordan Djevelen —

Delval
(falder ud imod ham).

Det er Dem, som tvinger mig dertil.

(Da Luville seer Delval falde ud imod ham, afbryder han strax, af Frygt for at blessere. Delval springer til, for at giøre ham vaabenløs, og tager hans Kaarde fra ham.)

Tre og Tivende Scene.

Luville. Grevinden. Delval.

Grevinden.

Hvilken Allarm! Hvad seer jeg!

Delval

(tilbyder hende Luvilles Kaarde).

Kom, Frue! kom og tilfredsstil Deres Broders ubillige Vrede. Han vilde gjennembore sin Vens Hierte.

Grevinden

(tager Kaarden).

Hvorledes? Min Broder —

Luville

(sagte til Grevinden).

Det er en Djevel.

Grevinden.

Og hvad er Aarsag til Deres Trætte?

Luville.

Han understaaer sig at sige, han elsker dig, og jeg tænker ikke paa, at ægte dig.

Delval.

Og det har De kundet troe! Den stærkeste Passion — —

Grevinden (leende).

Passion?

Delval.

Bestandig Spodskhed!

Grevinden.

Nu vel, min Herre! Jeg taler alvorlig med Dem: elsker De mig?

Del-

Delval.

Med den hæftigste Ømhed.

Grevinden.

Hvad kan den hielpe til?

Delval.

Til alting, dersom De vil.

Grevinden (leende).

Dette alt beløber sig til meget lidet.

Delval.

Anseer De en passende Forbindelse, som Kierlighed har sammenknyttet, for en Baggatel?

Luville.

En passende Forbindelse?

Delval.

Jeg tør troe det.

Grevinden.

Men, oprigtig, betænker De det ogsaa?

Delval.

Om jeg betænker det?

Luville.

Tael reent ud.

Delval.

Vel.

Luville.

Er det Deres Forsæt, at gifte Dem?

Delval.

Tilforladelig!

Luville.

Med hvem?

Delval.

Med Deres Søster.

Luville.

Luville.

O Snak!

Delval.

Hvorledes? Snak?

Grevinden.

Men hvorledes føste Troe til Dem?

Delval.

Det er ganske ligegyldigt, at Notarius maae komme: om at Deres Broder opsætter Kontrakten: og jeg underskriver i Blinde.

Grevinden (smilende).

De spøger?

Delval (hastig).

Men hvilken afskyelig Tanke har De da giort Dem om mig? O, forjag denne fornærmelige Mistillid. Troe, at det udgjør min Lykksalighed, at elske Dem, at tilbringe mine Dage med Dem, og med den ømmeste Omhyggelighed at bøde paa alle de grumme Bekymringer, som Deres første Ægteskab har voldet Dem.

Grevinden

(sagte til Luville).

Ah, min kiere Broder!

Luville

(sagte til Grevinden).

Man maae bringe hende til det yderste. (Høit) Nu vel, min Herre! De overtaler mig, og jeg giver Dem min Søster.

Delval.

O, hvilken umaadelig Glæde!

Luville.

Men alting maae afgjøres i dette Øieblik.

Del-

Delval.

At ile med det Øieblik, der giør mig lykkelig, det er at gisre mig dobbelt lykkelig.

Grevinden

(med Ømhed).

Delval! kiere Delval! tving mig ikke til at hade Dem. Jeg elsker Dem høiere, end De troer, og jeg ønsker med en yderlig Hæftighed, at De vilde beretige mig til at elske Dem altid paa samme Maade.

Delval.

Ah, min Lykke overgaaer min Forhaabning; og jeg iiler hen til Notarius.

Grevinden.

Delval — De vil saa have det.

Delval.

Han skal lægge den sidste Haand paa min Seier.

Grevinden.

Paa Deres Seier?

Delval.

Hvilken skiønnere Seier, end den, at eie Deres Hierte, og bære Navn af Deres Mand?

Grevinden.

Nu vel, min Herre! gaae De hen til Notarius, og lad opsætte Kontrakten, om De tør; men huske vel paa, at mit Had vil være Belønningen for Deres Troelsshed.

Delval.

Mit Hierte er alt for reent til at kunde frygte for denne Trusel. (Kalder) Andreas!

Fire og Tivende Scene.

De Forrige. Andreas.

Andreas
(kommer løbende).

Her er jeg, Frue!

Delval.

Nu igien?

Andreas.

Saa min Santen, det er Vanen.

(Grevinden og Luville bryde ud i Latter.)

Delval.

Hvoraf leer De?

Grevinden og Luville.

Intet, intet.

Delval
(til Andreas).

Gaae og see du faaer at vide, hvor Notarius boer, og kom saa hid og hent mig, for at følge mig derhen.

Andreas.

Ih, for Drolen! han boer der, ligeoverfor Slotsporten, giør han.

Delval (vil gaae).

Jeg iiler afsted; og denne lykkelige Dag vil for evig forvisse mig en tilbedet Kone og en agtværdig Ven.

(Han gaaer bort med Andreas.)

Fem

Fem og Tivende Scene.

Grevinden. Luville.

Grevinden
(seer efter ham).

Ah, det er at drive Uforskammenhed alt for vidt.

Luville.

O, hvilket Fruentimmer!

Grevinden.

Nu, du har ikke kunnet skræmme hende?

Luville.

Skræmme hende? Tvertimod.

Grevinden (leende).

Men hvorledes: tvertimod?

Luville.

Ja, for Pokker! da jeg kom til hende, for at forblusse hende, faldt hun mig an som en Løve: jeg var forskrækkelig bange for at blessere hende. Jeg holdt mig i Forsvarsstand; hun fægtede, som om hun gjorde Profession deraf.

Grevinden.

Ah, min Broder!

Luville.

Hvad er der?

Grevinden.

Jeg kan aldrig beskrive dig det, der foregaaer i mit Hierte.

Luville.

Mit er i større Bevægelse, end dit.

Grevinden.

Min Broder! dersom du elsker Sophie, maae du tilgive hende alting; lad hende blive min Søster, lad hende

hende dele al min Ømhed med dig, og at vi aldrig skilles ad, saa længe vi leve.

Luville.

Det er forbi.

Grevinden.

Hvi saa?

Sex og Tivende Scene.

De Forrige. Lisette.

Lisette
(kommer løbende).

Der er Frøken Sophie; hun kommer med Notarius.

Grevinden.

Jeg lader dig blive hos dem. Jeg vil høre efter; og, saa snart det er Tid, lader jeg mig see.

(Hun gaaer ind i sit Kabinet.)

Lisette (sagte).

Og jeg, jeg løber hen, for at hente min Frøken. Det er Tid, at hun giver sig tilkiende.

(Hun gaaer.)

Syv og Tivende Scene.

Luville (allene).

Dette Spøg holder mig fra min kiere Mariane. Lykkeligviis er det snart endt.

Otte og Tivende Scene.

Notarius. Luville. Delval.

Luville.

Men hvorledes? Er Kontrakten alt opsat?

Nota-

Notarius.

Herr Marquien har ikke givet mig Tid. Han har ladet skrive de tilkommende Ægtefolks Navne, samt Fortegnelsen over sin Formue; Artiklerne ere blevne staaende in Blanco, og De, min Herre, er beføldmægtiget at fastsætte dem, som De finder det for godt.

Luville.

Det kan man kalde Tillid.

Notarius

(gaaer hen til Bordet).

Og dersom Grevinden er rig, saa er Herr Marquien det vist ikke mindre.

Luville.

Delval!

Delval.

Min Herre.

Luville.

Det er altsaa ramme Alvor?

Delval.

Hvorledes? Tvivler De endnu?

Luville.

Føler De Dem i Stand til at gjøre min Søster lykkelig?

Delval.

Min Herre! ved at dele Skiebne med mig, skal man aldrig komme til at beklage sig hverken over mit Hierte, Tænkemaade eller Opførsel.

Luville.

Dette Svar er aldeles tvetydigt.

Delval.

Tvetydigt?

Luville.

Ja, ja! lad os ikke narres. Er De rigtig sindet, at gifte Dem?

Delval.

Tilforladelig!

Luville.

Med et Fruentimmer?

Delval.

Hvorledes: med et Fruentimmer?

Luville.

Ja, ja! — jeg veed nok, hvad jeg siger.

Delval.

Men jeg — jeg forstaaer Dem aldeles ikke.

Luville

(visende ham Kontrakten).

Hvad er det?

Delval.

Jh, det veed De meget vel — det er en Egteskabs-Kontrakt.

Luville.

Med hvem?

Delval.

Men — med Deres Søster.

Luville.

Og De underskriver den?

Del-

Delval.

Om jeg underskriver den?

Luville.

Uden Feil i Ortographien?

Delval.

Et artigt Spørgsmaal!

Luville.

Ret det, som man kalder: underskrive!

Delval

(meget hæftig).

Jh, ja, ja! grumme Menneske! som De er. Jeg vil underskrive den, og det med mit Blod, om det kræves.

Luville.

Skal jeg kalde paa min Søster?

Delval.

Ganske vist.

Luville.

Vogt Dem! Kom mig ikke til at løbe med Liimstangen.

Delval.

Ah, frygt intet.

Luville.

Frisk da? (Kalder) Lisette!

Ni og Tivende Scene.

De Forrige. Lisette.

Lisette

(kommer løbende).

Herre! (stiller sig forundret an ved at see Delval) O Himmel!

Delval
(kiender hende).
Ih, hvad bestiller du her?

Lisette
(til Delval, med halv Stemme).
Vær roelig! Jeg har intet sagt.

Delval (forundret).
Hvorledes: intet sagt?

Lisette
(gaaer bort, i det hun seer Grevinden komme).
Nei, spørg hellere Fruen.
(Hun gaaer hastig ud.)

Tredivte Scene.

Notarius. Grevinden. Luville. Delval.

Grevinden.
Hendes Nærværelse forbauser Dem.

Delval.
Mig? Hvorfor det?

Grevinden
(sagte, til Luville).
Hvilken Formastelse!

Luville
(sagte, til Grevinden).
Lad os see, hvor vidt det gaaer. (Til Notarius)
Nu, min Herre! kom nærmere, og lad os underskrive.

Notarius
(giver Delval Pennen).
Vær saa god, min Herre.

Del-

Delval.

Jeg veed, min Herre, at det er i sin Orden, at jeg underskriver først — men — —

Grevinden.

Deres Haand ryster — ikke sandt?

Luville.

Jeg vidste det nok.

Delval.

Et Øieblik, om De behager: ingen vrange Fortolkninger — Deres Mistanke bør retfærdiggiøre min — Man kiender den Modbydelighed, som Fruen har yttret for et andet Egteskab, og, efterat jeg havde underskrevet, kunde hun giøre alt dette til Spøg.

Grevinden.

Ah, det er artigt nok, det er Dem, som tiltroer mig det Forsæt, at spøge.

Delval.

Tilgiv; men jeg frygter derfor.

Grevinden.

Hvor man dog dømmer andre efter sig selv!

Delval.

Ah, Frue —

Grevinden.

Deres Forlegenhed er naturlig. Men naar De ikke kan taale Spøg, hvorfor har De da drevet det saa vidt?

Delval.

Nu vel, saa lad nu see, at det ikke er det. Beroelige mit bængstede Hierte; underskriv De først.

Grevinden.

Er det det, De ønsker?

Delval.

Ja.

Grevinden (underskriver).

De skal blive tilfredsstillet.

Delval (henrykt).

Ah, jeg er overmaade lykkelig! Frisk! nu De, min bedste Broder.

Luville (underskriver).

Gierne, min bedste Søster.

Delval.

Min Søster —

Luville.

O, der er paa min Ære nu ingen Middelvei mere. De maae forlade Ballet, eller tage Masken af. Der er Pennen.

Delval (underskriver).

O, jeg har aldrig underskrevet noget med saa glad et Hierte! — De hører mig til, min deilige Grevinde! min Seier er fuldkommen.

Grevinden.

Ikke aldeles, Frue!

Delval.

Hvad er det, De siger?

Grevinden.

At, naar man vil drive Spøg med Folk, bør man vogte sig for, at man ikke selv hildes i den Snare, man har sat for dem.

Del-

Delval.

Jeg er ganske forvirret.

Grevinden.

Det troer jeg nok. Jeg var underrettt om alting; og jeg har kun villet see, hvor langt De kunde drive Forstillelsen.

Delval.

Jeg? Værdiges, at forklare mig — —

Grevinden.

Gaae fra mine Øine! De har ikke villet være min Veninde, Sophie! og jeg skal giøre alt, hvad der er mig mueligt, for at hade Dem.

Een og Tredivte Scene.

Lisette. Luville. Sophie. Grevinden. Delval. Andreas og Notarius bag ved.

Sophie
(til Grevinden).

For at hade mig? Men hvormed har jeg da fortient en saa grum Beslutning?

Grevinden.

Hvem er hun? Hvad vil hun?

Delval
(kiender hende).

Jh, det er min Søster!

Grevinden og Luville.

Hans Søster!

Lisette.

Hende selv.

Sophie.

Tilgiv, Frue! den lykkelige List, som jeg har betient mig af, for at bringe Deres Hierte tilbage til Kierlighed. Jeg allene har bedraget Dem; og jeg ønsker mig til Lykke dermed. Jeg er den sande Sophie, og det er Marquis Delval, min Broder. De havde aldrig samtykket i at see ham, dersom hans Kiøn havde været kiendt af Dem; men jeg burde skiule min List for ham, og dette er her skeet; han var ikke sin Lykke værd, dersom han havde hiulpen til at bedrage den, han elsker.

Delval.

Min elskelige Kone!

Grevinden.

Hvordan? De er virkelig ikke Sophie?

Delval.

Har Deres Hierte kunnet tage Feil deri?

Grevinden

(efter et Øieblikks Taushed, kaster sig i Sophies Arme, og siger:).

Ah, Sophie! hvor jeg elsker Dem!

(Hun omfavner hende.)

Luville

(til Sophie).

Ah, Mariane! Mariane!

Sophie.

Sophie.

Er De vreed for Feiltagelsen?

Luville.

Nei; men jeg vilde, at min Vildfarelse havde varet længer.

Sophie.

Hvorfor?

Luville.

For at nyde den Fornøielse, at give Dem det meest udmerkende Beviis paa min Kierlighed.

Sophie.

For reent at nedtrykke mig under Taknemmelighedens Aag. Nei, ikke saa, om De behager — alting maae være lige. De har taget mig i Beskyttelse, uden at kiende mig: jeg tilbyder Dem min Haand — gaaer det nu lige op?

Delval.

Ah, det er mig, som fylder Dem alt.

Grevinden.

Og mit Løvte —

Luville.

Gaae, Søster. Kierlighed fritager dig derfra. Elsk Delval inderlig; han fortiener det: det er en kiek Karl. Lad ham give mig sin Søster; og at denne dobbelte Forbindelse maae forene os for stedse!

Delval.

Jeg skylder hende min hele Lykke; det er meget billigt, at jeg forvisser hende sin.

Sophie.

Kom, og lad vore Hierter stedse være deelte imellem Kierlighed og Venskab.

Natten.

Komedie i een Akt,

af

Marq. Franceſco Albergati Capacelli.

Overſat

ved

Adam Gottlob Thoroup.

Personerne.

Marquis Valerio Ranghi, en Romer.

Clarice, hans Datter.

Tofolo, en Tiener.

Grev Florindo Bruggi, } Turinesere.
Grev Leander Arcati, hans Ven }

Grev Ottavio Avetusi } Milanesere.
Grev Lelio Anselmi }

Vespa, Tiener i Giestgiverhuset.

Nogle Tienere, som ikke tale.

Scenen er i et forneint Giestgiverhuus i Milan.

Første Scene.

Florindo. Leander.

(Skuepladsen forestiller en Stue i et Værtshuus, med adskillige Møbler; i Midten en Dør, som tiener til Indgang, og to Vinduer ud til Gaden; paa Siderne to Døre ligeoversor hinanden. For at see ud af Vinduerne, maae man gaae op af nogle Trappetrin. Florindo og Leander sidde lige overfor hinanden, som for at sove, hver i sin Lænestoel, med Fødderne paa en Taburet. Ved Florindo staaer et tændt Lys i en Stage. Leander sover roelig.)

Florindo (bekymret).

Kunde noget værre hændes mig? At forelske mig, ikke have Mod til at sige det, lade det staae hen til Natten forend min Afreise! O Gud! i fiorten Dage, jeg har opholdt mig i dette Værtshuus, har jeg ikke været i Stand til at sige ligefrem — (med Utaalmodighed) og Leander sover i al Roelighed — hvor han er lykkelig, som ei besværes af nogen Lidenskab! (Han vender sig om i Lænestolen.) O, det er umueligt, at jeg kan lukke et Øie til. Jeg veed ikke, hvad Klokken kan være —

være — (tager sit Ur op) Der ere endnu to Timer til Dag. Men — De, som have uroelige Nætter, pleie at ønske Dagens Komme; og jeg kan hverken ønske den, ikke heller haabe, at den skal bringe mig Trøst — Desværre! — ved Dagbrækningen skal hun reise — vi skal skilles ad — og — — min Ven sover sødt. Dersom han dog var vaagen, kunde jeg finde nogen Lindring ved at tale — — Leander! Leander! (kalder sagte paa ham) ei! ei! intet vækker ham. Min Ven! min Ven! — saa meget er det, jeg trænger til Selskab, og jeg kan ikke længer udstaae saa stor en Plage. Jeg vil prøve, om ikke denne liden Støi kan være nok.

(Han støder Taburetten omkuld, hvorpaa han havde sine Fødder. Leander vaagner lidet ved Allarmen; men vender sig strax om paa den anden Side, og falder igien i Søvn.

Florindo (utaalmodig.)

O, hvor jeg kan ærgre mig! (Med stærkere Stemme) For Guds Skyld, om De holder af mig, saa vaagn dog op! Hør mig! jeg har Dem nødig.

Leander (søvnig).

Og jeg har meget nødig at sove. De veed jo, at naar jeg ikke sover, saa befinder jeg mig slet hele Dagen: jeg er fortrædelig, og duer til ingen Ting; vær derfor saa god at lade mig være.

(Han falder paa ny i Søvn.)

Florindo

(staaer hastig op, og reiser den Taburet, han væltede).

Nei, nei, jeg lader Dem vist ikke sove. (Han sætter sig paa Taburetten, hvorpaa Leander har sine Fødder.) Nu er det strax Dag, vi skal reise: hvad nytter det da?

Lean-

Leander
(vaagnende, utaalmodig).

Hvad det nytter? hvad det nytter? Om det ikke nytter Dem, at jeg sover, saa nytter det mig. Nu, hvad vil De?

Florindo.

Lad os tale sammen. Trøst mig, raad mig, hielp mig, om De kan.

Leander.

Ja, lad os snakke. Men hvad for Raad eller Hielp vil De vel, jeg skal skaffe Dem?

Florindo.

Hvad siger De vel, hvor ere disse fiorten Dage ikke løbne hastig! Det synes kun et Øieblik, siden vi kom i dette Værtshuus.

Leander (gispende).

For Dem kan det synes et Øieblik; mig kommer det netop for som fiorten Dage — netop — netop —

(Han er færdig at falde i Søvn.)

Florindo
(støder paa ham).

O, sov dog ikke igien. Dersom De er min Ven — —

Leander
(rumager sig, for at holde sig vaagen).

Jo, jo, jeg er virkelig Deres Ven; men Søvnen er en deilig Ting. Nu da! tael, lad os snakke som De vil: jeg skal høre paa Dem alt hvad jeg kan, og svare Dem. (tager Tobak) Nu haaber jeg, at kunde holde Øinene oppe.

Flo-

Florindo (bedrovet).

Om to eller tre Timer maae vi reise.

Leander.

Ganske vist. Vilde De være al Deres Levetid i et Værtshuus?

Florindo.

Ach! naar denne elskværdige Pige ogsaa var her.

Leander.

I Sandhed, var det ikke af Frygt for at mishage Dem, skl De mig rigtig til at lee. Det er jo en Snak, som i en Roman eller Komedie; jeg er vis paa, at om man fortalte nogen det, troede de det ikke.

Florindo.

Jeg sværger, at det er mit Alvor, og det, som jeg siger — —

Leander.

Jeg taler ikke om, hvad De siger; det kan være, at det er Deres Alvor; men jeg taler om Ting, som ere troelige.

Florindo.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal svare Dem. Min Frygtagtighed har været min Ulykke.

Leander.

Og det er just denne Frygtagtighed, som ikke saa let vil blive troet.

Florindo.

Men naar man saaer at vide, at denne er min første Kierlighed, saa —

Leander.

Saa vil alle Folk sige, at De har biet brav længe med at blive forliebt — —

Flo-

Florindo.

Ah, dersom De holder af mig, saa hold op at spøge; det er nu ikke Tid dertil.

Leander.

Jeg elsker Dem, det veed De; jeg vil gjøre alting for Dem; men jeg frygter, at vi har biet for længe. I Morgen, saasnart det dages, reiser Marquise Clarices Fader Valerio herfra, og fortsætter deres Reise til Paris. Vi maae ogsaa reise herfra, for at komme til Rom; og gid De ikke skal komme til at fortryde, at De har opholdt Dem for længe her; De kan ved Deres Udeblivelse lettelig hindre Deres Processes lykkelige Udfald.

Florindo (utaalmodig).

Ei! jeg tænker ikke paa Processen.

Leander.

O, meget vel! naar De ikke tænker derpaa, saa har jeg intet at svare Dem: det er jo Dem allene den angaaer. Jeg har intet andet herved at gjøre, end at være Dem til Selskab. Vi ere reiste fra Turin sammen, vi have opholdt os her i fiorten Dage, vi kan reise, vi kan bie, vi kan vende tilbage, alt ligesom Dem behager; men mit Venskab for Dem er Aarsag, at det gjør mig ondt, at see Dem saaledes forsømme —

Florindo.

Nei, min Ven! jeg er ikke saa daarlig, at jeg vilde forsømme saa magtpaaliggende en Sag; men hør mig, De veed jo, at jeg i Rom har en Fætter, som jeg har givet i Kommission, at bære Omsorg for den, saa jeg kan være roelig.

Leander.

Jeg beder om Forladelse, man maae enten selv sørge for sine Forretninger, eller i det mindste ikke være for langt fra den, som har dem under Hænder.

Florindo.

De har Ret; men min Sags lykkelige Udfald, som nu synes temmelig nær, kan ikke gjøre mig misfornøiet over at have betroet mig til andre. Da vi vare ankomne hertil, fandt jeg et Brev paa Posthuset fra min Fætter, hvori han gav mig godt Haab.

Leander.

Men i det samme Brev skrev han, at Deres Nærværelse i Rom vilde være meget nyttig.

Florindo.

Det er meget sandt, jeg har giort ilde i at forhale, besynderlig da jeg forudsaae, at jeg maatte opholde mig her nogle Dage — siden Fanden førte mig til at forelske mig i Marquise Clarice ved første Øiekast — saa skrev jeg til min Fætter, at han endnu en Postdag maatte sende Brevene til mig til Milan. Posten kommer — —

Leander.

Just i Morgen. Posthuset er her ligeoverfor; vi faae Breve, saasnart de komme, og saa reise vi strax efter; alting gaaer vel, og jeg ønsker Dem de behageligste Efterretninger. Lad os imidlertid tale om denne Dame, De har forelsket Dem i. Hun og hendes Fader reiser i Morgen tidlig; De reiser for Deres Forretninger, og de andre for Fornøielse; de reise til Paris, og vi ere paa Veien til Rom: betragt nu

selv,

selv, om dette ikke er det samme, som at forelske sig i Antipoderne?

Florindo.

De har Ret; men dog! hvo veed — —

Leander.

De er besynderlig med Deres Tvivle. Med Tilladelse, hvorfor har De i disse fiorten Dage, vi har opholdt os her i Værtshuset, ikke erklæret hende Deres Kierlighed?

Florindo.

Fordi jeg ikke har havt Dristighed dertil.

Leander.

Ei, hvad Dristighed! hvad Dristighed! Det kalder man ikke Dristighed. Det skulde være dumdristigt, uforskammet, naar det ikke var et ugivt Fruentimmer. De er frie: hun er Pige: hendes Familie er af de anseeligste i Rom — der er intet Lastværdigt i en Kierlighed imellem Personer, som befinde sig i saadanne Omstændigheder. Men saaledes gaaer det almindeligen. Endog de Dristigste ere bange for at tale til en Pige: til en givt Kone tør alle nærme sig, og ofre hende Sukke og Smigrerier. Hvilken Naragtighed! Den Ugivte kan, uden at hendes Ære lider derved, taale, at man kappes om at vinde hendes Gunst, at man giør hende Tilbud, den Givte ikke: Pigen er fri, og kan indlade sig i en Forbindelse — —

Florindo.

Ja, jeg seer det, at jeg har været enfoldig; men nu er det for sildig.

Leander.

Og hvorfor har De i det mindste ikke talt derom til Marqvis Valerio, hendes Fader? Han har overgydet os med Høflighedet. Fra den første Dag af, har han villet, at vi skulde spise sammen; og han har virkelig anseet os som Venner.

Florindo.

Jeg kan ikke nægte det. Han har vist os overmaade stor Høflighed, for saa vidt hans Naturel tillader det; men jeg har forhen sagt Dem det, at hans alvorlige Udseende, hans Ansigt, hvorpaa man aldrig seer en Smiil eller nogen Munterhed, har giort, at naar jeg vilde tale til ham om hans Datter, kunde jeg ikke faae Ordet frem: jeg blev kold og varm paa engang, og jeg følte mig nødsaget til at tie.

Leander.

Hvorfor tillod De da ikke, at jeg talte for Dem? Jeg har dog adskillige gange tilbudet Dem det.

Florindo.

Kiere Ven! jeg kan aldrig nok takke Dem; men jeg maae bekiende, at med min uovervindelige Frygtsomhed forenede sig endnu den Lyst, at vilde først vide, om Datteren kunde lide mig. Nu, da vi ere ved det sidste Øieblik, synes det, at Fortvivlelsen giver mig Mod; og dersom jeg kan finde et lykkeligt Øieblik, vil jeg erklære min Kierlighed for Marqvise Clarice.

Leander.

Men vi reise jo allesammen i Morgen: vi til Rom, og de andre til Paris.

Lean-

Florindo.

Ei! alting kunde blive godt, dersom jeg har været saa lykkelig, at behage hende; og dette er Aarsagen, hvorfor jeg har villet forlade vore Værelser, og i de faa Timer, som vare tilbage af denne Nat, blive her i Salen. Det er umueligt andet, synes mig, end at der jo i Morgen, i den Forvirring med at tillave sig til Reisen, maae indtræffe et Øieblik, hvori jeg kan forklare mig for Marquisen, og saa — — det gior mig ondt, at De for min Skyld maae have Uroe. For Resten — —

Leander.

Tænk ikke derpaa, jeg beder Dem. Himlen give, at De maatte naae Deres Ønske! saa vilde jeg opofre ikke een, men mange Nætter, for at see Dem lykkelig.

Florindo.

Jeg er Dem forbunden; og jeg vil haabe, at mit Forsøg og Deres Godhed ikke skal være frugtesløse; det synes mig for Resten, at jeg kan have god Grund til at smigre mig, da det næsten er vist, at Marquisens Hierte ikke forhen er indtaget for nogen. Her har hun altid været munter; hun har stedse med Glæde taget Deel i de Fornøielser, som hendes Fader har forskaffet hende her i Staden; hun taler med den største Fornøielse om hendes Reise til Paris. Dersom hun var forelsket, vilde hun ikke blive saaledes ved; og er hendes Hierte endnu i Frihed, kan det være, at hun overgiver det til mig.

Leander.

Jeg ønsker Dem det af mit ganske Hierte; sandt at sige, har det heller ikke synes mig, at hendes Hierte

var indtaget af nogen Tilbøielighed. Hun har altid været munter og fri, og vi maae være hende forbundne for den Høflighed, hun stedse har viist os. Men lad os passe paa, og see, om man, naar enhver gior sig reiseferdig, kan træffe et lykkeligt Øieblik, for at tale til Frøkenen; og dersom De saa ikke taler, taler i Sandhed jeg. Men dersom hun modtager Deres Tilbud, maae De strax bestemme Dem til at aabenbare det for hendes Fader.

Florindo.

Jeg skal ikke undlade noget; og hvad vore andre Forretninger angaaer, vil man let finde et Middel —

(Man hører Lyden af et Instrument under Vinduerne.)

Florindo

(med nogen Forundring).

Der er nogen, som spiller.

Leander.

Lad dem spille. Ja, jeg seer ogsaa, at naar Frøkenens Hierte lader sig bøie, den Vanskelighed med Reisen da let kan overvindes, og at vi — —

(Musiken forstærkes.)

Florindo

(mere uroelig).

De spille under disse Vinduer — jeg bedrager mig ikke.

Leander.

O, under disse Vinduer! det er at sige, paa Gaden, som er under disse Vinduer; og hvad kommer det ogsaa os ved, om de endog spillede under disse? Det er Folk, som tage frisk Luft, og fornøie sig med at spille, imedens de spadsere.

Lean-

Florindo.

Men de andre Nætter har jeg aldrig hørt saadan Musik.

Leander.

De andre Nætter have vi ligget og sovet, og vore Vinduer vende ikke til Gaden, og — —

(To Stemmer synge de efterfølgende Ord, og accompagneres af et Instrument.)

Ach, den veed af ingen Plage,
Som en Elskers Kaar ei prøver,
Naar den Frygt hans Siel bedrøver,
At hans Elskres Tab er nær.
Han erindrer Lykkens Dage,
Skionne Timer, kiere Steder,
Selv ved Mindet af hans Glæder,
Han sin Qval forøget seer.

(Leander hører ligegyldig derpaa. Florindo derimod med stedse tiltagende Agtsomhed, Forundring og Uroelighed.)

Leander
(seer Florindo uroelig).

Hvad fattes Dem? Foraarsager Musiken Dem Smerter?

Florindo.

I Sandhed, min Ven! jeg frygter, at denne Musik vil være smertelig for mig.

Leander.

Hvorledes der?

Florindo.

I disse Ord, disse Vers ligger der vist en Hemmelighed skiult, og jeg vilde vædde — (Man hører en liden

liden Bevægelse i Værelserne paa venstre Haand. Han vender sig til den Side.) Hører De? Hører De? I det Kammer er der nogen oppe.

Leander.

Vilde alle, som jeg, saa sov vi allesammen.

(Allarmen bliver lidet stærkere.)

Florindo.

Støien forøges, og min Mistanke med. (Han reiser sig, og lytter til.) Nu vil jeg søge, at faae Oplysning.

(Han løber hen og slukker Lyset.)

Leander.

Hvorfor slukker De Lyset?

Florindo.

Jeg skal strax sige Dem det. Der er ingen, som tænker paa, at vi ere i denne Sal; de troe alle, at vi ere i vore Kamre, og sove; altsaa kan vi her, da det er mørkt, tilfulde opdage, om der er noget paa Færde. (Samme Vise gientages.) Musiken begynder igien.

(Han hører derpaa med Agtsomhed.

Leander

(har reist sig op).

Jeg vilde ikke, at her skulde forefalde noget Ubehageligt.

Florindo

(i det han hører nogen gaae i Kammeret).

Tys! tys! Lad os høre efter.

Anden

Anden Scene.

De Forrige. Clarice (i Negligé, kommer frygtsom ind, tagende for sig, og gaaende hen mod det eene Vindue).

Clarice.

O Kierlighed! da du ikke er stridende imod Æren, saa styr for sidste gang mine Trin, og forund mig omsider den Lykfalighed, som dydige og troe Elskende tragte efter.

(Hun gaaer ganske sagte hen og stiller sig for Vinduet. De andre giøre imidlertid saadant stumt Spil, som meest passer sig efter nærværende Omstændigheder.)

Florindo
(sagte, til Leander).

Har jeg ikke nok sagt Dem det? O den, som elsker, bedrager sig, desværre, kun sielden.

Leander.

De har Ret; men jeg er forundret.

Clarice
(ved Vinduet).

God Aften, min Bedste!

(Man sætter, at Clarice allene kan høre, hvad der bliver talt paa Gaden. — Florindo er bekymret: Leander søger at troste ham.)

Clarice.

Desværre, det er sandt! i Morgen reise vi; men De maae fuldføre, hvad De har lovet mig.

Florindo
(sagte, til Leander).

Ach! al min Forhaabning er tabt.

Leander
(sagte, til Florindo).

Giv Dem tilfreds, saa kommer man i det mindste ud af den Uvished.

Florindo.

Det er en maver Trøst.

Leander.

Det er ingen maver Trøst, at faae sit Sind sat i Roelighed.

Florindo
(med et Suk).

Naar man kun kunde.

Clarice
(til sin Kiereste paa Gaden).

Ei Snak! lad saadan Mistanke fare; den fornærmer mig. Hvortil alle disse Bekymringer? Jeg har sagt Dem det Tusinde gange, at De Turinske Kavalerer, som logere her, fortiene virkelig Høiagtelse; jeg har sagt Dem, at de ere mere min Faders end mine Venner, og jeg har Hundrede gange svoret Dem til, at ingen af dem har nogensinde sagt mig et forlibt Ord.

Florindo.

Det er alt for sandt.

Leander.

Seer De, hvilken Taabelighed, De har begaaet ved at tie! Havde De talt, saa maaskee — —

Clarice
(som forhen).

De misbruger min Oprigtighed. Det er sandt, at jeg adskillige gange har roest Grev Florindo for Dem, jeg har tilstaaet for Dem, at han er en smuk Mandsperson,

person, at han taler behageligt for sig, at han har nogle Manerer, som gior ham angenem i Selskaber; men jeg har ogsaa lagt til, at han er mig aldeles ligegyldig, at han aldrig kunde giøre noget Indtryk paa mit Sind, at han har nogle Feil, som jeg ikke kan fordrage, og endelig, at jeg aldrig engang i Drømme har tænkt paa ham.

(Florindo har ved Begyndelsen af denne Tale vist sig fornøiet, men bliver ved Slutningen nedslagen.)

Leander
(som har taget Deel i sin Vens Forfatning).

Har De hørt? Nu troer jeg, vi kan gaae hen og lægge os?

Florindo
(noget opbragt).

O, for Guds Skyld, belee mig dog ikke.

Leander.

Jeg beleer Dem ikke; men jeg vilde opmuntre Dem, om jeg kunde.

Florindo.

Tys! tys! Lad os høre Slutningen.

Clarice.

Jeg forlader mig ganske paa Dem. Det Skridt er noget voveligt; men imidlertid kan jeg dog ikke nægte Dem denne sidste Prøve paa min Kierlighed; dersom det kan lykkes Dem, skal det fornøie mig, at kunde give Dem min Haand. (Man hører nogen Bevægelse i det Værelse, hvorfra Clarice er kommen ud.) Men — o Himmel! mig synes, at nogen gaaer i mit Værelse: om min Fader skulde have fattet Mistanke! Jeg gaaer, jeg gaaer — Farvel, min Bedste! mit Herre!

Herre! Deres Tienerinde. Farvel! (Hun gaaer ilende ned, og lukker Vinduet; hun søger, ved at tage for sig, at finde Døren, og i det hun finder den, og gaaer ind, siger hun:) Himmel! staae mig bi! du seer bedst, hvor uskyldige mine Hensigter ere.

Tiende Scene.

Leander, Florindo (forundrede).

Florindo.

Hvad siger De derom?

Leander.

At man, i Henseende til Fruentimmer, aldrig kan slutte af den udvortes Anseelse. Jeg vilde have svoret paa, at den Pige ikke vidste, hvad Kierlighed var. Hun har sin Kiereste, og elsker ham, og har indtil nu dreven Sagen paa den bedste Maade.

Florindo.

Vi har ikke kundet høre noget af hvad de paa Gaden sagde.

Leander.

Mig synes, det var nok, at vi hørte Frøkenen.

Florindo.

Desværre! det er sandt. Ah! jeg er uden for mig selv.

Leander.

Jeg ynker Dem; men man maae staae sig til Roelighed. Og siden Skiebnen har ladet Dem opdage denne Hemmelighed, saa maae De være fornøiet, at De ikke har udsat Dem for at faae Nei.

Flo-

Florindo.

Men hvorledes har denne Kierlighed begyndt? Hvordan har de kunnet dyrke den? Hvem er denne lykkelige Elsker? Hvad heder han? Hvem var det, som fulgtes med? Det er alt Ting — —

Leander.

Det er alt Ting, som ikke er en Pibe Tobak værd. Nu, da De har faaet at vide, at det er umueligt for Dem, at faae hende: hvad kunde det da hielpe Dem, at vide mere? I Morgen reise vi, og for Resten — —

Florindo

(i det han bliver Lys vaer).

Tie! der er Lys! — — Clarice kommer tilbage — — Vi kan ikke undgaae hende.

Fierde Scene.

De Forrige. Clarice (med et Lys).

Clarice

(bevægstet).

Ach, mine Herrer! om De ere mine Venner, saa hielper mig. Jeg vilde løbe til Deres Værelser; men da jeg seer Dem her, finder jeg, som jeg haaber, saa meget des hastigere min Tilflugt og Forsvar. Min Fader er ved en og anden Støi, her har været i Huset, staaet op; han kom ind i mit Kammer, og mødte mig just som jeg kom tilbage indgaaende. Han sagde mig, at han havde hørt Sang og Musik under Vinduerne, og at jeg vist nok var staaet op, for at høre derpaa, og at han altsaa vilde vide, hvem det var

som

som sang. For at finde paa en Udflugt, svarede jeg, at det var Dem, og at jeg, da jeg kiendte Deres Stemme, var løbet hen, for at høre Dem. Han lod sig ikke nøie dermed, men gik tilbage i sit Kammer, som jeg troer, for at klæde sig paa, og vil komme, for at spørge Dem selv derom. Er min Ære Dem kier, saa bekræft dette Paafund, og jeg vil være Dem evig forbunden. Han vil maaskee spørge Dem om, hvad for Ord De sang, siden han nieget vel har hørt dem, og desværre, deraf fattet Mistanke. Jeg har dem her; sig kun frit, at det er Deres. Mit hele Legem bæver: de allene kan frelse mig. Jeg skal siden enten skriftlig eller mundtlig fortælle Dem hele Sagen. Imidlertid forlader jeg mig paa Deres Venskab og Fornuft.

(Alt dette siger hun i den største Hast, og giver Leander Papiret med Versene paa. Derpaa gaaer hun ind, og lader dem blive i Mørke, som de vare. Begge ere overmaade forundrede.)

Florindo.

Er det sandt, eller er det en Drøm alt, hvad jeg her har hørt?

Leander.

Nei, nei, det er ingen Drøm; men vi maae selv — —

Florindo.

Være Koblere for Clarice?

Leander.

Jeg vil ikke sige Koblere; men vi er derfor —

Florindo.

O, for en Ulykke! det taaler jeg ikke.

Leander.

Og hvad vilde De da gjøre?

Flo-

Florindo.

Jeg vil, at den Taske skal fortryde — —

Leander.

At hun skal fortryde: og hvad? at hun har svi-
get Dem? hun har jo ingen Forbindelse med Dem. At
hun ikke har ejsket Dem? De har jo aldrig talt til
hende om Kierlighed. At hun har taget sin Tilflugt
til Dem og mig, for at undgaae sin Faders Vrede:
dette er et Tegn, at hun anseer os for Folk af Tænk-
emaade, og for to Kavalerer, som indsee, hvor magt-
paaliggende det er, at forsvare en Dame i en Vegi-
venhed, hvor hun har Ret, eller i det mindste fortie-
ner at undskyldes. Lad nu al Vrede og alle smaa Bi-
hensigter fare, og lad os opføre os, som det anstaaer
Folk af vor Stand.

Florindo.

Altsaa — —

Leander.

Altsaa, naar hendes Fader kommer, maae vi stad-
fæste Opdigtelsen, og tie med Frøkenen; og derpaa uden
videre Afsked, naar vi først har seet, om der ere Breve
til os paa Posthuset, staae til Vogns, og sige Milan
farvel. De skal see, at Reisen, Beskuelsen af det
prægtige Rom, deres Proces, som enten kan være
tabt eller vundet, eller endnu under Drivt, vil beskæf-
tige Deres Sind saaledes, at De snart vil glemme
Deres Kierlighed.

Florindo

(gior Vold paa sig).

Ja, De har Ret; jeg vil saa giøre; men jeg fø-
ler dog bestandig, at mit Hierte — —

Lean

Leander.

Ei! det er intet. Hjertet maae rette sig efter os. See, der kommer Marquis Valerio. Lad os tænke paa Æren, og paa at redde Frøkenen.

Femte Scene.

De Forrige. Valerio (med Lys, klædt i Reiseklæder, dog uden Hat og Kaarde).

Valerio
(med Alvorlighed, men bekiendt).

Deres Tiener, mine Herre!

Leander.

Underdanige Tiener, Herr Marquis!

Florindo (forlegen).

Underdanige Tiener!

Valerio
(bestandig med en naturlig Alvorlighed).

Opstaaede, paaklædte, og ude af Deres Værelser saa tidlig!

Florindo
(vil vise Lænestolen).

Ja, vi have været hele Natten der — —

Leander
(afbrydende ham).

Ja vist, vi har gaaet op og ned af Gaderne her og taget friſk Luft. (Til Florindo) Tag Dem i Agt, hvad De siger!

Florindo.

Ja, vi har spadseret og taget friſk Luft. (For sig) Jeg briſter snart.

Vale-

Valerio.

Jeg har hørt Sang og Musik.

Florindo.

Jh, det har vi ogsaa hørt.

Leander (leende).

Det troer jeg nok, at vi har hørt det, siden det var os selv, som fornøiede os med at synge.

Valerio.

Det var Ret: det fornøier mig. Var det Dem?

Florindo.

Ja, min Herre! det var allene os, som giorde os denne Fornøielse. (Sagte) Egentlig mig allene.

Valerio (sagte).

Jeg kan ikke fuldkommen troe det.

Leander (sagte).

Nu venter jeg, at Florindo med det første opdager alting.

Valerio.

Hvem af Dem var det, som spillede? Jeg har aldrig seet, at nogen af Dem har havt noget Instrument.

Leander (sagte).

Dette var jeg mig ikke formodende; men jeg skal finde paa Raad. (Høit) Vi mødte paa Gaden en af vore Bekiendtere, som spiller overmaade godt; er det ikke saa, Florindo?

Florindo.

Upaatvivleligt: han spiller, saa det er en Lyst. (For sig) Gid jeg saa sandt kunde knuse den forbandede Cithar!

Valerio (sagte).

De kan vel have sunget ogsaa; men de Ord falde mig mistænkelige. (Høit) Hav den Godhed — jeg har ogsaa havt den Fornøielse, at høre paa Dem, men jeg ønskede, at høre de Ord tydeligere.

Leander

(i det han tager Papiret frem).

Meget gierne. Der ere de. (Han læser dem.) Det er noget Lapperie, som blev os givet i Turin, og som Florindo og jeg synge iblandt for Tidsfordriv. For at være des tidligere færdige til Reisen i Morgen, har vi ikke villet gaae til Sengs; men vi gik —

Valerio.

Og spadserede og sang og spillede. Deri har De giort meget vel. (Seer paa Florindo) Men hvad fattes Grev Florindo? Han er saa tavs.

Florindo.

Intet, Herre — Jeg skal sige Dem —

Leander.

Natteluften har taget noget vaa ham. Han er ikke vant dertil, som jeg.

Valerio.

Og Gangen desuden —

Leander.

Ganske vist; og at synge —

Leander (forbittret).

O ja, ja! det er just Sangen, som har taget paa mig.

Valerio.

Tillader, at jeg med den Frihed, som er naturlig ved Venskab, opdager Dem en Mistanke, jeg har havt:

Denne

Denne Sang, denne Musik, disse Ord, som kunde have nogen Betydning, havde bragt mig til at frygte, ar min Datter — — De forstaaer mig allerede, uden at jeg siger mere. Jeg veed, at hun kom i Vinduet. Men det siger intet. Nu, da jeg veed, at det var Dem, saa er jeg roelig; og jeg beder Dem om Forladelse, at jeg med saa megen Paatrængenhed har spurgt Dem.

Leander.

De har Ret; og det fornøier os, at have kunnet beroelige Dem. Det er sandt, at Marquisen kom til Vinduet: ikke, Florindo?

Florindo.

Ganske vist! hun kom i Vinduet, og talte —

Leander.

Ja, hun hilsede os, og hørte paa os et Øieblik, og gik derpaa strax bort.

(Florindo er uroelig for sig selv.)

Leander (sagte).

Det er et Under, om Florindo kan holde sig.

Valerio.

Jeg takker Dem. Jeg er roelig; og vil gaae bort, for at hvile mig den korte Tid indtil det bliver Dag. Farvel, mine Venner.

Florindo.

Deres underdanige Tiener.

Leander.

Ydmygste Tiener.

Valerio
(i det han kommer i Døren, bliver han staaende, og siger:).

Saa meget er det. (Han vender sig om til dem.) De maae sætte mit Sind ganske i Roelighed.

Leander.

Vi ere her til Deres Tieneste; De har kun at befale. (Sagte til Florindo) Fat Mod, min Ven.

Valerio.

Der er mig endnu en Tvivl, som De allene kan betage mig. Dersom De kiender en ærekier Faders Agtsomhed, saa bør De undskylde, at enhver Skygge opvækker Frygt hos mig. De kunde af Venskab for min Datter skiule Sandheden for mig, eller besmykke den; og det paaligger mig, at være aarvaagen.

Leander
(sagte, til Florindo).

Hvad mon han vil?

Florindo (spodsk).

Hvor mener De, at jeg kan vide det?

Valerio.

Jeg troer, at De har spadseret; De kan have spillet og sunget; De kan have havt Ordene med Dem. Men disse Stemmer — disse Stemmer — synes mig ikke Deres — Jeg beder om Forladelse — maaskee —

Leander.

De begriber let, at Eens Røst, som synger, forandres ganske, og at den er forskiellig fra den Stemme, man taler med: er det ikke sandt, Florindo?

Flo-

Florindo.

Ganske vist — og desforuden — — O, den Sag er klar. (Sagte) Jeg veed ikke selv, hvad jeg siger.

Valerio.

Een eneste Godhed ubeder jeg mig af Dem, om min Rolighed er Dem kier.

Leander.

Hvad er det?

Florindo.

Befael.

Florindo.

Lad mig selv høre Dem igien. Jeg er for ubeskeden, jeg tilstaaer det; men Sagen er saa delikat.

Leander (forlegen).

O, for en Ulykke! det ventede jeg ikke.

Florindo (sagte).

Nu skal man faae at see, at jeg ogsaa kommer til at synge.

Valerio.

Nu, kiere Venner! mine Herrer! nægter mig ikke denne Godhed, uden hvilken jeg maatte blive i en bekymringsfuld Uvished.

Leander.

Men — uden Instrument — uden nogen til at akkompagnere os —

Valerio.

Det vil intet sige. Det er mig nok, at jeg hører Deres Stemmer, for at kunne forsikre mig om, at de ere de samme.

Leander.

Naar Kavalerer forsikre Dem derom, saa synes mig — —

Valerio.

Naar De tage Sagen fra den Side, saa har jeg intet at svare: og derfor udbad jeg mig det af Dem Begge som en Godhed.

Leander
(sagte, til Florindo).

Nu, frisk Mod! lad os krone Værket, og gjøre, hvad der staaer til os, for Frøkenens Skyld.

Florindo
(utaalmodig; sagte til Leander).

Det vil sige, vi skal synge.

Leander.

Ja.

Florindo.

Han vil vist merke det.

Leander.

Maaskee ikke. (Til Valerio) Vi skal adlyde Dem; De maae betænke, at vi nu ere udmattede, og at vore Stemmer have liidt meget, og De følgelig ikke kan dømme — —

Valerio.

Nei, nei! jeg skal nok dømme saa meget, som der behøves; og jeg vil være Dem uendelig forbunden. (Sagte) Jeg er næsten ganske overbeviist allerede; De vilde vist ikke lade sig overtale til dette Skridt, dersom De kunde frygte for at gribes i Usandfærdighed.

(Medens Valerio taler for sig selv, seer Leander at overtale Florindo til at synge, som stedse er meget fortrødelig, og afslaaer det; endelig trækker Leander ham frem ved Armen.)

Lean-

Leander.

O, vi vil meget gierne føie Dem; men De maae forlade (rommende sig) min Stemme er i slet Stand, og min Vens endnu i slettere Stand end min.

Florindo (fortredelig).

Min Stemme er saa slet som muelig — (Sagte) Jeg var tilfreds, at Fanden havde baade Værtshuus, Fruentimmer og Musik!

Leander
(sagte, til Florindo).

Lad os i det mindste begynde, og siden sige, at vi kan ikke blive ved. Jeg veed, han har intet Gehør, og forstaaer sig ikke paa Musik.

Florindo
(sagte, til Leander).

Ja, ja! lad os giøre alt, hvad De vil, og lad os engang faae Ende derpaa. (Høit) Jeg er her — lad os synge.

Leander.

Vil De synge første eller anden Stemme?

Florindo (spodsk).

Den første er ikke for mig, og den anden kan jeg ikke lide.

Leander.

Nu da, saa vil jeg synge Primo. Lad os begynde.

(Efterat de have giort nogle Forberedelser, som Leander giør naturlig og utvungen, men Florindo forlegen og fortredelig, synge de slet, og sætte Ordene paa urigtige Noder.)

Valerio

(afbryder dem, efter nogle Takter, og siger:).

Det er nok, det er nok saa. Jeg vil ikke misbruge Deres Godhed. Stemmerne ere de samme, og Melodien er eens. Jeg er fuldkommen overbeviist, mine bedste Venner! jeg takker Dem af mit ganske Hierte. (Han omfavner dem. For sig) Jeg havde Uret i at mistænke min Datter.

(Han gaaer.)

Siette Scene.

Leander. Florindo.

Leander

(efter nogen Tavshed, leende).

Ret saa! ere vi da Sangere, uden at vi selv vidste det.

Florindo (fortredelig).

Altsaa ere vi to Narre, det kan vi ikke være uvidende om.

Leander.

Hvorfor?

Florindo.

At blande os i en Affaire, som ikke angaaer os: at synge, naar vi vove at gjøre os til Narre, bedrage en Mand, som betroer sig til os, og alt dette — —

Leander.

Og alt dette, for at unddrage en Pige fra hendes Faders Fortrydelse, for at undgaae en Allarm, som kunde være af ubehagelige Følger, og for at overvinde en Lidenskabs Drivt, som indgav Dem den Tanke, til ingen Nytte at opofre den stakkels Pige. Dette Bedra-

Bedragerie er desuden et af de allerusyldigste, og mig synes, at man iblandt flere uundgaaelige Onder bør vælge det mindste.

Florindo
(bestandig opbragt).

Meget vel — alt, hvad De vil. Det mindste Onde, som De siger, er allerede giort, og nu —

Leander.

Og nu maae vi vække Værten, om han sover, bestille Hestene, skikke Bud paa Posthuset, for at lade spørge, om der er Breve til os, og reise strax, og lade Marqvis Valerio og hans Datter mundtlig hilse fra os.

Florindo.

Ja, Deres Forslag er meget godt; men dog — ah! det er det samme — — man maae giøre denne smertelige Skilsmisse — jeg vil ikke tænke mere derpaa. Jeg vil reise, fornøie mig, spille, lee, alt, alting vil jeg giøre; men forelske mig — det skal jeg vist ikke. Lad os gaae hen og vaagne Værten.

(Han gaaer, følende for sig, hen imod den mellemste Dør.)

Leander
(som følger efter).

Ja, lad os gaae. Deres ferme Beslutning fornøier mig — aldrig mere Fruentimmer!

Florindo
(bliver med eet staaende, og sukker).

Ah!

Leander (forundret).

Hvad fattes Dem?

Florindo.

Hav den Godhed, at give mig det Papir fra Clarice.

Leander.

Meget gierne; men betænk, ifald De vil læse det, at vi ere her i Mørke.

Florindo.

O nei, jeg vil ikke læse det, nei! giv mig det.

Leander

(sagende i sin Lomme).

Strax. Vil De maaskee have disse Ord, for at synge dem nok engang? Mig synes ikke, at Deres Stemme — —

Florindo

(meget utaalmodig).

Ei! jeg vil Fanden ikke synge.

Leander.

Der er det, der er det.

(Giver ham Papiret.)

Florindo

(river Papiret i mange Stykker).

Gid de Ord vare Fanden i Vold, og forbandet være det Øieblik, da jeg fik Dem at see. Saa, nu skal der dog ingen Erindring blive tilbage derom. — (Han sukker.) Ah! lad os gaae.

Leander.

Jeg er hos Dem. Men tag Dem i Agt, at det ikke gaaer Dem, som Spilleren, der river Kortene i Stykker, ikke for at holde op at spille, men for at tage et nyt Spil.

Florindo.

O, det er jo taabeligt: alle Spil Kort ere eens.

Lean-

Leander.

Og jeg troer, man kan sige det samme om Fruentimmer.

(Under denne Samtale nærme de sig mere og mere til Døren.)

Florindo.

Vie lidt! mig synes, jeg hører nogen komme op af Trappen.

Leander.

Det synes mig ogsaa.

Florindo.

Hvem mon det kan være, paa denne Tid?

Leander.

I et Giestgiverberge kan der til alle Tider komme nogen —

Florindo.

Men vi hørte ingen Vogn holde, og heller ikke, at Gadedøren gik. Tys! tys! de nærme sig til denne Sal.

Leander (for sig).

Jeg var tilfreds, at jeg dog engang var ude af Milan, eller i det mindste ude af dette Huus!

Syvende Scene.

De Forrige. Vespa (fører i Mørke) Ottavio og Lelio (ved Haanden).

Vespa

(med en sagte Stemme).

Denne Sal er fælleds. Her er ingen om Natten. Vil De opholde Dem her, og være stille, uden at gjøre den mindste Støi, saa maaskee ved Dagbrækningen — —

Lelio

Lelio (ligeledes).

Pas vel paa min Cithar! Jeg vilde ikke, at den skulde i Stykker.

Vespa.

O, Deres Cithar er i Sikkerhed; den gaaer ikke i Stykker. Lad os heller bede til, at de ikke knække Halsen paa os.

Ottavio.

Og hvorfor skulde den Ulykke ramme os?

Vespa.

Dette er et Puds, som jeg gior paa min egen Regning.

Ottavio.

Ei! I Godtfolk, som ere Tienere i Herbergerne — —

Vespa.

Ja, vi Tienere i Herbergerne — vi ere ikke alle eens; og jeg kan sværge Dem til, at saadant har jeg aldrig tilforn giort.

(Imidlertid gior Florindo og Leander stumt Spil, hvorved de tilkiendegive, at de troe, disse at være dem, som har sunget og spillet.)

Florindo

(sagte, til Leander).

Ganske vist, det maae være disse Musici.

Leander.

Siden vi ere her, saa lad os være stille, og see Enden herpaa. (For sig) Jeg vilde nødig, at jeg skulde komme til at fortryde, at vi har narret Marquis Valerio.

(De søge begge efter deres Stole, og den ene sætter sig i Lænestolen, og den anden paa Taburetten. Vespa har tilforn ført de andre To til den anden Lænestoel og Taburet.)

Vespa

Vespa
(til Ottavio og Lelio).

Jeg var saa lykkelig, at lukke Gadedøren op, uden at nogen kunde høre det. Nu ere De komne ind, og nær ved den Person, De vil tale med. Dersom det kan skee i de faa Øieblikke inden det bliver Dag, saa skal det fornøie mig; hvis ikke, saa vil jeg i Morgen tidlig, naar jeg kommer, for at lukke Vinduesskaaderne op, lade, som De vare komne herind, for at spørge om nogen Fremmed, og saa er Sagen ganske naturlig.

Ottavio.

De to Turinesere — naar reise de?

Vespa.

De reise ogsaa i Morgen.

Ottavio.

Gid Fanden havde havt dem for længe siden!

Vespa.

Dersom De kiendte Dem, vilde De ikke sige det. De ere to artige og ædelmodige Herrer —

Ottavio.

For mig har de været to kedsommelige Krabater, som har foraarsaget mig Tusinde Uroeligheder.

Leander.

Det er fornøieligt, saaledes at høre sit Eftermæle inter vivos.

Florindo
(til Leander).

Det, som De sige om os, kan vi sige om Dem.

(Imidlertid kommer Tofolo ud fra Valerio's Værelser med en Billet i Haanden, og lister sig sagte hen til Leander og Florindo.)

Vespa

Vespa
(til Valerio).

Ja, det er aftalt. Adieu saa længe. Om en halv Time, eller lidt mere —

Ottavio.

Ja, ja, jeg takker jer. See der.
(Giver ham nogle Penge.)

Vespa.

Jeg takker underdanigst.
(Han gaaer.)

Lelio
(efter Vespa).

Hei! Pas vel paa min Cithar.

Vespa (leende).

Frygt ikke for det. Jeg skal give den en god Seng at ligge i.
(Han gaaer ud af den mellemste Dør.)

Ottende Scene.

De Forrige. Toffolo.

Lelio (leende).

Hvad det er en Nar!

Ottavio.

Det er vel. Dersom han var fornuftig, havde han maaskee ikke saa let ført os herind.

(Toffolo kommer ud fra de Værelser, hvor han gik ind, og bliver staaende noget midt paa Theatret.)

Toffolo.

I de Værelser fandt jeg ingen. De to Turineser ere der ikke. Jeg skal give enten den ene eller den anden af dem dette Brev, efter Frøkenens Befaling,

ling,' og jeg veed ikke, hvad jeg skal gjøre. De ere dog vist nok ikke reiste. Men hører jeg ikke nogen puste?

(Han gaaer omkring følende for sig.)

Florindo
(til Leander).

Hører De ikke nogen at gaae?

Leander.

Jo, det maae være de To, som kom ind, der lede efter Clarices Kammer. Det skulde gjøre mig ondt, om der skulde hændes noget, som kunde være Ægten for nær.

(Han reiser sig tvivlsom.)

Florindo.

Sandt at sige, skulde det ogsaa gjøre mig ondt. Vi har giort ilde i, at gjøre Faderen troeskyldig.

(Han reiser sig ogsaa.)

Leander.

De har Ret. Lad os derfor holde os færdige til at efterkomme vor Skyldighed.

(Han tager til Kaarden).

Florindo
(gjør det samme).

Det skal vist ikke mangle paa min Side.

Ottavio
(til Lelio; hvilke ogsaa begge have reist sig).

Der er nogen, som gaaer i denne Sal.

Lelio.

Jeg har ogsaa hørt det. Jeg vil vædde, at det er Tieneren, som ikke kan finde Døren igien.

(Han hører efter.)

Toffolo.

Tofolo.

Jeg hører, at nogen bevæger sig og hvisker: det maae være Turineserne.

(Han giver nogle Tegn med Stemmen. Ottavio besvarer dem, og, tilligemed Lelio, nærmer sig til ham.)

Florindo

(til Leander).

Det skulde dog vel aldrig være Clarice?

(Han trækker Kaarden.)

Leander.

Jeg kan ikke troe hende saa uforsigtig.

(Han trækker Kaarden.)

Florindo.

O, jeg troer altsaa.

(De nærme sig Stedet, hvor Lyden kommer fra.)

Tofolo

(til Milaneserne).

Er det Dem?

Ottavio

(med en lav forstilt Stemme).

Ja, det er os.

Tofolo.

Gud skee Lov! saa har jeg dog ikke taget feil.

Leander

(til Florindo).

Det er en Mandfolkestemme.

Florindo.

Det synes mig ogsaa. Det forekommer mig, som det var Tofolo.

Tofolo.

Min Frøken har befalet mig, at takke Herr Grev Florindo og Herr Grev Leander for det, De har giort for hende, og da hun ikke venter, at kunde finde en beleilig Tid til at tale med Dem, saa skriver hun her til

til Dem begge To det, hun har lovet at skrive. (Han giver Brevet til Ottavio, som rækker Haanden først frem.) God Nat, eller rettere sagt, god Morgen!

(Han gaaer ind i sin Herres Værelser. Ottavio bliver staaende ubevægelig og bedrøvet. Lelio er forundret.)

Leander
(til Florindo).

Har De hørt?

Florindo.

Ja, det Brev, som var til os, og hvori Clarice maaskee fortæller os Historien af hendes Kierlighed, er ved en Feiltagelse faldet i andre Hænder; men det vil ikke sige meget. Lad os slikke Kaarderne ind igien, og reise. Nu har jeg ikke længer Taalmodighed til at udholde det.

(De slikke Kaarderne ind.)

Leander.

Ja, De har Ret! vi kan reise. Natten er nu forbi; og jeg troer Clarice ikke heller i Stand til at gjøre noget uanstændigt Skridt.

(De holde hinanden i Hænderne, og gaae hen mod Døren.)

Ottavio
(som har giort stumt Spil med Lelio).

Jeg er forstyrret; og jeg mærker nu, at hun har villet foragte mig lige til det sidste Øieblik.

Lelio.

Saa længe vi ikke have læst Brevet, kan vi intet dømme med Grund. (Han føler paa Brevet.) Det er jo aabent, saa der ikke kan være noget saa meget ondt i at læse det, endskiønt det ikke er til os.

(I det Florindo og Leander vil gaae ud, støde de paa de andre, som ogsaa holde hinanden i Hænderne.)

Ottavio og Lelio.

Hvem er der?

Leander og Florindo.

Hvem er der?

Lelio.

Vi ere Folk af Vere.

Florindo.

Folk af Vere liste sig ikke ind om Natten.

Ottavio.

Giestgiverhuse ere offentlige Steder, og altsaa —

Leander.

Just fordi de ere offentlige Steder, behøver ingen at komme derind i Skiul, uden De har Hensigter, som ikke ere anstændige.

Ottavio.

Hvad er det for en Maade, De tale paa?

Florindo.

Vi tale, som det anstaaer to Kavalerer, der have logeret her, og har Grund til at støde sig over de Fornærmelser, man agter at øve i disse Værelser.

Lelio.

Folk af Vere fornærme ingen Steder med deres Nærværelse.

Leander.

Nei, ikke, naar de, som de burde, have søgt og og erholdet Adgang der.

(Efterat de første have stødt paa hinanden, have begge Partierne gaaet noget tilbage, og eftersom Samtalen er bleven mere hidsig, have de alle Fire taget til Kaarderne.)

Ottavio.

De skulde ikke tale saa dristig, om De var paa Gaden, og Mørket ikke forsvarede Dem.

Flo-

Florindo.

I saa Fald ere vi lige. Nu dages det. Gaden finde vi snart; og vi ere færdige —

(De have alle trukken, og ere en guarde.)

Ottavio.

Nu vel! lad os da gaae.

Leander.

Ja, lad os gaae. Jeg frygter ikke for noget, hvor Fornuften staaer mig bi.

Lelio.

Det kan hænde, at Modet staaer Dem ikke bi.

Florindo.

Baade Fornuft og Mod og Lykke følge altid Folk af Ære og retskafne Handlinger. Lad os gaae.

(I denne Samtale have de nogle gange begyndt at blive hoirøstede, men har vist, at de sagte, at tale sagte, for ikke at høres. De gaae imod Døren, og møde Vespa, som kommer med et tændt Lys.)

Niende Scene.

De Forrige. Vespa.

Vespa.

Hvilken Støi! hvilken Allarm! Her er intet Kroehuus. Kaarderne i Haanden!

Ottavio

(til Vespa, som staaer i Døren).

Lad os gaae ud.

Lelio.

Hold os ikke op.

Florindo.

Din Modstand er forgieves.

Leander.

Hvad har du i Sinde at gjøre?

(Dette bliver sagt altsammen med Hidsighed, og meget gesvindt.)

Vespa.

Jeg har i Sinde, at De skal være saa gode at blive, og stikke Deres Kaarder ind, og ingen Støi gjøre mere; ellers skal jeg gjøre Larm paa Gaden, saa den skal komme, som har Myndighed, at holde Dem tilbage med Magt. (De tie alle, og ere forbittrede.) Nu, taler dog, siger mig, hvorfor De komme og vil gjøre Klammerie i et Giestgiverhuus. Det er et Under, at man ikke har hørt Støien. (Han vender sig til Florindo.) Disse To, om De ikke skulle vide det, ere Herr Grev Lelio Anselmi og Grev Ottavio Aretusi fra Milan; og disse To ere Herr Grev Florindo Bruggi og Grev Leander Arcati fra Turin. Jeg troer ikke, at jeg har giort noget stort Onde, om jeg har været behielpelig i en Kierlighedshandel imellem en Dame og en Kavaleer, som Herr Greven. Overalt har jeg ikke ført ham ind til Frøkenen, men i en Sal, som er fælleds for alle Giesterne i Huset.

Florindo.

Vi bære største Høiagtelse for disse Herrer; men vi troe, at kunne fordre — —

Ottavio.

Samme Høiagtelse fra vor Side. Hvem nægter Dem det? Men hvori have vi feilet?

Leander.

Vort Venskab for Marquis Valerio og hans Datter forbinder os til at forsvare deres Ære.

Otta

Ottavio
(med Bitterhed).

Vi kiende det Venskab, som De har for Dem; men dette er ikke nok for at undskylde Dem i Henseende til den fornærmende Foragt, De har kastet paa os. Dersom De ikke ere uden Venner, saa bør De ikke sætte Dem imod en Elskers Hensigter, som tragter efter at faae denne Dame til Gemal.

Leander
(sagte til Florindo, som er urolig).

Giør Vold paa Dem selv, og opdag ikke Deres Passion. (Høit) Min Herre! De har for megen Ret; lad altsaa Vreden fare, og lad os tale i Fredelighed.

Ottavio.

Ja, lad saa være.

(De stikke alle deres Kaarder ind.)

Leander.

Et Brev, som kom til os — —

Ottavio.

Er ved en Feiltagelse faldet i mine Hænder; det er det samme, som jeg nu leverer Dem. Tilgiv, at jeg har villet benytte mig af denne Vildfarelse, og undskyld en Forseelse, som Kierlighed og Jalousie kan overtale til.

(Han giver Florindo Brevet.)

Lelio.

Læg dette til, at det var aabent.

Florindo
(fortrydelig, til Leander).

Læs De det — læs De.

Leander.

Ja, jeg skal læse det, og læse det, saa alle kan høre det; mig synes, at Velanstændigheden for Frøkenens Skyld fordrer det; og det kan ogsaa hielpe til at bringe Herr Greven i Roelighed.

Ottavio.

Jeg er Dem overmaade forbunden.

Vespa.

Med Tilladelse, det er mig kiert, at see Dem ordlige. Jeg maae gaae til mine Forretninger, og jeg kan ikke staae her med Lyset i Haanden. Det er Dag. Jeg vil lukke Vinduesskaadderne op, og gaae min Vei.

(Han lukker Skaadderne op, og Theatret bliver lyst.)

Ottavio.

Ja, gaae kun.

Lelio.

Glem ikke, at passe paa min Cithar!

Vespa.

Nei, hillemænd! den glemmer jeg ikke. Jeg skal før give den Frokost.

(Han gaaer.)

Tiende Scene.

Ottavio. Lelio. Leander. Florindo.

Ottavio

(til Leander).

Altsaa, min Herr Greve! vil De have den Godhed.

Leander.

Strax. (Ottavio hører med Agtsomhed, Florindo er urolig, og lader som han ikke hører efter, medens Leander

der læser:) "Mine Herrer! Jeg skriver i største Hast, da jeg er bange for at blive overrumplet. Den samme Aften, da jeg med min Fader kom til Milan, førte han mig i Besøgelse hos sin gamle Veninde Marquise Aretusi. Der var en vis Grev Ottavio Aretusi, hendes Neveu, som paa en forblummet Maade gav mig at forstaae, at jeg behagede ham. Jeg kunde ikke være ligegyldig derved. Man talte om vor Reise til Paris. Marquisen spurgte min Fader, naar han vilde givte mig bort; han svarede med sin sædvanlige Fermete, at han ikke tillod, at jeg blev givt, førend vor pariske Reise var fuldendt, da han først vilde vænne mig til Verden, paa det jeg kunde kiende dens Fordomme og Anstødssteene. Denne Samtale fik Ende; og efter Besøgelsen bragte min Fader mig tilbage i Herberget. Siden har vi ved Vespas og Tofolos, min troe Tieners, Hielp dyrket vor Kierlighed. Billetter, Budskaber ere ogsaa bragte ved deres Bistand. For at tales ved i Vindnet om Natten, anvendtes den Musik og Sang, som De selv maaskee har hørt, og for at undgaae Feiltagelser, da saa mange andre gaae omkring paa Gaderne og synge, sendte Ottavio mig de Ord, som jeg har viist Dem. Vor Afreise skeer om faa Øieblikke. Maaskee jeg ikke forinden faaer min Elsker at see. Men om han ikke bedrager mig, haaber jeg, at han vil følge mig til Paris, som han adskillige gange har lovet mig, og saaledes i det mindste — Jeg holder op, da jeg hører Støi i Huset. — Deres Tienerinde og Veninde, som De selv veed."

Ottavio
(kaster sig om Leanders Hals, og kysser Brevet).
O, min Herre! De har giort mig den største Fornøielse med at læse dette Brev, og hun, som har skrevet det, gior mig til den lykkeligste af alle Mennesker.

Leander.
Det er mig kiert, at De er fornøiet, og det glæder os ikke mindre, at De kommer til at kiende Frøkenens Oprigtighed og vor Retskaffenhed. (Til Florindo) Er det ikke sandt, min Ven?

Florindo
(bestandig uroelig og forlegen).
O ja! jeg er ganske henrykt derover. (Sagte til Leander) Lad os gaae: jeg kan ikke mere.

Ottavio.
Ah, mine Herrer! siden De vise mig saa stor Godhed, og her undskylde de, maaskee uforsigtige, Virkninger af en hæftig Kierlighed, saa lad det ikke falde Dem besværligt, at raade mig og staae mig bi.

Leander.
Meget gierne. Befael, vi ere færdige at giøre alle Ting for Dem: ikke sandt, Florindo?

Florindo.
Ganske vist, alle Ting, alle Ting. (Sagte) Jeg faaer Svindsoet af Vrgrelse.

Leander
(sagte, til Florindo).
Nu, frisk! lad ingen merke Deres Kierlighed, siden det dog ikke kan hielpe, at tænke mere derpaa. (Høit, til Ottavio) Tael frit.

Otta-

Ottavio
(noget forlegen).

Ja, jeg vil tale. Tiden løber, og Øieblikkene, desværre, ere kostbare. Jeg fornærmer Deres ædle Tænkemaade ved min Tilbageholdenhed, og maaskee ganske tilintetgiør det sidste Haab, som er mig tilbage. Jeg veed, De begge kan udrette det hos Marquis Valerio. Jeg har aldrig tordet tale til ham. Vi har kun seet hinanden den eneste gang i min Tantes Huus. Og den faste Beslutning, hvormed han sagde, at han ikke vilde give sin Datter bort, førend han havde fuldendt sin Reise, holdt baade Marquise Clarice og mig fra at vove, at giøre ham nogen Begiering. Nu, da hun skal reise, brister mit Hierte af Fortvivlelse. Jeg kan følge hende, og det skal jeg vist; men, o Gud! med hvor mange Bekymringer, og hvor megen Frygt! Jeg kan ikke tale med hende uden hemmeligen; og kun efterat Reisen er forbi — —

Leander.

Og først, efterat Reisen er forbi, kan De begiere hende af hendes Fader? Det giør mig ondt for Dem, og jeg kan ikke afslaae, at tiene Dem. De er fiendt af hendes Fader, saa jeg ikke kan have nødig at give noget Vidnesbyrd om Deres Person.

Lelio.

Og desforuden, om det skulde giøres nødig, saa er jeg jo her.

Florindo
(for sig, spottende).

Ja vist, med hans skionne Cithar!

Leander.

Nu er det allene tilbage, at jeg søger at fage Faderen fra sin første Beslutning om, ikke at ville bortgive sin Datter, førend efter Reisen.

Ottavio.

Det er det. O, hvor meget skal jeg ikke være Dem forbunden!

Florindo.

O tael ikke derom. Vi paatage os, at gjøre Dem fornøiet og lykkelig. (Til Florindo) Hvad siger De derom? Er det ikke sandt?

Florindo.

O, jeg har ingen større Længsel. (Sagte) Nu løber jeg min Vei, og gaaer til Fods til Rom.

Ottavio.

Men betænk, at De ere paa Nippet, og skal reise — —

Leander.

Og at der ingen Tid er at spilde; det veed jeg meget vel. Men med Marquis Valerio kan man udrette det samme med faa Ord, som med en lang Snak. Jeg bedrager mig ikke: jeg hører nogen bevæger sig i hans Værelser. Det vil ikke vare længe, inden han kommer ud. Gaae De imidlertid ind i vore Værelser; jeg skal kalde Dem, naar jeg troer, det er Tid.

(Han lader Ottavio og Lelio gaae ind.)

Ellevte

Ellevte Scene.

De Forrige. Valerio (reisefærdig). Siden Vespa.

Florindo (vred).

Hvor længe skal denne Anstalt vare?

Leander.

Saa længe indtil den er bragt til Ende. Seer De ikke, at denne er den sande Maade, for at udslette af Deres Hukommelse al Erindring om en Lidenskab, som nytter til intet? Og da dog ingen veed deraf — og er det ikke vel, at ingen veed det? — at vi To ere villige til at bidrage til en Dames og Kavaleers Lyksaligheds, som elske hinanden, er det ikke en Leilighed, som vi ikke bør lade os gaae af Haanden? Og endelig — —

Florindo.

Og endelig skal jeg lide og ærgre mig —

Leander.

Men De giør Dem Vre, isteden for at lade Dem udlee. Marquis Valerio kommer. Lad os ikke spilde Tiden, og ikke spare nogen Umage.

Valerio

(bestandig med en naturlig Alvorlighed).

Mine kiereste Venner! Deres Tiener.

(Man seer Folk gaae ud fra Kamrene med Vadsække, Kufferter ꝛc., og gaae ud igiennem den mellemste Dor.)

Leander.

Min Herr Marquis! Deres underdanige Tiener.

Florindo.

Tiener.

Vale-

Valerio.

Jeg er en god Ven og Tiener af Dem begge.

Leander.

Men nu skal vi skilles ad, det bedrøver mig meget.

Florindo.

Mig i Sandhed ogsaa.

Valerio.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige Dem. Jeg reiser, men mit Hjerte bliver hos Dem; jeg ønskede, at kunne vise Dem det ved Prøver.

Leander
(sagte, til Florindo).

Nu er det Tid.

Florindo
(misfornøiet, til Leander).

Ja, lad os gjøre os Ære.

Vespa
(kommer ind).

Mine Herrer! Vognene og Hestene ere færdige.

Florindo (for sig).

Gud ske Lov! (Høit) Lad høre paa Posthuset, om Posten fra Rom er kommen, og om der er Breve til os.

Valerio.

Lad os bringe Frokost.

Vespa.

Det skal strax ske. (Sagte) Jeg seer ikke de andre: hvad mon der kan betyde? Men — det kommer ikke mig ved.

(Han gaaer).

Leander.

Vi ere forsikrede om Deres gode Hjerte; og det, som Florindo og jeg indstændig vil bede Dem om, skulde

vi

vi vist ikke begiere, dersom vi ikke havde fuldkommen Vished derom. Er det ikke sandt, Florindo?

Florindo.

Upaatvivlelig. (Sagte) Lad os reise — Hestene vente.

Leander

(sagte, til Florindo).

O, bie kun; vi kan give Kudsken des flere Drikkepenge.

Valerio.

Det skal fornøie mig, at De sætter mig paa Prøve. Tael kun frit.

Leander.

Ja, jeg skal tale ligefrem. Deres Venskab gior den, som besidder det, stor Ære. Næsten hele Milan veed det, at De har forundt os denne Ære. Men En, som ikke er dristig nok, for at udbede sig en Godhed af Dem, har villet betiene sig af os, og har valgt os til Mellemhandlere, da han troede os i Stand baade til at bede derom, og at erholde den; vi have villet afslaae det, men da vi frygtede, at forurette — —

Valerio.

De har giort mig stor Uret i, at tvivle om min Redebonhed til at tiene Dem. Jeg lover, at bevilge Dem alt, hvad der staaer i min Magt.

Leander.

Giv mig Deres Haand derpaa.

Valerio

(giver ham Haanden).

Jeg lover det ved mit Ære-Ord.

Flo

Leander.

Florindo! lad Dem ogsaa give Haanden.

Florindo.

Ei! det behoves ikke. Det er en Fornærmelse, at tvivle om saadant et Løfte.

Valerio.

Nei, det er ingen Fornærmelse; og det er mig en Fornøielse, at kunne forbinde mig Dem bestandig mere: saa meget har jeg besluttet, at føie Dem. (Til Florindo) Der er min Haand. Jeg veed, at ingen af Dem vil være ubeskeden i at begiere.

Florindo

(giver ham Haanden koldsindig).

O, jeg er meget beskeden. (Sagte) Jeg skulde være det endnu mere, siden jeg ikke har i Sinde, at bede om noget.

Leander.

Nu vel da! Saa maae De vide, at vi har et meget godt Partie, en artig Kavaleer af god Familie, at foreslaae Dem til Brudgom for Deres Frøken Datter. (Valerio giør en Mine, som viser Forundring og nogen Misfornøielse.) Nei, bliv ikke fortrydelig, og lad det ikke angre Dem, at De har engageret Dem med os. Denne Kavaleer har alle de Egenskaber, som kan behage en Fader, der vil givte sin Datter godt; det skal De selv sige, naar De faaer ham at see. Maaskee De endog kiender ham. Og hvad Deres uforanderlige Beslutning angaaer, som De har taget, ikke at ville give Deres Datter bort, det er at sige, ikke lade hende komme ud i Verden, førend efter en Reise, hvorved hun tilfulde kan lære at kiende den, saa kan

jeg

jeg sige Dem, at den Kavaleer, som ønsker at faae hende, er færdig til at ville følge med Dem til Paris endog endnu i Dag; men han ønsker sig den Lykke, at kunne give Marquise Clarice sin Haand først. Og, for at opdage den hele Hemmelighed, saa maae De vide, at det er Grev Ottavio Aretusi, som nu venter inde i vore Værelser — —

Valerio.

Det er nok. Nu skal jeg komme med Svaret.
(Han gaaer ind i sine Værelser.)

Tolvte Scene.

Leander. Florindo. Siden: Valerio. Clarice (i Reiseklæder). Derpaa Ottavio. Lelio.

Florindo.

Nu kan De see Frugten af Deres Indfald! Valerio gaaer ind at skiende paa sin Datter.

Leander.

I Sandhed, jeg frygter ogsaa derfor; men i saa kort en Tid maatte man sige Sagen i en Hast og tydelig.

Florindo (bedrøvet).

See, der kommer han igien, og har Datteren med sig. For Guds Skyld, lad os gaae.

Leander.

Nei, nu er det just Tid at bie.

(Florindo er urolig, spadserer op og ned, og søger at undgaae, at feste Øinene paa Clarice.)

Valerio.

Mine Venner! der er min Datter. Jeg samtykker, hvad De har begiert.

Lea-

Leander.

Ah, min Herre! mine Forbindtligheder og Florindos — —

Florindo (spodsk).

O, de ere uendelige.

Valerio,

Nei, nei, jeg vil ingen Taksigelser have, naar jeg veed, jeg ikke har fortient dem. Min Datter forsikrer mig, at hun er fornøiet dermed. Jeg kiender Grev Ottavio, og han staaer mig an; hans Tante er min ældste Veninde, jeg har. Vor Reise til Paris er uforanderlig; den bliver ikke afbrudt, men fortsættes endnu i Dag, som De har lovet mig. Lad os spise lidet, inden vi reise, og derpaa gaae vi hen til Marquise Aretusi og bringe Kontrakten, og saa reise vi uden videre Ophold.

Leander.

Jeg er ganske henrykt over denne saa smukke Beslutning. — Kommer ud, mine Herrer! kommer ud!

Ottavio og Lelio.

Her ere vi.

Leander

(til Ottavio).

De er lykkelig ved at faae den Dame, som De agter saa høit.

Ottavio.

Smigrer De mig, eller er det sandt?

Valerio.

Ja, Grev Ottavio! min Datter er Deres, naar De vil reise med til Paris. Jeg kan ikke bequemme mig til at overlade hende til sig selv, førend jeg først ved

ved at vise hende Lande og Ting, som ere hende fremmede. Med dette mit System maae De ogsaa være fornøiet.

Ottavio.

Jeg er overmaade fornøiet, og forsikret; men —

Leander.

Men Kontraktens Underskrivelse, siger han, skal om faa Øieblikke gaae for sig i Deres Tantes Huus; og derpaa følges de alle ad paa Reisen.

Ottavio.

Jeg er uden for mig selv af Glæde. (Han omfavner dem alle.) Min kiereste Svigerfader! elskværdigste Brud! mine Venner, som jeg skylder alt, De kan være forsikrede om min Høiagtelse, min Kierlighed og min Erkiendtlighed. (Sagte, til Clarisse) Ah, dersom jeg havde talt før, havde jeg sparet mig de bitterste Smerter.

Clarice.

Det gior mig ondt, at jeg har været Skyld i at De har tiet; men jeg frygtede min Fader for meget. Nu, da vi ere i Havnen, lad os da ikke tænke paa den overstandne Storm.

Leander.

Jeg ønsker det glade Brudepar til Lykke.

Lelio.

Min Fornøielse over Deres Lykke er uudsigelig.

Leander

(sagte, til Florindo).

Siig De dog ogsaa noget.

Florindo (forlegen).

Det glæder mig uendelig.

Clarice
(til Ottavio),

De veed ikke, hvor meget De er de to Turi ske Herrer forbunden; jeg skal fortælle Dem det paa en beleiligere Tid.

Ottavio.

Ja, Bedste! jeg skal med Fornøielse høre Dem.

(Vespa lader bære et Bord ind med adskillig Mad, to Flasker, og nogle Glas.)

Valerio.

Lader os tage os en liden Hiertestyrkning, og saa reise. Imidlertid kan du sige til Postkarlene, at de skal faae dobbelte Drikkepenge for det, de har biet.

Vespa.

Det skal skee.

(Han gaaer.)

Lelio.

Ja, lad os spise og drikke med Fornøielse.

Ottavio.

Ingen kan gisre det bedre, end jeg.

Florindo (for sig).

Og ingen slettere, end jeg.

Clarice
(til Leander og Florindo).

Ved min Tavshed, mine Herrer! erkiender jeg Dem min Forbindtlighed, og tillige min Undseelse over at maatte erkiende den.

(De giøre en Kompliment, uden at svare.)

Vespa
(giver Florindo et Brev).

Dette er det eneste Brev, som var til Dem paa Posthuset.

Flo-

Florindo.

Godt, godt, lad mig faae det.

Leander.

Jeg ønsker, at det maae bringe gode Tidender, og jeg er virkelig uroelig derover.

(Imidlertid gaae de til Bordet, og begynde at spise.)

Valerio.

Jeg ønsker Dem det og af mit ganske Hierte.

Clarice.

De kan selv forestille Dem, hvad mit Ønske er for Dem.

Florindo.

Jeg er Dem meget forbunden.

Ottavio.

Hvorom handles der?

Clarice.

Om en Proces, hvorom Herr Greven venter Tidender fra Rom.

Florindo.

Efterretningen er meget glædelig, siden Sagen er vunden.

Alle.

Jeg gratulerer; det er mig meget kiert.

Leander.

Jeg siger intet; thi De veed selv, hvor meget Deres Sager ligge mig paa Hiertet. (Sagte) Vær nu fornøiet, at De vinder 3000 Zechiner aarlige Indkomster: det er meget bedre, end et Fruentimmer. — (Høit) Og hvad skriver Deres Fætter?

Florindo.

Han skriver, at det er vel at jeg kommer til Rom, siden jeg er paa Veien, paa der jeg kan takke de Velyndere og Venner, som have umaget sig saa meget til min Fordeel.

Leander.

Ih, meget vel! Lad os reise til Rom.

Valerio

(til Leander og Florindo).

Behager De ikke, at nyde lidet af dette?

Leander.

Lad os spise en Mundfuld.

Florindo.

I Sandhed, jeg har ingen Appetit.

Leander.

Ih tag noget og spiis.

Ottavio.

Dersom De tillade det, vil min Ven Lelio og jeg synge en Drikkevise, hvoraf den anden Deel gientages i Chor, og det opvækker des mere Munterhed.

Valerio.

Det skal fornøie mig, især da jeg veed, at Grev Leander og Grev Florindo synge begge meget godt.

Florindo (sagte).

For en Ulykke! ere vi nu ved Musiken igien. Jeg synger ikke.

Leander

(sagte, til Florindo).

Ih, Snak! gior ligesom de andre, og rør Dem ikke selv, siden ingen veed — —

(Imidlertid skienkes i Glassene, hver tager sit: Clarice synes at tale sagte til Ottavio om Sangen.)

Otta-

Ottavio og Lelio (synge).

Nu, da saa herlig Dagen frembryder,
Som os tilbyder
Glæde og Lyst:
Lad os da Livets Yndighed nyde,
Druerne gyde
Fryd i vort Bryst!

Alle.

Drikker, o Venner! og den, hvis Hierte
Rages af Smerte,
Kummer og Qval,
Naar han sit Bæger tømmer til Bunden,
Sorgen forsvunden
Finde han skal.

(De drikke alle. Florindo synger med Ulyst, men bliver lidt efter lidt mere munter. Man fylder Glassene paa ny, og deler dem om til enhver.)

Ottavio og Lelio.

At faae sit Sæde næst ved sin Pige,
Have tillige
Flaskerne nær,
Den, som ei ønsker saadan en Lykke,
Eyer mit Tykke,
Taabelig er.

Alle.

Drikker, o Venner! og den, hvis Hierte
Nages af Smerte,
Kummer og Qval,
Naar han sit Bæger tømmer til Bunden,
Sorgen forsvunden
Finde han skal.

(De drikke, og der skienkes igien.)

Leander
(til Florindo).

Hvorledes gaaer det? Hvad Virkning giør denne Munterhed og Vinen paa Dem?

Florindo.

Mig synes, at jeg befinder mig noget bedre.

Leander.

Drik, drik, og tænk paa de 3000 Zechiner, saa skal De see, at De kommer Dem.

(Derpaa igientages:)

Drikker, o Venner! ꝛc.

Valerio.

Lad os gaae til Marquisen, Deres Tante. Jeg vilde have, at vi skulde her spise lidet først, paa det vi ikke skulde opholde os forlænge der. Vi vil underskrive —

Ottavio.

Og derpaa reise vi til Paris.

Lelio.

Ja, til Paris, til Paris. Jeg reiser ogsaa med og tager min Cithar med.

Florindo

Florindo (glad).

Og vi reise til Rom, til Rom.

Leander.

Befinder De Dem vel?

Florindo.

Jeg veed ikke selv: Deres Bistand, Nødvendigheden, Munterheden, Vinen, Støien, har helbredet mig.

Leander.

Til Lykke! til Lykke! — Min naadige Marquise! vi ere Deres underdanige Tienere. Herr Marquis! vi sees maaskee ved Tilbagekomsten.

Florindo.

Jeg bevidner for enhver mit Venskab, og er Deres underdanige Tiener.

Clarice.

Jeg skal stedse ihukomme Deres Godhed.

Valerio.

Altid skal jeg være færdig at tiene Dem.

Ottavio.

De veed, hvad jeg skylder Dem.

Lelio.

Jeg stemmer i med min Ven.

Florindo.

Til Rom, til Rom! Lad os reise. (For sig) Har jeg havt en bedrøvelig Nat, kan jeg maaskee med Tiden vente glade Dage.

Ottavio
(til Clarice).

Den Lykfaliahed, som denne Nat har lovet mig, haaber jeg, de tilkommende vil give.

Florindo og Leander.

Til Rom, til Rom!

De Andre.

Til Paris, til Paris!

(Ottavio og Lelio giver Clarice Haanden, Valerio følger efter, Leander og Florindo, omfavnende hinanden, gaae alle ud af den midterste Dør.)

De latterlig peene Jomfruer.

Komedie i een Akt.

Oversat

efter

Molieres: Precieuses Ridicules.

Personerne.

Jeronimus, en gammel Borger.
Karen, hans Datter.
Margrethe, hans Søsterdatter.
Antonius og
Leander, deres Elskere.
Hans, Jeronimi Tiener.
Pernille, Jeronimi Pige.
Greve von Henrik, Antonii Tiener.
Baron von Arf, Leanders Tiener.
To Porteurer.
To Naboersker.
Musikantere.
Nogle Karle.

Forste Scene.

Antonius. Leander.

Leander.

Min Herr Antonius!

Antonius.

Hvad befaler De?

Leander.

Kan Du vel bare dig for Latter?

Antonius.

Jo men.

Leander.

Hvad siger Du om vor Besøgelse? Er Du fornøiet med den?

Anto-

Antonius.

Synes Du vel, at nogen af os har Aarsag til at være fornøiet dermed?

Leander.

Nei, intet mindre.

Antonius.

Jeg maae tilstaae, at det har ærgret mig meget. Siig mig engang, har Du vel nogen Tid seet noget Fruentimmer mere foragtig, end disse To, og nogen Frier trakteret med mere Foragt, end os? De kunde jo neppe engang overtale sig til, at byde os Stole at sidde paa. Jeg har aldrig min Levetid seet saadan Hvisken, saadan Gaben, saadan Kasten med Nakken, saadan Gniden paa Dinene, og hvert Øieblik at spørges, hvad er Klokken? Har de vel svaret andet, end et koldt Ja og Nei, i hvad vi endog sagde? Og maae Du ei tilstaae, at de aldrig kunde traktere os paa en mere lumpen Maade, om vi endog havde været de nedrigste Personer af Verden.

Leander.

Mig synes, at Du tager Dig det noget vel hæftig.

Antonius.

Ja, vist gior jeg. Men jeg skal vide, at hævne mig over disse Uforskammede. Jeg veed, hvorfor de foragte os. Denne galante Levemaade, som ei allene har besænget Kiøbenhavn, men endog alle Provindserne, har ogsaa anstukken disse smukke Frøkener: deres hele Karakteer er et Miskmask af overdreven Peenhed og Koketterie; og jeg begriber meget vel, hvad de har Lyst til. Men vil Du følge mig, saa skal vi spille dem

dem begge saadant et Puds, at de skal komme til at see og kiende deres Daarlighed, og lære, herefter at føre sig bedre op i Verden.

Leander.

Men hvorledes skal det gaae til?

Antonius

Jeg har en Tiener, hedder Henrik, som, efter adskillige Folks Mening, er et Slags stort og klygtigt Hoved — thi intet faaes nu omstunder for bedre Kiøb, end Klygt og Forstand; — det er for Resten en Hans Qvast, som har sat sig i Hovedet, at ville føre sig op som en stor Herre; han vil være galant, og giøre Vers, og foragter sine Ligemænd saa meget, at han kalder dem allesammen ufornuftige Dosmere.

Leander.

Nu vel! hvad skal deraf fødes?

Antonius.

Hvad deraf skal fødes? Man maae — — Men lad os først gaae herfra.

Anden Scene.

De Forrige. Jeronimus.

Jeronimus.

Nu, De har vel seet min Datter og Søsterdatter? Gaaer Sagerne vel? Hvorledes er det løbet af?

Antonius.

Det er en Sag, som De bedre kan faae at vide af dem, end af os. Alt, hvad jeg har at sige, er, at vi takke tusinde gange for den Ære, De har villet bevise os. Jeg er Deres ydmygste Tiener.

Lean-

Leander.

Jeg har og den Ære, at være Deres Tiener.

(De gaae.)

Jeronimus.

Hvad Pokker er dette? Mig synes, at de gaae misfornøiede bort; hvad kan dog være Aarsag dertil? Dette maae jeg endelig have oplyst. Hei! hei! Pernille! kom hid, Pernille!

Tredie Scene.

Jeronimus. Pernille.

Pernille.

Hvad befaler Herren?

Jeronimus.

Hvor ere dine Jomfruer?

Pernille.

I deres Kabinet.

Jeronimus.

Hvad gisre de der?

Pernille.

De tillave Pomade for sprukne Læber.

Jeronimus.

De pomadere nok saa længe, indtil jeg faaer en Ulykke i min Pung. Sitg dem, at de skal komme ned. (Pernille gaaer.) De Tøiter tænke ikke paa, at de ødelægge mig med deres Pomade. Hvor jeg seer hen, saa seer jeg Hviden af Æg, Ungerske Vand, og andet saadant, som Pokker kiender. I den Tid, vi har været her, har de forbrugt i det mindste Flesk af

et

et Dosin Sviin, og jeg troer, at fire Karle kunde gierne leve af de Kalvefødder, de forbruge daglig.

Fierde Scene.

Jeronimus. Karen. Margrethe.

Jeronimus.

Det er vel en stor Nødvendighed, at giøre saa stor Bekostning, paa det I kan faae god Lugt til jere Næser. Siig mig engang, hvorledes har I opført jer imod disse Herrer, siden de gik saa misfornøiede bort? Har jeg ei befalet jer, at tage imod dem som Mænd, jeg vilde givte jer med?

Karen.

Men har vi vel kunnet giøre anderledes, Papa? Kunde vi vel være fornøiede med deres underlige Opførsel?

Margrethe.

Mener Onkle, at en Pige, der havde mindste Fornuft, kunde finde Behag i deres Personer?

Jeronimus.

Hvad har I da at sætte ud paa dem?

Karen.

O, intet. De ere i Sandhed ret galante! De begynde strax at tale om Giftermaal! De veed vel at leve!

Jeronimus.

Hvad Pokker vilde du vel, de Fulde begynde med? Om at have jer til Maitresser? Er der ikke en Opførsel, som baade I og jeg maae glæde os over?

Kan

Kan noget vel være høfligere, artigere og anstændigere? Og er det ikke et Bevis paa deres Ærlighed og gode Villie til jer, at de strax begynde at tale om den hellige Ægtestand?

Karen.

Jh, Papa — — Det, De der siger, falder saa forskrækkelig plat, saa gammeldags, saa stellandsk. Jeg kan forsikre, at det smerter mig meget, at høre Dem tale saaledes; i Sandhed, De har høiligen nødig, at lære lidt af den rette Levemaade, for at kunne indsvøbe Deres Tanker i et ziirligere Sprog.

Jeronimus.

O, jeg bryder mig Fanden om jer Levemaade og jer Sprog. Kort, jeg lader jer hermed vide, at Ægteskab er en hellig Stand, og at det anstaaer ærlige Folk, strax at begynde at tale derom.

Karen.

Bevares! bevares! Om al Verden var af den Tanke, hvor snart vilde da ei den bedste Roman faae Ende! Det vilde være skiønt, om Cyrus strax ægtede Mandane, og Aronce, uden Forhaling, blev givt med Clelie.

Jeronimus.

Hvad Pokker er det for Polsesnak?

Karen.

Der er nu min Cousine, Papa! hun skal ligesaavel sige Dem, som jeg, at Ægteskab ei bør skee, førend alle andre fornødne Præludier ere skeete. En Elsker, som agter at behage, maae være forliebt, forstaae sig paa, at fremføre smukke Ting, tale nær, sværge paa, at han elsker En, at han er færdig at dø af

Kier-

Kierlighed — kort sagt, alle Formaliteter maae nøie iagttages. Først maae han see den Person, han bliver forelsket i, enten i Kirken, paa Opera, Komedie, i Rosenborghave, eller et andet saadant offentligt Sted. Eller og en af hans Familie eller Venner maae af en Hændelse bringe ham til hende; og saa skal han gaae tankefuld og melankolsk bort. Han maae skiule sin Kierlighed nogen Tid. Imidlertid ofte besøge hende: aldrig forglemme, at bringe et galant Spørgsmaal paa Banen, som kan ove Forstanden. Naar han vil tilkiendegive sin Kierlighed, maae det skee i en yndig skyggefuld Allee, hvor han tillige maae være allene med hende; hun bør stille sig an, som hun var vred, blive rød, og for nogen Tid forbyde ham al Omgang med sig. Endelig lader hun sig igien formilde, og med stor Besværlighed tilsidst giver ham et Glimt af Haab. Derpaa komme Rivaler, som søge at sætte Splid imellem dem; dertil kommer Forældrenes Vrede, deres Mistanke, grundet paa rimelige Omstændigheder; Pigens Indspærrelse, Klagemaale, Fortvivlelse, Bortførsel, og hvad deraf følger. Disse ere Reglerne; og saaledes bør en Frier gaae tilværks, naar han vil giøre sig Haab om at blive elsket af hans Skiønne. Men strax at begynde at tale om Ægteskab, det er at begynde Romanen, hvor den bør endes. Nok, engang for alle, Papa, saa er det, reent ud sagt, den gemeneste Maade; og jeg er allerede færdig at daane ved den blotte Tanke derom.

Jeronimus.

Det kalder jeg Polsesnak, Slidderstadder.

Margrethe.

Sandelig, Onkle! min Cousine har störste Ret i alt det, hun siger. Hvem kan vel omgaaes med Folk, der ei besidde det allermindste af den herskende, den galante Levemaade? Jeg tør sværge paa, at de ei engang veed, hvad Kierlighedsbreve, følsomme Vers, Bouquetter og andet saadant er. Seer De ei, at deres hele Personer tydelig vise, at de langt fra ikke har det Væsen, som allene kan rekommendere dem hos et Fruentimmer af Smag? At komme til sin Elskede i en simpel borgerlig Klædning, uden Chapeaux bas, uden Kaarde, uden Parfums, og — kort sagt, uden alt det, som en Kavaleer bør bruge, for at behage sin Donna: og dertil komme gaaende paa deres Been, ligesom andre Dyr — — Himmel og Jord! hvilke Elskere! Ja, jeg svær Dem til, Onkle! at det var mig umueligt, at holde deres Besøgelser ud et Qvarteer, uden at faae ondt.

Jeronimus.

Jeg troer, I er gaaet fra Forstanden begge To. Hvad er det for forbandet Sladder? Hør, Karen og Margrethe — —

Karen.

Ah! Kald os dog ikke saaledes, Papa! Disse Navne skurre saa grælselig i vore Øren.

Jeronimus.

De Navne skurre i jeres Øren? Ere I galne? Er det ikke jeres Døbenavne?

Karen.

Bevares vel! hvor Papa dog forstaaer sig lidt paa det Smukke og Artige! Jeg kan næsten ikke begribe,

gribe, hvorledes De er bleven Fader til en saa klog og vittig Pige, som jeg er! Sig mig, har De vel nogen Tid hørt, at Folk, der havde mindste Levemaade, toge slige ordinære Navne i deres Mund? Og maae De ikke tilstaae mig, at saadant et Navn, som Karen eller Margrethe var allene i Stand til at fordærve den bedste Roman?

Margrethe.

Vist nok er det, Onkle! at et Øre, der har fiint Gehør, lider grusomt, naar det hører saadanne Navne. Derimod maae De tilstaae mig, at det Navn Polixene, som min Cousine har udvalgt sig, og Aminte, som jeg vil kaldes med, besidde en henrivende Sødhed, som intet kan modstaae.

Jeronimus.

Hør, I Tøiter! kun et Ord endnu. Jeg tillader i Evighed aldrig, at I skal have andre Navne, end dem, jeres Gud-Fædre og Gud-Mødre have tillagt jer. Og hvad disse Herrer angaaer, som vare hos jer, da er det min alvorlige Villie og Befaling, at I skal tage dem til jeres Ægtemænd. Jeg kiender baade dem, deres Midler, og deres Familie, saa I kan ikke have noget at indvende imod Tilbudet, undtagen efter jeres naragtige Indbildinger; og dem skal I, min Siel, slaae af Hovedet, om I vil vel fare. Jeg er keed af, at have jer længer paa Halsen, og det er desuden alt for tung en Byrde for en gammel Mand, at passe paa to unge Piger.

Margrethe.

Hvad mig angaaer, Onkle! da kan jeg have den Ære at sige Dem, at Ægteskab synes mig at være

en alt for modbydelig Ting. Jeg er ikke engang i Stand til at udstaae den blotte Tanke, at ligge hos en nøgen Mandsperson.

Karen.

Tillad os, hierte Papa! først at see os noget om i den Kiøbenhavnske Verden, hvor vi nylig ere ankomne. Lad os i Mageligheb begynde vor Roman, og driv ikke saa stærkt paa, at vi skal ende den.

Jeronimus.

Nei', jeg kan ikke mere tvivle derpaa: I er reent forhexede, reent bandsatte! Hør engang, een gang for alle: jeg vil slet ikke vide af disse Ophævelser; jeg er Herre; og kort sagt, I skal enten snart giyte jer, eller ud at tiene for jer Brød, som andre skikkelige Folk. Nu taler jeg Alvor.

(Han gaaer.)

Femte Scene.

Margrethe. Karen.

Margrethe.

Bevares vel! hvilken lav Siel Din Fader maae eie! Hans Forstand maae ligge nedgravet i et Mørke, hvor aldrig Glimt af Lys er at vine.

Karen.

Ah, Machere! jeg er i yderste Forvirring over hans Opførsel. Jeg veed ikke — men — jeg troer selv neppe, at jeg er hans Datter; og — hvem veed, om ikke den Dag kan komme, da det bliver bekiendt, at jeg udspirer af en mere ædel Stamme.

Mar-

Margrethe.

Jeg er af samme Tanker: ja, alle Aspekter synes at bekræfte det. Og naar jeg og ret betragter mig selv, saa troer jeg — —

Siette Scene.

De Forrige. Pernille.

Pernille.

Her er en Tiener ude, som spørger, om Jomfruerne ere hiemme, saasom hans Herre gierne vilde snakke med Dem.

Karen.

Tosse! lær dog engang at tale mindre gemeent. Saaledes skal du sige: "Mine naadige Frøkener! der er en Lakei udenfor, som ønsker at vide, om det falder Frøkenerne beleiligt, at tage imod Visiter i Dag, efterdi hans Herre gierne vilde have den Ære, at giøre Dem sin allerunderdanigste Opvartning."

Pernille.

Hillemænd! hvor det var meget, at sige! og Jomfruen veed dog, jeg har andet at bestille, end —

Karen.

Tie, Uforskammede! og sig, hvem denne Lakeis Herre er?

Pernille.

Greve von Henrik, sagde han.

Karen.

Ah, min Hierte! en Greve! en Greve! Gaae strax, og sig ham, at vi tage imod Visiter i Eftermid-

middag. Det er uden Tvivl en vittig og galant Herre, som har hørt tale om os.

Margrethe.

Uden Tvivl, Machere!

Karen.

Vi faaer at tage imod ham i den store Sal; thi vort Kammer er for lidet. Men lad os for alting først faae vort Haar sat lidt bedre i Stand, thi deri bestaaer al vor Reputation. (Til Pernille) Skynd jer, flye os hid vor Skiønheds Raadgiver.

Pernille.

Gid jeg faae Skam, om jeg kiender det Dyr. De maae tale Dansk til mig, ifald jeg skal forstaae Dem.

Margrethe.

Bring os Speilet hid, Tosse! men tag jer vel i Agt, at I ei besudler Glasset ved at udtrykke Gestalten af jer Billede i det.

(De gaae.)

Syvende Scene.

Henrik. To Porteurer.

Henrik.

Hei, Porteurs! hei! halt! halt! Jeg troer, at de Knegte har i Sinde at myrde mig, saa ofte støde de an imod Væg og Gulv.

Første Porteur.

Det kommer deraf, at Døren er saa snever. De har jo selv befalet, at vi skulle bære Dem lige ind.

Henrik.

Henrik.

Befalet? Ja, det troer Fanden. Jeg skulde vel udsætte min nydelige Frisur for den raae gemene Lufts Umildhed, og faae mine fine Skoe fordærvet med Gadeskarn? — Tag jer lumpne Portechaise bort.

Anden Porteur.

Ja gierne, saasnart vi faae vore Penge.

Henrik.

Hvad?

Anden Porteur.

Jeg siger, at De maae betale os, min Herre!

Henrik

(giver ham et Ørefigen).

Hvorledes, Slyngel? Tør du understaae dig, at fordre Penge af en Standsperson, som jeg?

Anden Porteur.

Er det saaledes De betaler fattige Folk? Kan vi leve af Deres Stand?

Henrik.

Ja, ja! jeg skal lære jer, at være lidt mere høflig. I Eseler! At komme med slig Grovhed til mig — —

Første Porteur

(løfter en af Stængerne, hvorpaa Portechaisen bæres).

Gesvind, gesvind betael os! eller — —

Henrik.

Hvad Dievelen — —

Første Porteur.

Jeg vil paa Timen — i dette Øieblik have mine Penge.

Henrik.

Han har saa men Forstand, den Karl.

Første Porteur.

Nu, saa betael da.

Henrik.

Det vil jeg ogsaa. Du taler, som du bør tale; men den anden er en Slubbert, som ei veed, hvad han siger. See der! Er du nu fornøiet?

Første Porteur.

Nei, vist ikke. De har givet min Kammerat et Ørefigen, og — —

Henrik.

Nu, nu, kun saa sagte. See, der har du og noget for Ørefigenet. Man kan faae alting af mig, naar man bær sig ad paa den rette Maade. Men I maae komme og hente mig bort igien i Aften.

(Porteurerne gaae med Portechaisen.)

Ottende Scene.

Henrik. Pernille.

Pernille.

Herr Greve! mine Jomfruer vil paa Øieblikket være her.

Henrik.

O, de behøver ikke at haste. Jeg bær saa megen Godhed for det smukke Kiøn, at — —

Pernille.

Der ere de.

Niende Scene.

Karen. Margrethe. Henrik. Hans.

Henrik
(efterat han har hilset).

Mine naadige Frøkener! De forundrer Dem uden Tvivl over Dristigheden i min Visite; men Deres store Reputation er Skyld deri; den allene har bragt Dem denne slemme Sag paa Halsen; De mange Fortieneſter og Yndigheder, De beſidde, og den uimodſtaaelige Kraft til at indtage, har saaledes fængslet mit Hierte, at jeg allevegne maae søge og løbe efter Dem.

Karen.

Ah, Herr Greve! De smigrer. Dersom det er kun Fortieneſter og Yndigheder, De søger, da — finder De dem ikke hos os.

Margrethe.

Skulde de findes her, saa maae tilforladelig Herr Greven selv have bragt dem hid.

Henrik.

Jeg kunde ei forsvare det, om jeg dristede mig til at modsige Dem. Deres Beskedenhed allene fortiener alle de glimrende Lovtaler, jeg har hørt om Dem. Ja, mine deiligste Frøkener! jeg finder, at Deres Skilderier, hvor ypperlig end Rygtet har tegnet dem, dog ere uendelig langt under Originalerne; jeg finder, at De ere de skiønneste, fortræffeligste og fuldkomneste Damer, mine Øine have havt den Ære at see. Og jeg tør endog forsikre Dem, at De snart vil komme til at staae iblandt de Kiøbenhavnske Skiønheder, lige-

som i Klasselotteriet Ti-Tusind-Dalers Gevinsten blandt Ritter og Frilodder.

Karen.

Deres Artighed, Herr Greve! volder, at De er alt for overflødig med Deres Lovtaler; vore Hierter tilsige os, at vi ingenlunde fortiene dem — saaledes; men maae allene optage dem, som Herr Grevens behagelige Skiemt.

Margrethe
(sagte, til Karen).

Min Hierte! bør vi ikke bede Greven, at sidde?

Karen (kalder).

Hans!

Hans.

Naadige Jomf— Frøken, vilde jeg sige.

Karen.

Bring os dem herhid, som gior Selskab mageligt.

Henrik.

Men er det ogsaa sikkert for mig her?

Margrethe.

Bevares! hvad kan vel Herr Greven have at befrygte?

Henrik.

Jeg frygter, at mit Hierte skal bortstieles, min Frihed besnæres. Disse to Vine, der smile saa mildt til mig, ere ganske vist ligesaa skielmske, som de ere smukke; de vil giøre sig en Fornøielse af at løbe Storm imod mit Hierte, indtage det, og handle værre med det, end en Tyrk med en Araber. — Ah, mine Smukke! om mit Hierte var haardt og uovervindeligt,

som

som Gibraltar: om mine Øine vare Mørsere, der udspyede ideel gloende Kugler: ja, om jeg ogsaa havde en Elliot liggende i hvert Hiørne af min Hiernes Fæstning, saa maatte jeg mafoi dog give tabt. Ethvert af Deres endog ligegyldigste Øiekast flyver lige i mit Hierte, og stikker det i Brand. Jeg maae derfor kapitulere paa Naade eller Unaade. De, mine deilige Herskerinder! maae enten give mig Forsikring om, at De ingen Attaqve vil begynde, eller jeg løber, paa min Ære, strax bort.

Karen
(til Margrethe).

Ah, min Hierte! hvor det er en behagelig Karakteer, Herr Greven har! Det herligste Lune, den fineste Vittighed!

Margrethe.

Ja, han er tilforladelig en anden Hamilkar.

Karen.

Herr Greve! uagtet jeg meget vel veed, at den Frygt, som De behagede at amusere os med ved dens lunefulde Beskrivelse, ikke er eller kan være til hos Dem, saa vil vi dog hiertelig gierne give Dem vor Forsikring, at vi vil iagttage den strengeste Vaabenstilstand.

Margrethe.

Men, min Herre! vær dog ei længer ubarmhiertig imod denne Lænestoel, som alt i et heelt Qvarteer har længtes efter den Fornøielse, at omfavne Deres grevelige — —

Henrik

Henrik
(giør en Kompliment, og sætter sig, tilligemed Karen og Margrethe).

Nu? Og hvad synes De, mine smukke Frøkener! om Kiøbenhavn?

Karen.

Ih, Herr Greve! man maatte være en aflagt Fiende af Forstand, Levemaade og Smag, dersom man ei syntes vel om Kiøbenhavn, og dersom man ei tilstod, at den allene er Skuepladsen for alle beundringsværdige Ting, Herresædet for alle Smagens og Vittighedens Sønner, og Middelpunkten af al galant Levemaade.

Henrik.

De har Ret! Og jeg troer, at der heller ikke findes et ret anstændigt Opholdssted for skikkelige Folk i det hele Kongerige, uden allene Kiøbenhavn.

Margrethe.

Det er en uryggelig Sandhed.

Henrik.

Vist nok er det, at man ofte inkommoderes af Gadernes Urenlighed, og endnu oftere af den forbandede Skraalen med nye Viser, Tøvv, Muslinger, og deslige; — mod det første Onde kan man dog, Himlen skee Tak! bevæbne sig ved Portechaiserne, men mod det sidste — —

Karen.

Maae man forsyne sine Øren med en tilstrækkelig Qvantitæt Bomuld, og holde sin Portechaise tæt lukket. Saadan en Portechaise er, efter mine Tanker, ret en fortræffelig Salveguarde imod Vindens og Luftens

tens Nøsvished, Gadernes Urenlighed, og, kort sagt, alle Slags Ubehageligheder, som et Menneske af fiin Levemaade er udsat for under aaben Himmel.

Henrik.

Der er formodentlig mange af vore unge Kavalerer, vore ophøiede Genier, som gisre Dem deres Opvartninger, mine Smukke? Hvilke ynde De meest iblandt dem?

Karen.

Ah, Herr Greve! vi ere, desværre, endnu ikke saa bekiendte; men vi har Haab om, at vi snart skulle blive det. Vi have en særdeles Veninde i et vist Fruentimmer, som har lovet, at gisre os bekiendt med de fleste af Hovedstadens galante Kavalerer.

Margrethe.

Og fornemmelig nogle visse, som siges at dømme med en absolut Myndighed om alle Ting, og det uden at tillade nogen Appel.

Karen.

Dette, mine smukke Frøkener! kan jeg bedre gisre, end nogen anden. De komme alle til mig; ja, jeg kan endog forsikre Dem, at jeg ikke en eneste Morgen forlader min Seng, uden at have i det mindste en Snees Stykker af vore udvalgteste Genier omkring mig.

Karen.

Vi ville være Dem uendelig meget forbunden derfor; thi hvad endog kunde siges derom, i Henseende til os, saa er det dog stedse en Nødvendighed, at man maae have Omgang med dem, naar man vil ansees

af

for Folk, som have Levemaade. Og, sandelig, man behøver vel neppe at tale fem Minuter med disse vittige Herrer, førend man allerede er Kiender, og bliver udraabt for en Konstdommer af den fineste Smag. Ja, man kan endog blive bekiendt for selv at være et Genie, førend man endnu veed, hvad Genie er. Men det, jeg agter høiest ved deres Besøgelser, er, at man lærer saa mange smukke Ting, hører saa mange amusante Passager fra de fornemste Huse, profiterer i det Franske Sprog, og lærer alle de skiønneste Arier, inden de blive trykte. Man veed da stedse forud: Nu er den Piece færdig; nu skal det Stykke spilles; i Morgen skal den Opera opføres; i Dag er Repetition; den og den har giort en fransk Arie; en anden en Madrigal over at han har opnaaet sit Ønske, og hans Kiereste har sagt ham Ja; en anden en Elegie over hans Elskedes Utroeskab; om nogle Dage skal være Bal der og der; i Dag har der været et stort Traktement hos en vis Herre; de og de Personer have spiist hos ham; nu ere Madame Gomez Fortællinger næsten færdige fra Pressen; af tusinde og een Nat er nu et nyt og forbedret Oplag i Arbeide; en vis Person arbeider paa at oversætte den og den Franske Roman; en anden skriver selv en Roman; Charlotta vil paa ny begynde at skrive, og saa faae vist nok de Danske Komedier den sidste Salve, hvorover alle honnette Folk vil glæde sig — — kort sagt, naar man ikke paa det nøiagtigste er underrettet om alle saadanne Nyheder, saa vil jeg, i Sandhed, ikke give fire Skilling for al den øvrige Forstand, man kan have.

Mar-

Margrethe.

Tilforladelig! den vilde gjøre sig latterlig, overmaade latterlig, der paastod, at han havde Forstand, og ei paa sine Fingre vidste den allermindste Lap, som hver Dag bliver skreven; jeg, for min Part, holdt det for den største Skam af Verden, dersom jeg i et eller andet fornemt Huus blev spurgt om noget, som i samme Øieblik var udkommet, og jeg ei kiendte det.

Henrik.

De har Ret! det vilde være en forskrækkelig Skam. Men, for at forebygge dette, saavelsom og for at forsyne Dem, mine deilige Frøkener, saa vil jeg her oprette et heelt Akademie af lutter vittige Hoveder; De skal faae alle Efterretninger, Nyheder og Anekdoter fra første Haand; og i Deres Huus skal Kiernen af den hele Danske Litteratur findes; vi ville underrette Frøkenerne om vore Arbeider endog førend vi begynde paa samme; og til den Ende vil jeg for min egen Person strax anmælde Dem en Snees Komedier, et Par Sneese Syngestykker, nogle Hundrede Elskovsvers, en utallig Mængde Portraits, mørke Spørgsmaale, og deslige.

Karen.

O, Portraiter! Herr Greve! bare Portraiter! dem elsker jeg overmaade, og de have saadan en Behageligheed for mig, at jeg kiender intet galantere.

Henrik.

Det er ellers overmaade vanskeligt, at gjøre gode Portraiter, især over Folk, som man ikke kiender; men aller-

allervanskeligst, og derhos allerartigst, er det, at giøre dem over sig selv.

Margrethe.

Hvad mig angaaer, da holder jeg forskrækkelig meget af mørke Spørgsmaale.

Henrik.

Ja, de fornøie, og tillige øve Forstanden. Jeg har endnu i Morges giort en fire, fem Stykker; vi vil siden prøve, om De kan gietте dem.

Karen.

Madrigaler ere ogsaa meget behagelige, naar de ere vel giorte.

Henrik.

Tilforladelig, min smukke Frøken! og just deri bestaaer min største Force. Jeg arbeider for nærværende Tid paa, at bringe den hele Romerske Historie i Madrigaler.

Karen.

Ah! det vil, i Sandhed, blive noget ypperligt! Af dette Værk maae Herr Greven endelig overlade mig et Exemplar, naar det bliver færdigt.

Henrik.

O, med Fornøielse! Hver af Dem, mine naadige Frøkener! skal jeg give mig den Ære, at forære et Exemplar, og det paa det netteste indbunden. — Jeg var ellers tilfreds, Pokker havde det Skriverie! Det hindrer mig ofte, at tage Deel i de herligste Forlystelser, som mange fornemme Huse lade anrette blot for

for min Skyld; og dernæst er det, som mine Venner mene, ikke heller min høie Stand anstændigt. Men hvad skal man giøre? For det første, plage Boghändlerne og Bogtrykkerne mig idelig, fordi de vinde store Summer ved mine Skrivter: und man soll leben, und leben lassen; og for det andet, giør jeg mig en Samvittighedssag af, at lade saa ypperligt et Genie, som det, Forsynet har skienket mig, ligge hen i en død Uvirksomhed.

Karen.

Hvor viseligen tænker og taler De ikke! Men, Herr Greve! det maae dog gandske vist være en stor Fornøielse, at see sit Navn saaledes trykt paa Titelbladet?

Henrik.

Tilforladelig, min smukke Frøken! Men, apropos! jeg skal vise Dem noget ret Smukt. Jeg var nylig hos en vis Grevinde, og der giorde jeg en Impromptu i en Hast; thi deri er jeg uforlignelig,

Margrethe.

Impromptu er just Forstandens rette Prøvesteen.

Henrik.

Vil De behage at høre?

Karen og Margrethe.

O, med megen Fornøielse.

Henrik.

Ach! ach! jeg det ei saae, ei Agt jeg derpaa gav,
Da jeg paa Ondt ei tænkte, jeg lagdes i min Grav.

Jeet Die det i Smuthul laae, mit Hierte det borttoa.
Qvarteer! Qvarteer! Qvarteer! Qvarteer! Jeg skiules i en Krog.

Margrethe.

Ah! kan der vel være noget galantere!

Henrik.

Alt, hvad jeg skriver, er frit, og paa sin kavaleerisk; det smager aldeles ikke pedantisk.

Karen.

O, det er over tusinde Mile derfra.

Henrik.

Har De vel iagttaget Begyndelsen, deiligste Frøkener? Ach! ach! det har noget særdeles hos sig: ach! ach! som et Menneske, der i en Hast opvaagner: ach! ach! en Forundring — ach! ach!

Karen.

I Sandhed, jeg finder disse ach! ach! fortræffelige.

Henrik.

Det lader dog, som det ikke var noget.

Margrethe.

Bevares, Herr Greve! hvad er det, De siger? Disse Ord ere saa herlige, saa ypperlige, at de ikke kunne opveies med det røde Guld.

Karen.

Tilforladelig! jeg vilde heller være Forfatter til disse ubetalelige ach! ach! end til alle Bordings Vers.

Henrik.

Henrik.

De har saa Skam en god Smag, min Smukke!

Karen.

Himlen skee Tak, at den dog ei er af de slet-teste!

Henrik.

Men synes De ikke ogsaa vel om dette: Jeg det ei saae, ei Agt jeg derpaa gav? Det kalder jeg, at tale naturlig. Jeg det ei saae — — Da jeg paa Ondt ei tænkte: da jeg, som et Faar, som en Hest, uskyldig, uden mindste Ondskab — lagdes i min Grav. Hvor hiertersrende er det ei sagt: Jeg lagdes i min Grav! Jeg døde, jeg blev begravet. Jer Øie det i Smuthul laae; hvad synes De om det Ord Smuthul? Er det ei udvalgt?

Margrethe.

O, fortræffeligt.

Henrik.

Smuthul, hemmelig Skiult; det er ligesom naar en Kat lurer paa Musen i sit Smuthul.

Karen.

Ah, intet kan være smukkere.

Henrik.

Mit Hierte det bortog: fratage, røve. Qvarteer! Qvarteer! Qvarteer! Qvarteer! Skulde De ikke troe, at det er et Menneske, som skriger, løber og er bange, fordi En med Kaarden i Haanden forfølger ham?

Karen.

I Sandhed, det kunde ikke udtrykkes skiønnere og stærkere.

Henrik.

Jeg skiules i en Krog: Krog, Smuthul, eet og det samme; er det ei fiint, ei galant sagt? — Men jeg skal endnu fortælle Dem mere, mine smukke Frøkener! jeg har oven i Kiøbet sat dette i Musik.

Margrethe.

Jh! har De ogsaa lært Musiken?

Henrik.

Jeg? Nei, vist ikke.

Margrethe.

Hvorledes? Og dog kan De —

Henrik.

O, mine Smukke! fornemme Folk veed alle Ting, uden at have lært noget.

Karen.

Ah! det er en uryggelig Sandhed, min Hierte.

Henrik.

Vil De nu behage, at høre mine Gaver i Syngekonsten. (Rømmer sig) La la la la — Veirets Grovhed og Uforskammenhed har meget fordærvet Behageligheden af min Stemme. Men det er lige meget: det er paa sin kavaleersk. (Han synger) Ach! ach! jeg det ei saae o. s. v.

Margrethe.

Hvor han ikke synger passioneret! Hvilke søde, henrivende, smeltende Toner!

Karen.

O, det er noget guddommeligt!

Henrik.

Finde De ikke ogsaa Tankerne fortræffelig exprimeret deri? Qvarteer! og siden som En, der skriger meget høit: Qvarte = = = er! og derefter paa eengang som et Menneske, der ei kan mere: Jeg skiules i en Krog.

Karen.

Det kalder jeg, at forstaae sig paa Fiinheden af Tingene, paa Fiinhedens Fiinhed: alting er lige fortræffeligt: Stemmen er ligesaa ypperlig som Ordene, og Ordene som Stemmen.

Margrethe.

Ja, i Sandhed, det er det excellenteste, jeg endnu har hørt og seet: det er ophøiet over al Roes.

Henrik.

Og dog koster det mig næsten ingen Umage. Slige Ting falde mig ind af sig selv, uden at jeg engang tænker derpaa.

Karen.

Hvilke fortræffelige Talenter! I Sandhed, Naturen har ikke allene været Dem en god Moder, men De har endog været hendes Kieledægge.

Henrik.

Hvormed fordrive De ellers Tiden, mine smukke Frøkener?

Margrethe.

O, Herr Greve — med slet intet.

Karen.

Vi have, formedelst vort korte Ophold her i Staden, og Mangel paa Venner, endnu ikke kunnet tage synderlig Deel i de anstændige Divertissements —

Henrik.

Dersom De behager, saa tilbyder jeg mig, en af Dagene at føre Dem paa Komedie. Der skal spilles et nyt Stykke, som, uagtet det skal være det elendigste Snavs, jeg dog meget gierne vilde see; og dersom Frøkenerne tillade, saa — —

Karen.

Deres Tilbud, Herr Greve! er os saa velkommen, at vi ikke kan andet, end tage derimod med Taksigelse —

Henrik.

Men Frøkenerne maae i Sandhed klappe brav. Jeg har — imellem os sagt — forbundet mig til, at mage det saaledes, at dette Stykke skal blive vel imodtaget. Forfatteren var endnu i Morges hos mig, og med Taarerne i Øinene bad mig derom; jeg gav ham mit Løvte; og nu har jeg været ude, og ladet en tredive Stykker af mine Venner vide det, saa Stykket skal paa min Siel blive applauderet, om og alle Byens Vægterpiber skingrede i Parterret.

Margrethe.

Med Tilladelse, hvad heder det Stykke? Har De læst det?

Henrik.

Henrik.

Nei, paa min Ære, ikke et Ord deraf. Naar jeg kun veed, at Forfatteren er en af mine Venner, eller og han har udbedet sig min Protektion, saa er det nok — saa klapper og bravoer jeg, endog førend Lysene blive tændte.

Karen.

Det tilstaaer jeg. Ja, det er Sandhed, hvad jeg stedse har sagt: Kiøbenhavn er et fortræffeligt, et uforligneligt Sted; man kan i een Dag høre tusinde gange flere smukke Ting her, end i Provindserne et heelt Aar; og skiønt Folk i Smaastæderne vel kunne have Forstand, saa — —

Margrethe.

O Lapperie, Machere! bare Lapperie! — Herr Greve! det bliver derved; vi følge med Dem paa Komedie; og vi skal i Sandhed klappe saaledes, at De skal have Ære af os.

Henrik.

Jeg takker underdanigst. — Men iblandt andet, min naadige Frøken! jeg synes — forlad, om jeg tager feil — jeg synes, at blive noget vaer i Deres Ansigt, noget, som kun pleier at udmerke den dramatiske Digter — De dreier undertiden Deres behagelige Næse og Mund hen til den ene Side i saadan en forunderlig Sirkel — just som En, der ret zirlig vil skrive sit Navn i Træk. Skulde De ikke have skrevet et eller andet dramatisk Stykke?

Karen.

Hum. De tager endda ikke saa meget feil deri.

Henrik.

Virkelig? Jh, da maae jeg, paa min Ære, see det. Jeg har — imellem os sagt — ogsaa i denne Tid skrevet et Sørgespil, som jeg med det første vil lade opføre?

Margrethe.

Af hvilke Skuespillere?

Henrik.

Af de franske, det forstaaer sig; derfor har jeg og skreven det paa Fransk; de allene forstaae ret at forestille Tingene. De andre ere nogle Tosser, der recitere ligesom man taler; de forstaae ei, at sluge Versene brav i sig, skrige, larme, og holde op, hvor der ikke bør holdes op; — og hvoraf Pokker skulde Folk vide, at Versene ere smukke, dersom Akteurerne ei holde op imellem, og derved vise, at man bør klappe?

Margrethe.

Ja, det kommer i Sandhed meget an paa, at lade Tilskuerne merke de rette smukke Steder. En Ting agtes ikke, uden man gior den agtbar.

Henrik.

Hvad synes De om min Vest? Passer den ikke fortræffelig til Kiolen?

Margrethe.

Overmaade vel.

Henrik.

Og Fryndserne?

Karen.

De ere deilige.

Henrik.

Henrik.

Er ikke min Frisur nydelig?

Karen.

Ypperlig.

Henrik.

Den maae saa være; thi min Friseur er en ægte indfødt Pariser.

Karen.

I Sandhed, jeg maae tilstaae, at jeg aldrig har seet nogen bringe Netheden i Klædedragt saa vidt, som De.

Henrik.

Behag, at lade Deres Lugt et Øieblik opholde sine Tanker ved disse Handsker.

Karen.

De lugte overmaade godt.

Margrethe.

Jeg har aldrig imodtaget en bedre dannet Lugt.

Henrik.

Hvad sige De da om denne?

(Han lader dem lugte til sin Haarpung.)

Karen.

Den er af de herligste Egenskaber: Høiheden og Ypperligheden af al Lugt er deri fortræffelig truffen.

Henrik.

Men De tie saa stille om Fiedrene i min Hat?

Margrethe.

De ere ypperlige.

Henrik.

Ja, det maae de endelig være; de har ogsaa kostet mig over 20 Rdlr. Jeg skal sige Dem, mine naadige Frøkener! jeg er altid meget for det, der er smukkest, og koster meest.

Karen.

Deri stemme vi fuldkommen overeens, Herr Greve! Jeg er saa indtaget af det Smukke og Kostbare, at —

Henrik (skriger).

Au! au! au! — For Himlens Skyld — Det er grusomt, at handle saaledes med mig — Hvad har jeg giort? — Hvormed har jeg forseet mig? — Stig frem — stig, grusomme Smukke! hvad er min Brøde — hvormed har jeg fortørnet Dem — — Ah —

Margrethe.

Bevares, Herr Greve! hvad fattes Dem? Hvad Ulykke er skeet?

Henrik.

O, Ulykke over alle Ulykker! Saaledes — den ene paa høire, den anden paa venstre Side — begge paa eengang — at angribe mit værgeløse Hiærte — at attakere — bombardere — løbe Storm til det — og — — Ah! jeg kan ikke mere — Det er imod Lands Lov og Ret — Det er grusomt — — Ah! — jeg skriger Gevalt.

Margrethe.

For alting, Herr Greve — — De driver Forstillelsen saa vidt, at man let kunde troe, det var Alvor.

Karen.

Karen.

O, det er et uforligneligt Lune, Herr Greve! Dette bruger De vel ellers egentlig til at skrive Sorgespil i.

Margrethe.

Herr Greve! det er virkelig ikke smukt, at bekylde andre for det, man selv udøver. De siger, vi attakere Deres Hierte? Nei, tvertimod, det er Dem, som — alt har — —

Henrik.

Maaskee? Ja, det er mig just ikke uliigt — Hahaha. Men imidlertid er det dog Dem —

Tiende Scene.

De Forrige. Pernille.

Pernille.

Der er en Person ude, som vil tale med Jomfruerne.

Karen.

Hvem?

Pernille.

Baron von Arf.

Henrik.

Baron von Arf?

Pernille.

Ja, Herr Greve!

Margrethe.

Kiender De ham?

Henrik.

Henrik.

Det er min bedste Ven.

Karen.

Ih, da skal det, i Sandhed, være os en stor Fornøielse, at tage imod Baronen. Beed ham strax komme ind, Pernille.

Henrik.

Det er en temmelig Tid, siden jeg og Baronen havde den Ære at see hinanden; og jeg forsikrer Dem, at denne Hændelse glæder mig overmaade.

Margrethe.

St! der kommer Baronen.

Ellevte Scene.

De Forrige. Arf.

Henrik.

Ah, Baron von Arf!

Arf.

Ah, Greve von Henrik!

(De omfavne hinanden.)

Henrik.

Hvor glæder det mig, at jeg dog engang finder Dig igien!

Arf.

Min Glæde er saa stor, at jeg ikke kan beskrive den.

Henrik.

Kys mig dog engang, Mon cher ami!

Karen.

Karen.

Ah, min Hierte! vi begynde virkelig at blive bekiendt: fornemme Folk søge os.

Henrik.

Tillader, mine smukke Frøkener! at jeg giør Dem bekiendt med denne Kavaleer; han fortiener sandelig Deres Venskab.

Arf.

Mine naadige Frøkener! der staaer et Sted i den lille Katechismus — jeg troer, det er i Huustavlen — at man skal give den Skat, som — —

Margrethe.

Hvad i al Verden vil dette sige!

Karen.

Vil Herr Baronen holde Katechisation, saa —

Arf.

Nei, Himlen bevare mig derfra! Jeg anførte kun Huustavlen, for med den at bevise, at det er vor Skyldighed, at give enhver, hvad ham tilkommer. — Nu fordrer mine naadige Frøkeners charmante Ansigter, Deres yndige Væsen, og Deres glimrende Klædedragt, at jeg bør lade min Mund udbetale nogle Kysse til Deres sukkersøde Hænder. Denne Afgivt vil jeg strax klarere. (Han kysser dem paa Haanden.) Saaledes. Ifald nu Deres Naader behage, saa kunne De, for det Oppebaarne, give mig Qvitteringen paa Munden.

Karen

(til Margrethe).

Det kalder jeg, at flattere.

Mar-

Margrethe
(sagte, til Karen).

Og paa den løierligste Maade. — Imidlertid maae vi i Sandhed antegne denne Dag i Kalenderen, som en lykkelig Dag, der bringer os saadanne fornemme Visiter.

Karen (kalder).

Hans! Skal man endelig erindre jer om alting? Seer I ikke, her fattes en Stoel?

Henrik.

Mine Smukke! De maae ikke forundre Dem over, at Baronen er saa bleg. Han er nylig kommen op af en stor Sygdom.

Arf.

Ja, det er Frugterne af Hoflevnet og Feldttoge.

Henrik.

De maae vide, naadige Frøkener, at De i Baronen seer en af vor Tids største Helte, en anden Alexander.

Arf.

O, Du giver mig intet efter, Greve! Vi veed nok, hvad Du duer til.

Henrik.

Ja, det er sandt, vi har seet hverandre ved adskillige Leiligheder.

Arf.

Og det min Siel paa Steder, hvor det gik varmt til.

Henrik
(seer til Karen og Margrethe).

Ja, men dog ikke saa varmt, som her — Hahaha.

Arf.

Arf.

Vi ere blevne kiendt med hinanden ved Armeen. Jeg troer endnu, at det første vi kom sammen, kommanderede jeg et Kavalleriregiment paa de maltheſiſke Galleier.

Henrik.

Det er sandt; men Du er dog ældre Krigsmand, end jeg. Jeg erindrer endnu meget vel, at Du allerede kommanderede 1000 Heste, da jeg endnu kun var en af de smaa Officerer.

Arf.

Kriaen er en smuk Ting, det maae alle tilstaae. Kun Skade, at Hoffet nu saa slet belønner saadanne gamle tappre Soldater, som jeg, og mine Lige.

Henrik.

Ja, derfor har jeg, paa min Ære, ogsaa i Sinde, at stikke min Kaarde i Skeden.

Margrethe.

Jeg har en medfødt Godhed for alle Krigsfolk.

Karen.

Jeg kan ogsaa nok lide dem, naar de forene Forstand med Tapperhed.

Henrik.

Erindrer Du Dig endnu, Baron, den Halvmaane, vi tog fra Fienden i Beleiringen for Arras?

Arf.

Jeg veed ikke, hvad Du vil sige med Din halve Maane; det var jo en heel Maane.

Henrik.

Du har Ret.

Arf.

Arf.

Jeg har paa min Siel godt ved at huske den Batallie. Jeg blev i den blesseret af en Granat, hvoraf man endnu kan føle Arret. Vær saa god og føel der, saa skal De selv finde, hvad det var for en Blessure.

Margrethe.

Det er et forskrækkeligt Ar.

Henrik.

Giv mig Deres Haand, og føel der, just bag paa Hovedet. Er De der?

Karen.

Ja, jeg føler noget.

Henrik.

Det er af en Musketkugle, som traf mig i sidste Campagne.

Arf.

See, der er jeg stukken tværs igiennem, da vi attakerede Bryssel.

Henrik

(tager paa sine Buxeknapper).

Her skal jeg ogsaa vise Dem en ganske forskrækkelig Blessur.

Karen.

O, giør Dem ingen Ulegilighed; jeg vil gierne troe Dem paa Deres Ord.

Henrik.

Det er Vrestegn, som vise, hvad man er.

Margrethe.

Men vi tvivle aldeles ikke.

Henrik.

Henrik

Har Du Din Karet hos Dig, Baron?

Arf.

Hvorfor spørger Du derom?

Henrik.

Jeg mener, vi ville tage os den Frihed, at invitere de naadige Frøkener til at tage ud af Porten med os i Eftermiddag.

Karen.

Jeg takker Dem, Herr Greve! men vi faae i Sandhed ikke Tid dertil i Dag.

Henrik.

Ikke, mine Smukke? Det gior mig meget ondt. Men — tør jeg da ikke lade mine Violonger hente? Hvad, naadige Frøkener? Saa kunde vi blive her og divertere os i Aften.

Arf.

Det var paa min Siel et godt Indfald.

Karen.

Ja — dette kan vi da endelig ikke afslaae Herr Greven — ikke sandt, Machere? Min Fader, veed Du, kommer ikke hiem fra Viinkielderen, førend sildig i Aften, saa vi har intet at befrygte. Men — Herr Greve! ifald saa skulde være, maatte vi have flere gode Venner samlede.

Henrik.

Det forstaaer sig. Hei, Hans! Mikkel! Jens! Christian! Peder! Povl! Christopher! Niels! hvor Fanden ere I henne allesammen? Jeg troer ikke, der er en Kavaleer i hele Dannemark, som bliver flettere

opvartet, end jeg. De Slyngler lade mig altid være allene.

Karen.

Hør, Hans! Siig til Grevens Folk, at de skal hente Violongerne, og gaae hen til nogle af Grevens Venner, og bede Dem bevise os den Ære, at komme hid, og tilintetgiøre den Eensomhed, som hersker paa vort Bal?

Henrik.

Hvad siger Du om de Øine, Baron?

Arf.

Men hvad siger Du om dem, Greve?

Henrik.

Jeg siger, vi komme til at tabe vor Frihed her. Hvad mig angaaer, saa er det ligesom der var et Jordskielv inden i mig, og mit Hierte hænger neppe ved eet Haar endnu.

Karen.

Hvor naturligt falder dog alt, hvad han siger! Han veed ret at give Tingene paa den behageligste Maade af Verden.

Margrethe.

Ja, De er ret ødsel paa Deres Forstand.

Henrik.

For at vise Dem, mine smukke Frøkener, hvad jeg er, og at jeg virkelig fortiener Deres Bersømmelser, saa vil jeg strax giøre en Impromtu derover.

(Han grunder.)

Margrethe.

O, giør det, kiereste Herr Greve! — jeg beder Dem indstændigen, giør det! saa havde vi dog ogsaa

ogsaa noget, som vi kunde sige, var giort for vor Skyld.

Arf.

Jeg havde paa min Siel ogsaa Lyst til at giøre et Par Impromptuer over Dem, mine naadige Frøkener! men jeg har saa tidt aareladt min poetiske Geist i disse Dage, at den nu er ganske miserabel.

Henrik.

For en Ulykke! hvorledes er det dog fat? Det første Vers pleier dog altid at flyde for mig som ingen Ting — de øvrige koste mig vel lidt mere Umage: men nu vil der slet intet flyde — Nei — For Dievelen — — Det er Deres Skyld, mine Frøkener! De har bragt min hele Tænkekraft i Skuddermudder. Maaskee — Nei, det er forgieves. Lad det beroe til en anden gang, saa skal jeg giøre Dem en Impromptu, som De skal tilstaae mig, at være den bedste af Verden.

Arf.

Han har Forstand, som bare Fanden.

Karen.

En fortræffelig, en delikat fiin Forstand.

Henrik.

Apropos, Baron! har Du nylig talt med Comtessen?

Arf.

Det er næsten tre Uger, siden jeg var hos hende sidst.

Henrik.

Greven var hos mig i Morges; og han vilde endelig, at jeg skulde tage med ham paa Landet i Dag. Men for Frøkenernes Skyld, frabad jeg mig —

Karen.

Der ere de.

Tolvte Scene.

De Forrige. Leonore. Antonette. Hans. Nogle Musikantere.

Karen.

Mine Damer! De maae tilgive, at De saa uformodentlig ere budne herhid. Herr Greven er Skyld deri. Han og Herr Baronen vilde endelig divertere sig lidt her; og da vi vare saa faa, saa toge vi os den Frihed, at — —

Leonore.

O, hvortil disse Komplimenter? De gjøre os for megen Ære.

Henrik.

De ere saa gode, at tage til Takke, mine Smukke! det er kun et lille Bal i en Hast. En af Dagene har jeg i Sinde at give et ordentligt Bal; saa vil jeg tage mig den Frihed, at invitere Dem dertil, og der dobbelt erstatte det, hvad her kunde feile. Men — ere Violongerne endnu ikke komne?

Hans.

Hans.

Jo, der ere de.

Margrethe.

Nu, mine Herrer og Damer! behag, at tage Plads.

Henrik

(dandser allene, som til Præludium).

La la la la la la la —

Karen.

Han er overmaade vel skabt.

Margrethe.

Og har en fortræffelig Dandse-Air.

Henrik

(tager Karen ved Haanden).

Mit Hierte vil lige saavel dandse som mine Fødder. — Cadence, Cadence, I Herre Musikantere! — Hvilke Dogenigter! Pokker kan dandse efter jer Spil. Gid I faae en Ulykke, at I maatte holde Takten. La la la la — O, saa lær dog jer Konst bedre, I forbandede Birfidlere! La la la —

Arf

(dandser ogsaa).

Spil ikke saa gesvindt. Jeg er nylig kommen op af min Sygdom.

Trettende Scene.

De Forrige. Antonius. Leander.

Antonius

(med en Stok i Haanden).

Hvad har I her at bestille, Slyngler? I hele tre Timer har vi gaaet og søgt efter jer. (Prygler Henrik.)

Henrik.

Au! au! au! For Pokker! — Au! — De sagde ikke, at der skulde vanke Prygl.

Arf.

Au! — For bare Fanden — Au! au! au!

Antonius.

Det kommer vel saadanne Skurke til, at agere store Herrer.

Leander.

Lær nu en anden gang, at kiende jer bedre.

(Antonius og Leander gaae ud.)

Fiortende Scene.

Henrik. Arf. Margrethe. Karen. Leonore. Antonette. Pernille. Hans.

Karen.

Himmel og Jord! hvad vil dette sige?

Arf.

O, hvad Fanden — det er et Vøddemaal.

Margrethe.

Saaledes at lade Dem slaae?

Henrik.

Bagatel! Jeg lod, som jeg ei mærkede noget, fordi jeg af Naturen er forskrækkelig hidsig; dersom jeg var bleven opbragt, kunde der have bleven en Ulykke af.

Karen.

I vor Nærværelse at taale saadan en forsmædelig Spot.

Henrik.

Henrik.

O, det siger intet; vi kiende hinanden fra gamle Tider af; og iblandt gode Venner regner man slet ikke saa nøie. — Lad os kun begynde at dandse igien.

Femtende Scene.

De Forrige. Antonius. Leander.

Antonius.

See! endnu ere I her, Slubberter? Nu, nu — Kom ind, Karle! skynd jer!

(Tre eller fire Karle komme ind.)

Karen.

Hvilken Dristighed! Saaledes at komme og forurolige os i vort eget Huus?

Leander.

Og mener De vel, mine smukke Jomfruer! vi kunne taale, at vore Tienere bleve bedre imodtagne her, end vi selv? at de paa vor Bekostning skulde gjøre Dem Cour, og give Dem Bal?

Margrethe.

Deres Tienere?

Antonius.

Ja! vore Tienere! Og det er i Sandhed hverken smukt eller anstændigt, saaledes at lokke dem fra os.

Karen.

O Himmel! hvilken Dumdristighed!

Antonius.

Men de skal ei længer have den Fornøielse, at betiene sig af vore Klæder, og dermed gjøre Jomfruerne forliebte i dem. Dersom De vil elske dem, skal

det allene være for deres Personers Skyld. (til Karlene) Trak Klæderne af dem! gesvindt!

Arf.

Nu har min Tapperhed Ende.

Henrik.

Adieu, baade Grevskab og Baronie!

Leander.

I Slyngler! I torde understaae jer at elske dem, som vi elskede? Ingen Straf er stor nok.

Antonius.

Saaledes at ville gaae os i Forkiøbet, og det i vore egne Klæder? I Karnailler —

Henrik.

Hvor ubestandig er dog Lykken!

Leander.

Skynd jer! tag alting fra dem, alting, lige indtil det mindste.

Antonius.

Bring det nu bort. — Nu kan De, mine Smukke! fortsætte Deres Kierligheds-Handeler med dem saa længe De vil; vi give Dem fuldkommen Frihed dertil; og forsikre ligeledes jer, I Herrer Svinehunde! at vi aldrig skulle blive jalour derover.

(Antonius og Leander gaae, og strax efter dem Leonore og Antonette.)

Margrethe.

Hvilken Spot!

Karen.

Jeg brister af Harme.

En af Musikanterne.

Her er intet meer at bestille, merker jeg. Hvem betaler os? (Til Henrik) Vil han?

Hen-

Henrik.

Spørg Baronen derom.

Musikanten (til Arf).

Vil han betale os?

Arf.

Spørg Greven derom.

Sertende Scene.

Jeronimus. Henrik. Arf. Margrethe. Karen. Pernille. Hans. Musikanterne.

Jeronimus.

Ah, I smukke Toiter! I holde mig et artigt Huus, mens jeg er ude. Saadanne forbandede Historier, saadanne Fandens Optøier, som disse Godtfolk, der nylig gik herfra, fortalte mig — Jeg maae blive rasende — —

Karen.

O, min Fader! man har spillet os et fortvivlet Puds.

Jeronimus.

Ja, ja! et fortvivlet Puds! men som er en Virkning af jer galne Opførsel, I Skarn! Antonius og Leander har ikke kunnet fordrage den Spot, I har giort dem, og derfor maae jeg nu drikke den i mig.

Karen.

Giv Dem tilfreds! Jeg sværger Dem til, at jeg enten skal hævne mig, eller døe. (Til Henrik og Arf) Og I, Skurke! tør I endnu opholde jer her?

Henrik.

Saaledes at traktere en Greve? Ja, saadan er Verden; det mindste Uhæld giør, at de samme foragte

os, der nylig tilbad os. Lad os gaae, Kammerat, og søge vor Lykke andensteds. Jeg seer nok, at man her agter Klæder høiere end Fortieneſter.

(Henrik og Arf gaae.)

Syttende Scene.

Jeronimus. Karen. Margrethe. Pernille. Hans. Muſikanterne.

Muſikanten.

Min Herre! jeg haaber, at De betaler os, i Stedet for de andre, for det vi have ſpillet her.

Jeronimus

(i det han prygler dem ud).

Ja, ja! Jeg ſkal fornøie jer — saa men ſkal jeg saa. See, der har I den Betaling, jeg har i Sinde at give jer. — Og jer, I Tøiter! I Affkum — jeg veed ikke, hvad der afholder mig fra, at handle ligeledes med jer. Vi vil blive til Latter, til en Fabel for al Verden, og det for jeres fordømte Galſkabers Skyld. Gaae, I ſmukke Dyr! gaaer hen og ſkiuler jer for alle Menneſker, indtil I faae giort Poenitentſe. Og I, ſom ere Aarſag til deres Galſkab: Kierlighedsbreve, følſomme Vers, Romaner, lade og yrkesløſe Folks Tidsfordriv, Viſer, Madrigaler, Operaer, Komedier — gid I var Fanden i Vold!

